

E A R L B R O W D E R

Voitto – ja sen jälkeen
(*Victory – and After*)

Suom. LEO MATTSON

Printed in U.S.A.

KUSTANNUSKOMITEA, SUPERIOR, WISCONSIN

1943

Omistettu vaimolleni, Raissa'lle, joka kuudentoista vuoden ajan on ollut lähin yhteistyöskentelijäni ja tämän kirjan innoittaja.

TEKIJÄ

SUOMALAISILLE LUKIJOILLE

Tämä Earl Browderin kirja, VOITTO — JA SEN JÄLKEEN, jota englanninkielisenä on tähän mennessä myyty kolme painosta, eli yli kaksisataatuhatta kappaletta, on nykyisen sodan ja sen voittamisehtojen arviointia, sodan jota kansanvaltaiset ja edistysmieliset kansakunnat käyvät natsismin ja fascismin hävittämiseksi maanpinnalta.

Kirjan laaja ja nopea levikki jo itsestään todistaa, että Amerikan kansanjoukot ovat omaksuneet sen voiton välineeksi tässä kaikkia mantereita käsittävässä kamppailussa, jossa ei kysymyksessä ole kommunismi, vaan niin oman maamme, Amerikan Yhdysvaltain, kuin kaikkien vapautta ja edistystä rakastavien kansakuntien eloonjääminen. Tältä pohjalta Browder käsittelee hänelle ominaisella perinpohjaisella tarkkuudella ja selvyydellä tässä kirjassa sotatalouden, sodankäynnin ja voitonehtojen monimutkaisia kysymyksiä, jotka kiinnostavat jokaista vapauden ja kansanvallan puolustajaa.

Suomenkielisessä asussa kirja ilmestyy hieman lyhennetyssä muodossa. Lyhennys on kuitenkin tehty siten, että kirjan sisältö ei siitä oleellisesti kärsi. Toivomme että Amerikan suomalainen väestö myöskin tervehtii kirjaa arvokkaana sotakysymysten valaisijana ja voiton välineenä.

KUSTANNUSKOMITEA.

Sisällysluettelo

<i>Alkulause</i>	9
<i>Ensimmäinen osa: SOTA</i>	
I Nykyisen sodan luonne	17
II Lyhyt vaiko pitkä sota?	26
<i>Toinen osa: YHDISTYNYT KANSAKUNTA</i>	
III Hitlerin salainen ase — viides kolonna	36
IV Martin Dies, erinomainen viideskolonnalainen	45
V “Onko kommunismi vaarana?”	55
VI Kansallisen yhtenäisyyden probleemeja	66
VII Kommunistipuolue ja kansallinen yhtenäisyys	77
VIII Sosialistipuolue ja kansallinen yhtenäisyys	95
IX Republikaanipuolue ja kansallinen yhtenäisyys	99
X Demokraattipuolue ja kansallinen yhtenäisyys	109
<i>Kolmas osa: YHDISTYNEET KANSAKUNNAT</i>	
XI Mitä on Yhdistyneet Kansakunnat?	119
XII Neuvostoliitto Yhdistyneiden Kansakuntien osana	128
XIII Suur-Britannia ja Yhdysvallat	139
<i>Neljäs osa: SODAN TALOUSKYSYMYKSET</i>	
XIV “Runsauden taloudesta” sotatalouteen	149
XV Työväki sotataloudessa	158
<i>Viiides osa: VOITTO — JA SEN JÄLKEEN</i>	
XVI Sodan jälkeinen maailma	170

ALKULAUSE

Tämä kirja käsittelee sodan kysymyksiä — Yhdistyneiden Kansakuntien voiton ehtoja ja sodan jälkeisen maailman uudelleenrakentamisen probleemeja, sillä ne välttämättömästi koskevat voiton saavuttamista.

Mitä erikoista syytä on olemassa "uuteen kirjaan" sodasta? Onhan jo runsas määrä sotakirjoja, useimmat niistä puiden samoja lyhteitä, vain varstan liikunta ollen erilainen. Jos siis "uusi kirja" aikoo oikeuttaa itsensä ulkopuolelle erikoisen ryhmän, sen täytyy tarjota jotakin uutta keskustelun ainehistoon, tai sen täytyy kehittää näkökanta, jota ei missään terveelle pohjalle perustuvassa sodan arvioinnissa voida jättää huomioonottamatta.

Tämä kirja oikeuttaa itsensä tavalliselle lukijalle viimeainitussa mielessä, Yhdysvaltain kommunistipuolueen näkökannan systemaattisena esityksenä.

Miksi sitten tavallisen lukijan tulisi olla kiinnostunut Amerikan kommunistien näkökantaa, jotka muodostavat hyvin pienen vähemmistön Amerikan kansasta?

Vastaus tähän kysymykseen on yksinkertainen. Amerikan kommunistit ovat kylläkin verrattain pieni vähemmistöpuolue, mutta kommunismi ja sen suhde nykyisiin yleisiin kysymyksiin pelaa, tavalla tai toisella, ratkaisevaa roolia yleisessä ajattelussa ja väittelyssä. Henkilön tietoisuus, mielipide ja arvostelukyky kommunismista (ja kommunisteista) määrää miten hän vastaanottaa Hitlerin propagandan ja se vaikuttaa hyvin suuresti henkilön asenteeseen sodan tärkeimmissä ja kriittisimmissä kysymyksissä. Siksi on tullut velvollisuudeksi, vastuunalaisuudeksi,

jokaiselle "tavallisen yleisön" jäsenelle tutustua kommunistien näkökantaan. Sota-aikana on enemmän kuin milloinkaan muulloin hyvin vaarallista pohjata ajatuksensa ennakkomieli-
piteille ja väärille tiedoille.

*New York Times Magazine*n huhtik. 12 päivän, 1942, numerossa julkaistiin Joseph E. Daviesin, Yhdysvaltain entisen lähettilään Neuvostoliittoon, kirjoitus otsikolla: "Onko kommunismi vaarana meille?" Mr. Davies selostaa, miksi hän pitää tärkeänä kirjoittaa tästä kysymyksestä:

1. "Me olemme osallisena raskaassa sodassa. Tilanteemme on äärimäisen vaarallinen."

2. "Päämäärä, jota Hitlerin propagandahyökkäys on jatkuvasti korostanut, on se, että koska Punaiset ovat vaarana, niin Hitleriä tulisi tervehtiä länsimaisen sivistyksen pelastajana."

3. Yhdysvalloissa on niin paljon väärinkäsitystä ja tiedon puutetta kommunismista, että Mr. Davies havaitsi tarpeelliseksi kieltää pitkästi, että "kommunismi olisi vaarana", sillä hän käsittää tämän ajatuksen "avustavan Hitlerin asiaa, eikä meidän."

Mutta tätä ajatusta, joka "avustaa Hitlerin asiaa, eikä meidän", uutterasti propageerataan kautta Yhdysvaltojen, ei ainoastaan Isä Coughlinin, Kristillisen Rintaman, Isä Curranin, German-American Bundin ja samankaltaisten yksilöiden ja ryhmien taholta. Se on myöskin erikoinen ja hyvin viljelty työala Yhdysvaltain hallituksen erikoisen kongressionaalisen komitean taholta, jolla on tähän työhön kouluutettu spesialisoitujen palvelijain suuri aparaatti, ja jonka toiminta maksetaan Yhdysvaltain rahastosta — Martin Diesin johtama komitea. Vielä tänäkin vuonna (1942), jolloin kansakuntamme on virallisesti sodassa Hitleriä ja hänen japanilaisia ja muita seuralaisiaan vastaan, kongressi jälleen hyväksyi Martin Diesin toiminnan propageeratessaan ajatusta, joka "avustaa Hitlerin asiaa, eikä meidän."

Tämä sota ei ole kommunismin "puolesta eikä sitä vastaan." Se on vain Hitlerin propagandatemppu nostaa esiin tämä kysymys sekaannuksen aikaansaamiseksi vihollistensa keskuudessa. Mutta se mikä tullaan hävittämään, jos Hitler ja hänen akse-

linsa voittaa, ei ole kommunismi, vaan kaikkien kansojen oikeus määritellä oma kohtalonsa, niihin luettuna Yhdysvallat — se tulee olemaan koko sivistys mikä kukistuu. Kun Hitler ja hänen roistonsa tuhoetaan, se ei ole kommunismi joka voittaa, vaan jokaisen kansakunnan oikeus itse määrätä siitä, haluaako se olla kapitalistinen, tai kommunistinen taikka sosialistinen tahi jokin muuta, jolle ei vielä ole nimeä — se tulee olemaan demokratia joka on voittanut.

Jokaisen tervejärkisen kansalaisen, kapitalistin tai jonkun muun, on Yhdysvalloissa käsitettävä tämä yksinkertainen kysymys. Ainoastaan mielettömät, henkistä tasapainoa vailla olevat, voivat vakavasti uskoa että tämä on sotaa kommunismin ja eikommunismin välillä. Mutta ellei henkilö edes tiedä mitä kommunismi edustaa, hän on vailla aseita Hitlerin propagandan edessä.

Se on tietämättömyys yksistään mikä tekee mahdolliseksi Martin Diesille, Isä Coughlinille, Laura Ingallsille, Winrodille, Elizabeth Dillingille, Isä Curranille y. m. väittää, että kommunismi on kysymyksessä tässä sodassa, että meidän täytyy pelätä meidän puolellemme voittoa sen vuoksi koska Neuvostoliitto on Yhdistyneiden Kansakuntien jäsen ja siten saboteerata sotaponnisteluamme. Jos yleisö olisi asioista selvillä, niin sellainen hitleriläinen propaganda ei uskaltaisi näyttäytyä yleisissä paikoissa.

Täten on selvää, että sodan kysymykset, elämä tai kuolema kansakunnallemme, irrottamattomasti kietoutuvat kommunismin yleisten tarkoitusten arvostelukykyyneen, Neuvostoliiton käsittämiseen kommunistien johtamana suurena kansakuntana ja niiden amerikkalaisten ymmärtämiseen, jotka ovat järjestäneet kommunistipuolueen.

Kukaan ei mahdollisestikaan voi ajatella täsmällisesti mistään kysymyksestä, joka koskee kommunismin ymmärtämistä, ellei hän ole kiinnittänyt vähintäkään huomiota siihen, mitä kommunisteilla itsellään on sanottavaa. Tämän kirjan pyrki- myksenä on antaa auktoriteettinen selostus tämän näkökannan suhteesta sotaan ja sodan jälkeisiin kysymyksiin, kirjoitettuna ennenkaikkea "tavallinen yleisö" mielessä. "Tavallisella yleisöllä"

tarkoitan niitä ajattelevia yksilöitä kaikissa kansan luokissa, joiden kollektiiviset käsitykset demokraattisen järjestyksen alaisuudessa yhdistyvät muodostamaan hallinnollisen ohjelman.

“Väärät tiedot ja tiedon puute” kommunisteista on jo osottautunut hyvin vaaralliseksi Amerikan kansan eduille. Hitler-Diesin propaganda “kommunismien vaarasta” on ollut niin menestyksellistä Yhdysvalloissa, että 1941 keskivaiheilla kansakuntamme oli jotenkin täydellisesti tietämätöin todellisesta tilanteesta maailmassa. Amerikalaiset uskoivat sodan tärkeimmistä kysymyksistä asioita, jotka jo ovat osottautuneet mielikuvituksellisiksi. Kansakuntana me amerikalaiset emme tienneet kaikkein tärkeimpiä asioita vaarallisesta maailmasta, jossa elimme. Miten sitten meillä olisi voinut olla oikea ohjelma ohjaamaan suuntaamme tässä vaarallisessa maailmassa?

Kun Hitler hyökkäsi ilman varoitusta Neuvostoliittoon kesäk. 22 p., 1941, maamme korkeimmat sotilasauktoriteetit yhtyivät miltei yksimielisen lehdistön kanssa ennustamaan, että Puna-armeija tullaan täydellisesti tuhoamaan joidenkin viikkojen sisällä, tai korkeintaan kuukausien kuluessa; että neuvostohallitus tulisi nopeasti hajoamaan sisältäpäin; että pian Hitler tulisi vallottajana kaappaamaan enimmän himoitsemansa alueet ja pysyttäisi nukkehallituksen jälellä oleville Venäjän alueille. Mitä amerikalainen mielipide ei odottanut länsi-Europassa, sen se odotti tapahtuvaksi Neuvostoliitossa; mutta kummassakin tapauksessa amerikalainen mielipide oli häpeällisesti ja täydellisesti väärässä. Hitler vallotti länsi-Europan joissakin viikoissa, mutta Neuvostoliitossa hän joutui vastakkain ensimmäisen vakavan vastuksen kanssa, lopuksi pysäytettiin ja syöstiin takaisin puolustusasemaan, menettäen suunnattomasti miehiä ja materiaaleja sekä viimeinkin hänet riisuttiin voittamattomuuden tarusta. Amerikan kansalle, johtuen “vääristä tiedoista ja tiedon puutteesta”, kaikki tämä tuli mitä suurimpana yllätyksenä, jonakin kokonaan vastakkaisena kaikelle heidän aikaisemalle “valistukselleen”, jonakin selittämättömänä ja ihmeellisyytenä. Amerikalaiset kansakuntana ovat eläneet mielikuvitusten maailmassa; me yksinkertaisesti emme tunteneet todellista maailmaa.

Jokainen tänään tietää, että tämä on totta. Mutta kuinka moni on miettinyt tätä maailman historian jättiläismäisen tosi-seikan syvempää merkitystä, joka muuttaa koko meidän oman tulevan perspektiivin kansakuntana? Ja kuinka moni on korjannut entiset ennakkoluulonsa ja ajatustapansa, jotka pohjautuivat siihen mikä nyt on osottautunut täydellisesti vääräksi?

Amerikalaiset olivat tottuneet niin ehdottomasti luottamaan harhakuvitelmiin ja valheisiin, että emme voineet nähdä missään todellisuutta. "Muistakaa Pearl Harboria" on hyvä tunnus, mutta useimmat henkilöt eivät vielääkään ole selvillä siitä, minkävuoksi heidän pitäisi muistaa Pearl Harboria. Ensinnäkin olisi muistettava, että Pearl Harborin onnettomuus on kansakuntamme älyllisen sokeuden muistopatsas — itsensäpettävän sokeuden, sillä me pidimme kiinni siitä, mitä ennakkoluulomme kutsuivat meitä näkemään ja me kieltäydyimme omien silmiemme edessä olevista todistuksista, kun ne olivat vastakkaisia ennakkoluuloillemme. Jokainen, joka kiinnitti huomiota todellisuuteen, tuomitettiin "kommunistiksi" ja "vaaraksi", joka olisi tukahdutettava ja asetettava Diesin komitean tutkittavaksi. Me maksoimme hinnan sokeudestamme ja tyhmyydestämme kuolleillamme Pearl Harborissa.

Muistelkaa hetkinen entisyyttä! Vähemmän kuin kolme vuotta sitten muudan hyvin korkeasti palkattu sanomalehtikirjottaja, joka rehenteli olevansa "punajahtaaja", ovelasti kiinnitti työnantajain huomiota seikkaan, että jotkut heidän pikakirjottajistaan boikottavat japanilaista silkkiä, kieltäytyen pitämästä silkkisukkia ja sen sijaan käyttävät pumpulisukkia. "Kavahtakaa", huusi tämä kirjoittaja, "ne, jotka käyttävät pumpulisukkia, ovat Punaisia. He ilmiantavat salaisuutemme viholliselle. Eroittakaa kaikki pikakirjurit, jotka kieltäytyvät käyttämästä silkki-sukkia." Ja työnantajat tekivät juuri niin, erottaen heistä niin monta, että se levitti pelon mustalistauksesta ja mursi japanilaisen silkin boikotin. Seurauksena Japani sai lisää laivanlasteja jäterautaa valmistukseen siitä pommeja, pudotettavaksi Pearl Harboriin.

Nyt Yhdysvallat on osallisena elämän ja kuoleman sodassa

Saksaa, Italiaa, Japania ja niiden seuraajia vastaan. Yhdennel- lätoista hetkellä Yhdysvallat, presidentti Rooseveltin johdolla, on ottanut aloitteen tuodakseen yhteen Yhdistyneet Kansakun- nat, joiden etunenässä on englantilais-neuvostoliittolais-amerika- lainen liitto. Viimeinkin meillä on ohjelma, joka, energisesti to- teutettuna, antaa toveita Hitlerin ja kumppanien synkän uran päättymisestä.

Olemmeko kykeneviä ja valmistuneita toteuttamaan julista- mamme ohjelman? On olemassa vakavia vaaroja, että maamme jälleen suunnataan pois voiton polulta. Näin siksi, että kansa- kuntana me vieläkin pidämme kiinni ennakkoluuloista, jotka ai- heuttivat maailmalle sen nykyiset onnettomuudet.

Tämän kirjan pyrkimyksenä on avustaa näiden ennakkoluulo- jen ja väärin tietojen rikkomista, joita Hitler on käyttänyt pääasiallisena "salaisena aseenaan" valloitukseen.

Ehkä ei ole helppoa "tavalliselle lukijalle", tyypilliselle "ta- vallisen yleisön" edustajalle, ryhtyä lukemaan tätä kirjaa, tai jos hän sen lukee, punnitsemaan sitä avoimella mielellä. Ensinnäkin häntä on perusteellisesti varoitettu, että tekijä on "rikollinen", juuri päässyt vankilasta, henkilö jonka sanaan ei voi luottaa. Ei pitkää aikaa sitten esim. hyvin tunnettu Mr. Mark Sullivan piti tarpeellisena varoittaa lukijoitaan, että "Earl Browder on valeh- telija." Koska "tavallisella lukijalla" ei ole mitään keinoja itse- näiseen mielipiteeseen tässä kysymyksessä, minä voin ainoastaan vedota hänen avomielisyyteensä, pyytää häntä arvostelemaan kirjaa ansioittensa pohjalta, sellaisena kuin hän ne havaitsee, vertaamalla kirjan väiteitä omiin kokemuksiinsa ja tavalliseen järkeensä.

Minä en tule tässä kirjassa hukkaamaan lukijan aikaa ja omaani käsittelemällä "hervittävästä rikostani", jonka oletetaan saattaneen huonoon valoon minun omat ja puolueeni sanat ja työt. Ainoa puolustus, jonka tarvitsen tehdä "tavallisen lukijan" hyödyksi, on yksinkertaisesti siteeraus oikeusjutussani ylioikeu- delle esitetystä lausunnosta, jonka on allekirjoittanut silloinen ylisyyttäjä Biddle, joka on osottautunut yhdeksi sokeimmista "kommunismivastaisen" kampanjan seuraajista. Saadakse- tuo-

mioni vahvistetuksi ja minut tuomitukseksi ylioikeuden edessä, syyttäjät havaitsivat tarpeelliseksi asettaa juttunsa kokonaan teknilliselle perustalle, luokitella "rikos" yhdeksi sellaisista "teoista, joissa itsessään ei ole vääryyttä", myöntää että "siihen ei liittynyt moraalista rikosta" ja että "se ei ollut yleisen lain rikos; se ei vahingoittanut sitä, jota vastaan se oli tehty; ja se ei suoraanaisesti vahingoittanut hallitusta"; se "on tulkittava siten, että siinä ei ollut mitään pahaä tarkoitus." *) Koska itse hallitus — Mr. Biddlen kynän kautta — korkeimman oikeuslaitoksen edessä sillä hetkellä kun se oli päättäväisin lähettämään minut vankilaan, myönsi ettei sillä ollut syytöksiä pahasta tarkoituksesta, tai moraalista rikoksesta minua vastaan, tämä on kaikki mitä haluan "tavallisen yleisön" edessä kumotakseni kaikki hyökkäykset, joita on suunnattu persoonallista mainettani vastaan.

Vapautuessani Atlantan vankilasta toukok. 16 p., kun presidentti Roosevelt lievensi tuomiota "kansallisen yhtenäisyyden eduksi" (lievennys ilman ehtoja), minua lähestyttiin tunnetun kustannusliikkeen taholta houkuttelevalla esityksellä, että kirjoitaisin heille kirjan julkaistavaksi. Koska minulla oli jo mielessä tämä kirja, tervehdin heidän esitystään, toivoen että sellaisen kunnioitettavan myötävaikutuksen kautta saan kirjoittaa uudelle ja laajemmalle lukijakunnalle. Pettymykseksi kuitenkin sain tietää, että kirja, jota he halusivat, oli tavallaan "Huomatun rikollisen vankilamuistoja" ja he näyttivät todella pelästyneiltä ajatuksesta julkaista minun esittämäni vakavaa poliittista keskustelua. Heidän lukijakuntansa oli, niin he vakuuttivat, kiinnostunut vain persooniin. Koska heidän käsityksensä ei ollut minulle sopiva, käännyin jälleen vanhan luotetun kustantajan, International Publishers'in, puoleen. Toivon tämän kirjan kautta todistavani, että sellainen käsitys Amerikan lukevasta yleisöstä on väärä. Uskon että amerikalainen yleisö on kiintynyt johonkin syvällisempään kuin persoonallisuuksiin. Minä olen vakuutettu, että amerikalainen yleisö on nykyisin kiinnostunut enem-

*) Katso asiakirjaa n:o 287, Yhdysvaltain ylioikeudessa, elokuun istunnolta 1940, siv. 13—14.

män kuin milloinkaan ennen periaatteisiin ja ohjelmiin. Odotan näkeväni tämän kiinnostuksen yhä enemmän ja enemmän rikko-
van kaikkia ennakkoluuloja ja pääsevän salattuun totuuteen. Jos tämä kirja on apuna tässä yhteisessä suuressa ihmisyyden asiassa, se tämän kautta riittävästi oikeuttaa itsensä.

EARL BROWDER

Syyskuulla 1942

LUKU I

Nykyisen sodan luonne

Jouluk. 7 p., 1941, japanilainen imperialismi iski Yhdysvaltain asemaa Pearl Harborissa ilman varoitusta, aiheuttaen raskaita menetyksiä; samanaikaisesti sen voimat tunkeutuivat eteläiselle Tyynelle-merelle; kun Saksa ja Italia "julistivat" sodan, ne tosiasiallisesti olivat jo pitkän aikaa käyneet sotaa. Joidenkin päivien sisällä Yhdysvallat totesi sotatilanteen vallitsevan akseli-valtojen kanssa. Tammik. 1 p., 1942, Washingtonissa 26 hallituksen edustajat allekirjoittivat Yhdistyneiden Kansakuntien sopimuksen.

Täten Yhdysvallat tuli täydellisesti osalliseksi sotaan ja akselia vastaan sotaa käypien toisten hallitusten täydelliseksi kumppaniksi. Tämä sota käsittää kaikki mantereet. Sen tulos ratkaisee kaikkien kansakuntien kohtalon sukupolviksi tulevaisuuteen, huolimatta siitä, ovatko ne tai eivät aktiivisesti sotivia maita.

Natsi-Saksa on valloittanut ja ottanut haltuunsa, tai alistanut vasalliteensa jokaisen maan Euroopassa, paitsi Neuvostoliittoa. Yhdessä fascistisen Italian kanssa, Hitler iskee Suezilla Pohjois-Afrikassa ja Egyptissä. (Tilanne sitten viime syyskuun on muuttunut — Suom. muist.) Japani on hämmästyttävällä nopeudella kulkenut yli Filippiinien, Thailandin, Malajiin, Indonesian, Burman ja osan eteläisen Tyynen-meren saarista, sillä ollen jalansija jo Aleutein saarilla, ponnahtauslautana Alaskaan, ja samanaikaisesti se on tunkeutunut eteenpäin uusiin asemiin Kiinassa. Yhdistyneille Kansakunnille sota on ollut miltei auttamainta ennenkuulumattomien sotilaallisten onnettomuuksien jatkumista. Yhdysvaltain ja Filippiinien voimat kenraali Mac-

Arthurin johdolla Bataanilla taistelivat loistavasti, mutta toivontonta viivytystaistelua. Yhdistyneiden Kansakuntien laivasto on antanut joitakin tärkeitä iskuja Japanin laivastolle Korallimerellä ja Midwayssä. Kiina on ylläpitänyt pitkää sankarillista vastustustaan Japania vastaan. Mutta Yhdistyneiden Kansakuntien asema Tyynellä-merellä jää äärimäisen vaikeaksi. Ainoastaan Neuvostoliitossa akselimaat ovat kohdanneet vakavaa sotilaallista vastusta, joka lopuksi pysäytti Hitlerin armeijat ja, siirtyen vastahyökkäykseen, on iskenyt merkitseviä haavoja natsihirviöön, lopettaen voittamattomuuden tarun, jolla se oli ympäröinyt itsensä aikaisemmissa kamppailuissa.

Akseli tavoittelee vakavasti maailman valtiutta. Sitä ei ole vielä voitettu.

Mitä Hitlerin voitto ihmiskunnalle merkitsisi, se on jo hänen toimenpiteillään vallatuissa maissa selvästi kaiken epäilyksen ulkopuolelle osoitettu. Ranskassa, kaikkein edistyneimmässä vallatuista maista, Hitler hävittää systemaattisesti sivistystä ja maan teollista asemaa, polkee sen esikapialistiselle asteelle kehityksessä, keskiaikaiseen kulttuuriin, siirtomaa-asemaan taloudessa raaka-aineiden tuottajana ja orjatyöhön saksalaiselle "isäntä"-rodulle. Vallatuilla alueilla Neuvostoliitossa sama orjuutusohjelma on paljastettu sen raakamaisimmissa muodoissa, samoin Puolassa ja kaikissa vallatuissa maissa. On paljastettu kaiken epäilyksen ulkopuolelle, että *Pax Germanica* (Saksalainen rauha) hitlerismin alaisuudessa merkitsee sitä, että ihmiskunta syöstään takaisin esihistoriallisen orjuuden pimeyteen, jota kiristetään ja ylläpidetään nykyaikaisimmalla sotilastekniikalla. Kokonaisia kansoja hävitetään sukupuuttoon ja kansakuntia tuhoaan. Vuosisatojen edistys pyyhkäistään olemattomiin.

Sellaisessa orjajärjestelmässä ei ole mahdollista pysähtymiskohtaa ennen täydellistä maailman valtiutta. Hitlerin armeijat kun kerran murtautuivat länsi- ja keski-Europan rajojen lävitse, hänen sotansa peruuttamattomasti muodostui yleismaailmalliseksi valtauksiksi. Avoimesti Hitler julisti aikomuksensa olevan vallata myöskin Yhdysvallat. Se oli ennakoita määrätty silloin, kun hän tunkeutui yli Neuvostoliiton rajojen, teko joka

oli "Rubiconin yliastumista" *) maailman valtauskamppailussa, jonka päätyminen ei voinut tulla kysymykseenkään ennenkuin kaikista rikkain saalis, Yhdysvallat, olisi vallattu. Mutta vaikkapa hän olisi kieltänyt tämän päämäärän, me olisimme tietäneet ettei hän voi siitä milloinkaan luopua, sillä kun sota oli muodostunut yleismaailmalliseksi, niin rauha ei enää ollut mahdollinen voittoisan natsismin ja Yhdysvaltain välillä, paitsi antautumisen rauha, tämän kansakunnan alueellisen koskemattomuuden ja sen itsenäisen olemassaolon lopullisen tuhon kustannuksella. Kun Lincoln asetti kysymyksen kansakunnallemme v. 1860: "Kansakunta ei voi jatkaa olemassaoloaan puoleksi orjana ja puoleksi vapaana", se pitää nyt täydellisesti paikkansa maailmaan. Natsismin edessä me olemme vastatusten "välttämättömän yhteen-törmäyksen" kanssa. Yhdysvalloille tai millekään kansakunnalle ei ole muuta mahdollisuutta kuin voitto tai kuolema.

Nämä ovat perusseikat, jotka määräävät nykyisen sodan luonteen. Aivan oikein se on kuvattu eloonjäämisen sodaksi. Se on kansan sotaa kansallisen vapauden puolesta.

Sodan luonnetta eivät määrää valtiomiesten julistukset. Sen määrää taistelussa olevien voimien luonne, niiden seuraama ohjelma, tulokset joiden saavuttamiseksi kukin sodan kautta taistelee, ja taistelun logiikka, joka kiertämättömästi johtuu voimien suhteesta. Arvostellessa sodan luonnetta on tarpeellista pitää aina mielessä totuus, jonka Clausewitz muodosti kuuluisassa aksiomissa (perustelmassa): "Sota on ainoastaan valtiopolitiikan jatkoa toisilla (ts. sotilaallisilla) keinoilla."

Tämä sota akselin puolelta on Hitlerin yleismaailmallisen orjuutuspolitiikan jatkoa. Yhdistyneiden Kansakuntien puolelta se on kansan sotaa kansallisen vapauden puolesta. Me emme sano, että sen luonne on *puhtaasti* sitä; kuten kaikki nykyaikaiset sodat, se leimahti mitä moninaisimmista syistä, motiiveista

*) Viittaus vuoteen 49 ennen ajanlaskuamme, jolloin Gesar sotajoukkoineen astui tämän nimisen Gallian ja Italian välillä olevan rajajoen yli ja teollaan oli julistanut sodan myös Pompeijusta vastaan. Siitä tunnetut sanat: "Arpa on langennut, astun Rubiconin yli." — Suoment. muist.

ja ohjelmista. Mutta sillä on tämä luonne *ylivaltaisesti, ratkaisevasti*, siksi että Yhdistyneiden Kansakuntien voitto pelastaa ennakkoehdot inhimilliselle edistykselle, kun taasen akselin voitto hävittäisi nämä ennakkoehdot.

Helppoa on osoittaa ei vain yksi, vaan tuhansia epäkansanvaltaisia ja imperialistisia piirteitä ohjelmista, menettelyistä ja ajatustavoista, jotka ovat kauan vallinneet Yhdysvalloissa (ja Suur-Britanniassa) vastoin demokraattisia ja imperialismivastaisia perinteitämme ja alkuperäämme. Mutta ne eivät ole enää ratkaisevia sodan luonteeseen nähden, vaikkakin niiden muodostelu ja poistaminen tulee olemaan ratkaiseva sodan voittamiseksi. Nämä kysymykset ovat muodostelun ja poistamisen prosessissa Yhdistyneiden Kansakuntien politiikassa siksi, että ne ovat *voiton esteinä*. Koska ainoa keino voiton saavuttamiseksi on nostattaa, järjestää ja aseistaa maailmassa jok'ikinen kansakunta, joka on halukas vastustamaan natsivaltausta, niin epäkansanvaltaiset ja imperialistiset pyrkimykset ja voimat Yhdistyneiden Kansakuntien sisällä hälvennetään ja murretaan, kun taasen samanaikaisesti akselin orjuutuspyrkimykset muodostuvat ehdottomiksi. Kamppailussaan maailman valtaamiseksi akseli on taistelun logiikan perusteella pakoitettu yhä äärimmäisempään kansakuntien ja kansojen orjuuttamiseen; Yhdistyneet Kansakunnat sitävastoin saman logiikan perusteella ajautuvat yleismaailmallisen kansallisen vapautuksen tielle.

Ymmärtäen tämän sotaan osallistuvien voimien suhteen, me käsitämme sodan luonteen, riippumatta mistään muodollisesta ja virallisesta sotapäämäärien julistuksesta.

On tärkeätä että henkilöt, jotka ohjaavat ja muovaavat Yhdysvaltain ohjelmaa, alkavat ymmärtää sodan luonteen, sillä he eivät ole aina sitä ymmärtäneet. Se oli 1941, kun Mr. Henry R. Luce laajalsi vahingollisen tunnuksensa: "Tämä on Amerikan vuosisata" ja selosti että nyt Yhdysvallat on prosessissa ottaa haltuunsa brittiläisen imperiumin (hotkaista John Bull nuoremaksi kumppaniksi), ja tulevan kulkemaan eteenpäin "hallitsemaan maailmaa" seuraaviksi vuosisadoiksi — "amerikalaistutettu" hitlerismin muunnos. Ja Mr. Luce sai silloin suurta

suosiota; ainoastaan "huonomaineiset" kommunistit uskalsivat hylätä hänen tunnuksensa. Sitten niin myöhään kuin jouluk. 10 p. 1940 Virgil Jordan, Kansallisen Teollisuuskonferenssin Lautakunnan presidentti, puhuessaan Sijoittajapankkiirien Liiton konventionissa, ilmaisi silloisen yleisen Amerikan hallitsevan luokan ajatussuunnan seuraavin klassillisin sanoin:

"Mikä tahansa on sodan tulos, Amerika on lähtenyt imperialismin tielle sekä maailman asioissa että elämänsä kaikissa muissa pyrkimyksissä... Vaikkapa Englanti meidän avullamme suoriutuisi tästä taistelusta ilman tappiota, se tulee olemaan niin köyhtynyt taloudellisesti ja niin halvaantunut arvovallassaan, että on epätodennäköistä tokko se kykenisi ottamaan uudelleen tai säilyttämään maailman asioissa hallitsevaa asemaa, joka sillä on ollut niin kauan. Parhaassa tapauksessa Englannista tulee nuorempi kumppani uudessa anglo-saksilaisessa imperiumissa, jossa Yhdysvaltain taloudelliset lähteet ja militaarinen ja laivastollinen voima tulee olemaan painopisteen keskuksena. Eteläänpäin pallonpuoliskollamme ja länteen Tyynellä-merellä imperiumin polku ottaa suuntansa ja nykyaikaisen taloudellisen voiman termeissä, yhtä hyvin kuin poliittisessa arvovallassa, valtikka siirtyy Yhdysvalloille. Kaikki tämä on 'kansallisen puolustuksen' fraasin perustana — osa syvästi kätkeytyneenä, osa siitä hyvin lähellä maanpintaa ja pian tullen esille haasteena meille."

Mitään auktoriteettista ääntä ei Yhdysvalloissa kohotettu 1941 aikana näiden käsitysten hylkäämiseksi. Totta on, että elok. 14 p., 1941, Roosevelt ja Churchill ilmoittivat aikakauden merkitsevästä Atlantin Julistuksesta, joka alkaa lupauksella laajennuspolitiikkaa vastaan ja kansakuntien itsehallinnon periaatteiden vahvistamisella. Totta on että nämä kaksi valtiomiestä ovat muuttaneet päinvastaiseksi vanhan vihollisuuspolitiikan Neuvostoliittoa kohtaan ja tervehtineet sitä liittolaisena. Yhdysvaltain Lucet ja Jordanit kuitenkin selittivät sen vain "taktiikkaksi" ja Atlantin Julistusta vain toisena "wilsonilaisena 14 pointina" — joita käytetään vihollisen moraalin horjuttamiseen,

mutta ei ole tarkoitettu varsinaisen politiikan ohjeeksi — ja vielääkään niitä ei tuomittu.

Vasta toukokuulla 1942 Yhdysvaltain kansa ja maailma sai Washingtonista ensimmäisen kuuluvan julistuksen ohjelmasta, osottaen että meidän viralliset johtajat olivat tunnustaneet sodan muuttuneen luonteen ja muodostaneet ohjelman kansan sodalle kansallisen vapauden puolesta. Tämä tuli ilmi varapresidentti Henry A. Wallacen puheessa toukok. 8 p. ja sen jälkeen apulaisvaltiosihteeri Sumner Wellesin puheessa toukok. 30 p.

Tärkeimpinä kohtina Wallacen puheessa pidän seuraavat:

1. Hän erikoisesti julisti kelpaamattomaksi Luce-Jordanin käsityksen Amerikan imperialismiin loistavasta aikakaudesta:

“Jotkut ovat puhuneet ‘Amerikan vuosisadasta.’ Minä sanon että vuosisata, jonka alamme, vuosisata joka tästä sodasta syntyy — voi olla ja sen tulee olla tavallisen ihmisen vuosisata... Millään kansakunnalla ei ole jumalan antamaa oikeutta riistää toisia kansakuntia... Ei saa olla enempää sotilaallista kuin taloudellista imperialismia... Ei voi olla etuoikeutettuja kansakuntia. Me Yhdysvalloissa emme ole sen enempää määrääjärotu kuin natsit.”

2. Hän totesi sodan todellisen luonteen:

“Tämä on taistelua orjamaailman ja vapaan maailman välillä. Samoin kuin Yhdysvallat ei 1862 voinut jäädä puoleksi orjuuteen ja puoleksi vapaaksi, niin 1942 maailman täytyy tehdä ratkaisunsa tavalla tai toisella täydellisen voiton puolesta.”

3. Hän antoi yhteisen historiallisen “perhepuun” Yhdistyneille Kansakunnille ja niiden yhteiselle asialle, perustan kaikkien liittoutuneiden kansakuntien aatteelliselle yhtenäisyydelle “kansan vallankumouksen” käsityksessä.

“Vapauden voittokulku viime sadanviidenkymmenen vuoden aikana on ollut pitkää kansojen vallankumousta. Tässä suuressa kansan vallankumouksessa oli Amerikan vallankumous 1775, Ranskan vallankumous 1792, Latinalaisen Amerikan vallankumoukset Bolivarin aikakaudella, Saksan vallankumous 1848 ja Venäjän vallankumous 1918. Jokainen niistä puhui tavallisen ihmisen puolesta veren termeissä taistelukentillä... Kansan

vallankumous pyrkii rauhaan eikä väkivaltaan, mutta jos tavallisen ihmisen oikeuksia vastaan hyökätään, se päästää valloille penikkansa menettäneen emäkarhun raivoisuuden.”

4. Hän asetti sormensa Hitlerin “salaisen asean”, viidennen kolonnan — sisäisen namioituneen vihollisen — ja sen pahimpien edustajien päälle, jotka “saboteeraavat mieliä”:

“Meidän on erikoisesti valmistuttava tukahduttamaan Yhdysvalloissa viideskolonnalaiset, jotka yrittävät saboteerata ei ainoastaan sotamateriaalin tehtaitamme, mutta mikä vieläkin tärkeämpää, mieleimme.”

Harkitusti jätän korostamatta Mr. Wallacen lupauksia paremmasta maailmasta sodan jälkeen, paitsi mikäli ne esiintyvät ylläolevissa ohjelman julistuksissa. Se johtuu siitä, että asetan enemmän arvoa ohjelmaan — oikeaan ohjelmaan — kuin kaikkiin hyviin aikeisiin maailmassa. Hyvät aiheet, kuten kauan sitten on hyvin tunnettu, ovat hyviä vain tien silottamiseksi helvettiin, paitsi jos ne on varustettu mitä realistisimmalla ohjelmalla. Itsepintaisena tosiseikkana on se, että tätä sotaa ei taistella maailman paremmaksi tekemiseksi, vaan estääkseen tämän maailman tulemasta kokonaan sietämättömäksi.

Huomiota ansaitsevaa on että Mr. Sumner Welles, jonka puhe toukok. 30 päivältä voidaan tärkeydessä asettaa Mr. Wallacen puheen rinnalle, on kaikista Rooseveltin hallituksen jäsenistä tunnettu “itsepintaisena realistina.” Siksi on sitäkin tärkeämpää, kun havaitsemme Mr. Wellesin puhuvan samassa äänilajissa kuin idealistisen Mr. Wallacen. Mr. Wellesin sanoista voin poimia seuraavaa tärkeimpänä ohjelman määrittelyn kannalta katsottuna:

1. Tunnustus siitä että vihollisemme on omien virheittemme kasvattama Frankenstein-hirviö. Se on itsekritiikkiä, joka on viisauden alku.

“Ja nyt olemme osallisena suurimmassa sodassa mitä ihmiskunta tuntee. Me poimimme oman mielettömyytemme ja oman ymmärryksemme puutteen katkeria hedelmiä. Me maksamme kalliisti yhtähyvin valtiomiestaidon puutteesta kuin karkeista laiminlyönnin ja tekojen erheistä, jotka niin traagillisesti ovat

esiintyneet niiden toisten kansakuntien politiikassa, joilla on ollut täysi osuutensa vastuunalaisuudessa ihmiskunnassa asioiden hoidossa viime sukupolven aikana.”

2. “Ovelan ajatuksen” hylkääminen yrityksessä saada toiset kansat taistelemaan meidän taistelu puolestamme:

“Ne jotka elävät valheellisessa optimismissa, ne jotka uskovat, että kansojen jotka taistelevat meidän kanssamme meidän yhteisen asian puolesta, tulisi vapauttaa meidät meille kuuluvasta uhrauksesta, ne jotka ovat vastahakoisia antamaan kaikkeaan tässä taistelussa, jota käydään sen puolesta, että maailmassa säilyisi se mikä on kaunista ja säädyllystä, on pidettävä Amerikan kansan vihollisina.”

3. Tunnustus “kansan sodasta” ja amerikalaisen imperiumin, eli “amerikalaisen vuosisadan” tavoitteen hylkääminen.

“Tämä on todellisesti kansan sotaa. Se on sotaa, jota ei voida pitää voitettuna ennenkuin maailman kansojen perusoikeudet ovat turvatut. Millään muulla tavalla todellista rauhaa ei voida saavuttaa.

“Jos tämä sota on todellisuudessa sotaa kansojen vapauden puolesta, sen täytyy taata kansoille hallinnollisen tasa-arvoisuuden kautta maailman, yhtä hyvin kuin Amerikan maissa. Voitomme täytyy tuoda mukanaan kaikkien kansojen vapauden. Sorto kansojen välillä rodun, uskonnon, tai värin perusteella täytyy tulla poistetuksi. Imperialismin aikakausi on päättynyt. Kansojen oikeus vapauteensa on tunnustettava, kuten sivistynyt maailma on aikoja sitten tunnustanut yksilön oikeuden persoonalliseen vapauteensa. Atlannin Julistuksen periaatteet on taatava maailmalle kokonaisuudessaan — kaikilla valtamerillä ja kaikilla mantereilla.”

On henkilöitä, jotka, antautuen helppoon ja halpaan kyynillisyyteen, ivaavat tätä syvälekäypää muutosta johtavien ilmaistusten luonteessa ohjelman suhteen vuosien 1941 ja 1942 välillä; jotka viittaavat sotilaallisiin onnettomuuksiin tältä ajalta ja keräävät vanhaa sananpartta: “Kun piru on kipeä, piru munkkina esiintyisi.”

Minä en voi yhtyä missään mitassa tähän kyynilliseen asiaan

käsittelyyn. Minulle on sitäkin vakuuttavampaa julistetun ohjelman vilpittömyys, koska uskon *sodan tarpeiden sen määrävän*, että se on *tarpeellinen ennakkoehto voitolle, kansalliselle eloonjäämiselle*. Lincolnia ei kunnioiteta vähemmin historiassa Vapauttamis Julistuksestaan sen vuoksi, että se annettiin *sotilaallisen tarpeellisuuden motiiveista* pikemminkin kuin moraalisesta pakosta. Totta on että Yhdistyneiden Kansakuntien voitonohjelma tässä sodassa taotaan sodan peloittavalla väkivasaralla tarpeellisuuden alasimella, eikä ole ideologista tuotetta. Mutta tämä ei ole mikään syy epäillä ohjelman vilpittömyyttä tai pätevyyttä, vaan päinvastoin se on sen syvin tae. Minä voin ottaa nämä lausunnot ohjelmasta pätevinä, ilman varauksia, koska käsitän, että niiden takeet eivät ole valtiomiesten sydämissä kaikkine varauksineen, vaan kansakunnan eloonjäämisen rautaisessa ja koruttomassa tarpeellisuudessa — ja kansakunnan muodostavien joukkojen sydämissä, jotka uskovat tähän ohjelmaan ilman varauksia.

Samanaikaisesti kun Sumner Welles piti historiallista puheitaan, käynnissä olivat neuvottelut, joiden tuloksena kesäk. 11 p. tiedoitettiin aikakauden käännteentekevästä Englannin-Neuvostomaan Liiton sopimuksesta kahdenkymmenen vuoden ajaksi; Yhdysvaltain-Neuvostoliiton laina-vuokrasopimuksesta, joka asetti suhteemme Neuvostoliittoon samalle perustalle kuin mitä meillä on Britannian kanssa ja joka avasi sodan jälkeisen yhteistyön Neuvostoliiton kanssa; ja sopimuksen Yhdistyneiden Kansakuntien kolmen suuren johtavan vallan välillä toisen rintaman tarpeellisuudesta Euroopassa.

Ne eri sopimukset ja järjestelyt, joista kesäk. 11 p. ilmoitettiin, luovat perustan ohjelmalle, jota Yhdistyneiden Kansakuntien voiton saavuttamiseksi tarvitaan. Ne vahvistavat sodan luonteen kansan sodaksi vapauden puolesta. Ne lujittavat liittoa kolmen vallan kesken, joiden läheinen yhteistyöskentely on välttämätöin voiton saamiseksi ja nostattaa, aseistaa ja johtaa maailman kansat tähän voittoon. Ne antavat murskaavan iskun Hitlerin viidennelle kolonnalle. Ne avaavat näköalan sodan jälkeisestä maailmasta, jossa on mahdollisuus uudelleen rakentaa pirs-

totut kansakunnat ja kansainvälisen järjestyksen kansakuntien kesken, välttää paljon siitä tarpeettomasta kaaoksesta ja sisällissodasta, joka seurasi ensimmäisen maailmansodan aselepoa. Ne nostattavat innostusta ja kansojen taisteluhenkeä sekä moraalia, jonka suurimmat sotilasnerot ovat aina tunnustaneet olevan voiton saamiseksi kolme kertaa niin tärkeän kuin aseiden.

Todellakin maailman kansat ovat liikkeessä. Voitto natsi-akselin hirvittävän orjuutuksen yli on selvästi edessä. Tie voi olla raskas, mutta kansa on valmiina ja halukkaana suorittamaan osuutensa. Johto ja järjestäminen parhaimman voiton suunnitelman soveluttamiseksi sodan jokaiseen vaiheeseen ja jokaisessa kolkassa ja nurkassa kaikkien lähteiden perinpohjainen mobilisoiminen — ne ovat kysymyksiä, johon nyt kaikkien ajatukset olisi käännettävä. Me tiedämme mihin olemme kulke-massa. Nyt meidän on edettävä nopeammin tiellämme.

LUKU II

Lyhyt vaiko pitkä sota

On olemassa jatkuvaa yleistä väittelyä kysymyksestä, että onko tämä lyhyt tai pitkä sota. Siitä huolimatta että sellaiseen asetteluun sisältyy määrättyä sekaannusta, voimme ottaa kysymyksen lähtökohdaksi keskustelussa, jonka kuluessa pääsemme lähemmäksi todellisia kysymyksiä.

Yhdistyneiden Kansakuntien sotilaallisena päämääränä on aksellihallitusten hävittäminen ja sellaisten seuraaja-hallitusten pysyttäminen, jotka antavat takeen hyökkäyspolitiikan uudistumista vastaan. Mikään sen vähempi ei ole voitto.

Siksi sodan pituus riippuu siitä miten paljon aikaa tarvitaan voiton saavuttamiseen. Henkilöt jotka keskustelevat kysymyksestä missään muissa termeissä, todellisuudessa ovat salatun tappiomielialan uhreja.

Ohjelman, diplomaattisen ja sotilaallisen yhtä hyvin kuin kotoisen, täytyy kaikella tavalla edustaa mahdollisimman aikaista

voittoa — tehdä sodan mahdollisimman lyhyeksi ainoana keinona tappiomielialan vaikutusten, ihmishenkien menetyksen ja kasattujen resurssien kustannusten vähentämiseksi. Samalla maamme ja Yhdistyneiden Kansakuntien kokonaisuudessaan täytyy olla valmistuneena käymään sotaa niin kauan kuin on tarpeellista voiton saavuttamiseksi — olla moraalisesti ja aineellisesti valmiina pitkän sodan mahdollisuutta varten.

Me teemme sodan lyhyemmäksi samassa mitassa kuin kokoamme kaikki voimamme ja heitämme ne taistelun vaakalaudalle. Me teemme sodan pitemmäksi jokaisella sallimallamme viivytyksellä.

Täten väittely pitkästä tai lyhyestä sodasta ei ole väittelyä sanoilla, vaan väittelyä, jota yhtäältä käydään energian termeissä, jolla me kokoamme kaikki voimamme ja heitämme ne taisteluun — se ollen voimakkain ja ainoa lopullinen “argumentti” lyhyen sodan puolesta — ja toisaalta siinä mitassa kuin sallimme “politiikan kuten tavallisesti” ja “bisneksen kuten tavallisesti” jarruttaa, heikentää ja horjuttaa sotayritystä — “argumentti” joka tehokkaasti pidentää sotaa ja tekee sen enemmän kustannuksia kysyväksi.

Vain sekaannusta voi aiheutua väittelystä, onko tämä “Lyhyt vaiko pitkä sota” ellemme täydellisesti käsitä, että *kysymys riippuu siitä mitä teemme tästä hetkestä lähtien*. Me ratkaisemme kysymyksen sillä miten toimimme, kansakuntana, ryhminä ja yksityisesti. Siksi sotaa taistellaan jokaisella teolla ja sanalla ja vieläpä jokaisen amerikalaisen, hänen ryhmänsä ja koko kansakunnan ajatuksella. Kaikkien tekojemme, sanojemme ja ajatustemme summa ja tulos ratkaisee sen, *onko meillä amerikalaisilla kykyä tehdä sodasta lyhyt*.

Sota asettaa koetukselle päättäväisyyden, rohkeuden, itsepintaisuuden ja energian, yhtähyvin kuin kaikki muutkin maamme ominaisuudet ja kyvyt. Ennenkaikkea koetukselle tulee kykymme ajatella täsmällisesti — se ollen kaikista vaikein koe.

Me amerikalaiset kansakuntana tuskin olemme vielä alkaneet ajatella joistakin tämän sodan tärkeimmistä peruskysymyksistä. Miten aiomme pysäyttää akselin voittojen kohoa-

van vyöryn, kun tuskin olemme alkaneet ymmärtää miten akseli on saavuttanut nämä voitot? Me vieläkin ajattelemme ah- taasti, osittaisesti tästä tai tuosta pienestä kysymyksestä tai sodan probleemista, käsittämättä tai unohtaen että koko maapalloa käsittävä sota vaatii "maapalloa käsittävää ajattelua" jokaisen taholta, joka vakavasti pyrkii vaikuttamaan tulokseen.

Aseiden tuotanto ja kansakunnan talouden mobilisoiminen sotaa varten on selvästi voiton perusehto ja mobilisoinnin nopeus on perustekijä siinä, tuleeko sota olemaan lyhyt vaiko pitkä. Tämä on ehkä laajimmin arvostettu ja käsitetty tekijä sotaohjelmassa. Minulla ei ole halua väheksyä sen tärkeyttä ja myöhemmissä luvuissa puhun sotatuotannosta ja laajemmista taloudellisista problemeista pitemmästi. Mutta keskusteluni alussa on tarpeellista korostaa ennen kaikkea, että *aseet, vaikkapa aseistus olisi ylivoimaisesti etevämpi, ei riitä aikaisen voiton saavuttamiseen.*

Minä en tiedä mitään muuta mikä voisi niin täydellisesti osoittaa tämän totuuden kuin yksinkertainen tosiseikka, joka liian usein unohdetaan, että Saksa, akselin maailmanvallan perusta ja linnake, kymmenen vuotta sitten oli aseistariisuttu ja avutoin kansakunta ja sen nykyiset akselikumppanit, Japani ja Italia, olivat toisenluokan valtoja, jotka taistelivat talouskriisin kanssa ja nojasivat Amerikan apuun. Yhdysvallat, Britannia ja Neuvostoliitto, nyt Yhdistyneiden Kansakuntain sydän, yhdessä Ranskan, nykyisen Hitlerin avuttoman uhrin, kanssa kymmenen vuotta sitten omistivat tai kontrolloivat täydelleen yhdeksänkymmentä prosenttia maailman tehokkaasta sotilaallisesta iskuvoimasta. Mutta vähemmässä kuin kymmenessä vuodessa tuo sotilaallinen voimien suhde on muuttunut niin nopeasti, että Saksa on murskannut kaiken sotilaallisen voiman Euroopassa, paitsi Puna-armeijaa, ja yhdessä Italian kanssa uhkaa Suezia ja Lähi-Itää, samanaikaisesti kun Japani on valloittanut jotenkin koko Kauko-Idän, lukuunottamatta Australiaa ja itäistä Siperiaa, akseli vakavasti uhaten maailmaa valloituksella. Jos sotilaallinen voima olisi kaikki-ratkaiseva, akseli ei olisi milloinkaan voinut nousta. Tämä on totuus sy-

vällisimmistä seurauksista, jonka useimmat amerikalaiset vasta alkavat ymmärtää. Sitä ei olisi milloinkaan unohdettava. Sen opetukset sisältävät vastauksen kaikkiin problemeihin, että täytyykö meidän taistella lyhyt vaiko pitkä sota.

Tänään, keskellä elämän ja kuoleman sotaa, maapalloa käsittelevää sotaa, joka ratkaisee ihmiskunnan kohtalon sukupolvien ajaksi, me kertaamme yhdessä tai toisessa muodossa useimmat ohjelman erheistä, jotka yli kymmenen vuoden aikana nostivat mitättömän Hitlerin maailmaa uhkaavaksi vallottajaksi. Me emme ole oppineet vielä läksyä muuta kuin osittain ja epätäydellisesti. Ja jos emme sitä opi hyvin, niin parhaassa tapauksessa sota tulee olemaan pitkä, vaikea ja mitä tuhoisin.

Me kertaamme aikaisemmat perusvirheet, kun lohdutamme itseämme sillä, että kuitenkin Yhdysvallat on mahdollisuuksiinsa nähden yhtä voimakas kuin muu maailma yhteensä ja että jos tarpeellista, me voimme pieksää Hitlerin yksinään "toinen käsi sidottuna", kuten se perinteellisessä amerikalaisessa rehentelyssä kuuluu. Sievistelevän tyytyväisyyden henki, joka ei enää Pearl Harborin jälkeen ole niin äänekäs, on vieläkin liian monien voiman ja vaikutusvallan asemissa olevien henkilöiden vakiintuneena ajatustapana, joka on sitäkin vaikuttavampi kun se on tiedotonta. Meidän on parempi totuuttaa itsemme ajatukseen, että siihen saakka kun vakavasti lopetamme viime kymmenen vuoden virheet, jotka ovat aiheuttaneet katastroofin meille ja maailmalle, katkaisemme ne juurineen ja oksineen, on aivan mahdollista että Amerika lyödään ja lyödään häpeällisesti. Ja silloin ei ole paljon väliä, onko sota lyhyt tai pitkäaikainen.

Tappio tässä sodassa Amerikalle, älkäämme koskaan väsykö sitä kertaamasta, ei olisi vain "valitettava tapaus" historiamme. Se olisi Amerikan Yhdysvaltain historian loppu. Tulevat historioitsijat sellaisessa tapauksessa, sen jälkeen kun ihmiskunta olisi tuskallisesti kiivennyt ylös natsilaisesta orjuudesta ja pystyttänyt jälleen sivistyksen, puhuisivat Yhdysvalloista "loistavana kokeena", joka kesti vähemmän kuin kaksi vuosisataa, kokeena joka oli täynnä lupausta ja toivoa, mutta joka lopuksi

tuhottiin sen vuoksi, että sen johtajat kohtalokkaasti eivät kyenneet ajattelemaan kyllin syvästi suoriutuakseen sen suurimmasta kriisistä, vaikka heidän käsissään oli kaikki tarvittava materiaali. Tarpeellista on huomioda tämä häpeällinen mahdollisuus, että voisimme nostattaa jokaisen amerikalaisen käyttämään kaiken voimansa, henkisen, moraalisen ja fyysillisen, tehdäksemme historiallemme sellaisen lopun mahdottomaksi, järjestääksemme Amerikan voimat täyteen mittaan ja heittääksemme ne taistelun vaakaan silloin kun voitto on vielä mahdollista.

Tahto voittoon, kaiken alistamiseen voiton saavuttamiseksi, täytyy tehdä lähtökohdaksi niiden ohjelmien ymmärtämisessä, jotka yksistään voivat taata voiton.

Mahdollisimman aikaisen voiton saamiseksi vaaditaan niitä ohjelmia, jotka tehoisimmin toteuttavat seuraavat päämäärät:

1. Kansakunnan yhtenäisyys, kansan suuren enemmistön ja kaikkien tärkeiden ryhmien tietoinen yhteistyöskentely kansakunnan kaikkien voimien ylimpään ponnistukseen; tästä joskus puhutaan "siviili-moraalina".

2. Mitä läheisin ja lujin yhtenäisyys maamme taistelevien liittolaisten, Neuvostoliiton, Suur-Britannian ja Kiinan kanssa, ja Yhdistyneiden Kansakuntien lujittaminen tämän liiton ympärille.

3. Uusien liittolaisten voittaminen, uusien voimien värväminen akselia vastaan Europassa, Aasiassa, Afrikassa ja Latinalaisen Amerikan maissa, kaikkien mahdollisten reservien kutsuminen taisteluun.

4. Amerikan teollisuuden, samoin kuin kaikkien Yhdistyneiden Kansakuntien ja niiden talouksien täysi mobilisointi, siihen luettuna maatalous, tuottamaan kaikkea mitä voiton saamiseksi sodassa tarvitaan.

Nämä ohjelman tavoitteet, jotka tässä on lausuttu niiden yleisimmässä muodossa (niitä käsitellään yksityiskohtaisemmin seuraavissa luvuissa) ovat keskinäisessä yhteydessä ja toisistaan riippuvat. Ne ovat yhtä tarpeellisia voitolle ja nopeus ja pe-

rinpohjaisuus, jolla ne toteutetaan, määräävät tuleeko sota olemaan lyhyt vaiko pitkä.

Kuten edellä on ilmaistu, niiden yleisimmässä muodossa, nämä ohjelman päämäärät aiheuttaisivat hyvin vähän vastustusta tai riitaa. Lukuunottamatta Yhdysvaltain tietoista vihollista, jokainen on innostunut, tai ainakin halukas näkemään nämä päämäärät toteutettuna jos — kohtalokas "jos" — se tehdään siten, että se häntä tyydyttää. Kukapa ei olisi innostunut näkemään kansallista yhtenäisyyttä — jos kansakunta yhdistyisi hänen omilla ehdoilla. Ja kuka vastustaisi tai voisi vastustaa toisten kansakuntien yhdistymistä Yhdysvaltain kanssa, jos ne vain ottaisivat yhtymisen ehdot kokonaan meiltä. Ja niin edelleen. Näin helposti yhteisymmärrys yleisiin päämääriin nähdessä hajoaa ensimmäisestä kosketuksesta tuliseen riitaan niiden toteuttamisen keinoista.

Kohtalokas "jos", joka on esteenä konkreettisten ohjelmien muokkaamisessa, jotka toteuttaisivat voiton ennakkoehdot, voidaan vain voittaa ja hävittää asettamalla sitä vastaan toinen "jos" — jos me olemme *hitaita* saamaan aikaan yleistä sopimusta tehokkaista ohjelmista, niin sota tulee olemaan pitkä ja kallis; jos me *epäonnistumme* saamaan sopimusta, niin meidät tullaan tuhoamaan kansakuntana ja orjuuttamaan väestönä.

Järkkymätön eloonjäämisen vaatimus, sotilaallisen tarpeen rautainen laki, pakoittaa meidät alistamaan erimielisyytemme ja vieläpä vastakkaiset edut ja ideatkin sopusointuun ainoan koeuskiven kanssa — avustaako se lisäämään kansakuntamme ja sen liittolaisten iskuvoimaa, avustaako se voittamaan sodan mahdollisimman lyhyessä ajassa?

Sotilaallisen onnettomuuden väkivasaran iskujen alaisena me otimme ensimmäiset askeleet ohjelman muodostamisessa tässä viitatussa hengessä, englantilais-neuvostoliittolais-amerikalaisessa liitossa ja Yhdistyneiden Kansakuntien sopimuksessa. Todellakin olisi ikävää, jos vaadittaisiin uusi onnettomuus puskemaan meitä jokaisen askeleen eteenpäin — se olisi pitkä ja verinen tie voittoon, tarpeettoman pitkä ja tarpeettoman verinen.

Tehoisa sotaohjelma voidaan pystyttää yhdellä kahdesta me-

netelmästä: Natsien menetelmä on terroristinen diktatuuri kansan yli pienen armottoman vähemmistön taholta, joka hallitsee kaikkea omaksi edukseen voimalla ja väkivallalla; toinen, kansanvaltainen menetelmä, on sovittaa ohjelma vastaamaan kansan enemmistön ja kaikkien tärkeiden ja tarpeellisten ryhmien todettuja etuja ja käsitteitä, huolellisesti rajoittamalla alan, jossa sellainen ohjelma täytyy kohdistaa oppositiota vastaan ("demokraattinen diktatuuri") pienimpään mahdolliseen määrään parantumattomia henkilöitä, jotka itsepintaisesti kaikista vakuutuksista huolimatta asettavat omat erikoiset etunsa kansakunnan etujen yläpuolelle.

Meillä on Yhdysvalloissa voimakkaita etuja ja puhemiehiä, jotka ovat mieltyneet natsien tapaan hoitaa asioita ja jotka haluavat kulettaa maatamme siihen suuntaan. Entinen presidentti Herbert Hoover esim. hiljattain esitti "sotatoimenpiteenä", että me jäljittelisimme "natsitaloutta". Mutta mitä on se, jota hän nimittää "natsitaloudeksi"? Se on rakennettu orjatyölle, ainoa erikoisuus natsitaloudessa, orjatyö saksalaisille ja kolminkertainen orjuus vallattujen maiden kansoille. Hyvin vähän on epäilystä, että eikö Mr. Hoover tarkoittanut esityksellään, että Yhdysvaltain täytyisi kulkea demokraattisesta menetelmästä natsien orjasysteemin suuntaan. Tosiseikka, että hän kutsuu sitä "taloudeksi", joka on pahaennustamaton sana, peittääkseen sen hyökkäävän merkityksen, ei tarvitse sokaista meitä sellaisen esityksen vaarallisista puolista, sen sisällöstä tuhota koko Amerikan kansakunnan sotayritys ja saboteerata voitto. Tai, edelleen esimerkkinä me voimme panna merkille pyrkimyksen, jonka kongressimies Smith, Virginiasta, esitti (ehkä kongressin enemmistön mielipiteenä) työväen käsittelemisestä sodan aikana. Hän esitti vaikuttavaa lainlaadintaa, joka halvaannuttaisi ammattiunioliikkeen — täydellisesti Herbert Hooverin hengessä.

Onneksi voiton ja lyhyen sodan näköaloille presidentti Roosevelt ei ole antautunut näille voimille eikä heidän ideoilleen. Mahdollista on demokraattisella tavalla takoa kansallista politiikkaamme voiton puolesta.

Valitettavasti voiton ja lyhyen sodan näköalat, kansallinen ajatuksemme sellaisena kuin se kuvastuu sanomalehdissä, on mitä kaaosmaisina, ristiriitaisina ja sekavina mitä voi kuvitella. Vielä senkään jälkeen kun Yhdistyneiden Kansakuntien strategia on selvästi viitoitettu kesäk. 11 p. julkaistuissa englantilais-neuvostoliittolais-amerikalaisissa sopimuksissa, ei ole yleistä pyrkimystä ryhtyä korjaamaan tämän ohjaavan suunnitelman mukaiseksi tuhansia vähäarvoisempia menetelmiä, jokapäiväisiä työtapojamme, ajatuksiamme ja ennakkoluulojamme, joka kaikki on kansallisen elämämme ja yrityksemme ainetta. Tapamme, ennakkoluulomme, vähäarvoisemmat menetelmät yhä ovat ristiriidassa ja häiritsevät sotaohjelmaamme monin tavoin, sillä ne on muodostettu väärin tietojen ja tiedon puutteen perustalle, täydellisesti väärille ideoille siitä, ketkä ovat ystäviämme ja ketkä vihollisiamme, ketkä ovat voimakkaita ja ketkä heikkoja. Me olemme korjanneet perusohjelmamme, mutta me emme ole alkaneet saattaa kaikkea muuta sen mukaiseksi. Kansallisessa ajattelussa pahasti laahataan.

Juuri kun kirjotan tätä sivua, mielenkiintoinen esimerkki tästä ajattelussa laahustamisesta on silmieni edessä, kun katsele New York Timesin heinäk. 13 p:n toimitussivua. Yksi vastuunalaisimmista kolumnisteista, Anne O'Hare McCormick, huolimattomasti huomauttaa objektiivisen analyysinsä yhteydessä Turkin roolista sodassa, että: *“Turkkilaisista voidaan sanoa, että he vihollisuuksien puhkeamisesta lähtien käsittivät sodan sinä mitä se on, taisteluna maailman imperiumista.”*

Lukemattomat tämän tapaiset “lipsahdukset” yleisessä ajattelussa kuvastavat paljon tärkeämpiä “lipsahduksia” ohjelmassa ja toiminnassa, ne jatkuen. Lyhyesti sanoen, kaikki tämä merkitsee että samanaikaisesti kun me olemme virallisesti huomioineet, että “imperialismin aika on päättynyt”, me yhä jatkamme ajatusta ja toimintaa olettamuksella, että tämä sota on vieläkin “taistelua maailman imperiumista.” Me käymme kansan sotaa kansallisen vapauden puolesta liian monissa suhteissa vielä ikäänkuin se olisi meidän puoleltamme myöskin sotaa imperiumista. Liian usein me toimimme olettamuksella, että julistus hyveel-

lisistä sotapäämääristä on kaikki mitä tarvitsemme sodan luon-
teen muuttamiseksi ja että sotaa voidaan taistella samoilla me-
netelmillä ja ohjelmalla kuin ennenkin.

Totuus johon meidän on palattava uudelleen ja uudelleen,
joka on keskustotuus sodan voittamiseksi, on tosiseikka että jos
käymme tätä sotaa kuten imperialistista sotaa, niin me olemme
jo toivottomasti hävinneet. Me emme kykene voittamaan tätä
sotaa muutoin kuin aseistamalla ja yhdistämällä kaikki kansat
taistelemaan oman vapautensa ja itsenäisyytensä puolesta. Tä-
mä sodan luonne ei ole jotakin, joka *tulee voiton tuloksena*, vaan
päinvastoin *voitto tulee tämän kaltaisen sodan taistelun tulok-
sena*.

Ei ole helppoa uudistaa ja korjata kansallisia ennakkoluulo-
jamme, ajattelutapojamme ja työtämme niin perusteellisesti.

Tämä on vain toisella tavalla sanottuna, että akselin tuhoa-
minen ja voiton saavuttaminen ei ole helppoa.

Jos se olisi ollut helppo kysymys ratkaista, niin se olisi ollut
suoritettuna ennenkuin olisimme ehtineet siitä keskustelemaan.
Ainoastaan mitä vaikeimmat probleemit nostattavat meidän päät-
tävimmit ja arvokkaimmat yrityksemme.

Me tiedämme, että tämä probleemi tullaan ratkaisemaan, sil-
lä se täydytään ratkaista Yhdysvaltain ja maailman pelastami-
seksi orjuudelta. Tarve on äiti ei vain keksinnöissä, vaan
myöskin uusille ohjelmille ja uudelle ajattelulle kokonaisille
kansakunnille.

Me tulemme tekemään tämän sodan niin lyhyeksi kuin mah-
dollista, saamaan voiton pikaisemmin toteuttamalla nopeasti sel-
laista tehoisaa sovittelua ohjelmassa, joka yhdistää Amerikan
kansanjoukot ja kaikki tärkeät ryhmittymät innostuneeseen pon-
nisteluun ja uhraukseen; joka yhdistää meidät liittolaistemme ja
mahdollisten liittolaisten kanssa lujilla keskinäisen luottamuk-
sen ja yhteistyöskentelyn siteillä; joka ratkaisee probleemit Yh-
dysvaltain talouden käyttämiseksi ylimpään rajaan saakka voiton
puolesta.

Toisin sanoen tämä merkitsee, että nopeus millä voitto saa-
vutetaan, riippuu suoranaisesti siitä nopeudesta, millä muutam-

me kaikki ajatuksemme, toimintamme ja ohjelmamme täydellisesti sopusointuun sodan luonteen kanssa "kansojen vallankumouksen" jatkamisena, t.s. kansan sotana kansallisen vapauden puolesta.

Jos me toteutamme tämän hitaasti, silloin meidän on valmistauduttava pitkään ja tuhoisaan sotaan. Jos emme toteuta sitä täydellisesti, me kulemme natsiorjuuteen.

Tämä on lyhyesti väittelyn ydin kysymyksestä, "Lyhyt vaiko pitkä sota?"

LUKU III

Hitlerin salainen ase — viides kolonna

Vuonna 1937, kun Hitler heitti hyökkäysvoimansa Madridia vastaan, hävittääkseen Espanjan tasavallan ja tehdäkseen tuosta kaupungista ensimmäisen valloitetun pääkaupungin toisessa maailmansodassa, hän paljasti kaikkien myöhempien menestystensä salaisuuden, "salaisen aseensa." Se oli kenraali Francon kaltaisten nukkein käyttäminen kapinan alkamiseksi hänen puolestaan, yhteistyöskentelyssä tasavallan linjojen takana olevien salaisten agenttien kanssa, jotka työskentelivät tasavallan yhtenäisyyden hajottamiseksi, epäsovun synnyttämiseksi, kaiken sotaponnistelun saboteeraamiseksi ja lopuksi avatakseen portit hyökkäykselle. Tämä salainen ase sai klassillisen nimensä tavallaan vahingossa. Yksi Francon lahtarikenraaleista Hitlerin palveluksessa, Quiapo de Llano, rehennellessään radiossa miten hän tulee valtaamaan Madridin, sanoi: "Neljä kolonnaa armeijastamme lähenee Madridia neljältä suunnalta ja kun ne saapuvat sinne, heihin yhtyy viides kolonna, joka on kaupungin sisäpuolella, valmistuen avaamaan heille portit." Se oli historiallisen termin alku — "Viides kolonna." Kenraali Franco oli alkuperäinen "Quisling", mutta quislingit toimivat ilman yleisesti hyväksyttyä nimeä vuoteen 1940 saakka.

Viides kolonna on nykyaikaisen sodankäynnin monimutkaisin ase. Ainoastaan osa siitä milloinkaan tulee näkyville ja tunnetuksi ennenkuin natsivaltaus on täydellisesti suoritettu; siihen saakka se pysyy huolellisesti salassa, usein natsivastaisen naamarin takana. Se suorittaa työnsä salassa. Tuskin koskaan paljoakaan sen historiasta tulee tunnetuksi, sillä niin syvästi se on salattuna. Voimme ainoastaan tutkia tyypillisimpiä esimerkkejä sen toiminnasta, oppia tuntemaan sen eri muodot toi-

mintansa seurauksista ja seurata rikoksesta rikollisten jälkiä heidän salaisiin pesiinsä. Silloin tällöin löydämme joitakin heidän asiakirjoistaan, jotka heittävät paljon valoa heidän luonteeseensa, työhönsä ja henkilökuntaansa.

Sellainen viidennen kolonnan asiakirja Yhdysvalloissa juuri julkaistiin viikkolehdessä *In Fact* *), jossa toimittajana on George Seldes.

Se on marrask. 23 p., 1937, kirjoitettu "Memorandum", sisältäen yhteenvedon sopimuksesta, joka saatiin aikaan kokouksessa kahden natsiagentin ja seitsemän huomattavan amerikalaisen välillä. Vapaaherra Manfred von Killinger, toinen näistä natsiagenteista, oli juuri saapunut Berliinistä ja oli matkalla San Franciscoon vastanimitetyksi natsikonsuliksi sinne. Parooni von Tippleskirch, toinen heistä, oli natsikonsuli Bostonista. Seitsemän huomattavan amerikalaisen nimiä ei ole tehty julkiseksi, mutta yhden heistä sanotaan olleen senaattorin ja toisien huomattuja tehtailijoita ja rahamiehiä. Heidän sopimus-"Memoranduminsa" on tyypillisen "Cliveden sakin" viidennen kolonnan ohjelma, ryhmän joka aiheutti onnettomuuden Suur-Britannialle.

Tämä on niin tyypillinen esimerkki ja antaa niin paljon valoa Amerikan viidennestä kolonnasta ja kansallisista probleemeistamme yleisesti, että jäljennän "Memorandumin" kokonaisuudessaan. Tässä se on:

"Memorandum

"Tämän luonnoksen tarkoituksena ei ole sitoa ketään, joka osallistui muodolliseen konferenssiimme. Päinvastoin Memorandumin tulisi ainoastaan sisältää ja säilyttää keskustelumme pääaiheet, jotka, jos halutaan, voidaan raporteerata asianomaisille järjestöille ja yksilöille, joilla on toimivalta ja etuoikeus tehdä siitä käytännöllisiä johtopäätöksiä, tai ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin.

"1. Yksi saksalaisista vieraistamme korosti lausunnossaan,

*) *In Fact*, n:o 92, heinäk. 13, 1942.

ettei hänellä ole mitään valtuutta minkään virallisen mielipiteen antamiseen. Kuitenkin hänen persoonallisena vaikutelmana vuosia kestäneen palveluksensa jälkeen konsuliviraston yhteydessä täällä on se, että jyrkkää muutosta on tapahtunut Amerikan ulkopolitiikassa Saksaan nähden. 'Maamme', hän sanoi, 'on tottunut pitämään Yhdysvaltoja ystävällisen vaikutuksen lähteenä. Sen avustus on lievittänyt Saksan kuormaa rauhansopimuksen alaisena. Presidentti Hooverin ottama askel, joka johti Versaillesin sopimuksesta johtuvan rahallisen velan täydelliseen poistamiseen, aina käsitettiin Amerikan asenteen luonteenomaisena ilmauksena Saksan kansaa kohtaan.'

"Rooseveltin hallitus on tuonut tärkeitä muutoksia, jotka pyrkivät muuttamaan Saksan mielipiteen Amerikan asenteeseen. Määrätyn agitatsioonin on sallittu häiritä Saksan-Amerikan suhteita. Yhteistoiminnan sijasta mahdollisten suunnattomien markkinain avaamiseksi, Saksa ja Amerika pakoitettiin yhtymään vihamielisiin diplomaattisiin leireihin. Mahdollisia markkinoita Kiinassa ja Venäjällä ei kuitenkaan voida järjestää ilman Amerikan pääoman aktiivista yhteistyöskentelyä. Täten hidastetaan maailman elpymistä.

"Siksi Saksa on halukas ryhtymään kaikkeen, mikä on inhimillisesti mahdollista, lähentyäkseen suoranaisesti Yhdysvaltain finanssi- ja teollisuusjohtajia. Japanilaisten monopolin syntyminen Kauko-Idässä ei ole suotavaa. Eikä sitä ole myöskään kiinalaisten voitto. Uusien presidentin vaalien täytyy tuoda Yhdysvallat valtojen puolelle, jotka taistelevat maailman markkinain uudelleen järjestämiseksi.

"Niiden suuntautumisien tukeminen Amerikan yleisessä mielipiteessä, jotka ovat määrätysti suosiollisia sellaiselle muutokselle, se on Saksan ulkopolitiikan tärkein tehtävä. Tähän tukeen ei ainoastaan sisälly saksalais-amerikalaisen äänimäärän heilauttaminen presidenttiehdokkaalle, joka on määrätysti sympaattinen yllämainituille päämäärille, vaan myöskin kaikki mahdollinen yhteistyöskentely todellisten kansallisten voimien kanssa. Tätä ei luonnollisestikaan voida tulkita sekaantumisena Amerikan sisäisiin asioihin, sillä kyseessä olevien poliittisten

ryhmien on määriteltävä tämän tuen konkreettinen muoto yhtä hyvin kuin sen laajuus.’”

“2. Toinen saksalainen vieraamme, joka on juuri nimitetty diplomaattiseen asemaan tässä maassa, täydensi ylläolevia lausuntoja seuraavilla kohdilla:

“Juutalainen propaganda on typerästi väärin esittänyt Saksaa amerikalaisen yleisön edessä. ‘Kuvan selventämiseksi’, hän sanoi, ‘on tarpeellista muistaa, että Saksan tasavallan aika aiheutti merkillistä sekaannusta saksalaisten mieliin. Valtiota on pidetty jonkunlaisena yleisenä hyväntekeväisyyslaitoksena. Luovaa pääomaa rasitettiin utopistisen sosiaalisen hyvinvoinnin lainlaadinnan vaikutuksilla. Työttömyysvakuutus, sairaus-, vanhuus- ja kuolemavakuutus, sosiaalinen turvallisuus ja sotaeläkkeet jo merkitsivät hirvittäviä vaikeuksia. Ammattiuniopalkat ja -työpäivä kohottivat tuotantokustannukset maailman standardien yläpuolelle.’

“Mikä on kansallissosialismin tärkein saavutus? ‘Uuden Saksan henki myötävaikutti tällaiseen kansalliseen solidarisuuteen. Ylettömät vaatimukset ja sosiaaliset palvelukset vähennettiin ja tuotantokustannukset realisesti saatettiin sopusointuun maailman markkinain kilpailuvaatimusten kanssa. Se on mitä olemme tehneet. Ei sen enempää eikä vähempää. Totta on että monia vastuksia on vielä voitettavana. Käsitys valtios- ta ylimpänä hyväntekeväisyyslaitoksena oli hävitettävä ja seurattava sen sijaan tuotannon lisäämisen ohjelmaa. Siksi meidän täytyi vaientaa kaikki keskuksset, joista lietsottiin luokkataistelua ja vangita vaaralliset utopistiset ja sentimentaaliset ihmisystävät. On totta että juutalainen propaganda onnistui käyttämään hyväkseen joitakin lujista toimenpiteistämme ja herjaamaan Uutta Saksaa maailman mielipiteen edessä. Tämä epäilemättä on vahingollinen tosiseikka. Mutta me olemme voittaneet enemmän kansallisen solidaarisuuden uudestasytymisen kautta ja kaikkien samaa tarkoittavien yhteistoiminnasta.

“‘Haluumatta nostaa mitään, mikä muistuttaisi Yhdysvaltain kotoisiin kysymyksiin sekaantumista, en voi olla mainitsematta, että nykyisin Amerika edustaa hyvin läheltä sosialidemokraat-

tisen Saksan kuvaa. Epärealistinen hallituksen edustama "hyvinvoinnin lainlaadinta", kaaosta aikaansaavat luokkataistelut ja ehdottomasti kaikkien suhteiden ulkopuolella olevat palkkavaatimukset, voimakas juutalainen vaikutus maan poliittisessa, kulttuurillisessa ja yleisessä elämässä ovat levottomuutta aikaansaavia ilmiöitä. Ainakin me saksalaiset olemme levottomia. Me toteutamme hyvää työtä maailman uudelleen elvyttämiseksi ja me tiedämme, mitä mahdollinen vaara punaisten vaikutuksen lisääntymisestä Yhdysvalloissa tulisi merkitsemään koko maailmalle.

"Toinen levottomuutta edustava piirre tilanteessa on yhtenäisyyden ja johdon selvänäköisyyden puute hajanaisessa kansallisessa leirissä. Ette voi alkaa lujaa kaikkien voimien ja virastojen keskitettyä ponnistusta Amerikan nationalismiin elvyttämiseksi niin kauan kuin tämä tilanne on olemassa.

"Aika on ajatella vakavasti kaikkien Amerikan nationalismiin ja perinteellisten voimien keskittämistä. Me saksalaiset pyrimme yhteistoimintaan kaikkien Amerikan nationalistien kanssa. Ennenkaikkea me uskomme yhteistoimintaan maan talousjohtajain kanssa, mikä tahansa sopiva yhteistoiminnan muoto onkin. Yhdysvaltain hallituksen taholta on hyvin vähän ymmärtämystä, mutta meidän mielestämme näkökantaamme täytyy ymmärtää liike-etujen taholta.

"Me esittäisimme ajatuksen sellaisten epävirallisten konferenssien pitämisestä vastuunalaisten liikemiesten ja poliittisten johtajain kesken käsittelemään kansallisesti ja kansainvälisesti tärkeitä kysymyksiä, jotka koskevat taloudellista ja, niin jopa, poliittistakin elpymistä."

"Seuraavat mielipiteet ilmaistiin amerikkalaisten osallistujain taholta konferenssissa:

"(a) Saksalaisen esityksen ytimenä on kansakuntamme hengen muuttaminen, mikäli äskettäiset vaalit sitä ilmaisevat. Se on mahdollista, mutta ei mitenkään helppoa. Kansan täytyy tulla tietoiseksi ensin nykyisen hallituksen ohjelman tuhoisista taloudellisista vaikutuksista. Yleisen mielipiteen uudelleen muuttumisen kintereillä on alettava lehti- ja radiokamppailu.

Teknillisesti se jää kysymykseksi, keskittyykö tämä kamppailu republikaanipuolueen kansalliskomitean ympärille.

“(b) Kaukonäköiset liikemiehet tervehtivät tällaisia konferensseja. Niistä voisi tulla suunnatoin innostuksen voima. Ei ole mitään syytä, miksi emme voisi ottaa oppia samanlaisista hätätilanteista kuin mitä omassa maassamme vallitsee ja menettelmistä, joilla kaukonäköiset hallitukset yrittävät ne voittaa. Myöskin on selvää, että tehtailijain, jotka tavallisesti lahjoittavat kaikkien ehdokkaiden vaalirahastoihin, täytyy käsittää että heidän tukensa on varattava yhdelle ehdokkaalle, jonka valitsemiseen heidän täytyy aktiivisesti osallistua.

“Meidän on yhtä hyvin käsitettävä, että tämän maan liike-elämän johtajain täytyy päästä yhteistoimintaan nykyisessä hätätilanteessa. Tähän mennessä heidän olisi pitänyt käsittää, että he eivät voi toivoa paljoakaan Washingtonista. Meidän on turvauduttava konkreettiseen suunnitelmallisuuteen.

“Me voimme kaikin yhtyä siihen, että on suotavaa vakuuttaa liike-elämämme johtajat siitä, että hyvä sijoitus on ryhtyä avustamaan patriottisten kansalaistemme järjestöjä ja saamaan aikaan niiden yhteensulautumista yhteisen tarkoituksen eduksi.

“Yhdistetty johto yhden huomattavan johtajan alaisuudessa edustaa tervettä ohjelmaa. Me tulemme olemaan kiitollisia kaikesta palveluksesta mitä saksalaiset ystävämme voivat meille tässä suhteessa antaa.

“(c) Amerikan ulkopoliitikkaa täytyy pääasiassa vartioida Kauko-Idän sovietoimis-vaaraa vastaan. Enemmän kuin milloinkaan ennen meidän on kongressin kautta valvottava mitä valtiovirasto tekee. Sovinto Saksan kanssa, vaikkakin se on kansalle vastenmielinen, on tarpeellista, jos otamme huomioon että voimakas Neuvostoliitolle myötämielinen agitatsioni jatkuu ja saa kannatusta Yhdysvalloissa. Mitä tärkeimmästä merkityksestä on, että johtavat ja vaikutusvaltaiset henkilöt liike-elämässämme ja ohjelmaa luovissa elimissä kummassakin poliittisessa puolueessa tulisi arvostella tässä ensimmäisessä keskustelussa ja jätettävä keskustelun alaiseksi mahdollisuudet ei-puolueisiin perustuva yhteistyöskentely kysymyksestä.”

Tämä on todellakin merkillinen asiakirja. Kuten X-säteen valokuvassa sikiöstä siinä voi selvästi nähdä amerikalaisen jäljennöksen prosessista, jolla 1932 Saksassa Kruppit ja Thyssenit, ranskalaisten, brittiläisten ja amerikkalaisten ystäviensä avustamana, nostivat Hitlerin ja hänen natsilaiset alimailman kumppaninsa valtaan Saksan kansan yli; se on sama prosessi, jolla Ranska heikennettiin, petettiin ja lopuksi luovutettiin vallottajalle käsistään ja jaloistaan sidottuna, prosessi jolla Espanja, Tshekkoslovakia ja Itävalta valloitettiin; prosessi joka lopuksi tuotti surkeankuuluisan Quislingin symboliksi Norjassa, viidennen kolonnan esikuvan lopullisessa tuloksessa ja päämäärässä; prosessi joka tuotti Lavalin, Petainin ja Doriotin Vichyn Ranskassa.

Natsilainen käärme löysi monia lämpimiä paikkoja muniakseen samanlaisia munia viidennen kolonnan sukupolvelle ei ainoastaan länsi-Europassa, vaan myöskin Yhdysvalloissa.

Se on tällaisten "ylhäisten" viideskolonnain avulla, niiden varallisuudella, voimalla, arvovallalla ja kunnioitettavuuden ja patriotismin sumulla, jolla kaikki alemmat viidennen kolonnan osastot synnytetään ja niitä lisätään aina viheliäisimpään saboteeraajaan, German-American Bundin ja Kristillisen Rintaman vakoilijaan ja salamurhaajaan saakka.

Sellaiset ryhmät kuin tämä, kokoontuivat ja punoivat salajuonia parooni von Killingerin ja parooni von Tippleskirchin kanssa omaa maataan vastaan, se ollen yksi tuhansista salaliitosta, joka valmisti ja johti suoranaisesti joulukuulla 1941 Saksan sotajulistukseen Yhdysvaltoja vastaan.

Tämän "Memorandumin" keskeisin ajatus, jonka ympärille kaikki muu järjestetään, on sama kuin kaikkien viidennen kolonnain Euroopassa. Samoin kuin Cliveden sakki Englannissa tunnettiin sovinnon saarnaajana Saksan kanssa ja vihollisuudesta Neuvostoliittoa kohtaan; samoin kuin "200 perhettä" Ranskassa, Lavaleineen ja Petaineineen, keskitti toimintansa Ranskan-Neuvostoliiton keskinäisen sopimuksen rikkomiseen ja lopuksi siinä onnistuivat Mynchenissä 1938, niin myöskin meidän amerikalainen viides kolonna pyrkii estämään ystävällis-

ten suhteiden kehittymisen Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välillä, samanaikaisesti osottaen syvää luottamusta ja sympatiaa Hitlerin Saksaa kohtaan, todellakin katsellen Hitleriä tutkittavana ja seurattavana esikuvana.

Pankaa merkille miten ovelasti "Memorandumissa" natsilaiset juonittelijat evästävät amerikalaisia seuraajiaan hyökkäämään Rooseveltin hallitusta vastaan "punaisena" ja "juutalaisten vaikutuksen alaisena", miten he näyttävät rajottamattomien liikevoittojen ja maailman markkinain voittamisen näköalaa ammattiuniopalkkojen ja -työpäivän tuhoamisen ja siitä seuraavan kustannusten alentamisen kautta, miten he kehittävät tekniikkaa "kansankuntamme mielipiteen muuttamiseksi siitä mitä se ilmeni äskeisissä vaaleissa." Pankaa merkille heidän tarjouksensa Kiinasta ja Neuvostoliitosta vallatun rosvojaaliin jakamisesta Amerikan liikemiesten kanssa, yrityksenä lahjoa ne, jotka ennenkaikkea tavoittelevat nopeita ja helppoja liikevoittoja.

Tässä on perusesimerkki viidennen kolonnan taholta "mielten saboteeraamisesta", josta varapresidentti Wallace varoitti. Amerikalaisia värvätään salaliittoihin Yhdysvaltain valtaamiseksi vetoamalla heidän ennakkoluuloihin ja ahneuteen. Nämä ovat "valiojoukkoa", korkean aseman ja varallisuuden miehiä, viidennen kolonnan "yläjoukkoa". Heidän alaisekseen sen jälkeen värvätään palkattujen kynäilijäin joukot, jotka myyvät kynäilijäkykyjään tämän ohjelman muuttamiseksi ulkonäöltään itsenäisiksi ja epäitsekäiksi sanomalehtiartikkeleiksi ja osastoiksi, jotka erikoisesti keskitetään huutamaan "kommunismiin vaarasta", lietsomaan "punakauhua" ja vihaa ja pelkoa Neuvostoliittoa kohtaan. Ja mikä tärkeintä, "ei-puolue yhteistoiminta" järjestetään itse Yhdysvaltain kongressissa tarkoituksella levittää viidennen kolonnan propagandaa ja agitatsionia, tätä "mielten saboteerausta" viidennen kolonnan paljastamisen ja vastustamisen verholla. Sitä on toteutettu n.k. "Epäamerikalaisia toimintoja tutkivan komitean" kautta, jonka päämiehenä on kongressimies Martin Dies.

Diesin komitea ja sen toiminta on Hitlerin viidennen kolon-

nan silmiinpistävä saavutus Yhdysvalloissa. Se saa innostuksensa suorastaan ajatuksista ja vaikutteista, joita esitettiin natsiedustajien kokouksessa jossa ylläoleva "Memorandum" laadittiin. Se antoi virallisen hallinnollisen aloitteen viidennelle kolonnalle. Se onnistui Amerikan politiikan saboteeraamisessa yli kaikkien laskukeinojen. Se esti kaikkien niiden voimien jokaisen yrityksen Amerikassa, jotka taistelivat ohjelman puolesta, mikä olisi estänyt sodan, heihin luettuna itse presidentti Roosevelt. Se kirjoitti Hitlerin ajatuksia maan laeiksi. Se järjesti noitajahdin jokaista huomattavaa henkilöä vastaan, joka esitti ajatusta Yhdistyneistä Kansakunnista silloin kun se olisi saattanut Hitlerin ja hänen liittolaisensa häviölle verrattain pienillä kustannuksilla. Se vaikeutti ja rasitti presidenttiä joka käänteessä ja lopuksi, europalaisten viideskolonnalaisten liittolaistensa avulla, pakoitti presidentin v.v. 1939 ja 1940 kumartamaan heidän ohjelmalleen, saattaen Yhdysvallat vihollisuuksien partaalle, ei natsia, vaan Neuvostoliittoa vastaan.

Diesin komitea, määrätysti väärentämällä maailman voimakkaimman maan ohjelman, näköalan ja ymmärryksen omassa maassamme, Yhdysvalloissa, oli surimpana tekijänä saattaakseen maailmalle tämän sodan onnettomuudet. Se saattoi Yhdysvallat vastakkain mahdollisen häviön ja tuhon kanssa. Ja mikä pahinta, se vielä jatkaa tänäänkin työtään, eloonjäämisen sodan keskellä.

Siksi Diesin komitean tutkiminen vaatii laajempaa käsitteilyä, joka on seuraavien lukujen aiheena.

LUKU IV

Martin Dies, erinomainen viideskolonnalainen

Kertomus Martin Diesistä on ehkä hämmästyttävin kaikista fantastisista kertomuksista, mitä tämän sodan yhteydessä on syntynyt.

Kongressionaalisen komitean päämieheksi asetettuna tutkimaan "epäamerikalaisia toimintoja", Martin Dies on suorittanut Yhdysvalloissa sitä työtä, jota ennenkaikkeaa Hitler kumppaneineen Berliinissä on halunnut. Taistelun nimessä viidettä kolonaa vastaan Martin Diesistä tuli meidän Amerikan erinomainen viideskolonnalainen. Ja hän sai kongressin hyväksymisen työhönsä ja vieläkin hänellä on tämä hyväksyminen. Hän on jahdannut, vastustanut, uhmannut, rähjännyt ja jarruttanut Yhdysvaltain presidentin ohjelmaa — ja suurin rangaistus mitä hän siitä milloinkaan on saanut, oli hellä läimäys kynsille. Hän on onnistunein kaikista viideskolonnalaisista, sillä hän toimii paikassa jossa se merkitsee kaikista enemmän — Yhdysvaltain hallituksen sydämessä.

Harkitkaa todistusta!

Ennenkaikkeaa Hitler kumppaneineen halusi, voittaaksensa tämän sodan ja siten vallataksaan maailman — mukaan luettuna Yhdysvallat — pitää näköpiirissä olevat uhrinsa jakaantuneina. Tämä merkitsi ensitilalla Yhdistyneiden Kansakuntien muodostumisen estämistä, hinnalla millä tahansa kahden voimakkaimman vihollisensa — Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton — liiton estämistä. Se laitos ja se henkilö, joka enemmän avusti Hitleriä tässä yrityksessä, oli Diesin komitea ja Martin Dies itse.

Martin Diesin työ on säilytetty muistiin miljoonina sanoina kongressionaalisissa raporteissa ja miljoonissa sanoissa maan sanomalehdissä. Tämän yleisen rekordin täydellinen tarkastaminen vaatisi monia nidoksia. Diesin rekordin lyhyttä, mutta johdonmukaista, katsausta varten kuitenkin meillä on itsensä Mar-

tin Diesin apu käytettävänä. Martin Dies näet kirjoitti ja julkaisi kirjan. Hän nimitti sen: *The Trojan Horse in America; A Report to the Nation* (Troijan puuhevonen Amerikassa; Raportti kansakunnalle). Sen julkaisi toisena sotavuotena Dodd, Mead & Co. Se on Martin Diesin tiivistetty otekoelma.

Kirja on intohimoinen ja vaativa kutsu sotaan. Se on tarkoitettu Yhdysvaltain valmistamiseksi sotaa varten.

Mutta sota, jota Martin Dies valmisti, ei ollut se sota, jossa Yhdysvallat nyt on osallisena. Martin Dies valmisti Yhdysvaltain sysäämistä sotaan *Neuvostoliittoa vastaan*, alkutoimenpiteenä Hitlerin sodalle Yhdysvaltoja vastaan. Hän valmistui Hitlerin sodan puolesta, jossa Yhdysvallat olisi Hitlerin liittolaisena, Italian tai Vichyn malliin. Hän pani liikkeelle taivaan ja maan estääkseen liiton Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välillä, ettei Hitler joutuisi häviölle. Hän yritti kaikin keinoin estää Yhdistyneiden Kansakuntien muodostumista, joka takaa Hitlerin häviön.

Martin Diesin kirja on täysi ja vakuuttava todistus näille väitteille.

Dies aloittaa kirjansa kuvailemalla Kommunistisen Internationalen Seitsemättä Maailmankongressia, joka kokoontui Moskovassa elokuulla 1935. Hän sanoo, että "Stalin oli kutsunut" sen osana "maailman kommunistien salaliitosta", jonka päämääränä oli "hävittää Amerikan hallitus ja laitokset" fascismia pakoon lähteneiden pakolaisten kautta, jotka pelaisivat "Troijan puuhevosen" osaa Yhdysvaltoja vastaan. Hän kuvailee Stalinia "univormuisten Neuvostoliiton sotajoukkojen 150 divisionan päämiehenä", joukkojen jotka marssivat Amerikan katuja pitkin. Hän sanoo, että "Neuvostoliiton hyökkäys Yhdysvaltoihin on jo alkanut." Hän julistaa, että kaikki amerikalaiset jotka eivät ole valmiita tukemaan Yhdysvaltoja sodassa Neuvostoliittoa vastaan, täten todistavat itsensä "pettureiksi". Kaikki tämä perustuu hänen tulkinnalleen Seitsemännestä Maailmankongressista v. 1935.

Tämä kuva on vastakkainen totuudelle. Seitsemäs Maail-

r. 1935. Maailmankongressi antoi hälyytyksen Hitlerin maailman valtaussuunnitelmista ja esitti, että kaikkien natsivastaisten voimien olisi unohdettava poliittiset erimielisyytensä Hitlerin häviöönsaattamiseksi. Se esitti että Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton tulisi löytää keinot rauhan säilyttämiseksi maailmassa — joka tarkoitti Hitlerin etenemisen pysäyttämistä. Niin kaukana siitä, että se olisi esittänyt Yhdysvaltain hallituksen hävittämistä, kuten Dies sanoo, se esitti Yhdysvaltain hallituksen puolustamista sen pahinta vihollista vastaan. Koko kongressi oli mobilisointia Hitleriä vastaan, takeiden antamista demokraattisille maille taistelussa Hitleriä vastaan, kaikkien maiden kommunistit tarjoten kaikkien muiden päämäärien alistamista yhteisen “kansan rintaman” pystyttämiseksi natsismia ja fascismia vastaan. Kaikkien maiden kommunistit kokouksessa juhlallisesti päättivät tarjota palvelustaan demokraattisille hallituksille taistelussa Hitleriä vastaan, lopettaa oppositio-roolinsa ja siirtyä niiden tukemiseen, vieläpä ottaa vastuunalaisuus kokoomushallituksissa niissä maissa, joissa kommunistipuolueet ovat voimakkaat — siis uusi vakava ohjelma. Se oli George Dimitrov, Leipzigin oikeusjutun sankari, ensimmäinen mies joka oli saattanut natsit häviölle, joka oli puhemiehenä kun ensimmäisen kerran esitettiin Yhdistyneiden Kansakuntien ohjelmaa *).

Hitler ja natsilehdistö toimeenpanivat hurjan ulvonnan Seitsemännen Maailmankongressin johdosta. Ranskassa Lavalit, Doriotit ja Petainit matkivat natsien kirkumista; Belgiassa Leon Degrelle ja hänen rexitinsä kertoivat samoja tunnuksia; Norjassa surkeankuuluisa Quisling oli puhemiehenä; Englannissa se oli Cliveden ja Chamberlainin sakki. Yhdysvalloissa oli ensimmäisenä ja ylimäisenä Mr. Martin Dies, yhdessä Isä Coughlinin, German-American Bundin, Mrs. Elizabeth Dillingin ja kaikkien niiden yksilöiden ja ryhmien kanssa, jotka nyt täy-

*) Dimitrovin historiallisten sanojen tutkimusta varten tarkastakaa hänen puhettaan Yhdysvalloissa 1935 julkaistusta kirjasta, jota painettiin puoli miljoonaa kappaletta; puhe on myöskin George Dimitrovin kirjassa *The United Front* (Yhteisrintama), siv. 9—94, New York, 1938.

dellisesti tunnetaan tappiomielialan ja petturuuden aineksina elämän ja kuoleman taistelussamme Hitleriä vastaan. Yksityisesti ja kaikin yhdessä he kertaavat sananmukaisesti Hitlerin "Antikominternin" esittämiä ajatuksia ja tunnuksia, jotka olivat Saksan, Italian ja Japanin välisen akseli-sopimuksen perustana. Yksityisesti ja kaikin he rakensivat Hitlerin suunnitelmaa maailman valtaamiseksi ja petosnaamarina sille "pyhää ristiretkeä bolshevismia vastaan." Saksassa se oli Saksan kansan pettämistä monopolistisen suurpääoman eduksi, mutta kaikissa muissa maissa se oli koko kansakunnan pettämistä, siihen luettuna suur- ja pienkapitalistit, yhtä hyvin kuin keskiluokat, farmarit ja työläiset.

Kenen etuja palveltiin tällä herjauksella Stalinia, Neuvostoliittoa ja kaikkien maiden kommunisteja vastaan? Selvästi sillä palveltiin vain Hitleriä. Sillä se oli idea, jolla lähettiläs Davies havaitsi "avustettavan Hitlerin asiaa eikä meidän." Se oli idea, joka johti 1938 tuhoisaan "Mynchenin" kauppaan, jolla hävitettiin Tshekkoslovakia, särettiin Ranskan-Neuvostoliiton liitto ja valmistettiin Ranskan tuhoamista; jolla nostettiin Hitlerin työväline Espanjan määrääjäksi, Välimeren läntisen kulkuväylän määrääjäksi, aatteellisten ja maantieteellisten lähestymiskanavien määrääjäksi Latalaiseen Amerikkaan; jolla riisuttiin aseista ja hajoitettiin demokratiat ja laskettiin valloilleen Hitlerin sota maailmassa. Tämä idea oli Hitlerin "salainen ase."

Martin Diesin kirja, "*The Trojan Horse*", on Hitlerin "Antikominternin" tyypillinen tekstikirja. Se edustaa Hitlerin voiman keskustaa Yhdysvaltain hallituksen sisällä, saboteeraten ulkopolitiikkaamme, kirjoittaen Hitlerin toivomuksia meidän laeiksi, mädättäen tiedonantolähteemme, "saboteeraten mielet" kansakunnassamme ja heikentäen Yhdysvaltoja Hitlerin valloituksen puolesta.

Martin Diesin koko tehtävänä on ollut saada aikaan, ruokkia ja levittää ajatusta, että liittolaisemme, Neuvostoliitto, on todella vaarallisin ja hirvein ja miltei ainoa Yhdysvaltain vihollinen. Se on ja aina on ollut häikäilemätön valhe, vaarallinen valhe, valhe joka tänään uhkaa kansakuntaamme häviöllä ja tu-

holla. Mutta juuri tällä valheella lepää Hitlerin asiamiesten koko työ Yhdysvalloissa ja Martin Diesin koko työ Yhdysvaltain hallituksen kongressionaalisen komitean päämiehenä, jolle annettiin tehtäväksi maan puolustaminen sen sisäisiä vihollisia vastaan.

Martin Dies itse myöntää, omalla väärennetyllä tavallaan, että jos hänen syytöksensä Neuvostoliittoa kohtaan "Yhdysvaltain vihollisena" on väärä, niin silloin kaikki, mitä hän on tehnyt ja sanonut, luhistuu, musertuu maahan ja vararikkoutuu. Kirjansa sivulla 230 hän myöntää: "Luonnollisestikin, jos Neuvostoliitto todella edustaa amerikalaiden suuren enemmistön etuja... kuten kommunistipuolue on avoimesti monissa tilaisuuksissa julistanut, silloin historia kiittää sitä... Neuvostoliiton tuesta." Vähemmän kuin vuosi sen jälkeen kun Mr. Dies kirjoitti tämän, virkaatekevä valtiosihteerimme, Mr. Sumner Welles, noottien vaihdon yhteydessä Neuvostoliiton kanssa, virallisesti merkitsi Yhdysvaltain ohjelmaan, että Neuvostoliiton puolustaminen "*on Yhdysvaltain kansallisen puolustuksen eduksi.*" *) Tämä on historian vastaus Mr. Diesille. Se on riittävä puolustus kaikille rehellisille amerikalaisille, poliittisista katsoimuksista välittämättä, jatkuvasta luottamuksesta Neuvostoliittoon ja sen puolustamisesta.

Mr. Dies on aina ollut tietoinen sodasta. Kirjassaan hän kertoo miten hän valmistui sotaa varten. Kun minut kutsuttiin hänen komiteansa eteen, hän vaati tietää että tukisinko Yhdysvaltain hallitusta jos Neuvostoliitto hyökkäisi sen kimppuun. Vastasin että kysymys on provoseerausta, tarkoitettu huonontamaan suhteita Neuvostoliiton kanssa, että en voi kuvitella Neuvostoliiton hyökkäystä Yhdysvaltoihin, että on vastuunalaiseton puhua siten ystävällisen ja voimakkaan maan suhteista. Sen jälkeen Mr. Diesin lakeijana Matthews teki edelleen kysymyksiä, jotka ovat hyvin kuvaavia hänen mielentilastaan ja tarkoituksestaan. Hän piti niitä niin tärkeinä, että hän jäljensi ne

*) Noottien vaihto, elok. 6 p. 1941.

kirjaansa (sivu 208). Tässä on tärkein kysymys ja vastaukseni:

“Mr. Matthews: Olettaen että se (Yhdysvallat) hyökkäisi neuvostohallitusta vastaan tai joutuisi sotaan Neuvostoliittoa vastaan, niin mitä sitten?”

“Mr. Browder: Jos olisi mahdollista Amerikan hallitukselle niin tehdä, tai jos olettaisimme että Amerikan hallitus ryhtyisi hyökkäyssotaan Neuvostoliittoa vastaan, minä ehdottomasti vastustaisin sellaista sotaa ja tekisin kaiken mahdollisen sen pysäyttämiseksi.”

Pankaa merkille, ettei Mr. Diesin komitea tässä eikä missään muussakaan kohdassa milloinkaan tehnyt yhdellekään todistajalle kysymystä, että tukisiko hän Yhdysvaltain hallitusta sodassa Saksaa, Japania tai Italiaa vastaan. Hän ei ollut eikä ole kiinnostunut valmistautumaan tai voittamaan sellaista sotaa. Hän oli kiinnostunut valmistautumaan siihen, että Yhdysvaltain “tulisi hyökätä neuvostohallituksen kimppuun, tai joutua sotaan Neuvostoliittoa vastaan.” Ja kuka tahansa, joka asettui vastustamaan tätä pyrkimystä, heti leimattiin petturiksi maallemme.

Älkää kuitenkaan uskoko, että Mr. Dies löysi maalitauluja pommeilleen ainoastaan Neuvostoliitosta ja Amerikan kommunisteista. Ei, hän menee lävitse koko kysymysten ja maalitaulujen sarjan, minkä parooni von Killingerin ohjelma-“Memorandum” viidennelle kolonnalle Yhdysvalloissa sisältää. Hän laatii säännöt epäilemiensä “epäamerikalaisten” tuntemiseksi jotka on ajettava ulos julkisesta elämästä ja hallituksen työstä, laatien niin laveat säännöt, että ne käsittävät jokaisen edistysmielisen henkilön maassa. Esimerkiksi hän kysyy:

“Pyrkiikö järjestönne virallisen julkaisun, luentojen ja yleisten puheiden kautta tekemään kansalle tunnetuksi Neuvostoliiton?”

Jos se niin tekee, silloin tämän järjestön jokainen jäsen tai “kanssamatkustaja” asetetaan Mr. Diesin mustallelistalle ja on hetikohtaisen eroituksen alainen ilman kuulustelua, jos hän on

hallituksen työssä; sanomalehtien harjoittamalle jahtaukselle, joka ajaa hänet työttömyyteen jos hän on yksityisen työssä; karkoituksen alaiseksi ellei hän ole Amerikan kansalainen; kansalaispaperien peruuttamiseen jos hän on kansalaistutettu kansalainen. Ja tähän päivään asti kun tätä kirjoitetaan, Mr. Diesin kaava on ollut virallisena ohjeena, joka kontrolloi "subversiivisten" ainesten "puhdistuksen" liittohallituksen palkkalistoilta. Kymmeniätuhansia amerikalaisia on ajettu ulos yleisistä ja yksityisistä töistä "subversiivisena" aineksena sen vuoksi, että he ovat osoittaneet myötämielisyyttä Neuvostoliittoa kohtaan, tai yksinkertaisesti vain epäilty siitä. Mutta Mr. Dies ei ole laatinut yhtään ainoata sääntöä tai kysymystä Hitlerin ja kumppanien agenttien tuntemiseksi tai syrjäyttämiseksi.

Millä ilolla onkaan Hitlerin, Göringin ja Göbbelsin täytynyt lukea Martin Diesin raportteja pöydiltään Berliinissä! Yhdessäkään ainoassa vallatuista maista ei heillä ollut niin vaikutusvaltaisia asiamiehiä ennen armeijainsa marssimista sisään!

Parooni von Killinger neuvoi amerikalaisia liittolaisiaan, että "käsitys valtion olemisesta ylimpänä hyväntekeväisyyslaitokseksi on hävitettävä."

Martin Dies matkii: "Jos demokraattinen hallitus ottaa vastuunalaisuuden kaiken köyhyyden ja työttömyyden poistamiseen, se yksinkertaisesti valmistaa tietä diktatuuriin" (sivu 355). "Miehet ja naiset, jotka pakenivat Europan rasittavaa tyranniutta Amerikan korpiin, eivät vaatineet taloudellista turvallisuutta" (sivu 358).

Mutta demokraattinen maailma vastaa parooni von Killingerille ja Martin Diesille Franklin D. Rooseveltin ja Winston Churchillin kirjoittamilla sanoilla asiakirjassa, joka tunnetaan "*Atlantin Julistuksena*", ja joka nyt on Yhdistyneiden Kansakuntien yhteisenä ohjelmana:

"Viidenneksi, ne haluavat saada aikaan täydellisimmän yhteistyöskentelyn kaikkien kansakuntien välillä taloudellisella alalla, päämääränä turvata kaikille parantuneet työstandardit, taloudellisen edistymisen ja yhteiskunnallisen turvallisuuden."

Parooni von Killinger kiihoitti amerikalaisia oppilaitaan "hal-

lituksen edustamaa epärealistista hyvinvoinnin lainlaadintaa” vastaan, joka osoitti “lisääntyvää punaisten vaikutusta Yhdysvalloissa.”

Martin Dies matkii: “Presidentin täytyy nyt jo käsittää, että hänen vasemmistosiiven edustajat hallituksessa ovat subversiivisten toimintojen lähteen päänä” (sivu 364).

Mutta samalla kun Martin Dies matkii kaiken mitä Berliinin radio lähettää tähän maahan, hän joutuu suoranaisesti ristiriitaan Yhdysvaltain virallisen ohjelman kanssa.

Kun Yhdysvaltain hallitus julistaa, että Neuvostoliiton puolustaminen “on Yhdysvaltain kansallisen puolustuksen eduksi”, Martin Dies vastaa: *“Minä toivon, että Venäjä pieksettäisiin.”*

Kun hänen huomiotaan kiinnitetään toimintansa ristiriitaisuuteen hallituksensa ulkopolitiikkaan nähden, Martin Dies vastaa ettei hän — *“voinut kiinnittää huomiota hallituksen kuperkeikkoihin ulkopolitiikassa.”**)

Kun presidentti Roosevelt varoitti, että “hyökkääjä-kansakuntien juonet ja suunnitelmat Amerikan turvallisuutta vastaan ovat niin ilmeiset, että Yhdysvallat ja muut Amerikan maat ovat määrätysti vaarassa” ja nimitti Saksan hyökkääjäksi “läpi matkan Itävallan kaappauksesta nykyiseen kamppailuun Venäjää vastaan.” (Sanoma kongressille, heinäk. 21 p. 1941), Martin Dies kyynillisesti vastasi:

“Hyvin vakava vaara on siinä, että hallituksemme, avustamisellaan Venäjää itäisellä rintamalla, on avannut Stalinille uuden läntisen rintaman aivan täällä Amerikan pääkaupungissa.” **)

Lopuksikin kansan demokraattiset voimat löysivät äänen, varapresidentti Wallacessa, joka vastasi Martin Diesin viimeimpään “puhdistus”-vaatimukseen, koskien lisää “vasemmistosiiven” edustajia — ts. Atlannin Julistuksen seuraajia — syy-

*) Cleveland Plain Dealer, lokak. 20 p. 1941.

**) Congressional Record, maalisk. 20 p. 1942.

töksellä että *Mr. Dies palvelee Hitleriä vieläkin paremmin kuin hänen palkatut asiamiehensä.*

Varapresidentti Wallace luonnehti Martin Diesin toiminnat seuraavin sanoin:

“Tosiasiallisesti vaikutus moraaliimme olisi vähemmän vahingollinen, jos Mr. Dies olisi Hitlerin palkkalistalla. . . . Levollisempina aikoina tällä hän tekisi itsensä naurun alaiseksi maassa. Nykyisinä kriisin ja jännityksen hetkinä kuitenkin me emme voi sietää harkittuja ja epärehellisiä yrityksiä yleisön hämäämiseksi . . . kaikkien patrioottisten kansalaisten pyhänä velvollisuutena on taistella porttiemme sisäpuolella vihollista vastaan, joka piilottelee monenlaisten vaippojen alla, joista kaikkein petollisin on valheellinen patriotismi. Kuka tahansa pyrkii horjuttamaan luottamusta hallitukseemme ilkeämielisesti käyttämällä väärin erinäisiä seikkoja, hän on suurempi vaara kansalliselle turvallisuudelle kuin tuhannet natsisotilaat rajojemme sisäpuolella. Hitler ja japanilaiset tietävät tämän paremmin kuin kukaan muu. Meidän amerikkalaisten täytyy katsoa kasvoihin tämän ilkeän totuuden johtopäätöksiä.”*)

Palkatut ja palkattomat — ja kuka voi olla varma, että kuka on mitä? — Hitlerin asiamiehet, hänen viideskolonnalaisensa Yhdysvalloissa, työskentelevät sen linjan mukaisesti, joka asetetaan juuri Hitlerin luota saapuneen parooni von Killingerin ja parooni von Tippleskirchin, Yhdysvalloissa pitkäaikaisen natsi-agentin, johdolla ja ohjauksella laaditussa “Memorandumi”-ohjelmassa. Tämä ohjelma voidaan systemaattisesti summata seuraaviin kohtiin:

1. Yhdysvaltain täytyy saada sovinto aikaan “Uuden Saksan” kanssa, josta maasta sillä on paljon oppimista, eikä ole sidottava maata solidaarisuuteen Britannian, Kiinan eikä erikoisestikaan Neuvostoliiton kanssa. Yhdistyneet Kansakunnat on saatava hajoitetuksi. Kongressin täytyy saada hallitusta vastaan erikoisesti ulkopolitiikassa.

2. Ainoa vakava ja pysyvä vaara maailmalle on kommunis-

*) New York Times, lokak. 20 p. 1941.

mi, jota ensikädessä edustaa Neuvostoliitto, kommunistit kaikissa maissa ja kaikki edistysmieliset, jotka ovat ystävällisiä Neuvostoliitolle, ja jotka uskovat yhteiskunnalliseen turvallisuuteen.

3. Kaikki edistysmieliset, joita tulee kutsua "kommunisteiksi", vaikkapa suuri enemmistö heistä ei sitä ole, on leimattava "viidenneksi kolonnaksi" ja ajettava ulos kaikista vaikutusvaltaisista asemista hallituksessa ja julkisessa elämässä ja heidän paikkansa on annettava henkilöille, jotka tyydyttävät Martin Diesia ja Hitleriä.

4. "Me saksalaiset pyrimme yhteistyöskentelyyn amerikkalaisten nationalistien kanssa. Ennenkaikkea me uskomme yhteistyöskentelyyn talousjohtajain kanssa." "Meidän saksalaisten" täytyy saada sellaisia ystäviä sotakoneistoon Washingtonissa; heidän täytyy täydellisemmin kontrolloida kongressi ja heidän täytyy "muuttaa kansakunnan henki, mikäli se ilmeni äskeisissä vaaleissa."

5. Olkoon "ylempi" viides kolonna varovainen. Ainoastaan pienempien kalojen on sallittava paljastaa itsensä avoimessa jarrutustyössä ja sabotaashissa, samalla kun tärkeät henkilöt "ryhtyvät avustamaan patrioottisia kansalaisten järjestöjä", valmistuakseen "takaisintuloon" psykologisella hetkellä. Samanaikaisesti "Me saksalaisten" ystävät huudamme viivytyksiä ja parumme "uuden Dunkerquen" vaarasta.

Martin Dies ja kaikki, jotka ajattelevat samoin kuin hän ja tukevat häntä, ovat Hitlerin viidennen kolonnan tukipylväitä hänen ohjelmansa toteuttamisessa maan jokapäiväisessä elämässä.

Todellakaan se ei ole turhan takia, kun Berliinin radio on tähän päivään saakka jatkanut Martin Diesin siteeraamista Amerikan asioiden johtavana auktoriteettinaan, sellaisena yleisenä henkilönä Yhdysvalloissa, jonka he voivat ehdottomasti hyväksyä.

Ei ollut sattuma, että natsseille myötämiehet ja German-American Bundin jäsenet laittoivat yleiset kekkerit Martin Diesin kunniaksi. Ei ole sattuma, että Martin Dies pitää apulaisinaan Berliinin "Antikominternin" jäseniä.

Mutta miksi Yhdysvaltain kongressi jatkaa luottamuslauseen

antamista Mr. Diesille ja varaa hänelle rajattomasti yleisiä varoja, joilla hän voi suorittaa työtään, joka "avustaa Hitlerin asiaa eikä meidän"?

Miten voi kansakunta taistella voiton maailman laajuisessa eloonjäämisen, kansakuntien elämän ja kuoleman taistelussa, kun kongressin valtuudet työnnetään miehelle, joka kohtelee vihollisiamme ystävinä ja ystäviämme vihollisina, ja joka täten heittää yleisen mielipiteen sanoinselittämättömään sekaannukseen?

Miten voimme saattaa häviöön voimakkaan, ilkeän ja pirullisen ovelan vihollisen, kun yhä sallimme hänen jatkavan "mieltemme saboteeraamista", kun jatkamme ajattelemista siten kuin hän haluaa meidän ajattelevan?

Tämä on kysymys, jonka Martin Dies ja hänen kaltaisensa ovat asettaneet eteemme.

Se on kysymys, joka koskee voittoamme tai orjuudessa kuolemista, kansakuntamme eloon jäämistä tai sen häpeällistä tappiota.

Kansakunnallamme on aika antaa vastaus Mr. Diesille.

LUKU V

"Onko kommunismi vaarana?"

Jotkut lukijoistani ovat voineet saada sellaisen vaikutelman, että edellisessä luvussa olen luokitellut natsiagenteiksi kaikki, jotka pitävät kommunismia vaarana. Se ei ole pyrkimykseni. Tiedän varsin hyvin, että sellaisten henkilöiden kuin Martin Diesin lisäksi, jotka punajahtauksesta tekevät ammatin salattua tarkoitusperää varten, on suuri määrä ihmisiä, jotka vilpittömästi uskovat kommunismin vaaraksi, jota on energisesti vastustettava — vaikkakaan he eivät ole, kuten Diesin koulu, valmiita uhraamaan siihen voittoa sodassa. On olemassa kaikkien asteiden kommunismivastaista ajatusta ja tunnetta Yhdysvalloissa ja

ne, jotka ovat voimakkaasti sympaattisia kommunismille, ovat verrattain pieni vähemmistö Amerikassa. Suuri enemmistö amerikalaisista on yksinkertaisesti ei-kommunisteja.

Joseph E. Daviesin artikkeli *New York Timesin* huhtik. 12 p:n numerossa, "Onko kommunismi vaarana meille?" oli ilmeisesti kirjoitettu sen vuoksi, että on laajalle levinnyttä pelkoa kommunismista, joka vaikeutti Yhdysvaltain hallituksen tarpeellisen politiikan kehittämistä; pelkoa liittolaisestamme, Neuvostoliitosta, sen vuoksi että kommunistit ovat tuon maan johdossa. Mr. Daviesin kuuluisa kirja *Mission to Moscow* *) oli myöskin suureksi osaksi suunnattu tämän pelon tukahduttamiseksi ja luottamuksellisten suhteiden parantamiseksi kahden suuren liittolaismaan välillä, luottamuksen joka on tarpeellista voiton saavuttamiseksi. Tämä pelko kommunismista ja kommunisteista on mitä Martin Dies ja Hitlerin asiamiehet yleisesti käyttävät mustien pyrkimystensä edistämiseksi ja viljelevät sitä kaikenlaisilla puoskaritempuilla. Kuitenkin on tarpeellista vastata kysymykseen, välittämättä lainkaan Mr. Diesista, että onko kommunismi vaarana Yhdysvalloille.

Pelko kommunisteista on tosiseikka. Se on tosiseikka, joka hämmentää nykyhetkellä Amerikan yleistä ohjelmaa. Se on tosiseikka, joka häiritsee voittoa sodan johtoa. Siksi se on ratkaistava voiton eduksi.

Siitä seuraa, että tarkoitukseni ei ole tämän kirjan kautta saada käännytetyksi ketään poliittisen filosofiani kannattajaksi eikä käsitellä sen lopullisen ohjelman päämääriä, jotka tähtäävät sosialistiseen Amerikan Yhdysvaltoihin. Kysymyksessä nimittäin on, että onko Yhdysvalloissa 1942, kapitalistisessa maassa, jossa väestön valtaisa enemmistö on ei-kommunistinen, tai yksinpä kommunismivastainenkin, kenelläkään syytä tuntea syvää pelkoa kommunisteista, joka askaruttaa ja häiritsee hänen jokapäiväistä ajatustaan ja toimintaansa sodan keskellä?

Niin paljon tästä kommunismin pelosta on väärille tiedoille perustuvaa vaivaa, että sitä on vaikeata kumota suoranaisesti.

*) Joseph E. Davies, *Mission to Moscow*, New York, 1941.

Nuo väärät tiedot ovat niin kaikkikäsittäviä, että on ollut vaikeata löytää lähestymiskohtaa, johon mielet olisivat lainkaan olleet avoimena. Sellainen lähestymiskohta nyt kuitenkin on avautunut nykyisessä Neuvostoliiton kansainvälisen roolin uudelleen arvioinnissa.

Miltei koko Yhdysvaltain väestö on herännyt tosiseikkaan, että heille on syötetty uskomattoman vääriä tietoja Neuvostoliitosta. Heille on vuosia opetettu käsitystä, että tuo maa on vihollisemme, ajattelemaan sen elämäntapaa sovittamattomasti vastakkaisena meidän elämäntavallemme, ajattelemaan siitä heikkona ja takapajuisena, ellei aivan barbaarisena maana. Äkkiä sodan voimakas valonheittäjä kuitenkin osoittaa meille, että kaukana siitä että Neuvostoliitto olisi vihollinen, se todellisudessa on voimakas ystävä — tosiasiallisesti ainoa ystävä, joka on kyennyt pysäyttämään vaarallisen vihollisen sillä välin kun me valmistumme taisteluun. Äkkiä me havaitsemme, että heidän elämäntapansa ei ole erilainen kuin meidän — niin että vankka kapitalisti Mr. Davies ilmaisee epäilyksiä siitä tokko Neuvostoliitossa on olemassa mitään sellaista kuin sosialismia tai kommunismia. Ja kuolettavan takapajuisuuden sijasta, joka on täytynyt vallita Neuvostoliitossa jos kommunistien ohjelma on hirvittävää, kuten Martin Dies sanoo sen olevan, me äkkiä havaitsemme Neuvostoliiton voimakkaaksi, nykyaikaiseksi ja yhtenäiseksi, maaksi joka kestää ennenkuulumattoman sodan koettelemuksen, mitä mikään muu maa ei ole kestänyt.

Jos tapahtumat tässä sodassa ovat osoittaneet pelon Neuvostoliitosta olevan niin jyrkästi vastakkaista todellisuudelle, eikö ole järkevä johtopäätös silloin, että koko pelon yhdistelmä, joka "kommunismi"-sanalla on nostatettu muutoin tervejärkisten ihmisten keskuudessa, on yhtä mielikuvituksellista?

Jos maailmaamme hallitsee kaaos tai pelkkä sattuma, tai niiden seuralainen, "sallimus", silloin luonnollisestikin kaikki on yhtä järkevää ja järjetöntä, sokea ennakkoluulo hallitsee ylinnä ihmisten asioissa ilman järkeen vetoamista.

Siksi väitteeni ennenkaikkea vetoaa siihen laajaan luottamukseen amerikkalaisten keskuudessa, että tämä on järkevä

maailma, että "sattumat" tai "sallimukset" eivät määrää historiaa, että kaikella on syynsä ja että yhtäläiset syyt tuottavat yhtäläisiä vaikutuksia. Jos tämä luottamus on väärä, silloin myönnän hävinneeni väitteen, minä myönnän että Martin Dies voi ottaa Abraham Lincolnin jalustan, Hitler voi olla maailman pelastajana ja piru hallita taivaassa. Mutta tavallisen ihmisen luottamus yhtyy minuun kaikkien näiden mielettömien oletusten hylkäämisessä. Me elämme maailmassa, jossa periaatteet ja laki hallitsevat.

Jos Neuvostoliitto on tänään kaiken sivistyksen ja kulttuurin puolustuksen etulinja, oman Yhdysvaltojemme puolustuksen etulinja, se ei ole "sattuma", vaan ihmiskunnan historian syvimpien lakien tulos.

Luonnollisestikin olen kuullut kiihkeästi väitettävän, että se on "Venäjä", "Venäjän kansa", joka seisoo sivistyksen lujana suojamuurina, eikä "kommunistit" tai "Sosialistinen Neuvostoliitto" — että "Venäjä" näyttelee loistavaa ja sankarillista rooliaan ei kommunistien vuoksi, vaan heistä huolimatta.

Se on kiintoisa, jos kohta eriskummallinen väite. Sillä on arvonsa sikäli kun se myöntää, että kansa, jolla on sosialistinen järjestelmä, ja jonka johtajat ovat kommunistipuolueen henkilöitä, on "siitä huolimatta" tänään vapaan maailman toivo. Yksinpä tämä teoria, että se on "kommunistien" osuus Neuvostoliitossa, joka on satunnaista, ja että se on Venäjän kansan synnynnäinen luonne, sen kommunistisesta johdosta "huolimatta", joka tekee heidät kykeneviksi kohtaamaan suuren historiallisen tulikokeensa kunnialla — yksinpä tämäkin teoria, niin väärä ja vastakkainen kuin se onkin järjelle, vahvistaa suurimman osan väitteestäni, että pelko kommunismista on ainakin suuresti liioiteltua. Jos kommunistinen johto ja sosialistinen järjestelmä, kuten tämä teoria väittää, eivät ole olleet apuna maailmaa elähtävälle Puna-armeijan saavutuksille, jotka torjuvat apinamies-Hitlerin laumat, niin he eivät ole ainakaan estäneet Neuvostoliiton kansoja toteuttamasta heille langennutta rooliaan. Täten se myöntää, että kommunistit ja kommunismi eivät sen enempää estäisi Amerikan kansaa elämänpyrkimystensä toteuttamisessa.

Ja tämän luvun pyrkimykseen, jossa tarkoituksena on osoittaa typeräksi pelko kommunismista ja kommunisteista, se pitkästi todistaa näkökantamme oikeaksi.

On toinenkin teorian koulukunta, "kummitusteoria". Se ottaa lähtökohdaksi kuuluisan fraasin, jolla Karl Marxin ja Friederick Engelsin v. 1848 kirjoittama *Kommunistinen Manifesti* alkaa, asiakirja joka merkitsee tieteellisen sosialismin, eli nykyaikaisen kommunismin alkua: "*Kummitus kiusaa Eurooppaa — kommunismin kummitus!*" Tämä teoria pitää tiukasti kiinni siitä, että silloinen kummitus on aina kummitus! Ja edelleen se väittää, että kummitukset ovat aina pelättäviä ja siksi meidän täytyy vavista, kun kommunismista mainitaan. Me voisimme tätä kutsua "Biddlen teoreettiseksi koulukunnaksi." Tämän valheellisen teorian edessä minä myönnän avuttomuuden tunnetta. En tiedä miten väitellä henkilöiden kanssa, jotka uskovat kummituksiin. Ehkäpä kumminkin on hyödyllisempää väitellä henkilöiden kanssa, jotka väittelevät todellisen maailman perustalta. Ei ole olemassa mitään parannusta kummitusten pelkääjille, paitsi iva.

Tänään on olemassa paljon enemmän kosketettavissa oleva kummitus, joka kiusaa ei ainoastaan Eurooppaa, vaan koko maailmaa. Se on kummitus natsien maailman valtauksesta. Se ei ole ruumiilliseton kummitus, se on aseistettu kuolemaa tuottavilla aseilla, jotka jo ovat orjuuttaneet suurimman osan Eurooppaa ja uhkaavat Amerikan maita; se on kummitus, joka nielee kahdesta seitsemään laivaamme päivittäin Atlantin rannikoilla. Kun sellainen kosketettavissa oleva ja hirvittävä kummitus on pelättävänä, häpeällistä on silloin pelätä mielikuvitustemme tuotteita.

Rajottuessamme tähän kosketettavissa olevaan maailmaan, mitä syytä on pelätä Neuvostoliittoa sen vuoksi, että se on kommunistinen? Neuvostoliitolla on puhdas rekordi sopimussitoumustensa täyttämässä. Miksi pelätä neuvostohallitusta sen enempää kuin Suur-Britanniaa, jonka rekordi — lievästi sanoaksemme — varmastikaan ei ole parempi. Jos pelkäämme eri suuntaan kulkeutumista tulevaisuudessa, niin miksi emme var-

jele itseämme 20-vuotisella liitolla, kuten brittiläiset ovat viisaasti tehneet?

Tai olemmeko yhtämieltä Herbert Hooverin kanssa, joka julisti äskeisessä kirjassaan, *The Problems of Lasting Peace*, että sodan päämäärän täytyy olla kapitalismin palauttaminen kautta maailman kansallisen yhtenäisyyden hintana Yhdysvalloissa? *) Mr. Hoover varsinaisesti julistaa, että on mahdotointa rauhallinen olemassaolo ja yhteistyöskentely sodan jälkeen kapitalististen kansakuntien, kuten Yhdysvaltain, ja sosialististen kansakuntien, kuten Sosialististen Neuvostotasavaltojen, välillä.

Jos se on totta, niin silloin niillä, jotka haluavat säilyttää kapitalismin Yhdysvalloissa, voi olla syytä pelätä kommunisteja. Mutta jos se on totta, niin silloin koko sotaohjelmamme myöskin on väärä ja epäterve. Tämä ajatus näet on vastakkainen Atlannin Julistukselle — kuten ovat useimmat Hooverin ajatukset — ja siksi vastakkaisia sekä Yhdysvaltain että Neuvostoliiton julkilausutulle ohjelmalle. Atlannin Julistuksessa nimittäin sanotaan:

“Kolmanneksi, ne kunnioittavat kaikkien kansojen oikeutta valita hallitusmuotonsa, jonka alaisena he elävät; ja ne haluavat nähdä hallinnallisten oikeuksien ja itsehallinnon palautettuna niille, joilta se on väkivaltaisesti riistetty.”

Tätä kohtaa edelleen valaisi Sumner Welles kuuluisassa toukok. 30 p:n puheessaan:

“Me tulemme luonnollisestikin kunnioittamaan kaikkien kansojen oikeutta määritellä itse sisäisen taloudellisen järjestötyypin, joka parhaiten sopii heidän olosuhteisiinsa. Mutta minä uskon, että täällä omassa maassamme me tulemme havaitsemaan parhaan ilmauksen omalle ja yleiselle hyvälle järjestelmän alaisuudessa, joka antaa suurimman kiihoittimen ja mahdollisuuden yksityiselle yritykselle.”

Se on ohjelma, jonka alaisena on mahdollisuus jatkuvaan yhteistyöskentelyyn kapitalististen ja sosialististen maiden vä-

*) Herbert Hoover and Hugh Gibson, *The Problems of Lasting Peace*, siv. 204-11, New York, 1942.

lillä sodan jälkeen ja pitäisi antaa yksinpä kapitalismin hartaimmillekin seuraajille mahdollisuuden luopua järjettömästä kommunismin pelostaan, ainakin mikäli se koskee Neuvostoliittoa.

Pankaa tarkasti merkille, että Mr. Hooverin teoria ei väitä, että Neuvostoliitto vaatisi sosialismin perustamista toisissa maissa rauhalle välttämättömänä. Päinvastoin se epäsuorasti tunnustaa tosiseikan, joka on hyvin tunnettua maailmassa, että Neuvostoliitto on ollut ja tulee olemaan pitkän aikaa sodan jälkeen kokonaan liian kiintynyt omiin probleemeihinsa sosialistisen talouden ja kulttuurin rakentamisessa laajoilla alueillaan, voidakseen kääntää paljoakaan energiaansa missään muodossa rajojensa ulkopuolelle, paitsi tavarain rauhalliseen vaihtamiseen. Tämä tosiseikka on todettu jotenkin riippumattomasti mistään neuvostojohtajien hyvien aikeiden arvioinnista. Kun tähän lisätään Neuvostoliiton rekordi mitä energisimmästä tuesta jokaiselle yritykselle säilyttää maailman rauha, kysymys on sitovasti todistettu että Neuvostoliiton puolelta yht'aikainen olemassaolo ja yhteistyöskentely on haluttua ja mahdollista.

Miksi sitten Mr. Hoover väittää, että Yhdysvaltain puolelta se on mahdotointa sen vuoksi, että maamme täytyy vaatia ja taistella kapitalismin uudelleen pystyttämiseksi jokaisessa maassa? Onko hänkin, kuten Dies, valmistamassa mielialaa maassamme sodan aloittamiseksi Neuvostoliittoa vastaan? Hänen katsomustensa pitempi tutkiminen voi johtaa ainoastaan yhteen vastaukseen tässä kysymyksessä: Mr. Hoover ajattelee, että kapitalistinen järjestelmä on niin arkaluontoinen elimellinen kokonaisuus, että jos sillä on mitään kilpailua sosialistisen järjestelmän kanssa missään maailmassa, se yksinkertaisesti käpristyy ja kuolee vatsatautiin, ja siksi, kapitalismin pelastamiseksi, meidän täytyy hävittää sosialismi sodalla missä tahansa sitä ilmenee.

Mr. Hooverin arvio kapitalismista on huonompi kuin mitä minä, kommunistien puhemies, olen milloinkaan sitä vastaan sanonut. Lujasti uskon, että Mr. Hooverin teoria on herjausta kapitalismia vastaan. Minä uskon kapitalismille olevan mahdollista jatkaa olemassaoloaan Yhdysvalloissa, vaikkapa sosialismi vallitsee Neuvostoliitossa.

Joseph E. Davies, Yhdysvaltain entinen lähetti Neuvostoliittoon, ansaitsee kaikkien rehellisten ihmisten kunnioituksen ja ihailun työstään rakentaessaan keskinäiset luottamukselliset suhteet kahden maamme välille. Tässä työssään hän on tehnyt paljon kommunismin pelon poistamiseksi, sillä tämä pelko esti Yhdistyneiden Kansakuntien rakentamista yhdenteentoista hetkeen saakka. Erikoisesti kirjassaan *Mission to Moscow* on Mr. Davies antanut amerikalaiselle yleisölle läheisen katsauksen kauan pidätettyihin totuuksiin, jotka ovat paljon selventäneet niitä väärinkäsityksiä, joita synnyttiin sen johdosta, kun Neuvostoliitto puhdisti maataan Hitlerin viideskolonnalaisista, kuin myöskin Neuvostoliiton asenteesta Yhdysvaltoja kohtaan. Hän on vakuuttanut neuvostojohtajat siitä, että maassamme on osalta rehellisiä kapitalisteja ja yleisiä henkilöitä — se on jotain mitä he kipeästi tarvitsivat oppia käytännöllisessä kokemuksessaan, eikä vain teoriasta. Täten kummassakin maassa ja monella tavalla Mr. Davies on tehnyt suurimerkityksellisen palveluksen rakentaessaan tuon luottamuksen, joka on Yhdistyneiden Kansakuntien ja englantilais-neuvostoliittolais-amerikalaisen liiton siiteenä.

Siksi valitan sitä, että havaitsen tarpeelliseksi viitata siihen, minkä käsitän erheelliseksi Mr. Daviesin väitteiden yhdessä kohdassa. Hän on näet väittänyt, että Neuvostoliitto ei ole vaaraksi Yhdysvalloille sen vuoksi, että Neuvostoliitto kehittyy kapitalismia kohti, siksi ettei Neuvostoliitossa ole sosialismia tai kommunismia. Minä ajattelen, että Mr. Davies on tässä väärässä ja käsitän olevan vaarallista rakentaa luottamusta Neuvostoliittoon sellaisen väärän ajatuksen perustalle. Se tuottaa vain pettymystä niiden keskuudessa, jotka siihen nyt uskovat, mutta myöhemmin havaitsevat ettei se ole totta.

Jyvänen totuutta Mr. Daviesin ajatuksessa tässä kysymyksessä on siinä, että sillä mitä hänet on opetettu ajattelemaan kommunismista ja sosialismista, on hyvin vähän yhteistä sen kanssa mitä on olemassa Neuvostoliitossa. Mutta tämä johtuu siitä, että hän on saanut väriä tietoja ja väärää valistusta tässä hyvin riidanalaisessa kysymyksessä, saaden ajatuksensa niiltä,

jotka ovat väärin esittäneet kysymystä voidakseen saada sen huonoon valoon. Se ei ole hänen vikansa; hän sai oppinsa ympäristöltä, jossa Neuvostoliiton ja kommunistien ohjelman väärin tulkitseminen on pitkän aikaa ollut erikoisena taitona ja ammattina. Hän täten asettaa uuden ennakkoluulon, joka hetkeksi on vähemmän vahingollinen, vanhan ennakkoluulon tilalle, joka on osoittautunut niin tuhoisaksi maailmalle. Ennakkoluulo ei kuitenkaan muutu totuudeksi pelkästään sen vuoksi, että se on vähemmän vahingollinen kuin toinen; ja ainoastaan täysi totuus palvelee täydellisesti voiton asiaa ja rauhallista sodan jälkeistä maailmaa.

Totuus on, että sosialistisen maan, kommunistien ja työväenluokan johdolla, täytyy olla olemassa yht'aikaisesti ja yhteistyöskentelyssä kapitalistisen maan kanssa, jonka johdossa ovat lakimiehet, liikemiehet, tehtailijat ja rahamiehet, keskinäisen kunnioituksen perustalla ja heidän erilaisten järjestelmiensä sietämisellä, siten löytäen yhteisen tien sodan jälkeisen maailman uudelleen rakentamiseen. Aatteellisiin vaikeuksiin tulee suhtautua avoimesti kummankin puolen, jos ne aiotaan voittaa. Mutta minä pelkään, että Mr. Davies ei ole täydellisesti katsonut niitä kasvoista kasvoihin. Yhtä vaarallista on hänelle oletus, että Neuvostoliitto liikkuu meidän Amerikan malliseen kapitalismiin kuin olisi neuvostojohtajille olettaa, että Yhdysvallat luisuu sosialismiin, sellaisena kuin kommunistit sen käsittävät. Se johtaa väärinymmärryksiin ja huonoihin suhteisiin, sillä kummassakin tapauksessa seuraa pettymys.

Luonnollisestikin on hyvin rohkaisevaa havaita Amerikan kapitalisteissa sellaisia, jotka näkevät Neuvostoliitossa paljon ylistämisen ja yksinpä kilpailunkin arvoista. Samalla kun tämä ei ole selitettävissä, kuten he ajatelevat, oletetulla kehityksellä kapitalismin suuntaan tuossa maassa, vaan pikemminkin tosiseikalla että sosialismi ei ole utopismia eikä anarkismia, kuten heidät on opetettu uskomaan, se todistaa että se katkera viha ja pelko, jota tässä maassa on rakennettu "kommunismi"- ja "kommunisti"-sanojen ympärille, on suuressa mitassa keinotekoista ja tarpeetonta ja siksi vältettävissä olevaa.

Väite, jota yllä olen lyhyesti kehittänyt, esitettiin vastakkaiselta taholta, ts. kapitalismin seuraajan taholta, mitä mielenkiintoisemmalla ja arvokkaimmalla tavalla *New York Timesin* heinäk. 12 p:n numerossa. Pitkähkössä kirjeessä, joka julkaistiin toimitussivulla, toht. Ralph Barton Perry, Cambridgestä, Mass., tekee mitä vakavimman ja arvokkaimman palveluksen Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välisen yhteisymmärryksen perustan suuntaan, joka on laajempi ja syvällisempi kuin sodan välittömät tarpeet. Toht. Perryn kirje on ajan merkki, merkki kansallisen ajatuksen suunnasta sodan kokemusten kiihoittamana, suunta joka ei ole täydellisesti kristallisoitunut, mutta on täynnä lupausta suuresta avusta sodan voittamiseksi ja todellisen rauhan aikaansaamisesta sodan päättyessä.

Amerikan kommunisteille, olivatpa he vaarana tai eivät, näyttää että enin osa kommunisti-pelosta nousee olettamuksesta, että he ovat ulkomaan asiamiehiä, samanlaisia kuin Hitlerin viides kolonna. Koska yksi osa tästä sadusta on saatettu huonoon valoon ja todistettu vääräksi, niin ehkäpä ei ole niin vaikeata hävittää toistakin osaa siitä. Mutta koska tämä jo alkaa mennä syvälle joihinkin kotoisiin problemeihin, joita on täydellisemmin käsiteltävä myöhemmissä luvuissa, niin päättäkäämme tämä lyhyellä selostuksella, mitä Amerikan kommunistit ovat valmiina antamaan kansalliselle yhtenäisyydelle voiton ja sodan jälkeisen jälleenrakentamisen puolesta. Linaan puheestani, jonka pidin heinäk. 2 p. Madison Square Gardenissa, New Yorkissa:

“Kommunistipuolueen puhemiehenä minä julistan, että me alistamme jokaisen kysymyksen tähän yhteen ehdottomaan kansallisen yhtenäisyyden tarpeeseen, kansakunnan ylikomentajan alaisuudessa, voittaa sota mahdollisimman aikaisin, joka merkitsee pienimmällä kustannuksella . . .

“Siitä hetkestä lähtien kuin tämä maapalloa käsittävä sota ja meidän osallistuminen siihen tuli välttämättömäksi, kommunistipuolue julisti ehdottomasti alistavansa kaikki kysymykset tähän yhteen sodan voittamisen kysymykseen. Me tarkoitimme m. m. että esityksiämme sosialismista maassamme ei tulla tuomaan

esille millään tavalla siten, että ne voisivat hajoittaa kansallista yhtenäisyyttä sotaponnistelussa. . . .

“Heinäk. 11 p. ilmoitetut sopimukset englantilais-neuvostoliittolais-amerikalaisesta liitosta eivät ainoastaan ratkaisseet hetikoh-
taisia probleemeja akselin murskaamiseksi. Ne myöskin, joka on yhtä tärkeätä kuin sodan voittaminen, viitoittivat sodan jäl-
keisen yhteistyöskentelyn maailman jälleenrakentamisen yhteisissä tehtävissä. Englantilais-neuvostoliittolaisessa sopimuksessa on ruumiillistutettu muodollisesti Kahdenkymmenen Vuoden Liitto. Se on suunnattomasta merkityksestä, avaten uuden aikakauden kansainvälisissä suhteissa, jonka seurauksia vasta alamme ymmärtää. Se on kaikkien pessimistien ja pahanhengen profeettain täydellistä hylkäämistä, jotka heikentäisivät nyt voiton tahtoamme kuvailemalla onnettomuuksia, joita muka sodan jälkeen tulee.

“Vapautta rakastavat kansakunnat, olivatpa ne kapitalistisia, kuten Yhdysvallat, tai sosialistisia, kuten Neuvostoliitto, taikka määräämättömän muotoisia, joita voi ilmetä, sitoutuvat rauhalliseen kanssa-olemiseen ja yhteistyöskentelyyn sodan jälkeisessä maailmassa. Kaikki ihmiset, jotka syvästi haluavat natsismin täydellistä juurineen hävittämistä sen kaikissa muodoissa maailmasta, eivät ainoastaan tervehdi tätä ilmoitettua ohjelmaa, vaan tulevat muodostamaan jokaisen sanansa ja tekonsa avustaakseen sen täydellistä toteuttamista elämässä.” *)

*) Earl Browder, *Voitto täydytään taistella*, siv. 7—15, New York, 1942.

LUKU VI

Kansallisen yhtenäisyyden probleemeja

Suoriutuakseen voittajana tässä sodassa, kansakuntamme väestön täytyy olla yhdistyneenä tätä tarkoitusta varten. Kansakunnan voiton tahto on vain niin luja, eikä yhtään lujempi, kuin kansan yhtenäisyys tämän tahdon täyttämässä. Ilman kansallista yhtenäisyyttä kaikki muut kansallisen voiman ainekset on tehty tyhjäksi.

Maamme ei voi saada aikaan natsi-Saksan väärennettyä yhtenäisyyttä, jonka sotilasdiktatuuri ylhäältäpäin määrää voimalla ja terrorilla, perustuen häikäilemättömille monopolieduille ja käyttäen keskiaikaista kidutusta, joka yhdistyy nykyaikaisimpaan tieteelliseen tekniikkaan — hävittäen kansan tahdon, asettaakseen sen tilalle natsilaisen kurkunkatkaisijain tahdon. Amerikalaisen natsismin kaikki yritykset vain avustavat saksalaisia natsia ja maailman valtauksessa.

Kansakuntamme ei myöskään voi toivoa tässä sodassa löytävänsä sellaisia kansallisen yhtenäisyyden alkulähteitä kuin neuvostokansat ovat löytäneet sosialistisesta elämäntavastaan, joka on tehnyt heidät kykeneviksi valloittamaan vapaiden kansojen ihailun kautta maailman loistavasta sankaruudesta maailmaa vallottavien natsilaumojen vastustamisessa ja takaisin lyömisessä. Yhdysvallat näes on kapitalistinen kansakunta ja sen täytyy kohdata voittamisen probleemit tässä sodassa kapitalistisena kansakuntana. Sellaisesta syvällisestä vallankumouksesta kuin kapitalistisen talouden ja yhteiskunnallisen järjestelmän muuttamisesta sosialistiseksi Yhdysvalloissa, on mahdotointa edes väitelläkään kansallisessa mitassa, vaarantamatta ponnistelua voiton puolesta, ennenkuin tämä sota on voitettu.

Siksi kansallinen yhtenäisyys maassamme ei voi seurata enempää vihollisen kaavaa kuin voimakkainta taistelevaa liittolaistamme, Neuvostoliittoa. Selvää on, että meidän täytyy löytää oma eril-

linen tiemme tähän tarpeelliseen voiton ennakkoehtoon, kansalliseen yhtenäisyyteen.

Mutta kun tutkimme perusseikkoja oman kansallisen yhtenäisyytemme takomiseen, me havaitsemme että meillä on yhteistä neuvostokansan kanssa kaikista voimakkain tekijä, syvä patriotismi, käsitys yhteisestä kohtalosta koko väestölle, voittamaton päättäväisyys siitä, että Amerikan kansa itse ratkaisee tämän kohtalon, eikä mikään hyökkääjä-valloittaja. Tämä on neuvostokansojen loistavan sankaruuden ja loistavien saavutuksien sielu tässä sodassa ja se on ja sen täytyy olla Yhdysvaltain kansallisen yhtenäisyyden sielu, jolla me ansaitsemme täyden osuutemme voiton kunniasta, voiton joka puhdistaa natsismin ja sen akseli-myrkyn maanpinnalta. Puhumme tästä tekijästä tämän jälkeen sen yksinkertaisemmalla nimellä — patriotismina.

Vallitseva "amerikalainen elämäntapa", jota sen kapitalistinen perusta hallitsee moninaisin ja ratkaisevin tavoin, määrää että kansallinen yhtenäisyytemme ei voi löytää ilmaisuaan neuvostokansojen seuraamissa kaavoissa ja muodoissa. Tätä seikkaa käsittävän tarpeellista korostaa ja tutkia yksityiskohdittain useiden syiden vuoksi: Ensiksikin, koska tavallinen lukija voi ajatella, että kirjoittajalla, Amerikan kommunistipuolueen puhemiehenä, voi olla halua tai pyrkimystä arvostelemattomaan Neuvostoliiton jäljittelyn suuntaan ja ajatukseen, että Yhdysvaltain politiikka olisi rakennettava sen malliseksi. Meidän täytyy hylätä kaikki sellainen ajatus ja meidän on poistettava kaikki sellaiset ennakkoluulot ei-kommunistien keskuudessa ennenkuin voimme päästä perustaan maamme kansallisen yhtenäisyyden keskustelussa. Toiseksi, käytännöllisenä kysymyksenä, kansallinen yhtenäisyys Yhdysvalloissa on ennenkaikkea *probleemi luokkaetujen säännöstelystä* ilman vakavia taisteluja, joilla tämä tavallisesti on toteutettu, ja koska sellaisia luokkaetuja ei ole olemassa Neuvostoliitossa, me emme voi löytää heidän toiminnastaan mitään ohjetta meille Yhdysvalloissa. Yhdysvalloissa kansallinen yhtenäisyys voidaan saavuttaa ainoastaan vastakkaiden etujen, vaatimusten ja eri luokkaryhmien pyrkimysten (etupäässä niiden välillä, joista tavallisesti puhutaan "pääomana

ja työnä”) kompromisoinnin kautta, kompromissina, joka suostuu ainakin väliaikaisesti kaikkien riitojen sopimiseen sovittelun kautta. Liikkeelle paneva voima sellaisen kompromissin takana voi olla ainoastaan jokin, mitä kaikki osalliset pitävät yhteisenä — se on, patriotismi, yhteinen päättäväisyys voittaa sota, että kansakunta voisi säilyä, että Amerikan kansa voisi määrätä oman kohtalonsa ja välttää joutumasta akselin orjuuteen.

Perustat sellaiselle yhtenäisyydelle on, laajana luonnoksena, laskettu presidentti Rooseveltin ilmaisemassa ohjelmassa. Konkreettisemmassa muodossa käytäntöön sovellettuina vaikeisiin ja arkoihin problemeihin nämä periaatteet ilmaistaan presidentin kuuluisassa seitsen-kohtaisessa ohjelmassa, joka alistettiin kongressille huhtik. 27 p., 1942, ja jota hän selosti seuraavana päivänä radiopuheessa maailmalle. Se on ohjelma, josta usein yleisesti puhuessa on käytetty “yhtäläisen uhrauksen” fraasia. Hyväksyttynä ja toteutettuna se tarjoaa takeen jokaiselle luokkaryhmittymälle, että kaikki mobilisoidaan voiton puolesta, että ohjelman määrittelevät ainoastaan voiton tarpeet ja että erikoisedut alistetaan tähän päämäärään.

Me Amerikan kommunistit teimme ensimmäisen avustuksen tälle kansalliselle yhtenäisyydelle selvästi alistamalla luonteenomaisen ohjelmallisen vaatimuksemme — sosialismin esittämisen maallemme — yhteen patrioottiseen voiton päämäärään. Me julistamme, että me emme tuo esille sosialistisia esityksiämme millään sellaisella tavalla, joka voisi horjuttaa tai heikentää kansallista yhtenäisyyttä. Me olimme ensimmäisten joukossa ja mitä energisimmin kehoittamassa työväenliikettä mitä täydellimpään yhteistoimintaan hallituksen ja työnantajain kanssa sodan yhteisissä tehtävissä.

Amerikan työväestö on järjestyneen ammattiuoliikkeen kautta hyväksynyt presidentin ohjelman kansalliselle yhtenäisyydelle, julistaen että siksi kunnes voitto on saavutettu, sen luonteenomaisinta asetta työväen olojen suojelemiseksi ja parantamiseksi — lakkoa — ei tulla käyttämään. Tämä on AFL:n, CIO:n ja Rautatie-Veljesjärjestöjen yhteinen asenne, käsittäen jotenkin kokonaan järjestyneen työväenliikkeen.

Suuri ja kasvava osa Amerikan tehtailijoista, rahamiehistä ja heidän puhemiehistään ja ajatteliijoistaan ovat hyväksyneet tämän ohjelman peruseriaatteen, vaikkakin monet heistä vielä tinkivät sen yksityiskohtien käytäntöönpanosta.

Tämä on kansallisen yhtenäisyyden perusta Yhdysvalloissa. Jos tälle perustalle kiinteästi rakennetaan, ei ole mitään syytä miksi emme saisi aikaan sitä määrää kansallista yhtenäisyyttä, joka on niin tarpeellista voitolle.

Se ei ole helppo ohjelma panna käytäntöön. "Lake-edut kateettavallista" ja "politiikka kuten tavallista" ovat sanontoja, jotka ilmaisevat syvälle juurtuneita elämäntapoja, jotka vain suurin vaikeuksin voidaan alistaa voiton ohjelman tarpeiden alaisuuteen. Ja kaikki pyrkimykset sodan edellisen ajan vihamielisyyksien ja taisteluiden elvyttämiseen löytävät halukkaita johtajia niiden keskuudesta, jotka hylkäävät voiton päämäärän tai voiton keinot, kansallisen yhtenäisyyden. Mutta koska kansallinen yhtenäisyys on nykyisin niin kansanomaista, yksinpä sen vihollisetkin alkavat hyökkäyksensä huulipalveluksella sen puolesta.

Enemmän kuin milloinkaan ennen tänään sanat on punnittava teoilla ennenkuin niihin voidaan luottaa. "Vä'irauha sanoissa, pelkkä tyhjä kaiku; antakaa tekojen vihdoinkin puhua ystävänäni." Tämä suuren Goethen, sivistyneen Saksan edustajan, mietelmä voidaan hyvin ottaa tarpeelliseksi ohjeeksi sodassa natsi-Saksaa vastaan, joka kieltää kaiken minkä puolesta Goethe työskenteli. Tai asettaaksemme saman ajatuksen oman Missourimme kielelle, meidän tulisi jokaiselle suurten lupauksen ja kauniiden sanojen latelijalle tehdä terävä vaatimus: "Show me!" (Osoittakaa minulle!) Tehokasta kansallista yhtenäisyyttä ei voi olla olemassa "luoton pohjalla"; tekojen "kovan rahan" täytyy tukea jokaista sanaa.

Kansallisen yhtenäisyyden probleemina, samoin kuin voiton probleemina, on saada aikaan tekoja, jotka vastaavat lupauksia. Sillä samoin kuin tämä hirvittävä sodan myrsky saatettiin maailmaan hyvien lupauksen rikkomisella, niin voitto rauhaa rakastaville kansakunnille voi tulla ainostaan siten, että he oppivat panemaan käytäntöön poliittiset lupauksensa kaikella sillä armot-

tomuudella millä tavallinen amerikalainen oikeuslaitos toimeenpanee morkettimyynnit.

Samanaikaisesti on käsitettävä, että kansallisen yhtenäisyyden ehdot (koska ne edustavat vastakkaisten etujen kompromissia) eivät ole täsmällisten painojen ja mittojen alaisia. Fraasi "tasapuolisesta uhrauksesta" ei ole tieteellinen kaava, parhaassa tapauksessa se on ainoastaan peukalo-säännön ohje. Se ilmaisee ylimalkaisesti ajatuksen, että vakiintuneita oikeuksia ja hyötyjä, sellaisina kuin ne ovat jaettuna väestön pääasiallisimpien luokkaryhmittymien keskuudessa, ei tulla perusteiltaan muuttamaan sodan aikana, sen seurauksena että nämä ryhmät luopuvat aikaisemmista menetelmistään niiden suojelemisessa, josta on johtunut yhteentörmäyksiä ja taisteluita.

Mikään yritys tulkita kirjaimellisesti fraasia "tasapuolisesta uhrautumisesta" luonnollisestikaan ei avustaisi sotaponnistelua voittoon, vaan toivottomasti saboteeraisi sitä. Ei ole eikä voi olla mitään kirjaimellisesti tasapuolista uhrautumista työläisten ja kapitalistien välillä tässä sodassa. Työväestön on tehtävä pääasiallisimmat uhraukset ja heillä on kyllin tavallista järkeä ymmärtääksensä sen ja riittävästi patriotismia, että he eivät sitä vastusta. Työläiset ja farmarit, työtätekevät miehet ja naiset, jo tekevät ja tulevat tekemään pääasiallisimmat uhraukset, joita ilman voitto tässä sodassa olisi mahdotointa. He eivät ole tinkineet, eivätkä tule tinkimään täsmällisestä mitasta jokaisessa uhrauksessa. He ovat kiinnostuneet ainoastaan voittoon ja he ovat valmistuneet maksamaan siitä tarvittavan hinnan, olipa se mikä tahansa. Mutta he myöskin vaativat, että *koko kansakunnan* on avustettava voittoa täyteen mahdolliseen mittaan, ettei erikoisetujen sallita estää, jarruttaa ja viivyttää tätä voittoa.

Tieteellisempi kaava tästä "tasapuolisuuden" periaatteesta siksi pitäisi kuulua jotenkin tähän suuntaan: "Jokainen ryhmä ja yksilö on yhtäläisesti velvollinen antamaan mikä tahansa on tarpeellista voitolle, olkoonpa se henki, työvoima tai omaisuus." Ja käsityksen täydentämiseksi siihen on lisättävä: "Kaikki tulot olisi rajoitettava sodan aikana minimiin, mitä kukin henkilö

tarvitsee voidakseen antaa suurimman määrän palvelusta toimialallaan.”

Presidentti on määritellyt esityksensä hyvin runsaskätisesti omistavia luokkia kohtaan, suostuen että \$25,000 tulo vuodessa sen jälkeen kun kaikki verot on maksettu, on sallittava rikkaimmille yksilöille, että he säilyttäisivät lojaalisuutensa ja patrioottisuutensa ja antaisivat tukensa sodalle. Se on varsin runsas raja heidän tuloilleen ja on toivottavaa, että se toisi halutun tuloksen. Kongressi on tähän saakka kieltäytynyt uskomasta, että yläluokan lojaalisuus maalleen on sopusoinnussa sellaisen “alhaisen elinstandardin” kanssa, mutta näyttää että maa kokonaisuudessaan on yhtämieltä presidentin kanssa ja pakoittaa kongressin linjaan. Työväenliike ei ole protesteerannut tämän runsaan myönnytyksen johdosta etuoikeutetuille luokille, käsittäen että yksinpä sivistyksen ollessa saarrettuna, sellaisia henkilöitä, jotka on opetettu ylellisyyteen ja joutilaisuuteen, täytyy käsitellä hellästi ja mukautuvasti. Eivät edes kommunistit ole osoittaneet halua jyrkempien rajoitusten kehoittamiseen yläluokkiin nähden. Kansallisen yhtenäisyyden kehoitus on täten osoittanut tavallisuudesta poikkeavaa suvaitsevaisuutta eri ryhmien ennakkoluuloja ja heikkouksia kohtaan suhteissa toisiinsa.

Nämä kompromissit ovat tarpeellisia kansalliselle yhtenäisyydelle maassamme. Meidän täytyy löytää keinot tämän sodan rahastamiseen, järjestämiseen ja taistelemiseen, keinot jotka omistava luokka (tehtailijat, rahamiehet, bondienomistajat ja heidän tärkeimmät palkkalaisensa) hyväksyy ja jotka samalla ovat riittävän tehokkaat voittoisaan tulokseen. Jos näes nämä henkilöt tulisivat nurjamielisiksi ja saboteeraisivat sotaa, he voisivat tehdä suunnatonta vahinkoa ja tarpeelliset toimenpiteet heidän vastuksensa murtamiseksi tulisivat kalliimmaksi ja vahingollisemmaksi kuin myönnytykset, joita täydytään tehdä voittaakseen heidät työkelpoiseen kompromissiin. Että minkäänlainen kompromissi yläluokkien kanssa on mahdollinen, se on todistus siitä että patriotismin kutsu elää heissä samoin kuin työväenluokan ja farmarien keskuudessa. Meidän täytyy luottaa rikkaiden patriotismiin, patriotismiin jota kiihoittaa heidän ym-

määräksensä, joka sanoo heille että akselin voitto Yhdysvaltain yli merkitsisi heidän työntämistään Hitlerien, Göringien ja Himmlerien hellään armollisuuteen, joiden suupielistä sylki tippuu joka kerta kun he ajattelevat Amerikan rikkauksien rosvoamisen iloa.

Omaisuuksien omistajille ja kuponginleikkaajille tehtyjen vaatimusten ohella, joita täytyy kompromisoida runsaasti heidän eduksensa, koko kansallinen tulo on pyhitettävä kaikkikäsittävän sodankäynnin tarpeisiin. Se on, kansakunnan koko työvoima täytyy olla työssä suurimman määrän tuottamiseksi, samalla kun kulutus on siinä alimmassa määrässä, mikä on tarpeellista korkeimpaan tehoon tuotannossa. Miehiä, koneistoa ja materiaaleja täytyy saada sotavälineiden ja -tarpeiden, tykkien, tankkien, lentokoneiden, laivojen, räjähdysaineiden ja kaikkien tieteellisten välineiden tuottamiseen, joita tarvitaan vihollisen fyysilliseen tuhoamiseen. Työläisille ja toimeenpaneville virkailijoille sekä asevoimille maksetut työ- ja vuosipalkat, väestö täydellisesti järjestettynä sotatalouteen, silloin edustaa koko kansallista tuloa (lukuunottamatta yllämainittuja yläluokille tehtyjä myönnytyksiä) ja tätä tuloa voidaan ilman mitään rajaa laajentaa, paitsi rajaa kun kaikkia kansakunnan tuotantovoimia käytetään täyteen mittaan.

Tarpeellista on edelleen käsittää, että kansallisen tulon jakamisessa työläisten (mukaan luettuna farmarit), virkailijain ja aseellisten voimien kesken yhdenmukainen standardi korvauksen määrittelemisessä tuotannon tarpeiden mukaisesti (ainoa tiukimman patriotismin oikeuttama standardi) tulee väkisten kärsimään uusista kompromisseista. Liike-elämän johtavat virkailijat ovat niin tottuneet saamaan tuloja, jotka ovat määrätyn yhdenmukaisia korkeimmilla rappusilla olevien omaisuustulojen kanssa, että heitä välttämättä suosittaisiin joukkojen ja kaikkikäsittävän sotaponnistelun kustannuksella. Tätä voidaan paheksua abstraktisista syistä, mutta sitä ei ole hylättävä; sitä voidaan vain kontrolloida käytännöllisten syiden vuoksi — niiden syiden, joiden vuoksi, nurkumattoman kansallisen yhtenäisyyden aikaansaami-

seksi kaikkien ryhmien taholta, taivutaan vakiintuneiden tapojen ja ennakkoluulojen edessä kansallisen talouden alalla.

Näiden voittoa edustavan kansallisen yhtenäisyyden taloudellisten perusteiden tarkastuksessa käy selväksi, että "tasapuolisten uhrausten" sovelluttamisessa käytäntöön ei ole mitään ehdottomuutta, että epäyhtäläisyys tulee tosiasiallisesti jatkumaan ja että parasta mitä voimme toivoa saavutettavan, on määrätty ylimalkainen läheisin tulos. Jokaisen täytyy uhrata jotakin, että yleinen yhteiskunnallinen ja taloudellinen rakennus, sellaisena kuin se nyt on olemassa, ei perusteellisesti muutu, paitsi yhden ja ainoan syyn vuoksi, joka on määrääjä jokaiselle ryhmälle ja henkilölle, ts. mikäli sotilaallinen tarve sitä kiertämättömästi vaatii. Ja näiden periaatteiden käytännöllisen sovelluttamisen yleiset puitteet täytyvät tulla oikeutetuiksi kansan ja sen johtavien ryhmien yleisen käsityksen ja mielipiteitten edessä ja saada niiden kannatus siinä.

Teollisuustyöläiset ja farmarit eivät ole valmistumattomia ottamaan vastaan sitä, että "tasapuoliset uhraukset" käytännössä supistuvat epätasaisen raskaaseen taakkaan niille, jotka työtä tekevät. Se on ollut heidän kokemuksensa niin pitkän aikaa, että he olisivat suuresti hämmästyneitä jos asianlaita olisi toisin. Eikä he vastusta tämän sodan raskaiden kuormien kantamista — edellyttäen että he ovat vakuutettuja siitä, että täten saavutetaan todella tehokas kansakunnan, miesvoiman ja resurssien riittävä mobilisointi voiton takaamiseksi. Jos presidentin seitsenkohtainen ohjelma huhtik. 27 p:ltä vakavasti laaditaan laeiksi ja ne pannaan käytäntöön käytännöllisessä elämässä, niin silloin kansallisen yhtenäisyyden taloudelliset perustat, mikäli luokkasuhteet ovat kyseessä, on laskettu niin täydellisesti kuin voidaan toivoa tässä epätäydellisessä maailmassa. On totta että seitsenkohtainen ohjelma ei käsittele tuotannon tärkeitä kysymyksiä, joista tulemme keskustelemaan myöhemmissä luvuissa.

Jos kuka tahansa vaatii toimenpiteitä, jotka menevät näiden peruspuitteiden ulkopuolelle, se vain osoittaa, että häntä liikuttaa joku pyrkimys, jota hän pitää tärkeämpänä kuin sodan voittamista, tärkeämpänä kuin kansallista eloon jäämistä, tärkeämpänä

kuin natsien maailman orjuus-imperiumin estämistä. Tämä koetuskivi on veitsi, joka leikkaa kahtaalle päin: se on yhtä terävä utopistisia "sosialismi nyt" Yhdysvalloissa suunnittelijoita ja saarnaajia vastaan, kuin "liike-edut kuten tavallisesti", "korkeimmat liikevoitot kuten tavallisesti" ja "politiikka kuten tavallisesti" ohjelmaa ja menetelmiä vastaan tehtailijain, rahamiesten ja politikoitsijain taholta.

Mutta jos tarpeellisuuden pakoittamana olemme hyväksyneet ylimalkaisen tasapuolisten uhrausten likimääräisyyden pääasiallisten yhteiskunnallisten luokkien ja ryhmittymien välillä, on olemassa toinen ala probleemeja, jossa kansallinen yhtenäisyys vaatii paljon tiukempaa tulkintaa tasapuolisuudesta. Tämä toinen tyypillinen ala on kolmentoista miljoonan neekerikansalaisemme probleemi, käsittäen yhden kymmenesosan Yhdysvaltain väkiluvusta. Tässä olisi turmiollisen tuhoisaa saada aikaan rauha entiselle jäämisellä, joka edustaa häpeällistä perinnettä henkiorjuudesta, joka perustuu Hitler-malliselle rotukäsitykselle; ja se olisi edelleen maan kaivamista pois Yhdistyneiden Kansakuntien alta, hävittäen luottamuksen yhtäältä Yhdysvaltain ja toisaalta liittolaisten, värillisten rotujen ja muiden mahdollisten liittolaisten väliltä. Me emme uskalla, nöyryyttävän tappion tuskan vuoksi tässä sodassa, olla tyytyväisiä nykyiseen Yhdysvaltain neekerikansalaisten tilaan. Meidän täytyy sodan välttämättömyytenä pyrkiä systemaattisesti ja armotta hävittämään jokaisen lain, tavan ja ajatustavan, joka, häpeällisesti rikkoen perustuslakiamme, pitää yllä epätasaisuutta Yhdysvaltain neekeri- ja valkoihoisten kansalaisten välillä.

Pearl Buck, kuuluisa romaanikirjailija, on juuri tuonut tämän perustotuuden mitä voimakkaimmalla tavalla maamme eteen kaikessa laajuudessaan lukuisissa kauneissa, liikuttavissa ja viisaissa puheissaan ja kirjoituksissaan. *) Mrs. Buck on tehnyt historiallisesti tärkeän avustuksen näillä mielenilmauksillaan Yhdysvaltain politiikan kehitykselle, sekä sisä- että ulkopoliittikalle. Hänen viisautensa on sitä lajia, joka olisi estänyt tämän

*) Pearl Buck, *American Unity and Asia*, New York, 1942.

tuhoisan sodan, ja sen lajin viisautta, jolla se vain kyetään voitamaan.

Siirtäen neekerien tasa-arvoisuutta koskevien probleemien yksityiskohtaisen käsittelyn myöhempään lukuun, meidän on kiinnitettävä huomiota joihinkin muihin esimerkkeihin epätasa-arvoisuudesta, jotka vaativat hetikohtaista korjausta.

Tämä sota, joka vaatii miljoonia miehiä asevoimiin, välttämättömästi tuo miljoonia naisia lisää ottamaan heidän paikkansa kansakunnan talouskoneistossa. Tässä jättiläismäisessä uudelleen järjestämisessä työhön mahdollisimman vähällä hankauksella ja tuhlauksella on vaativan tarpeellista hävittää kaikki vallitsevat epätasa-arvoisuuden jätteet miesten ja naisten väliltä; taloudellisesti on mitä tiukimmin pidettävä kiinni siitä, että naiselle ja miehelle maksetaan samanlainen korvaus samanlaisesta työstä ja yhtäläinen mahdollisuus kaikkiin ammatteihin pääsemiseksi ja oppimiseksi; samalla yleisessä elämässä on kaikki esteet naisten etenemiselle johtoon murrettava ja toteutettava rohkeaa ylentämisen ohjelmaa. Yhdysvaltain naiset tulevat varaamaan vähintäinkin puolet siitä energiasta ja päättäväisyydestä mitä maaltamme tarvitaan voiton saavuttamiseen.

Myöskin on olemassa niitä amerikalaisia ryhmiä koskeva probleemi, joiden alkuperä on toisissa kansoissa, siirtolaiset ja heidän lapsensa ja lastenlapsensa, jotka amerikalaisella maaperällä ovat kehittäneet kansallista kulttuuriaan ja yksinpä kieläkin — irlantilais-amerikalaiset, tshekkiläis-amerikalaiset, italialais-amerikalaiset, puolalais-amerikalaiset jne. Yhdysvaltain jokapäiväisessä elämässä ilmenee vieläkin näitä kansallisia ryhmiä kohtaan hylkimistä, joka muodostuu erikoisen vahingolliseksi sota-aikana. He edustavat mitä tärkeintä osaa Amerikan miesvoimasta. Heillä on omia erikoisia syitä hitlerismin vihaamiseen, lisäämään niitä syitä, jotka ovat yhteisiä kaikille patriottisille amerikalaisille. Heidän lojaalisuuttaan Yhdysvaltoja kohtaan ei voida epäillä. Heidän erikoiset luonteenominaisuutensa tekevät heidät kykeneviksi antamaan mitä tärkeintä avustusta Yhdistyneiden Kansakuntien voiton puolesta siksi, että heidän äänensä voi tunkeutua syvemmälle Hitlerin valtaamissa

European maissa, joissa väestö täytyy nostattaa ja järjestää taistelemaan meidän kanssa. Mutta lähtökohtana kaikelle sille, että nämä monet miljoonat amerikalaiset voivat avustaa voiton saavuttamista, täytyy olla kansakunnan tausta täydellisestä tasavoudesta mahdollisuuksiin nähden jokapäiväisessä elämässä kaikilla elämänaloilla; ilman tätä asiamme on vaarallisesti kompromisoitu hitlerismin myrkyllä.

Kaikesta rodullisesta ja kansallisesta sorrosta, joka tahraa Amerikan demokratiaa, se mikä selvimmin muodostaa yhdistävän lenkin hitlerismiin, on juutalaisia vastaan kohdistettu hylkimisen ja vainon muoto — anti-semitismi. Missä tahansa tämä juutalaisvastainen ideologia ilmaisee itsensä, siellä on varsinainen tai mahdollinen akselimaiden viidennen kolonnan agentti, Hitlerin asian propageeraaja omien linjojemme sisäpuolella. Tämä on yksi salakavalimmista ja laajimmalle levinneistä vaikutuksista, kaivaen maaperää pois kansallisen yhtenäisyytemme alta, rikkoen kansallisen ohjelmamme ja valmistuen tappiota ja tuhoa kansakunnallemme. Sitä ei voida pitemmälle suvaita; sitä vastaan on taisteltava yhtä vakavasti kuin sotaa Hitleriä vastaan.

Tässä luvussa kansallisen yhtenäisyyden probleemia on käsitelty sitä koskevien perusteellisimpien taloudellisten ja yhteiskunnallisten suhteiden näkökannalta. Ainoastaan satunnaisesti on mainittu poliittisista puolueista ja poliittisista ohjelmista. Kuitenkin se on poliittisten puoluejärjestöjen apukeinoilla kuin paljon tässä käsitelystä ohjelmasta täydytään muovailta. Täten tulee tarpeelliseksi tutkia poliittisia puolueita; niistä seuraavissa luvuissa.

LUKU VII

Kommunistipuolue ja kansallinen yhtenäisyys

Koska minä kirjoitan Yhdysvaltain kommunistipuolueen puhemiehenä, voidaan odottaa että käsittelen puolueeni suhdetta kansalliseen yhtenäisyyteen ennenkuin puhun yksityiskohtaisesti muista puolueista. Tämä on erikoisen tarpeellista siksi että Hitler agenteineen ja sympatiseeraajineen jokaisessa maassa on tehnyt "kommunismivastaisesta" opinkappaleesta tärkeimmän salaisen aseensa kaikkien kansakuntien kansallisen yhtenäisyyden hajoittamiseksi, valmistautuessa niiden valloittamiseen ja orjuuttamiseen. Eikä missään muualla Hitler ole tehokkaammin käyttänyt tätä asetta kuin Yhdysvalloissa; hän on mobilisoinut voimansa suorastaan itse presidentti Rooseveltia vastaan, avoimesti taistelun tunnuksilla kommunismia vastaan.

Hiljattain sain kaunopuheisen kirjeen, noin kuusituhatta sanaa pitkän, kiihkeältä Uuden Jaon kannattajalta, jonka yhteiskunnallinen asema voidaan havaita hienon kirjoituspaperin koristetusta otsikosta. Tämän gentlemanin esityksen ydin kommunistipuoluetta ja kommunismia koskevan kysymyksen ratkaisemiseksi oli se, että puolueen tulisi hajoittaa itsensä ja jokaisen entisen jäsenen tehdä itsemurha.

Kommunistien odotetaan antavan vakavat vastaukset kaikkiin esityksiin, yksinpä tähänkin. Siksi alkakaamme selityksellä tälle gentlemanille ja niille, jotka ajattelevat samalla tavalla, että miksi kommunistipuolue ei voi olla yhtä mieltä itsemurhaesityksen kanssa keinona Hitlerin aseistariisumiseksi.

Sivuuttaen selvän vastauksen, että yleismaailmallinen inhimillinen kokemus on kauan osoittanut itsemurhan hyödyttömyyden minkään kysymyksen ratkaisemiseksi, me selostamme miksi se juuri tässä kysymyksessä ei kelpaa.

Federalistit tuomitsivat Thomas Jeffersonia kommunistina ja punaisena ennen ja jälkeen presidentiksi astumistaan ja vas-

taukseksi ei kelvannut lainkaan osoitus, ettei kommunistipuoluetta ollut olemassa.

Andrew Jacksonia tuomittiin kommunistina ja punaisena ja hänen täytyi taistella aikansa kysymykset lävitse niiden ansioiden perusteella, tosiseikasta huolimatta ettei silloin ollut kommunistipuoluetta Yhdysvalloissa.

Abraham Lincolnia tuomittiin kommunistina ja punaisena sekä orjavallan että Pohjoisen "kuparipäiden" taholta. Siihen aikaan oli amerikalaisia kommunisteja, yhtä hyvin kuin kansainvälinen kommunistinen järjestö, mutta Lincoln ei pyytänyt heitä tekemään itsemurhaa. Sen sijaan hän nimitti heidän amerikalaisia johtajia Unionin armeijan virkailijoiksi ja ilmaisi kiitollisuutensa kansainväliselle kommunistijärjestölle (Ensimmäiselle Internationaalelle) avustuksesta Unionin asialle Euroopassa. Selvästi hänelle ei olisi ollut mitään hyötyä, jos aikansa kommunistit olisivat tehneet itsemurhan.

Jefferson, Jackson ja Lincoln olivat päähenkilöitä amerikalaisen itsehallinnallisen demokratian perinteiden luomisessa. Kaikki kolme olivat punajahdin uhreja, mutta yksikään heistä ei milloinkaan itse ryhtynyt punajahtiin.

Mitään syytä ei ole tänään minkäänlaiselle yritykselle korjata näiden kolmen suuren amerikalaisen perinteitä. Kommunistipuolueella on sijansa suuressa amerikalaisessa perinteessä ja meidän demokratiamme olisi huonompi ilman sitä.

Mistä sitten johtuu kirkuminen kommunistipuoluetta vastaan? Miksi lähimain hysteria ympäröi tätä kysymystä yleisessä elämässä? Mistä johtuu että niin monet ihmiset ovat valmiita sulkemaan Amerikan kommunistit ulkopuolelle niiden oikeuksien ja vapauksien, jotka perustuslaki takaa kaikille kansalaisille, pelkästään poliittisten mielipiteittensä perusteella? Miksi he ovat valmiit julistamaan demokraattisen menetelmän vararikkoon kommunismin käsittelyssä?

Olemme jo aikaisemmassa luvussa viitanneet siihen, mikä on todellisena voimana kommunistivastaisen kamppailun takana. Aikomukseni on osoittaa epäilevimmällekin lukijalle, että se on Hitlerin Saksa.

Varmasti jokainen patrioottinen amerikalainen jo tietää, että Hitlerin suuri kamppailu Saksan kommunistipuoluetta vastaan oli kiinteänä osana hänen maailmanvaltauskamppailusta. Kun Saksan toiset poliittiset puolueet yhtyivät Hitlerin sotahuutoon, ne antoivat Hitlerille tarvitsemaansa apua täydelliseen vallan anastamiseen, mutta niin tehden ne sinetöivät myöskin oman kuolemantuomionsa, ainoastaan joitakin kuukausia myöhemmin päivättynä.

Varmasti jokainen patrioottinen amerikalainen tietää, että Hitlerin "ristiretki bolshevismia vastaan" kansainvälisessä mitassa tähtäsi lopullisesti itse Yhdysvaltain valtaamiseen ja rosvoamiseen. Kun toiset kansakunnat sallivat jakaantumisen tässä kysymyksessä, niin ne joutuivat Hitlerin panssaridivisionien uhreiksi.

Kun Ranska saavutti ylimmän kriisinsä, niin Lavalit ja Petainit, Hitlerin asiamiehet, kaappasivat vallan isännälleen sillä verholla, että ranskalaiset kommunistit erotetaan parlamentin alahuoneesta ja senaatista sekä vangitsivat kommunisteja tukku- mitassa, kaikkien toisten puolueiden suostumuksella ja yhteistyöskentelyllä. Mutta kun savu oli hälventynyt, Hitlerin asiamiehet olivat täydellisessä kontrollissa maassa, toiset puolueet myöskin ollen hävitettynä ja Ranska oli menehtyneenä alistettuna natsivallan alaisuuteen.

Kysymys kommunismista tässä hitleriläisessä muodossa on pienimmänkin epäilyksen ulkopuolelle Hitlerin salainen ase maailman valtaamiseksi.

Kuitenkin on monia tietämättömiä Hitlerin pettämisiä henkilöitä. Heidän hyödyksi on kysymyksiä selostettava uudelleen ja uudelleen. Eikä vielä ole ilmestynyt ketään, joka voisi sitä paremmin selostaa kuin itse kommunistit. Se on yksi niistä suurista palveluksista, joka meidän kommunistien on tehtävä Yhdistyneille Kansakunnille.

Milloin "kommunistivastainen" sotahuuto alkoi kohota raivo-kohtaansa Yhdysvalloissa? Muistatteko? Se oli 1933. Se oli silloin, kun todellinen vaara, Hitler, oli juuri päässyt valtaan Saksassa. Se hämäsi maailman todelliseen vaaraan nähden.

Ketkä alkoivat työhön Yhdysvalloissa? Muistatteko? Se oli Mr. Hamilton Fish, yhdessä sekalaisten kumppaniensa kanssa, *avoimesti toimien Hitlerin berliiniläisen propagandatoimiston haarakonttorina!*

V. 1933 Hitler pystytti mitä hän kutsui nimellä "Saksan Kommunistivastaisten Yhdistysten Yleinen Liitto", jonka päämaja oli Europa Housessa, Berliinissä. Tämä järjestö aloitti "Kansainvälisen Komitean Maailman Kommunismivaaran Vastustamiseksi" yhteyksineen kaikissa maissa — alkuperäinen "Antikomintern Akselin" muoto. Tällä komitealla oli osasto Yhdysvalloissa. Amerikalainen osasto julkaisi Hitlerin ensimmäisen propaganda-annoksen tässä maassa — avoimesti hänen edustajanaan. Se jakoi kirjaa "Kommunismi Saksassa" kautta Yhdysvaltain suunnattomissa määrissä vapaasti. Seuraavat kaksi sivua kirjasta, joka oli mallina Diesin raportille 1940 ja Coudertin raportissa New Yorkin lainlaatijakunnalle 1942, julkaisimme tässä:

"Meille ilmoitetaan että on aikomuksena julkaista virallinen kokoelma ylioikeuden päätöksistä kommunistien salaliiton suhteen. On toivottavaa että Yleinen Liitto voi asettaa näytteille nämä asiakirjat Kommunismivastaisessa Museossa, joka piakkoin perustetaan Berliiniin. Tällä tavalla ja muilla teoksilla ja julkaisuilla Yleinen Liitto on kykenevä valistamaan Saksan kansaa ja kansainvälistä yleistä mielialuetta Kommunistisen Internationalen todellisista päämääristä ja toimista sekä kiinnittämään huomiota siihen hirvittävään vaaraan, jota se edustaa kaikille kansakunnille."

"Saksan Kommunistivastaisten Yhdistysten Yleinen Liitto, Europa House, Berliini."

"Tämän vuoden alussa oli viikkoja, jolloin olimme hiusleveyden sisällä bolshevistisesta kaaoksesta."

"Kansleri Adolph Hitler, julistuksessaan syysk. 1 p:ltä, 1933."

"Miksi amerikkalaisten olisi luettava tämä kirja."

"Kysymys kommunistien propagandasta ja toiminnasta on välttämättömästi tärkeystä Amerikan kansalle, kun ottaa huomioon että nyt harkitaan kysymystä Sosialististen Neuvosto-

tasavaltojen Liiton tunnustamisesta Yhdysvaltain hallituksen taholta.

“Tässä on haastekirja. Jokaisen ajattelevan kansalaisen tulisi se lukea, sillä se edustaa elämän ja kuoleman taistelun historiaa Saksassa käydystä taistelusta kommunismia vastaan. Se paljastaa että kommunistien maanalaiset menetelmät ja tuhoiset päämäärät Saksassa ovat samoja kuin mitä käytetään Yhdysvalloissa noiden sivistyneiden kansakuntien vihollisten taholta.

“Tämä kirja ei ole antisemitismin puolustamista, eikä se ole Hitlerin hallituksen periaatteiden ja toimenpiteitten puolustamista. Sen että monet katkerasti vastustavat joitakin natsien koitoisen ohjelman puolia, ei saisi meitä sokaista kommunistisen vaaran todellisuudesta.

“Tämän saksalaisen paljastuksen arvo objektiivisena opetuksena muille maille on johtanut komiteamme asettamaan sen yleisen mielipiteen johtajain käsiin kautta Yhdysvaltain.

“Tästä kirjasta, *Kommunismi Saksassa*, saatujen opetusten tulisi johtaa kansalaisemme vaatimaan tehokkaampia toimenpiteitä hallitusjärjestelmämme, moraalimme ja yhteiskunnallisten standardien puolustamiseen.”

Walter L. Cole

John Ross Delafield

Ralph M. Easley

Hamilton Fish, Jr.

Elon Huntington Hooker

F. O. Johnson

Orvel Johnson

Harry A. Jung

Samuel McRoberts

C. G. Norman

Walter S. Steele

Archibald E. Stevenson

John B. Trevor

Josiah A. Van Orsdel

“Amerikan Kansainvälisen Komitean Osasto Maailman Kommunismivaaran Vastustamiseksi.”

Kahdeksan vuotta myöhemmin, tammik. 14 p. 1942, Yhdysvaltain kongressiedustajan, Hamilton Fishin, kirjuri tuomittiin vankilaan. Hallitus kuvaili hänen toimintaansa seuraavasti:

“Vastaja Hill on tärkeä ratas häikäilemättömmässä propagandakoneistossa, tehokkaimmassa propagandakoneistossa mitä

maailmassa vielä on nähty, niin tehokkaan ja niin pirullisen ovelan, että se kykenee ylettymään ja käyttämään oman kongressimme saleja puhujalavana valheilleen ja puolitotuuksille, joiden kautta se yrittää saada tappiolle ja vallatuksi meidät samoin kuin he ovat lyöneet ja vallanneet Ranskan, Belgian, Hollannin, Puolan ja nuo muut kansakunnat Euroopassa. . . .”*)

Jouluk. 11 p., 1941, presidentti Roosevelt, sanomassaan kongressille ja maalle, julisti:

“Kauan tiedetty ja odotettu on tapahtunut. Voimat, jotka yrittävät orjuuttaa koko maailman, liikkuvat nyt tätä pallonpuoliskoa kohden.

“Milloinkaan ennen ei ole ollut suurempaa haastetta elämälle, vapaudelle ja sivistykselle.”

Hamilton Fishistä George Hilliin ja Saksan sotaan Yhdysvaltoja vastaan on selvä poliittinen linja sotilaallisen hyökkäyksen huippukohdan valmistamiseksi. Olipa heidän tarkoituksensa se tai ei, jokainen joka avusti tämän kamppailun kehittämistä, työskenteli Hitlerin puolesta.

Yhdysvallat on sodassa “Antikomintern” akselia, Saksaa, Italiaa, Japania ja niiden seuraajia vastaan. Tässä elämän ja kuoleman taistelussa maamme on löytänyt voimakkaimman ystävänsä, liittolaisensa ja suojelijansa Sosialistisesta Neuvostotasavaltojen Liitosta.

Aina jouluk. 7 p:ään, 1941, asti Hitlerin asiamiehet Yhdysvalloissa harjoittivat hysteeristä “kommunistivastaista” kamppailua jotenkin kokonaan väitteellä, että amerikalaiset kommunistit ovat “vaarana” vain siksi, että he ovat voimakkaan Neuvostoliiton “asiamiehiä”, joka muka pyrkii “Yhdysvaltain hallituksen tuhoamiseen.” Nyt kun tämä on paljastettu yhdeksi Hitlerin “suurista valheista”, joita hän niin kovasti rakastaa, uusi käännös on keksitty. Nyt “uutena linjana” on: Neuvostoliitto on hyvä sotilaallisena liittolaisena, mutta Amerikan kommunistit ovat sitäkin suurempana vaarana, sillä “sodan jälkeen” Yhdys-

*) Oikeuskuulustelun muistiinpanot, siv. 850, Federaalinen piirioikeus, Washington, D. C.

valtain on pieksettävä Neuvostoliitto ja Amerikan kommunisteista silloin tulee "viideskolonnalaisia" omaa maataan vastaan. Se on sama suuri valhe salakavalammassa muodossa. Se on kuin "myöhästytetty pommi", jonka Hitler keksi tuhotessaan Espanjan tasavallan. Sen tarkoituksena on pitää liittomme Neuvostoliiton kanssa tehottomana, kylvää epäilystä ja ennakkoluuloa liittolaisten keskuudessa, hajottaa Yhdistyneet Kansakunnat — ja samanaikaisesti jatkaa vanhaa kamppailua maassa kansallisen yhtenäisyyden rikkomiseksi.

Mutta onko mahdollista että Hitlerin salainen ase olisi totuuden ase mikäli hänen kuvauksensa "kommunismien vaarasta" ovat kysymyksessä?

Valitettavasti monet vilpittömät amerikalaiset patriootit ja vakuutetut natsismin vastustajat vieläkin ajattelevat siten kuin Hitler haluaisi heidän ajattelevan tästä kysymyksestä. He ovat valmiita antamaan kaikkensa, omaisuutensa ja henkensä, Hitlerin hävittämiseksi — mutta he eivät ole valmiita luopumaan "kommunistivastaisesta" harhapelostaan, jonka he ovat omaksuneet Hitleriltä. Heille se on muodostunut tulenkestäväksi käsitykseksi, järjen ja tosiseikoille perustuvien väitteiden ulottuvaisuuden ulkopuolella olevaksi maniaksi.

Yrittäkäämme kuitenkin vielä kerran tuoda sellaiset henkilöt vastakkain tosiseikkojen kanssa ja tehdä johtopäätökset heistä.

Pakoittavatko Amerikan kommunistit itse peräänantamattomalla ja horjumattomalla ohjelmansa puolustamisella kaikki muut tulemaan joko "myötätuntoisiksi" tai "vastustaviksi" kommunisteille? Ei, siten ei ole asianlaita. Tosiasiallisesti meitä on syytetty päinvastaisesta; syytöksenä kommunisteja vastaan on, että me menemme kaikenlaisiin järjestöihin ja avustamme niiden arvokkaita pyrkimyksiä, ilman että edes sanoisimme olevamme kommunisteja — ja tästä saadaan alku uudelle peloitukselle "salaliitosta", "sisältäporaamisesta", "salaisuudesta" j.n.e. Kuten useimmat "kommunismivastaisista" väitteistä, tätäkin voidaan käyttää molemmille päin — meitä tuomitaan jos teemme jotakin ja ellemme tee, niin meitä tuomitaan kaksinkerroin. Ei ole mitään mahdollisuutta järjelliseen väittelyyn, kun käsitys on ki-

teytynyt tähän uomaan. Se on oleellisesti järjenvastainen, se on kivettynyt käsitys, jonkinlaista mielenvikaisuutta.

Avustavatko Amerikan kommunistit itse Hitlerin ruokkimista "kommunistivastaiseen" ristiretkeen käymällä taistelua Amerikan demokratiaa ja sen perinteitä vastaan? Ei, niin ei ole asianlaita. Amerikan kommunistit ovat pitkän aikaa olleet maassamme yhteistoiminnassa kaikkien demokraattisten voimien kanssa, jotka hyväksyvät sellaisen yhteistoiminnan, ja ovat aktiivisesti propageeranneet tätä Amerikan demokraattista perinnettä, elvyttäen Amerikan historian tutkimisen nykyhetken kysymysten valossa. Se oli tästä kommunistien elvyttämästä Amerikan perinteiden tutkimisesta kuin syntyi aikamme suurin laulu, Earl Robinsonin *Ballad for Americans*, jonka on tehnyt tunnetuksi aikamme etevin laulaja Paul Robeson, joka valtasi maamme mielet niin täydellisesti, että republikaanipuolue käytti sitä konventionissaan 1940 ja suuret korporatsioonit, kuten Ford Motor Company ja International Telephone and Telegraph laittoi sen radio-ohjelmiinsa. Mutta tekeekö se kommunistit hyväksyttömäksi Amerikan demokratian asuinhuoneessa? Päinvastoin. Jos puhuisimme Amerikan demokratiaa vastaan, se todistaisi Mr. Diesin, Ham Fishin ja Hitlerin väitökset; mutta kun sen sijaan puhumme mitä kaunopuheisimmin Amerikan demokratiasta, sitä vakavasti kerrataan todistuksena, että olemme kaksinkerroin vaarana. Kun kaikki ja mitä tahansa otetaan todistukseksi ja kaksinkertaisesti todistukseksi ennakkomieliä käsitteelle, eikö yleismaailmallinen inhimillinen kokemus opeta, että sellainen "todistus" todellisesti osoittaa päinvastaista, että käsitys on kokonaan väärä?

Puolustaessani kommunistipuoluetta näitä kommunistivastaisen ristiretken käsityksiä vastaan, minä en ole kiinnostunut mihinkään erehtymättömyyden rekordin tavoitteluun. Ollessaan ihmisiä, kommunistit tekevät erehdyksiä kuten kaikki muutkin. Ja kukapa näinä maailman onnettomuuden päivinä ei ole pakotettu, yksinpä omaa tahtoaankin vastaan, tarkistamaan omaa itseään juuriakseen pois ja korjatakseen jokaisen virheen, pienimmänkin, joka on auttanut vedenpaisumuksen aiheuttamista ih-

miskunnalle? Onko yhtään ainoaa amerikkalaista, joka uskaltaisi kerskua erehtymättömyydestä? Eikö tänään ole meillä suurin tarve vaatimattomuuteen ja kohtuullisuuteen, kaikilla meillä, kansallisesti?

Ei kuitenkaan olisi avuksi voitolle, että kommunistit tunnustaisivat itsensä syyllisiksi Hitlerin syytöksiin, vaikkapa niitä kerrottaisiin Amerikan liberaalien suun kautta. Me olemme valmiita auttamaan näitä liberaaleja, kärsivällisesti ja huolellisesti, että he vapautuisivat Hitlerin eväslasteista.

Tyypillinen ilmaisu tästä eväslastista, "Antikominternin" viimeisestä suojamuurista, julkaistiin *New Republic'in* kesäk. 22 p:n numerossa 1942, T. R. B:n (Kenneth Crawfordin) osastolla. Hänen keskeisin ajatus, joka on löytänyt tuhansia ilmauksia muualla, sisältyy seuraavaan lauseeseen:

"Niin kauan kun Amerikan kommunistipuolueen häpeällinen rekordi venäläis-saksalaisen sopimuksen ajalta muistetaan, puolueen olemassaolo tulee jäämään ärtymisen ja vaaran lähteeksi Rooseveltin hallitukselle ja sen ystäville heidän käynnissä olevassa taistelussa kotoisen tuen saamiseksi sodalle."

Mikä sitten on tämä "häpeällinen rekordi"? Me kommunistit mieluummin puhumme nykyisistä ja tulevista problemeista kuin entisistä. Mutta T. R. B:n itsepintainen Hitlerin matkiminen tekee myöskin entisen probleemiksi nykyisen ja tulevaisuuden väärentämisessä. Siksi olemme pakoitettuja tähän keskusteluun vasten tahtoamme. Me vastaamme täydellisesti ja avoimesti jokaiseen meitä vastaan tehtyyn syytökseen "häpeällisestä rekordista." Me emme pyydä mitään muuta kuin rehellistä todettujen tosiseikkojen tunnustamista ja tosiseikkojen järkevää harkintaa eikä ennakkoluuloja.

Elokuulla 1939 Neuvostoliitto allekirjoitti hyökkäämättömyyssopimuksen Saksan kanssa. Amerikkalaiset lehdet tuomitsivat hysterisesti tämän sopimuksen; amerikkalaiset kommunistit julistivat, että Neuvostoliitolla ei ollut muuta vaihtoehtoa, että se myöskin vahvisti Yhdysvaltain asemaa ja että siksi sitä on tuettava. Se on ensimmäinen kohta "häpeällisestä rekordista."

Kuka oli oikeassa? Tyyni jälkiharkinta historian valossa jo-

tenkin jokaisen vastuunalaisen valtiomiehen ja laitoksen taholta tässä maassa nyt vahvistaa, että Amerikan sanomalehdet (mukaan luettuna *New Republic*) olivat väärässä 1939 ja että Amerikan kommunistit olivat oikeassa. Todistukset ovat ylivoimaiset. Voin antaa tilaa ainoastaan joillekin lainauksille, mutta jokainen lukija voi vakuuttaa asian itselleen todistusten vuorilla—myöskin tosiseikalla että T. R. B. itse ja kaikki hänen kaltaisensa kieltäytyvät keskustelemasta tosiseikoista, mutta sen sijaan vatkaavat 1939 ennakkoluuloja.

Tyypillinen *m a l t i l l i s e s t a* keskustelusta on Vera Micheles Deanin kirjanen *Venäjä Sodassa*, jonka 1942 julkaisi Foreign Policy Association, joka varmaankaan ei ole sympaattinen kommunismille. Valitsen hänen lauseistaan ne, jotka suoranaisesti vastaavat T. R. B:lle (suositteen kirjaseen lukemista kokonaisuudessaan, vaikka en olekaan sen kanssa kauttaaltaan yhtämieltä):

“Päinvastoin kuin brittiläiset, ranskalaiset ja monet amerikalaiset, Neuvostoliiton johtajat eivät aliarvioineet natsien sotilaallista voimaa ja päättäväisyyttä. He tarjoutuivat yhä uudelleen ja uudelleen yhteistoimintaan läntisten valtojen kanssa kollektiivisen turvallisuuden säilyttämiseksi . . . Mutta oikein tai väärin, he eivät luottaneet sellaisiin miehiin kuin Chamberlainiin . . . Heidän pelkonsa tuli vahvistetuksi Mynchenissä . . . Siitä hetkestä lähtien Kremlin ei asettanut enää luottamusta Ranskan tai Britannian hyvään tahtoon. Neuvostojohtajat olivat siitä lähtien huolestuneita vain Saksan hyökkäyksen estämiseen tai viivyttämiseen Venäjää *v a s t a a n* Tshekkoslovakian ja Puolan kautta Britannian ja Ranskan hallitukset olivat käyneet sydämen muutoksen lävitse Saksaan nähden — vaikkakaan ei Neuvostoliittoon nähden . . . Mr. Chamberlain . . . muutti entisen politiikkansa ja huhtikuussa antoi suojelustakeet Neuvostoliiton rajamaille, Puolalle, Rumanialle ja Turkille, yhtä hyvin kuin Kreikalle. Nyt monet ihmiset länsimaissa ovat sitä mieltä, että Stalinin olisi tullut ottaa nämä takeet nimellisarvosta ja saada aikaan sopimus Britannian ja Ranskan kanssa Mutta meidän on muistettava kaksi asiaa. Ensiksi Stalinilla oli hyvin vähän syytä luottaa Britanniaan ja Ranskaan.

Ne olivat, hänen käsityksensä mukaan, ei ainoastaan myyneet Tshekkoslovakian "myötävirtaan" Mynchenissä, vaan olivat olleet jatkuvasti enemmän tai vähemmän vihamielisiä neuvostohallitusta vastaan siitä saakka kun se perustettiin 1917 ja olivat antaneet monia ilmauksia siitä, että ne tervehtisivät sen kukistumista, yksinpä natsien laajennuksen kustannuksella. Venäläiset neuvottelivat Britannian ja Ranskan militaarilähetystöjen kanssa Moskovassa tuon kohtalokkaan kesän aikana, mutta neuvottelut päättyivät epäonnistumiseen. Pääsyy oli siinä, että Venäjä vaati oikeutta saada asemia Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Suomessa tarkoituksella parantaa puolustuksiaan Saksaa vastaan Toiseksi, meidän on myöskin muistettava ettei venäläisillä ollut kovinkaan hyvää käsitystä Britannian ja Ranskan sotilaallisesta varustautuneisuudesta — ja tässä he osottautuivat olevansa oikeassa Näytti siltä kuin Venäjän olisi pitänyt yksin taistella Saksaa vastaan Niin Stalin allekirjoitti hyökkäämättömyyssopimuksen Saksan kanssa Vaikeata on väittää, että Stalin olisi 'pettänyt' liittolaiset allekirjoittamalla sopimuksen Hitlerin kanssa." *)

Lisätkäämme tähän 1942 arvioon lausunto konservatiivisesta lähteestä, joka ei ole myötämielinen neuvostojärjestelmälle, itse Winston Churchillin lausunto, jonka hän antoi kesäkuulla 1939, neuvottelujen aikana:

"Minä olen alusta lähtien pitänyt parempana Venäjän esityksiä kuin kummankaan, Britannian tai Ranskan, sijaisesityksiä. Ne ovat yksinkertaiset, ne ovat loogilliset ja ne sopivat yhteisten etujen pääryhmittymiin."

Miten siis näiden lausuntojen valossa, joita T. R. B. ei julkisesti asetu tuomitsemaan, hänelle on mahdollista puhua tämän maan kommunistipuolueen "häpeällisestä rekordista" sen vuoksi että se toi esiin nämä totuudet 1939 ja 1940? Oliko "häpeällistä" havaita totuus 1939, mutta "kunniallista", niin tehdä vasta 1942? Tai vieläkö T. R. B. kaipaa "menestystä", jota Chamber-

*) Vera Micheles Dean, *Russia at War*, siv. 64—68, New York, 1942.

lain lupasi, mutta epäonnistui saamaan? Onko hän vieläkin sydämeltään Mynchen-politiikan kannattaja?

Me kommunistit olemme ylpeitä tosiseikasta, että julistimme totuutta 1939, jolloin totuus, jos se olisi tunnustettu, olisi estänyt seuranneen onnettomuuden.

Ehkäpä T. R. B:llä on mielessä jotakin muuta "häpeällisen rekordin" pohjaksi? Seuraava askel rekordissa oli se, että kommunistipuolue vastusti Yhdysvaltain yhtymistä sotaan sillä perusteella, että sellaiseksi kuin se oli kehittynyt, se oli sotaa kilpailevien imperialismien välillä imperiumista. Yksi tunnetuimmista Amerikan kustantajista, Mr. Henry R. Luce, ja Kansallisen Teollisuuskonferenssin Lautakunnan puheenjohtaja, toht. Virgil Jordan, julistivat että se on sotaa imperiumin puolesta, kehoittaakseen siihen yhtymistä, mutta sitä ei käsitetty "häpeälliseksi"; presidentti Roosevelt julisti Amerikan puolueettomuutta ja aikomusta pysyä siitä poissa, mutta sitä ei pidetty "häpeällisenä". Kommunistit yhdistivät nämä mielipiteet, että se oli imperialistista sotaa ja että meidän on pysyttävä siitä ulkona — ja huolimatta henkilön mielipiteestä kummankin kysymyksen sisältöön, mahdollointa on saada mitään "häpeällistä" kommunistien asenteesta, ellei iske samalla monien muidenkin kuin meidän päitämme, T. R. B:n ystävien päitä, joita hän puolustaa.

Mikä eroitti Amerikan kommunistien silloisen asenteen, mihin toiset poliittiset ryhmät eivät suuremmassa mitassa osallistuneet? Se oli, että me olemme aina pitäneet kiinni siitä, että Yhdysvaltain olisi, omien kansallisten ja vapautta rakavastavan maailman etujen vuoksi, yhdyttävä Neuvostoliiton kanssa "karkoittamaan hävityksen voimat maanpinnalta." Syysk. 11 p., 1939, kymmenen päivää sodan puhkeamisen jälkeen, kommunistipuolue julkaisi presidentti Rooseveltille ja kongressille avoimen kirjeen, joka oli perustana koko sen politiikalle aikana, jonka T. R. B. havaitsee "häpeälliseksi rekordiksi". Lainaan kirjeestä joitakin päälauseita:

"Tänä maailman kriisin hetkenä, jolloin mitä hirvittävin katastroofi laskeutuu kymmenien miljoonien miesten, naisten ja lasten päälle toisissa maissa ja uhkaa omaa maatamme, Ameri-

kan ajatukset kääntyvät kansallisen yhtenäisyyden kysymykseen, Amerikan kansan suuren enemmistön yhtenäisyyteen kansallisten etujen suojelemiseksi, rauhan asian edistämiseksi ja löytääkseen takeita Amerikan yhteiskunnalliselle ja kansalliselle turvallisuudelle Me asetamme niiden eteen, jotka ovat vastuunalaisia väestömme ja kansakuntamme hyvinvoinnista, puolueemme lujan solidaarisuuden, yhdessä Amerikan kansan suuren enemmistön toiveiden, pyrkimysten ja tahdon mukaisesti ja puolueemme ja kaikkien sen jäsenten tulisesta halusta työskennellä sopusointuisesti tämän enemmistön ja sen valitsemien edustajien kanssa yhteiseksi eduksi ja yhteiseksi hyvinvoinniksi. . . .

“Me haluamme tehdä tunnetuksi lujan yksimielisyytemme maamme presidentin ottaman asenteen kanssa Amerikan sotaan yhtymistä vastaan, tai kilpailuun ja vihamielisyyteen, joka on suuren osan Europasta johtanut kaaokseen. . . . Me lupaamme puolueemme yhteistyöskentelyn niiden kanssa, jotka alistavat persoonalliset, puolue- tai luokkaetunsa palvellakseen kansakunnan etuja. . . .

“Meidän maamme, maailman voimakkain, on asemassa monessa suhteessa samanlaisessa kuin toiseksi voimakkain kansakunta, Neuvostoliitto. . . . Tämä yhteinen asenne . . . kuvastaa syviä yhteisiä kansallisia etuja, joiden täytyy, ennemmin tai myöhemmin, mieluumminkin pian, johtaa yhteiseen politiikkaan ja toimintaan, yhdessä kaikkien samanmielisten kansakuntien ja hallitusten kanssa hävityksen voimien karkoittamiseksi maanpinnalta, järjestyksellisten kansainvälisten suhteiden pystyttämiseksi maailman rauhan turvaamiseksi.” *)

Mitä “häpeällistä” on tässä asenteessa? Ainoa seikka mikä on valitettavaa, on että Hitlerin viides kolonna oli onnistunut tehokkaasti saboteeraamaan Yhdysvaltain ulkopolitiikan sinä aikana, estäen sen seuraamasta millään tavalla selvää linjaa, ja synnyttämään Neuvostoliittoa kohtaan olellisesti vihamielisen asenteen, joka oli vallitsevana yksinpä koko hallituksessa sitä seuraavana aikana. Mutta kommunistipuolue on ylpeä tosiseikasta ettei se

*) Earl Browder, *The Way Out*, siv. 103-04, New York, 1941.

milloinkaan horjunut harkitusta käsityksestään, että Yhdysvaltain kansalliset edut olivat eroittamattomasti sidotut Neuvostoliiton etuihin ja että liitto välttämättömästi täytyi muodostua, "ennemmin tai myöhemmin, mieluumminkin pian." Ja emme milloinkaan horjuneet työskennellessämme sen puolesta, vaikkapa puolueemme johtajia teljettiin vankilaan kurjilla tekosyillä ja puolue itse alistettiin Hitler-mallisten hyökkäysten alaiseksi.

Ajatelkaa missä asemassa T. R. B. on, kun hän tulkitsee tämän sopusointuisen käsityksen ja ystävällisen asenteen Neuvostoliittoa kohtaan Amerikan kommunistien taholta "todistavan" että me olemme "järjestynyt Yhdysvalloissa toimiva venäläinen natsionalistinen ryhmä." Huomioonottamatta hetkeksi sitä perinpohjaista herjausta, minkä se sisältää arvokkainta liittolaistamme vastaan sodassa ja tosiseikkaa, että se matkii Hitleriä, keskittäkäämme huomio siihen sijaispolitiikkaan mitä se tyrkyttää kommunistipuolueelle, jos haluamme saada T. R. B:n siunauksen. "Todistukseksi" T. R. B:lle, että me emme ole "ulkovaltan agenteja", meidän olisi hänen logiikkansa mukaan pitänyt yhtyä siihen hysteeriseen tuomitsemiseen, mihin useimmat Amerikan sanomalehdet ja tapahtumien selostajat siihen aikaan antautuivat ja jota nyt useimmat amerikalaiset häpeävät. Ja saman logiikan mukaan meidän olisi pitänyt kiihkeämmin kuin koskaan vaatia Amerikan sekaantumista sotaan.

Kysy itseltäsi vakavasti, hyvä lukija, mikä olisi ollut seuraus jos Amerikan kommunistit olisivat olleet yhtä sokeita ja tyhmiä kuin T. R. B.! Neuvostoliitto — ainoa kansakunta joka oli vakavasti valmistautunut vastustamaan natsi-Saksan sotilaallista mahtia — heitettynä demokraattisten valtojen ja pienten kansakuntien tasa-arvoisen yhteistoiminnan piirin ulkopuolelle, Amerikan kommunistit olisivat sillä vaatineet, että heidän oma maansa itse olisi heittäytynyt sotaan akselia vastaan — puhumattaakaan tosiseikasta että sodan johdossa silloin olivat Chamberlainit ja Daladierit, eikä silloin ollut fascismivastaista sotaa!

Historia on todistanut, että vaikka Neuvostoliitto on taistellut historian kaikkien aikojen uljainta taistelua *meidän puolellemme*, niin vielä sittenkään emme ole varmoja voitosta! Mitä

jos Amerikan kommunistit olisivat avustaneet sysäämään Yhdysvallat tähän sotaan, *Neuvostoliiton vielä ollessa puolueettomana!* Se ei ole amerikalainen järkevyys, vaan Hitlerin tyhmyys, joka johti historian kulun toisaalle! Mutta kuvitelkaapa T. R. B:n syytöksen hirvittävää voimaa Amerikan kommunisteja vastaan, että me olemme Neuvostoliiton toimisto, jos me olisimme avustaneet sellaisen onnettomuuden saattamista maallemme. Ja kuitenkin sellainen tapahtumain kulku olisi ehkä huomattavasti viivytännyt Hitlerin hyökkäystä Neuvostoliittoa vastaan, siksi kunnes hän akselikumppaneineen olisi selviytynyt Yhdysvalloista!

Me Amerikan kommunistit tiesimme, että Yhdysvaltain turvallisuus riippuu sen yhteistyöskentelystä Neuvostoliiton kanssa. Me olisimme olleet pettureita jos tällaisella tiedolla olisimme avustaneet sysäämään Yhdysvallat sotaan ennenkuin olisimme olleet ehdottoman varmoja siitä, että meillä tulisi Neuvostoliitto olemaan aktiivisesti puolellamme. Mutta T. R. B. ja hänen kaltaisensa haluaisivat todistaa meidät pettureiksi siksi, että me emme juuri sitä tehneet!

Sellainen viheliäinen ajattelu, sellainen vääräksi punottu logiikka, johtaa Hitlerin viidennen kolonnan rajoille, työskentelee sen hyväksi ja on yhtä vahingollinen.

Koko sen ajan, minkä T. R. B. havaitsee "häpeälliseksi", Amerikan kommunistit työskentelivät energisesti ja väsymättömästi laskeakseen perustan Yhdistyneille Kansakunnille, jonka syntymisestä olimme varmoja. Kommunistipuolue tuona aikana avusti johtavan Englannin kirkon arvohenkilön, Hewlett Johnsonin, Canterburyn tuomiorovastin, kirjan kaksi miljoonaisen painoksen jakamista kautta maan, kirjan joka julkaistiin nimellä *The Soviet Power* (Neuvostovalta). Tämä kirja tänään luettelaa yhdeksi tärkeimmistä teoksista "sodan voittamiseksi" — sellaiseksi sen luettelevat samat henkilöt, jotka tuomitsivat kommunisteja sen jakamisesta! Mr. T. R. B., avustitteko te Canterburyn tuomiorovastin kirjan jakamista, tai ettekö olleet varsin hurmaantunut itsensä Gestapon agentiksi tunnustaneen Jan Valtinin kirjaan, joka aiheutti iloa Berliinissä; tai trotskilaiseen työvälineeseen, "kenraali Krivitskiin", joka lähetettiin Yhdys-

valtoihin Trotskin ja Hessin välisestä sopimuksesta, molempien "pakolaisten" erikoisena tehtävänä ollen estää Yhdistyneiden Kansakuntien muodostuminen?

Outoa kylläkin, kaikki T. R. B:n kaltaiset henkilöt myöntävät kohta kohdalta, että meidän ottamamme kanta jatkuvasti suuriin poliittisiin kysymyksiin nähden on ollut oikea — mikäli kommunisteista ei niiden yhteydessä mainita. Mutta kun tämä tarkkuus yhdistyy kommunisteihin, he vaahto suussa kiroavat meitä kuten "ärsytyneet kanssarikolliset". Ilmeisestikin he vaativat, että meidän kommunistien, tullaksemme hyväksytyiksi amerikalaisiksi, pitäisi tehdä kaikki virheet mitä kaikki muut tekevät, tehdä ne samanaikaisesti, eikä korjata niitä ennenkuin T. R. B. on ehtinyt osoittaa tien. Mutta jos me olisimme sellaisia kommunisteja, kukaan ei olisi huolissaan meistä, sillä me olisimme aikoja sitten olleet poliittisesti kuolleet, haudattu ja unohdettu.

Onko tarpeellista käydä lävitse koko pitkä lista? Meitä syytetään siitä, että tuimme Neuvostoliittoa "pienää Suomi-raukkaa" vastaan. Koska parooni Mannerheimin fascistinen hallitus avoimesti ja ilman omantunnon vaivaa yhtyi Hitleriin ja nyt käyttää Herbert Hooverin hänelle lähettämiä amerikalaisia lentokoneita amerikalaisen laivojen upottamiseen, kuka uskaltaa nostaa tämän kysymyksen enää Amerikan kommunisteja vastaan?

Meitä herjattiin "murhaajiksi", kun selostimme ja puolustimme Neuvostoliittoa puhdistautuessaan viidennen kolonnan pettureista, trotskilaisista ja buharinilaisista, jotka olivat ryhtyneet Hitlerin ja Mikadon palvelukseen. Mutta kuka uskaltaa nostaa tämän kysymyksen tänään Amerikan kommunisteja vastaan? Kirkkojemme papitkin kutsuvat seurakuntiaan "kiittämään Stalinia ja hänen kaukonäköisyyttään."

Ja niin kohta kohdalta Amerikan kommunisteja vastaan rakennettu juttu, tarkoituksella saada heidät halveksituiksi ja vihantuiksi yhteiskuntamme hylkiöiksi, luhistuu maahan ensimmäisellä rehellisellä tutkimuksella. Mutta viha säilyy, ennakkoluulot pysyvät lujana, täten saadut lait jäävät lakikirjoihin, sellaisen kiihkon alaisena muodostetut tavat jäävät korjattavaksi — kaikki ne myrkyttäen Amerikan demokratian jokapäiväistä elämää ja val-

mistaen kansakunnallemme uusia erehdyksiä ja uusia onnettomuuksia, ellemme kansakuntana ole kyllin rohkeita ja rehellisiä pyyhkäisemään pois tämän häpeällisen lehden historiastamme ja alkamaan uuden.

Ehkäpä päävika monien mielissä tänään Amerikan kommunistien suhteen on T. R. B:n ilmaisemassa ajatuksessa, että me epäoikeutetusti "lämmittelemme heijastavassa venäläisessä kunniaassa."

Jos se on vaikeuksiemme juurena, se pitäisi olla helppoa korjata. Osoittakoon T. R. B. ja hänen kaltaisensa, että he todella ovat oppineet Mynchenin opetukset; lopettakoot keinottelunsa oletetuilla vihamielisillä suhteilla meidän maamme ja Neuvostoliiton välillä; osoittakoot että he todella käsittävät perustan, joka on olemassa syvälle ja kestäväälle ystävyydelle meidän kahden maan välillä; avustakoot hekin Amerikkaa saamaan oman osuutensa kunniaasta, jonka Venäjä nyt liiaksi monopolisoi; kulkekaamme eteenpäin yhtenäisesti voittoon — silloin he voivat helposti unohtaa sellaisen lapsellisen, voihtivan ja kelpaamattoman pelon. Neuvostoliiton kunnia on jotakin riittävän suurta jokaiselle amerikalaiselle osallistua siihen tasa-arvoisesti.

Mikäli Amerikan kommunistipuolue on kyseessä, se ei vaadi itselleen muuta kuin kaikkien kansalaisten yleiset oikeudet perustuslain alaisuudessa o s a l l i s t u a demokraattiseen toimintaan. Meillä on niin syvä luottamus maapalloa käsittävän sodan luonteeseen sen vuoksi, kun Neuvostoliitto ja Yhdysvallat ovat siinä osallisena ja kun on muodostettu Yhdistyneet Kansakunnat, että, tietäen voittoa voivan seurata vain kansan rauhan ja kaikkien kansojen vapauden, me voimme julistaa:

1. Yhdysvaltain kommunistipuolue on täydellisesti alistanut omat ajatuksensa parhaasta mahdollisesta yhteiskunnallisesta ja taloudellisesta järjestelmästä maallemme, jotka ovat tieteellisen sosialismin ideoita, koko kansakunnan yhdistämisen tarpeellisuuteen, mukaan luettuna suurkapitalistit, täydelliseen ja kaikkikäsitteävään hyökkäykseen voiton puolesta. Me annamme muodollisen vakuutuksen, jota tukevat tekomme, että me emme tule nostamaan Yhdysvalloille missään muodossa sosialistisia esityksiä,

jotka häiritsisivät tätä kansallista yhtenäisyyttä. Niille joita "kommunismin kummitus" vielä kiusaa, me tarjoamme kommunistipuolueen palvelusta tämän kummituksen hävittämiseksi.

2. Yhdysvaltain kommunistipuolue tietää etukäteen, että Yhdistyneiden Kansakuntien voitosta syntyy rauha, jonka tulee taakamaan Yhdysvaltain, Neuvostoliiton, Britannian ja Kiinan yhteistoiminta, joka on johtavana järjestävänä voimana sodan jälkeisen maailman järjestämisessä. Tämä tulee tekemään mahdolliseksi uudelleenrakentamisen probleemien ratkaisemisen vähimmillä yhteiskunnallisella epäjärjestyksellä ja siviiliväkivallalla useissa enimmäin huomion kohteena olevissa maissa, erikoisesti raiskatuissa maissa, joissa probleemi tulee olemaan kaikkein vaikein. Me julistamme että ajatuksemme ja tekomme tullaan uskollisesti ja energisesti ohjaamaan tämän luvatus perspektiivin toteuttamiseen maailmalle ja omalle maallemme viimeiseen mahdolliseen rajaan saakka. Me tarjoamme yhteistoimintaa kaikille samanmielisille henkilöille ja ryhmille.

Olemme käsitelleet ainoastaan joitakin ja kaikkein ajankohtaisempia kysymyksiä Yhdysvaltain kommunistipuolueen roolista ja asenteesta. Muita puolia probleemista täytyy käsitellä, sikäli kun niitä nousee erikoisten kysymysten yhteydessä, seuraavissa luvuissa. Ja tämä kirja onkin ensikädessä vain selostusta Amerikan kommunistien asenteesta omalle maalleen ja maailmalle.

Sosialistipuolue ja kansallinen yhtenäisyys

Sosialistipuolue on aikoja sitten luopunut Debsin perinteistä ja lakannut olemasta sosialismia edustava työväenluokan puolue; se on nyt pieni lahkokunta, joka pääasiallisesti on kiinnostunut puol-trotskilaisten ja puol-fascististen ideoiden levittämiseen kaikissa yleisissä kysymyksissä, erikoisesti mikäli sota on kyseessä. Se on kansallisen yhtenäisyyden julistautunut vihollinen sotaponnisteluun nähden. Käytännössä se on rappeutunut viidennen kolonnan apulaiseksi.

Kuten useimmilla viideskolonnalaisveljillään, sosialistipuolueellakaan ei ole siinä suorutta tai rehellisyyttä; mieluummin se pitää edullisempänä käyttää kaikenlaisia naamareita, joita se muuttaa aina sen mukaisesti millaisten asiain kanssa se on tekemisissä.

Sotakysymyksessä se esimerkiksi hakee ja löytää satoja eri syitä vastustukseen, epäluulon kylvämiseen, siviilimoraalin horjuttamiseen, akselin puolustamiseen ja erikoisesti Hitlerin "Antikominternin" myrkyn levittämiseen — mutta huolellisesti se vältti äskeisessä 1942 konventionissaan merkkäämasta kantaansa paperille virallisen päätöslauselman muodossa. Sen sijaan se turvautui "ketunhäntä kainalossa" taktiikkaan, sanoihin joita voidaan vääntää mihin suuntaan tahansa ja käyttää vastuunalaisuuden välttämiseen. Se kieltäytyi "antamasta siunaustaan tälle sodalle, tai millekään sodalle oikeana menetelmänä yhteiskunnallisten päämäärien saavuttamiseksi *), joka käytännössä merkitsee kieittäytymistä Hitlerin ja hänen akselinsa murskaamisesta, mutta kun sitä vastaan terävästi muistutetaan, se tulkitaan vaarattomaksi ja merkitsemättömäksi latteudeksi. Tämän periaatteetoman ja pelkurimaisen asenteen varjossa propageerataan kaikessa muodossa "mielten saboteerausta."

*) *The Call*, heinäk. 12 p., 1942.

Tyypillistä tässä ideologisessa saboteerauksessa on Norman Thomasin kaksimielinen sosialismi-kysymyksen käsittely. Yhtäältä hän kiivailee, että "socialismin periaatteet" tekevät mahdottomaksi tukea "minkäänlaista sotaa"; toisaalta taasen hän yrittää peloitella amerikalaista porvaristoa pois sodan kannatuksesta Hitlerin propagandalla, että natsivaltauksen vastustaminen merkitsee maailman, ennenkaikkea Englannin, "luovuttamista" "neuvosto-imperialismille." Itsepintaisesti hän toistaa huutoa, että ainoa konkreettinen sosialismi mitä maailma on koskaan tuntenut, nimittäin Neuvostoliitto, on todellisuudessa pahinta lajia yksinvaltaa, sivistyksen vihollinen. Kavalasti hän kertoo juttuja ("joita minä en voi todistaa", keinona välttyä vastuunalaisuudesta) esimerkiksi, että "yksinpä loordi Beaverbrookista" on tullut Englannin bolshevisoinnin asiamies. Hän "varoittaa" Amerikan imperiumin edustajia, että "ennen tai myöhemmin sen (Yhdysvaltain imperiumin), kuten brittiläisen tänään, täytyy antaa periksi uudelle kilpailijalle." Tämä "uusi kilpailija" luonnollisestikin on Neuvostoliitto. Mr. Thomas varoittaa juhlallisesti, että "heidän tulee olemaan tulevaisuuden imperiumi." Täten Mr. Thomas ja hänen sosialistipuolueensa käyttää "socialistisia periaatteita" Mynchen-miesten perusteesten edistämiseen; he soveltavat itsensä, kuten hansikkaan, Herbert Hooverin ja eversti Lindberghin käteen, he kertaavat parooni Killingerin ja Amerikan viidennen kolonnan päätunnuksia.

Mr. Thomas, joka edustaa sosialistipuoluetta, on mitä notkeaselkäisin mies. Hän kykenee voittamaan itse Mahatma Gandhin pasifismin ja hyvän tahdon hunajaa vuotavien fraasien latelemisessä, mutta seuraavana hetkenä hän ottaa päälleen pauhaavan vallankumouksellisen madon-syömän leijonan nahkan, jonka hän on lainannut Leon Trotskilta. Se oli trotskilaisilta kun hän ja hänen puolueensa oppi tekniikan löytää "vallankumouksellisia" syitä Hitlerin haluamien tehtävien suorittamiseksi. Mutta mikä tahansa hänen asenteensa määrättyllä hetkellä onkaan, aina Mr. Thomasissa voi havaita omituisen yhdenmukaisuuden; kaiken sen vaikutus mitä hän tekee ja sanoo, on lujasti tähdätty vastustamaan kansallista yhtenäisyyttä ja Yhdistyneitä Kansa-

kuntia, kylvämään riitakysymyksiä, viljelemään ennakkoluuloja ja jarruttamaan kansallista ponnistusta voiton puolesta.

Edesmenneen Leon Trotskin amerikalaiset seuraajat muodostavat Mr. Thomasin puolueessa erikoisen alaosaston, toisinaan työskennellen sen sisällä ja taasen toisella kertaa hajoten erikoisiksi järjestöiksi "työväen hajoittamiseksi." Trotskilainen alkuperä määrää heidän yleisen luonteensa, yhteys mieheen joka teki kauppoja Hitlerin ensimmäisen luutnantin, Hessin, kanssa akselin viidennen kolonnan järjestämiseksi Neuvostoliittoon, valmistellen tuon maailman kuudennen osan valtaamista saksalaisten ja japanilaisten toimesta. Sen erikoistehtävänä oli tunkeutua työväenluokan ja intellektuaalien piireihin, jotka ovat sympaattisia sosialistisille aatteille, mutta aseettomia ovelaa kyynillisyyden myrkyä, seikkailua, fraasausta, yli-vallankumouksellista pöyhkeyttä ja paisutettua itsekkyyttä vastaan, joka on trotskilaista toimintaa viljeltäväksi. Täten trotskismi palvelee kaksinkertaista tarkoitusta Hitlerille; se varaa sille yli-vallankumouksellisen kummituksen, jolla se voi kiihoittaa "punakauhua" ja siten värvätä nämä "punaiset" itse viidennen kolonnan salaiseen koneistoonsa.

Social-Democratic Federation (New Yorkissa) on Mr. Thomasin sosialistipuolueesta eronnut ryhmä. Sen tärkeys on siinä, että se on yhteydessä voimakkaan juutalaisen lehden, *Daily Forwardin*, kanssa joka hallitsee osaa neulomoammattien unioista ja luo perustan "oikeansiiven" ryhmälle American Labor Partyssa. Se julistaa ehdotointa tukea sodalle, Uudelle Jaolle ja presidentti Rooseveltille, mutta käytännöllisessä elämässä se osoittaa ainoastaan yhtä ylintä lojaalisuutta — ja se on peräänantamointia ja mitä hysteerisintä lajia vihamielisyyttä Neuvostoliittoa ja Amerikan kommunisteja vastaan. Sen määritelmä "kommunisteista" on ahtaampi kuin Martin Diesin ja Hitlerin vain siksi, että viimeksimainitut sisällyttävät tähän termiin yksinpä Social-Democratic Federationin ja American Labor Partyn kokonaisuudessaan. Ja onpa se osallistunut Hitlerin kiihoittamaan kamppailuun presidenttiä ja sellaisia tyypillisiä liberaaleja kuin Ralph Ingersollia ja Marshall Fieldiä vastaan, joitten he syyttävät olevan "tahrattuita kommunismilla." Kaksi vuotta sitten se oli kaikkein

äänekkäin hurrausryhmä Herbert Hooverin kamppailussa paaroni Mannerheimin, Hitlerin suomalaisen liittolaisen, puolesta. Se ei ole milloinkaan sanaakaan peruuttanut Neuvostoliittolais-vastaiseen sotaan kiihoituksestaan. Omalla vainiollaan se harjoittaa mitä turmiollisinta vaikutustaan Yhdistyneiden Kansakuntien rikkomiseksi. Sen sanomalehti *Daily Forward* on liioitteleva jäljennös Hearstin lehdistöstä.

Useiden vuosien ajan sosialistipuolueen mukana kulki toinenkin erikoinen ryhmä, niinkutsuttu "Lovestonen ryhmä." Mutta viime aikoina se on hajaantunut, luopunut kaikista avoimista leimoista ja erikoisesta ideologiasta ja sen johtavista jäsenistä eninosa on antautunut "erikoispalveluksiin", jotkut heistä Martin Diesille, toiset taasen suurkorporatsioneille "työväen eksperteiksi", ammattitaitoisiksi unioiden rikkojiksi jne. Ben Gitlowin esimerkiksi ilmoitetaan olevan Harry Bennettin, Ford Motor yhtiön "henkilökunnan" managerin, palveluksessa. Lovestonella oli hivuttava uransa ohjatessaan surkeankuuluisaa Homer Martinia, kun hän, päästessään autotyöläisten union presidentiksi, yritti sen hajoittaa (Martin on nykyisin Fordin avoimena työvälineenä). Ja nyt Lovestonen ilmoitetaan päässeensä suhteisiin John L. Lewisin kanssa, kun hän on lähtenyt uudelle uralle CIO:n ja sen yhtenäisyyden hävittämiseen siksi, että presidentti Murray tukee presidentti Rooseveltia ja sotaa. Lovestonen tyyppien poliittinen merkitys säilyy; he ovat muunnos surkeankuuluisasta ranskalaisesta Jacques Doriotista, Lavalin apurista.

Kaikki tämä sama vesi tarjoaa ihanteellisia kalastusalueita viidennen kolonnan viheliäisille voimille, Hitlerin salaiselle aseelle Yhdysvalloissa. Mitään niistä ei olisi aliarvioitava. Kaikkien Hitlerin valtaamien maiden hirvittävien kokemusten on opetettava Amerika olemaan valppaana ja varuillaan kaikkia näitä viidennen kolonnan rekryyttien siitospaikkoja ja niiden laajalle haarrautuvia salaliittoja vastaan voittoisan sodan käymiseksi.

LUKU IX

Republikaanipuolue ja kansallinen yhtenäisyys

Yleisen elämän päävirta Yhdysvalloissa kehittyy edelleen perinteellisen kaksi-puoluesysteemin uomissa, republikaani- ja demokraattipuolueiden kautta. Eikä ole mitään lähikohtaista näköalaa perusteellisesta muutoksesta tämän poliittisen systeemin muotoon nähden.

Näiden kahden erilaisia ohjelmia maalle esittävän pitkäaikaisen kilpailevan puolueen pintakuoren alla ei kuitenkaan elämän todellisuudet ole niinkään tasapainossa. Päinvastoin mitä syvämmisimpiä muutoksia tapahtuu. Vakaannutettu puoluerakenne, joka säilyy perinteiden ja tapojen varassa, yhtä hyvin kuin juurruttamisen kautta yleiseen lakiin, on ainoastaan ulkokuori, jonka sisällä maan poliittinen elämä kehittyy. Ja kummankin johtavan puolueen rakenteen sisäpuolella kaikki poliittiset virtaukset ja ideat löytävät ilmauksen, jotkut enemmän, toiset vähemmän, ilman paljoakaan selvää systeemiä tai yhdenmukaisuutta. Amerikan politiikan näennäinen yksinkertaisuus salaa sen monimutkaisuuden, joka on yhtä suuri kuin missä tahansa muussa maassa.

Siksi on jossakin määrin mielivaltaista käsitellä kansallista politiikkaamme tutkimalla republikaani- ja demokraattipuolueita erikseen. Ilmeistä on jokaiselle tutkijalle, että todelliset poliittiset voimat maassamme, jotka taistelevat kansakunnan politiikan määräämisestä, rikkovat kaikki puoluerajat; että käydyissä poliittisissä taisteluissa puolueen rakenne on ainoastaan jonkunlaisena järjestettynä linnakkeena, jota joskus pitää hallussaan tämä ryhmä ja toisella kertaa toinen; joissakin paikoissa tämä ja toisissa paikoin toinen ryhmä. Rakenteet itsessään eivät anna mitään luotettavaa ohjausta taistelulinjoille.

Tämä on erikoisesti totta suhteessa kansallisen yhtenäisyyden probleemeihin ja voittoa sodassa edustaviin ohjelmiin. Puolueen nimet merkitsevät yhä vähemmän ja vähemmän. Mitään yhte-

näistä lujaa asennetta ei ole enempää republikaani- kuin demokraattipuolueessakaan, tarkastettiinpa niitä sitten kansallisessa, alueellisessa, valtiollisessa tai paikallisessa mitassa minkä tahansa päivänkysymyksen suhteen.

Pitäen tämän tosiseikan mielessä, me siitä huolimatta havaitsemme soveliaaksi tutkia poliittisia kysymyksiä ja suhteita sellaisina kuin ne ilmaistaan näiden johtavien poliittisten rakenteiden kautta, luutuneissa menneen poliittisen kokemuksen muodoissa, joiden puitteissa nykyisen poliittisen elämän täytyy liikkua ja toimia.

Tämän menetelmän vaikeudet ilmenevät heti kun yritämme kuvata republikaanipuolueen suhdetta kansallisen yhtenäisyyden probleemeihin. Republikaanipuolueen nimellinen päämies on Wendell Willkie. Kuitenkin Mr. Willkien ilmaisema asenne näihin probleemeihin nähden on lähempänä presidentti Rooseveltin, demokraattipuolueen päämiehen, asennetta kuin useimpien johtavimpien republikaanien kantaa. Ilmeisestikään ei ole mitään "tyypillistä" republikaanipuolueen asennetta.

Määrättyjä politiikan *suuntautumisia* kuitenkin voidaan selvästi merkitä. Ne edut, ryhmät ja yksilöt, jotka luonnostaan kallistuvat Hitlerin viidennen kolonnan puolelle, pyrkivät ennenkaikkea kääntymään republikaanipuolueeseen poliittisen ilmaisunsa uomana (paitsi "lujassa Etelässä", jossa demokraattipuolueella on monopoli). Tätä valaistiin viidennen kolonnan "Memorandumissa", josta oli lainaus Luvussa III. Siinä kohotettiin näköala, että "Saksan esitys" "kansakunnan hengen muuttamisesta" voisi "keskittyä republikaanipuolueen kansalliskomitean ympärille." Edelleen, kongressissa taantumuksellisella blokilla, joka niin usein kontrolloi enemmistön Rooseveltin ohjelmaa vastaan, on ydinjoukkonsa republikaaneissa, liittoutuneina *Etelän* demokraattien kanssa, jotka yhtä hyvin voisivat olla republikaaneja, jos heidät siirrettäisiin Mason-Dixon linjan pohjoispuolelle. Aikaisemmin republikaanipuolue oli "eristäytyneisyttä" edustavan ajatussuunnan pääasiallinen apuväline ja tämä perinnöllisyys vetää Saksan-mielisiä ja tyydyttäjäaineita tänään republikaanien neuvostoihin. Kaksi vaikutusvaltaisinta henkilöä

republikaanipuolueen asioissa ilmaisee mitä terävämmin tämän suunnan: entinen presidentti Hoover ja vuoden 1936 presidenttiehdokas Alfred Landon. Senaattori Robert Taft, jonka Willkie syrjäytti 1940 republikaanipuolueen ehdokkuudesta, on toinen samanlaisten suuntausten edustaja. Tämä suunta on hallitsevana republikaanien *virallisissa* ja *puoluekoneiston* piireissä.

Willkie on kansallisen yhtenäisyyden voimien tunnettu johtaja republikaanipuolueessa. Hän nauttii kasvavaa vaikutusta puolueensa "ei-ammattilaisten" riveissä, mutta saa osakseen lisääntyvää vastustusta puoluekoneiston taholta, jota ammattipoliitikoitsijat hallitsevat.

Thomas E. Dewey edustaa Hoover-Landonin voimia, mutta manoveeraa terävien kysymysten välttämiseksi taistelussaan Willkietä ja kansallisen yhtenäisyyden voimia vastaan.

Tyydyttäjä-eristäytyneisyysleiri teki strategisen perääntymisen äskeisessä republikaanipuolueen kansalliskomitean kokouksessa, kun se hyväksyi kompromissin, joka pyrkii tukemaan Willkien kaavoitusta, jossa tuomitaan eristäytyneisyysopit. Että se oli ainoastaan perääntymistä, eikä antautumista, sitä osoittaa koko senjälkeinen tapahtumain kulku, sillä tyydyttäjät eivät ole hituistakaan muuttaneet käytännössä politiikkaansa.

Täten republikaanipuolue on kahden poliittisen pääleirin taistelun näyttämönä maassa. Puolue itsessään ei ole kokonaisuus, eikä sitä voida luokitella kokonaisuudeksi nykyisessä varsinaisessa politiikassa.

Enemmän kuin tavallista tärkeämpää on korostaa tätä arviota republikaanipuolueesta, koska samanlainen prosessi on käynnissä demokraattipuolueessa, joka muodollisesti kontrolloi kansallisen hallituksen hallinnon. Kansalalaisjoukoilla, työläisillä, farmareilla ja alemmilla keskiluokilla, joilla on ainoastaan republikaani- ja demokraattipuolueen koneistot, joiden kautta he voivat ilmaista tahtonsa silloin kun he seuraavat yksinkertaista "puolue"-uskollisuutta, joutuvat pelkiksi nappuloiksi sille poliittiselle pääsuunnalle, joka sattuu kontrolloimaan heidän valitsemansa "puolueen" sinä aikana ja siinä paikassa.

Siksi tehokas poliittinen toiminta hallinnollisten virkailijain ja

lainlaatijain valitsemisessa äänestäjäjoukkojen taholta vaatii, että heillä on "puolueeton" asenne niin "republikaanipuoluetta" kuin "demokraattipuoluetta" kohtaan, että puolueleimaa on katsottava vain muodollisuutena, teknillisyytenä, niin kauan kuin joukoilla ei ole puoluetta, joka todella kuuluisi heille täydellisessä mielessä. Koska kaksi-puoluesysteemi on niin lujasti vahvistettu lakiin ja tottumukseen, koska sen todelliset osat maassa päivänpolitiikassa rikkovat molempien pääpuolueiden rajat, koska etuoikeutetun ja taantumuksellisen leirin vaikutus juonittelee kummankin pääpuolueen sisällä kansanjoukkojen vaikutuksen syrjäyttämiseksi ja monopolisoidakseen poliittisen vallan yläluokkien käsiin — silloin ei ole joukoilla muuta mahdollista hetikohtaista tietä kuin tulla "kaksipuoluelaiseksi", olla valmiina antamaan äänensä ja vaikutuksensa jommallekummalle *sen mukaisesti kuin politiikan pääsuunta määrää sen ehdokkaat ja esitykset kunakin aikana ja kussakin paikassa.*

Tämä on pääajatus, jota on tarpeellista korostaa mikäli kyseessä on republikaanipuolue ja kansallisen yhtenäisyyden kysymykset. Se on "politiikan kuten tavallista" hylkäämistä, sen vahingollisimman muodon, joka kansan keskuudessa ilmenee sokeana puolueleiman seuraamisena tai yhtä sokeana ennakkoluulona jotakin määrättyä puolueleimaa vastaan. Tänä kriittisenä aikana me amerikalaiset tarvitsemme ennenkaikkea olla "puolueettomia", eli "kaksipuoluelaisia" perinteellisiin johtaviin puoluerakenteisiin nähden. Tämä on ainoa keino, jolla kansanjoukot voivat edistää kansallista yhtenäisyyttä hallinnollisen rakenteen sisällä, kongressissa ja neljänkymmenen kahdeksan valtion sisällä.

Tämä avoimella mielellä, ilman ennakkoluuloja, läheneminen republikaanipuoluetta kohtaan lujittaa kansallisen yhtenäisyyden voimia sen sisällä ja heikentää tyydyttäjä-eristäytymis-taantumuksellista leiriä. Ja yhtä tärkeätä on samanaikaisesti harjoittaa samanlaista vaikutusta demokraattipuolueeseen nähden, jossa taantumukselliset vaikutteet kukoistavat sokean puolueuskollisuuden vuoksi.

Joissakin harvoissa valtioissa tämä läheneminen tuo työväen ja puolueettomat joukot yleisesti kannattamaan republikaanipuo-

lueen tikettejä, toisissa taas päättävästi taistelemaan republikaanipuoluetta vastaan. Ja useimmissa valtioissa se johtaa yksityisten republikaanisten ehdokkaiden tukemiseen, sellaisten jotka ovat osottautuneet edistysmielisemmiksi kuin demokraattipuolueen kilpailijat, erikoisesti lainlaadinnallisiin asemiin.

Tämä lähestyminen ei oleellisesti ole muuta kuin yritystä yhdistää samoin ajattelevat henkilöt, jotka nyt ovat keinotekoisien puoluerajojen eristämät, siksi kunnes puolueet jälleen voivat tulla yhtenäisyyden, eikä eristämisen välineiksi.

Aivan toiselta näkökannalta samanluontoisia mielipiteitä hifjattain esitti Nicholas Murray Butler, Columbian yliopiston presidentti, republikaanisen puoluejärjestön palveluksessa pisimmän aikaa ollut jäsen ja Hooverin, Landonin ja kumppanien kulttuuriedustaja. Mr. Butler sanoo hyvin avoimesti: "Ei ole enää olemassa mitään republikaanipuoluetta." Nimelliset republikaanit "ovat kaukana siitä, että ne olisivat yhtämieltä peruseriaatteissa." *) Ja hän näkee samanlaisen tilanteen vallitsevan demokraattien keskuudessa.

Toht. Butlerin poliittiset katsomukset ovat äärimmäisen konservatiivista lajia ja tavallisesti hänet tunnetaan "Toryna". Mutta koska toryt aina saattavat itsensä huonoon valoon oman sukupolvensa joukkojen edessä, he muuttavat nimeään seuraavan sukupolven aikana, suuttuneena kieltäen omat poliittiset vanhempansa. Niinpä toht. Butler kutsuu omaa nykypäivän poliitista leiriään, joka on hajaantuneena republikaani- ja demokraattipuolueisiin, "perustuslailliseksi liberaaleiksi." Hän ennustaa niiden yhtyvän uudeksi poliittiseksi puolueeksi, joka ei voi käyttää "republikaani"-nimeä sen vuoksi, että sen toiveet kansallisesta määräysvallasta riippuvat Etelän "äänivero"-demokraattien itseensä yhdistämisestä, jotka asettaisivat vaaranalaiseksi diktaattorisen kontrollinsa menettämisen, jos he yrittäisivät käyttää perinteellisesti vihattua nimeä.

Me emme luonnollisestikaan ole kiinnostuneita avustamaan

*) Should There Be Two New Parties? (Tulisiko olla kaksi uutta puoluetta?), *New York Times Magazine*, heinäk. 26 p., 1942.

tory-republikaanien yhdistämistä Etelän "äänivero"-demokratian kanssa, tuon yhtymän saattamiseksi kansakunnan kontrolliin. Päinvastoin me ajattelemme ettei mikään olisi niin tuhoisaa maallamme, tai tuottaisi niin syvälle käypiä jakaantumisia ja taiste- luita kuin kiertämättömästi tämä toisi. Me vastustaisimme kai- kella energiallamme sellaista voimien uutta yhtymää kansakun- tamme kontrollin tavoitteluissa. Siitä huolimatta Butlerin ideo- logian ja poliittisen pyrkimyksen huolellisessa tutkimisessa ja ar- vioinnissa on paljon oppimista.

Tässä kohdassa se avustaa korostamaan tämän kirjan yhtä pääkohtaa, jos teemme selväksi, että esittämämme kansallinen yh- tenäisyys ei tarkoita toht. Butlerin ja hänen kumppaniensa mo- lemmissa puolueissa poissulkemista. *Siinä mitassa kun he ovat valmiita alistamaan omat erikoisetunsa ja ideologiansa voiton tarpeisiin tässä sodassa, toryt ja kommunistit voivat erikseen ja yhteisesti antaa apua kansalliselle yhtenäisyydelle, kaikkien tois- ten kanssa yhdessä.* Me oletamme kautta tämän kirjan, että on olemassa patriotteja kaikissa luokissa, puolueissa ja ryhmittyy- missä, joiden yhtenäisyys ja yhteistyöskentely tulee olemaan rat- kaiseva kansakunnan yhtenäisyyden puolesta, ja jotka tulevat yhä enemmän ja enemmän, sikäli kun kysymykset nousevat entistä terävämpinä, alistamaan omat erikoisetunsa, ajatuksensa ja en- nakkoluulonsa eloonjäämisen sodan vaativiin tarpeisiin, voiton tarpeisiin akselin yli.

Alusta loppuun saakka tämän kirjan tarkoituksena on avus- taa kaikkien vastusten murtamista sellaisen kaikkikäsittävän kansallisen yhtenäisyyden hyväksi.

Republikaanipuolue voi ja se tulee, sen moniin miljooniin nouseva nimellinen seuraajajoukko ja sen johtajat, tärkeästi myötävaikuttamaan tähän kansalliseen yhtenäisyyteen. Saman- aikaisesti kuitenkin republikaanipuolueen sisällä työskentelee mi- tä voimakkain kansallisen yhtenäisyyden ja voiton vihollisten joukko.

Elämän ja kuoleman poliittinen taistelu on jo käynnissä re- publikaanipuolueen sisällä näiden kahden voiman ja suunnan vä- lillä. Monissa yksityisissä johtajissa voimme nähdä taistelun ole-

van käynnissä heidän mielissään ja sydämissään. Se on sekavaa ja monimutkaista taistelua. Sikäli kun puolueen kysymyksiä tervämmin ja selvemmin esitetään ja niistä taistellaan, siinä mittassa kansakunta havaitsee olevan takeita siitä, että parooni von Killingerin toiveet republikaanipuolueeseen nähden eivät toteudu.

Ehkäpä toht. Butler on oikeassa käsityksessään, että on ainoastaan miljoonia republikaanisia äänestäjiä, mutta ei ole republikaanipuoluetta. Ehkäpä hän on edelleen oikeassa uskossaan, että republikaanipuolueen täytyy hävitä maan yleisessä poliittisessa uudelleen ryhmittymisessä, joka tulisi lähemmin vastaamaan päivän kysymyksiä ja ryhmittymiä.

Jos tämä on totta, niin silloin on vieläkin enemmän totta, että uuden ryhmittymisen ja poliittisen puolueen kristallisoitumisen, jonka täytyy tapahtua, tulee sota määräämään, käsitykset sodan luonteesta ja sen seurauksena ohjelmat, jotka on asetettu tieksi voittoon sodassa. Ja nämä ovat ainoita tärkeitä nykyhetken kysymyksiä, huolimatta siitä mitä tulevaisuus tuo mukanaan määrätuille puolueille.

Republikaanipuolueen kaikki johtajat ja ryhmät ovat jouluk. 7 p:n jälkeen, 1941, julistaneet sanoissa toimivansa voiton puolesta. Kukaan yleinen henkilö missään puolueessa ei uskalla ilmaista avoimesti tappiomielialan ja tyydytyksen asennetta nyt — paitsi Norman Thomas, jolle näköjään on suotu erikoinen koskemattomuus, ehkäpä jokin sellainen kuin annetaan heikko-mieliselle. Mutta tämä on ainoastaan yhtenäisyyttä sanoissa, jonka takana taistelu jatkuu kiihkeämpänä kuin milloinkaan ennen. Niinpä kun republikaanipuolueen kansalliskomitea kompromissoi Wendell Willkien ohjeiden suhteen sotapolitiikassa, eristäytymis- ja tyydyttämispolitiikan edustajat, kuten senaattori Brooks, Illinoisista, ottivat sen heti lähtökohdaksi vaalikamppailussa omalle surkeankuuluisalle rekordille perustuvalla vaali-ohjelmalleen, täten täydellisesti julistaen mitättömäksi muodollisesti hyväksymänsä Willkien päätöslauselman. Sellaisia ovat poliittisen pelin jokapäiväiset todellisuudet, sellaisena kuin sitä pelataan demokraattisessa Yhdysvalloissa.

Suurin vaara voittoamme vastaan tässä sodassa on sekaan-

nus, jota kylvetään kansan keskuuteen juonittelevalla kyynillisyydellä sotaohjelman käsittelyssä ja monenlaisilla naamareilla, joita käytetään salaamaan tappiomielialan edustajien ja tyydyttäjien todelliset kasvot. Tunkeutuminen näiden naamarien todellisuuteen ja todellisuuden paljastaminen kansalle, siinä on keskusprobleemi sodan voittamiseen.

On olemassa joitakin tavallisen järjen sääntöjä tappiomielialan edustajien tuntemiseksi republikaanien ylimmässä johdossa. Kysykääpä niiltä, jotka energisimmin propageerasivat tappiomielisiä ajatuksia ennen jouluk. 7 päivää 1941, jos he ovat julkisesti korjanneet nuo ajatuksensa sen jälkeen, tai ovatko he vain vaienneet niistä. Luonnollisestikin on aivan oikeutettua olettaa, että jouluk. 7 päivä ehkä on joillekin heistä todistanut että he olivat väärässä ennen, että he ovat vilpittömästi muuttaneet mieltänsä ja että heitä tästä lähtien on pidettävä lojaalisina ja patrioottisina kansalaisina. Siinä tapauksessa ainoa seikka heitä vastaan on heidän herkkäuskoisuutensa, todistettu heikkous, jonka pitäisi merkitä jotakin yleiseen virkaan pyrkivää henkilöä vastaan. Sellainen mielenmuutos vaatii hyvin varmoja ja vakuuttavia todistuksia.

Sellaisiin republikaanisiin politikointsijoihin kuin Hamilton Fishiin nähden, joka alkoi uransa 1933 Hitlerin kansainvälisen komitean edustajana, ja jonka kongressin virasto on ollut George Sylvester Viereckin toiminnan päämajana siihen saakka kun hänet asetettiin syytteeseen ja lähetettiin vankilaan, ei luonnollisestikaan ole mitään väittelemistä. Hamilton Fishin kyynillinen vaalikamppailu tullakseen uudelleen valituksi "rekordinsa perusteella" ei ole muuta kuin hänen mielipiteensä ilmausta, että piirissään enemmistö äänestäjistä on vielä tietoisien natsimielisen "Cliveden sakin" amerikkalaisten kontrolloima — ja valitettavasti hän voi osottautua olevansa oikeassa tässä mielipiteessä. Tämän saamme tietää joku viikko sen jälkeen kun tämä kirja ilmestyy painosta. (Browderin arvio osottautui oikeaksi. — Suomentajan muist.)

Ihmeellistä kuitenkin on se, että samat julkaisijat, jotka tuomitsevat Fishin ja hänen rekordinsa, seuraavassa hengenvedos-

sa lämpimästi tervehtivät ja onnittelevat Herbert Hooveria ja hänen uutta kirjaansa, joka on yhteistyötä Mr. Hugh Gibsonin kanssa, *The Problems of Lasting Peace* (Pysyväisen rauhan probleemeja). Se on outoa siksi, että Mr. Hoover on todellinen amerikalainen liikkeenjohtaja siinä "poliittisessa viinitarhassa", jossa Mr. Fish kuitenkin on vain vaatimaton "työmies" ja hänen kirjansa on ohjelma Amerikan imperialisteille tässä sodassa. Se oli Hooverin suosikki, eversti Lindbergh, joka avoimesti julisti kesällä 1941, että hän pitää parempana liittoa hitleriläisen Saksan kuin Neuvostoliiton kanssa. Ja aavistaessaan Yhdistyneiden Kansakuntien syntymistä, Hoover kutsui sitä "Gargantuan pilanäytelmäksi" *); hän teki huolellisesti valmistettuja väitteitä, että "sotaa ei ole mahdollista saattaa loppuun muutoin kuin kompromissirauhan kautta"; hän esitti että tie Hitleristä vapautumiseen on tehdä rauha hänen kanssaan: "Hitlerin todellinen heikkous olisi rauhassa"; hän väitti että Yhdysvallat ja läntinen pallonpuolisko voisi elää rauhallisesti Hitlerin hallitseman Euroopan kanssa: "Se ei olisi miellyttävää, mutta se voidaan tehdä" ja niin edelleen muuta inhoittavaa. **)

Hän aavisti nykyistä "vapaudesta luopumista" sodan aikana, jolloin hän ei voisi enää kerrata kirjassaan kaikkia perusajatuksiaan. Mutta kirjassaan, esittäen peitetyssä muodossa poliittisen ohjelmansa juuret ilman, että peruuttaisi ainoatakaan sen kohdista, hän on tosiasiallisesti täydellisesti uudelleen vahvistanut ohjelman kokonaisuudessaan.

Mikä tekee Hooverin kirjan pahaenteiseksi ennustähdeksi, ei ole se, että hän sen kirjoitti ja julkaisi. Eikä se ole kirjan sisältö sellaisenaan, sillä se on älyperäisesti ylenkatseen alapuolella. Kysymys on pikemminkin siitä, että tänä maailman kriisin het-

*) Viittaus Francois Rabelaisin, renesanssiajan ranskalaisen satiirikon, romaaniin, jossa Gargantua ja hänen poikansa Pantagruel esiintyvät sankareina, kansansatujen jättiläiskuninkaina, jotka lapsesta saakka olivat suunnattomia syömisessä ja juomisessa sekä muissa elämäniloissa kuin myöskin sotaseikkailuissa. — Suomentajan muist.

***) Puhe jonka Hoover piti National Broadcasting korporatsioonin radioverkoston kautta kesäk. 29 p., 1941.

kellä tätä halveksittavaa kirjaa sekä demokraattien että republikaanien taholta yhtäläisesti tervehdittiin "arvokkaana apuna"; samoin maan useimpien sanomalehtien, liberaalisten ja taantumuksellisten, taholta; ja tuskin arvostelevaa ääntä kuului koko kuorossa.

Miten ihmeen tavalla Amerika kykenee taistelemaan voiton tässä hurjassa sodassa jos sen "yleisen mielipiteen muokkaajat" ovat niin pintapuolisia tai vaikutusvaltaansa myyviä, että he tervehtivät Hooverin arvotointa tappiomielialan tekelettä "suurena palveluksena" sodassa olevalle maalle?

Hoover on edelleenkin voimakkaana vaikuttajana republikaanipuolueen kansallisissa neuvostoissa. Hän on puoluekoneiston tietoisimman ja parhaiten järjestyneen osan päämiehenä; hän edustaa monopolipääoman kaikkein valistumattomimman lajin pahimpia voimia, amerikalaisia kumppaneita Ranskan "200 perheelle", jotka tervehtivät sitä että Hitler valtasi heidän maansa, pelastuksena omaa kansaansa vastaan. Hoover symbolisoi yhtä hyvin kuin johtaa yläluokan tappiomielialan edustajia, jotka ovat suurimpana vaarana kansalliselle yhtenäisyydelle ja voitolle.

Republikaanien rivijäsenistö on voitettava pois Hooverin ja hänen ystäviensä johdosta. Se on kansallisen yhtenäisyyden ja republikaanipuolueen probleemi.

LUKU X

Demokraattipuolue ja kansallinen yhtenäisyys

Kieltämättä demokraattipuolue, joka on hallituspuolue ja sai yli kaksikymmentäseitsemän miljoonaa ääntä 1940 vaaleissa presidentti Rooseveltille, on päätekijä kansallisen yhtenäisyyden kysymyksessä, mikäli poliittiset puolueet ovat kysymyksessä. Sen takana on ei ainoastaan suuri kansallinen enemmistö, vaan se myöskin antaa varsinaisen poliittisen perustan sota-ajan ohjelmalle, tärkeimmille järjestöllisille linnakkeille ja yhdistämiskeskuksille mitä laajimman kansallisen yhtenäisyyden toteuttamiseksi. Samalla kuitenkin on pantava merkille, että demokraattipuolueen sisällä on mitä turmiollisimpia viidennen kolonnan voimia, että luottamuksen asettamisella ääniveroa ja "valkoista ylemmyyttä" edustavaan "lujaan Etelään" se lepää vaarallisen laholla perustalla ja että se on täynnä tappiomielialan lietsojia ja tyydyttäjäaineita, jotka ahkerasti punovat juonia kulissien takana kaikkikäsittelevää voiton ponnistelua vastaan sodassa.

Tärkein yksityinen tekijä demokraattipuolueessa luonnollisesti on mies, joka on mahdollisuuksiin nähden maailman voimakkaimman kansakunnan ylikomentaja ja siten yksi tärkeimmistä tekijöistä maailman tilanteessa — presidentti Franklin D. Roosevelt.

Kohtalokkaan sekaannuksen kaudella, vuoden 1939 lopusta 1941 ensimmäiselle puoliskolle, minä puhuin ja kirjoitin monia katkeria arvostelun sanoja presidentti Rooseveltia vastaan. Koska näitä sanoja tällä kertaa muistellaan täydellisen kansallisen yhtenäisyyden esteinä, olen pakoitettu käsittelemään niitä uudelleen aikana, jolloin paljon mieluummin antautuisin yksinomaan lujittamaan, nykyhetken vaatimana, ylikomentajamme käsiä tämän historiallisen kriisihetken tehtäviin. Siksi minun täytyy väkinäisesti tarkastaa entisyyttä luodakseni perspektiivin, joka

avustaa niiden vihollisten aseistariisumista, jotka yhdestä tai toisesta erikoisesta syystä haluavat ikuistuttaa vanhat hämmennykset nykyisyyteen.

Vuoden 1936 alkupuolelta lähtien Amerikan kommunistit kehittivät ehdottoman myönteisen kannan presidentti Rooseveltiin ja hänen rooliinsa nähden maanlaajuisessa taistelussa natsismia vastaan. Aikaisempi epäilyksemme häntä vastaan, edesmenneen Hugh Johnsonin vaikutusvaltaisen roolin suhteen puolikypsine fascistisine ideologineen, oli hävinnyt kun Johnson eroitettiin toimestaan presidentin neuvonantajana ja N.R.A:n päämiehenä. Meitä edelleen kannusti selvästi määriteltyn fascisti-natsilaista luonnetta olevan Roosevelt-vastaisen liikkeen nousu Liberty Leaguen muodossa. V. 1936, kommunistisena presidenttiehdokkaana, minä kävin vaalitaistelua, joka oli suunnattu avustamaan Rooseveltin kannattamista pikemmin kuin oman puolueeni, sillä häntä vastaan olevalla oppositiolla oli heikosti salattu fascistinen luonne, jonka käsitimme päävaaraksi maallemme.

V. 1937 kommunistipuolue oli ainoa kansallinen poliittinen järjestö, joka yhtenäisesti tuki presidentti Rooseveltia. Kysymyksenä tuona vuonna olivat: ylioikeutta koskeva taistelu ja presidentin Chicagossa pitämä puhe, jossa hän esitti "hyökkääjä-kansojen karanteeniin asettamista." Presidentin oma puolue hylkäsi hänet molemmissa kysymyksissä ja yksinpä liberaalitkin hylkäsivät hänet "karanteeni"-kysymyksessä, joka oli "kollektiivisen turvallisuuden" kysymys.

V. 1938 Amerikan kommunistit olivat toimeliaimpia ja päätäväisimpiä presidentin tukijoita. Tähän tukemiseen me ensimmäisen kerran kolmen vuoden aikana jouduimme sisällyttämään terävän arvostelun sitä vastaan, että hän hylkäsi Espanjan tasavallan ja että hän salli apulaisensa vaatia hänelle "krediittiä" Mynchenin petoksesta.

V. 1939 Amerikan kommunistit lujittivat tukeaan presidentille. Syysk. 1 p. kun sota puhkesi, kansalliskomiteamme piti Chicagossa kokousta, johon osallistui 650 jäsentä ja edustajaa 48 valtiosta, keskeisimpänä kysymyksenä keskustelussa ollen, miten voimme avustaa presidentti Rooseveltin valitsemista kolmanneksi

virkkakaudeksi. *) Niin myöhään kuin syysk. 11 p. puolueemme tarjosi presidentille tukeaan.

Lokakuulla 1939 me nousimme vastustamaan presidenttiä sen vihamielisen asenteen johdosta, joka Washingtonissa nousi Neuvostoliittoa kohtaan. Me käsitimme sen virheeksi, joka on turmiollinen oman maamme kansallisille eduille. Ja kun Washington aktiivisesti tuki parooni Mannerheimiä, Hitlerin nykyistä vapaaehtoista vasallia, Amerikan kommunistien ja presidentin välillä tapahtui täydellinen välien rikkoutuminen kahdeksantoista kuukauden ajaksi. Mutta siitä hetkestä lähtien kun Churchill ja Roosevelt yhtyivät siinä suuressa käännteenteossa, joka muutti päinvastaiseksi Neuvostoliitto-vastaisen politiikan ja lähti tielle, jonka tuloksena on voimakas Yhdistyneiden Kansakuntien rakenne, Amerikan kommunistit olivat jälleen mitä energisemmin tukemassa presidenttiä.

Tämä on menneisyys. Minä en halua tällä kertaa väitellä vanhojen erimielisyyksien kysymyksistä kummaltakaan puolelta. Tähän väitteeseen riittää tosiseikan toteaminen, että Amerikan kommunistit sitten 1936 alistivat oman erikoisen ohjelmansa presidentti Rooseveltin kotoisen ja kansainvälisen politiikan tukemiseen, nähden niissä ainoan toivon oman maamme ja maailman järjestykselliselle ja rauhalliselle kehitykselle. Kun luovuimme presidentin tukemisesta, se tapahtui periaatteellisesta erimielisyydestä, siitä että millä suunnalla ovat Yhdysvaltain todelliset edut. Kun historia, tapahtumat, pyyhkäisivät pois nämä erimielisyydet, me uudelleen jatkoimme presidentin tukemista päättäväisesti ja tehokkaasti.

Minä toivon ja uskon, että useimmat niistä, jotka lukevat tämän kirjan, ovat ihmisiä, jotka ovat sitä mieltä, että "presidentti Rooseveltin tukeminen" on välttämätöin ohjaava tunnus maallemme löytää tiensä tämän sodan ja maailman kriisin lävitse voittoon ja kansan rauhaan. Roosevelt on meidän kansallinen ylikomentajamme ja voitto on mahdollinen vain siten, että häntä

*) Tarkastakaa Earl Browderin kirjaa *Unity for Peace and Democracy*, New York, syyskuulla 1939.

tuetaan ja jarruttajat ja viideskolonnalaiset saatetaan tappiolle, jotka ovat hänen kotoisia vihollisiaan. Koe, että onko henkilö tai ryhmä ollut presidentin todellinen tukija, tai että onko tuki ainoastaan muodollista "sodan vastakääntyneen" huulipalvelusta, se on mikä vetoaa miljoonien ihmisten tavalliseen järkeen ja jota laajasti varsin oikeutetusti sovellutetaan käytäntöön. Tämä katsaus Amerikan kommunistien rekordiin tässä kysymyksessä tarjoaa tavalliselle lukijalle valtakirjamme osana, varmentamaan ne yksimielisyyden yleiset kohdat perustasta, jolta me voimme hyödyllisesti keskustella vielä ratkaisematta olevat kansallisen yhtenäisyyden probleemit voiton puolesta.

Näinollen meille keskusteleminen kansallisen yhtenäisyyden problemeista, maailman politiikasta, tai demokraattipuolueesta keskeisenä tekijänä, presidentti Rooseveltin johtavasta roolista lähtökohtana, ei ole vaikeata enempää kuin "luonnotointa". Vaikea ja luonnotoin aika meille olisi se, kun mitä valitettavin tapahtumain vyyhti heitti meidät hetkeksi "vähemmistön opposition" asemaan.

Mutta tämä riittää entisestä historiasta! Keskustelumme tässä luvussa keskittyy demokraattipuolueeseen suhteessa kansalliseen yhtenäisyyteen.

Se mitä Nicholas Murray Butler sanoi republikaanipuolueesta, nimittäin että on miljoonia republikaanisia äänestäjiä, mutta ei puoluetta, voidaan sanoa yhtä todenmukaisesti demokraattipuolueesta — paitsi että presidentin yhdistävä rooli, joka vaikuttaen kaikkien puoluerajojen yli, tuntuu erikoisella painolla kaikkia suuntia olevien perinteellisten ja nimellisten demokraattien keskuudessa siksi, että hänet valittiin demokraattipuolueen ehdokkaana.

Demokraattipuolue on menneiden poliittisten taisteluiden perinteellinen traditsio. Se on alueellisten etujen liittoutuma. Se on uoma uudelleen nouseville kansanvaltaisille virtauksille joukkojen keskuudessa. Se on ammattipolitiikoitsijain poliittisten koneistojen määrättyjen etujen väline. Se on monopolipääoman väline. Se on valistuneiden yhteiskunnallisten ja taloudellisten ohjelmien esiraivaaja. Se edustaa kaikkia näitä ristiriitaisia tarkoi-

tusperiä ja enemmän — mutta se on puolue ainoastaan siinä erikoisessa mielessä, tunnettu tässä muodossa vain Yhdysvalloissa, jossa perinne ja nimi jatkaa muodollista yhtenäisyyttä, joka todellisesta elämästä on kauan sitten hävinnyt. Päivän todellisia kysymyksiä ei taistella demokraattipuolueen ja republikaanipuolueen välillä, vaan molempien puolueiden sisällä. Demokraattipuolueen ohjelmat täten ovat sekavimmat mitä voi kuvitella ja niiden hallitseminen vaatii mitä suurinta ja monimutkaisinta taitoa. Siksi ammattipolitikoitsijat puhuvat Rooseveltilta ihailevasti “Vanhana Maestrona” (luotsina), ainoana miehenä kahden sukupolven aikana, joka kykenee saamaan aikaan jonkinlaista yhdessäpysymistä tässä ristiriitojen vyyhdessä, joka yhteisesti tunnetaan demokraattipuolueena.

Syvin ja selvästi huomattavin ristiriita demokraattipuolueessa on se, että pohjoisvaltioissa se saa pääasiallisimman joukkotukensa teollisuustyöväen luokasta, joka yhä enemmän ja enemmän on järjestynyt ammattiuioniin ja vaikuttaa puolueeseen, ja sitä vastassa on “lujan Etelän” demokraattipuolue, joka on ylivaltaisesti niin taantumuksellinen, niin keskiaikainen mielentilaltaan ja hengeltään, että se on miltei käsittämätöntä maan muulle osalle. Tämä “lujan Etelän” demokratia on mitä voimakkain vaikuttaja kongressissa ja hallituksessa, lukuunottamatta ainoastaan presidenttiä itseään. Se on äärimmäisen omahyväinen ja itseluottoinen, ellei sano, julkea; se pitää itsensä maan todellisena johtajana ja se on hyvin taitava pakottaessaan tahtonsa maan muulle osalle. Se on rappeutunut nykyaikainen irvikuva vanhasta valankumouksen ja viisikymmentä vuotta sen jälkeisestä Etelästä, joka antoi maaillemme useimmat sen aikaisista johtavista valtiomiehistä.

“Luja Etelä” on niin täydellisesti erilainen kaiken sen valistuneen poliittisen ajatuksen kanssa, jota presidentti Roosevelt on noussut symbolisoimaan, että se on yksi nykyajan poliittisista arvoituksista, miten on lainkaan mahdollista, että tämä Etelä on Rooseveltin kansallisen hallituksen ja sen vallan päätuki.

Hiljattain minulla oli tilaisuus tutkia “lujaa Etelää” sisältäpäin neljätoista kuukautta. Milloinkaan ennen ei minun ole sal-

littu viipyä edes yön yli Georgian maakamaralla; johtavat sanomalehdet rehentelevät miten ne vuosia ovat pakkokeinoilla estäneet julkisen esiintymiseni tuossa valtiossa. Tällä kertaa kuitenkin sinne menin koko liittohallituksen voiman ollessa minua suojelemassa ja asuin korkeiden suojelevien muurien takana, satojen vartioiden ympäröimänä. Siksi minulle oli mahdollista tutkia Georgiaa, "lujan Etelän" sydäntä joutilaana ja turvassa—harvinaisena tilaisuutena. Tässä on joitakin havainnoistani:

Georgian väestö edustaa tyypillistä Amerikkaa, ihailtavaa ja rakastettavaa väestöä, poliittisesti eroittamatonta minkään muun valtion väestöstä mitä tiedän. Heidän valtionsa on takapajuinen ja valistuksen vihollinen siksi, että kansa on sulettu ulos valtiollisesta elämästä, joka on ammattipolitikoitsijain suletun sakin monopolina. Tämä monopoli säilyttää asemansa pääasiallisesti kahdella menetelmällä, ääniverolla ja "valkoisella ylemmyydellä"— neekerien sortamisella "alempana rotuna". Äänivero automaattisesti sulkee ulos enimmän osan köyhistä ihmisistä äänioikeudesta, sekä valkoihoiset että neekerit. "Valkoisten ylemmyys" on kirjoitettu Georgian perustuslakiin ja muihin lakeihin. Kuka tahansa asettaa kyseenalaiseksi tämän opin pätevyyden joutuu yleisen hyökkäyksen alaiseksi ja ajetaan ulos julkisesta elämästä, saaden kiittää onneaan jos pelastuu hengissä. Koska jokainen kohtuullisesti järkevä ja säädyllinen ihminen sydämessään asettaa kyseenalaiseksi "valkoisen ylemmyyden" pätevyyden, hän huolellisesti välttää kaiken julkisen vastuunalaisuuden, joka asettaisi hänet huomion kohteeksi ja pakottaisi hänet ilmaisemaan mielipiteensä. Täten typeryyden ja lahjottavaisuuden monopoli on taattu Georgian hallituksessa ja julkisessa elämässä.

Hämmästyttävä esimerkki tästä prosessista tapahtui kun olin Georgiassa. Koko maa oli kuullut kuvernööri Talmadgen "puhdistuksesta" valtion yliopistoissa, lukuisten opettajien mielivaltaisesta eroittamisesta syytöksellä, että he olivat "salaliittoaikaiset" valtion lakien rikkomista, jotka kieltävät valkoihoisten ja neekerien yhdessä opiskelun. Koko Amerika "lujan Etelän" ulkopuolella oli järkytetty tästä "puhdistuksesta". Mutta minun on myönnettävä, että olin vieläkin enemmän järkytetty jostakin muus-

ta, joka maassa yleisesti jäi kokonaan huomioimatta — ja se oli syytettyjen opettajien puolustus. He menivät kuvernööri Talmadgen eteen ja väittivät heitä epäoikeutetusti syytetyn, että he täydellisesti hyväksyivät kuvernöörin opin “valkoisesta ylemmydestä” ja että siksi heidät tulisi julistaa syyttömäksi. Lyhyesti sanoen, he valehtelivat itsensä sinisiksi kasvoiltaan, sillä he ovat ymmärtäväisiä henkilöitä, jotka eivät mitenkään voineet olla yhtämieltä lynkkauksia edustavan Talmadgen mielipiteen kanssa. He menettelivät aivan samoin kuin Pohjoisen liberaalit, kun heidät raahataan Diesin komitean eteen syytettynä “kommunismista”. Ja kiertämättömänä tuloksena on, että Talmadge hallitsee rauta-raipalla, sillä he ovat ainakin rohkeita ja rehellisiä keskiaikaisessa politiikassaan, kun taasen heidän vastustajansa ovat arkoja, pelkääviä, tekopyhiä ja epärehellisiä alhaisesti ja pikkumaisesti. Sellainen on politiikan perusta “lujassa Etelässä.”

Tämä ääniveron, “valkoisen ylemmyyden” poliittinen koneisto kontrolloi useimmat avainasemat kongressissa. Senaattori George, Georgiasta, toimi senaatin ulkoasiain valiokunnan puheenjohtajana siksi kunnes tuli ilmeisen mahdottomaksi ulkomaasuhteiden käsittely sellaisen henkilön kautta ja pakoitti hänen poissiirtämiseen. Mutta hiljattain hän pääsi vieläkin vaikutusvaltaisempaan asemaan, senaatin finanssiasiain valiokunnan puheenjohtajaksi, jossa hän ei kuitenkaan ole suoranaisesti tekemisissä merentakana olevien värillisten kansojen kanssa, jotka hän leimaa “alempirotuiseksi”. Senaattimme ulkoasiain valiokunta on kuitenkin vieläkin suloistettu sellaisilla henkilöillä kuin senaattori Reynoldsilla, joka avoimesti julistaa sympatiaa Hitlerin rotuopeille ja veljeilee natsimielisten kanssa. Äänivero-edustajat alahuoneessa ovat vieläkin ruokottomampia ja häpeämättömämpiä taantumuksellisissa asenteissaan kuin hiotummat virkaveljensä senaatissa. Martin Dies on tyypillinen lajinsa edustaja. He ovat röyhkeitä ja armottomia, samoin kuin Adolf Hitlerin asettamat henkilöt Saksan kansakunnan etunenään. Ja samoin kuin Saksa, Georgia on pilkutettu vankileireillä — monet vartijoista ollen henkilöitä, jotka aloittivat uransa vankeina näillä samoilla leireillä, tavallisesti miestaposta tai murhasta. Tuskin viikkoa-

kaan menee ilman ettei vartijat tappaisi yhtä tai useampaa vangeista. Valtio on tunnettu lukutaidottomuudesta, rikoksista, väkivaltaisuuksista ja köyhyydestä. Georgiassa on sen tyyppin ääniveron "valkoisen ylemmyyden" demokraattipuolue, joka hallitsee kongressissa.

Vasta joinakin viime vuosina, sen jälkeen kun ammattiunionit ovat alkaneet merkitä luetteloon joukkomitassa jäseniä Etelässä ja sen jälkeen kun kansallinen yleinen mielipide on alkanut kiinnittää huomiotaan silloin tällöin joihinkin mustimpiin kohtiin sielä, pientä murtumista on tapahtunut tässä synkässä kuvassa. Valistuksellinen ja edistyksellinen liike on nousussa kautta Etelän valkoihoisten ja neekeriväestön keskuudessa, liike joka ylettyy ruohon juureen asti. Ja se on jo löytänyt puhemiehiä, arvokkaita henkilöitä, julkisessa elämässä. Mainitsen joitakin, silläkin riskillä, että Martin Dies ja hänen kaltaisensa aina leimavat "kommunisteiksi" henkilöt, joista sanon hyvän sanan. Senaattori Claude Pepper on osoittanut edistyksellistä ja itsenäistä mielipidettä, joka ennustaa uuden päivän tuloa Etelässä. Ylioikeuden tuomari Hugo Black on ollut johtavana palvelustensa tekemisessä Etelän synnyinalueelleen, yhtä hyvin kuin kansakunnalle, rohkeasti antaen haasteen vallitsevalle eteläiselle keskiaikaisuudelle. Toht. Frank Graham, North Carolinan yliopiston presidentti, on rakentanut vuosien kuluessa ja mitä vaikeimmissa oloissa voimakkaan keskuksen sivistyksen ja kulttuurin levittämiseksi näillä pimeillä alueilla, avustaen tekemään mahdolliseksi säädyllyisille henkilöille ryhtyä puhumaan julkisuudessa vaarantamatta henkeään. Monia pienempiä nimiä voitaisiin mainita, mutta ehkäpä minun ei tulisi vaarantaa sellaisten henkilöiden uria, jotka eivät ole vielä täysin varustautuneita seisomaan kiertämätöntä syytöstä vastaan, että he ovat "punaisia" tai "kanssamatkustajia", johtuen siitä, että kommunisti on heitä ylistänyt. Miltei yhtä vaarallista on näet Etelässä kuin Saksassa olla syytettynä "punaiseksi" tai kommunistiksi.

Tämä taantumuksellinen "luja Etelä" on pitkän aikaa ollut ainaisena taakkana, joka on roikkunut demokraattipuolueen harteilta painajaisena. Demokraattipuolue ei koskaan voi olla kan-

san tehokas väline ennenkuin tämä ääniveron "vaikoisen ylemmyyden" koneisto on väännetty irti paikallisesta vallastaan, joka antaa sille ratkaisevan vipuvoiman kansakunnassa.

Nykyisen sodan oloissa, sodan joka kyetään voittamaan vain kansan sotana kansallisen vapauden puolesta, tämä "valkoisen ylemmyyden" osa demokraattipuolueesta muodostuu joksikin vakavammaksi kuin esteeksi edistykselle; se on ehdottomana vaarana sotaponnistelulle, horjuttavana vaikutuksena Yhdistyneitä Kansakuntia vastaan, liittolaistemme luottamuksen hävittäjänä Yhdysvaltoja kohtaan, presidentin sotapolitiikan jarruttajana, vaarana maamme kansalliselle olemassaololle, voiton esteenä.

Juuri tätä kirjoittaessa sanomalehdet kertovat, että Georgian ja Alabaman kuvernöörit ovat kieltäytyneet varaamasta sotatarpeita Yhdysvaltain armeijalle sen vuoksi, että kansakuntamme politiikka vaatii, että tarvikkeet valmistetaan olojen alaisena, jossa on poistettu kaikki erikoissorto työläisiä vastaan rodun, uskonnon, tai värin perusteella. He vaativat, että kansakunnan politiikka on muutettava yhdenmukaiseksi Etelän "valkoisen ylemmyys"-opin kanssa.

Juuri kun tätä kirjoitetaan, äänivero-kongressimiehet ovat "filibusteeranneet" (puhumisella jarruttaneet) lakiehdotusta, joka antaisi kansalaisille aseellisissa voimissa oikeuden äänestää ilman rekistereeraamista kotivaltioissaan. He yrittävät keinolla millä tahansa estää kansalaisten enemmistön, erikoisesti neekerit, käyttämästä oikeutta lainkaan äänestämiseen, vaikkapa kansalaiset ovat sodassa olevan kansakunnan asevoimien palveluksessa.

Voiko demokraattipuolue rakentaa kansakunnan yhtenäisyyttä voiton puolesta tässä sodassa niin kauan kuin se sallii sellaisen politiikan seuraamisen nimessään?

Ja kykeneekö Yhdysvallat johtamaan 29 Yhdistynyttä Kansakuntaa voittoon, Atlannin Julistuksen hengessä, kun avainasemat sen hallituksessa ovat henkilöiden hallussa, jotka avoimesti julistavat ja käytännössä toteuttavat oppia, että "värilliset" rodut ovat "ala-arvoisempia", jotka on pidettävä "valkoisen rodun" alaisuuteen alistettuna, kun Yhdistyneiden Kansakuntien väestön enemmistö kuuluu "värillisiin rotuihin"?

Näitä kysymyksiä ei voida sivuuttaa tai peitellä. Vaikeneminen niistä ei avusta kansallista yhtenäisyyttä. Se ei ole jotakin sellaista, jota voitaisiin siirtää kansallisen yhtenäisyyden eduksi voiton puolesta, sillä se on juuri demokratian olemusta ja korjaus näihin syvällisiin väärinkäytöksiin on ennakkoehto voitolle.

Tämä kysymys ääniverolle perustuvasta "valkoisesta ylemmydestä" demokraattipuolueen koneistossa Etelässä on tärkein kysymys demokraattipuolueessa ja suhteessaan kansalliseen yhtenäisyyteen ja sotaan. Se on kiertämätöin kysymys. Tarve tämän kysymyksen ratkaisemiseen nykyisen sodan aikana on hinta, jonka kansakuntamme maksaa siitä, että se on jättänyt keskeneräiseksi Abraham Lincolnin työn. Koko tämä probleemi ei ole sen vähempää kuin henkiorjuuden jätettä, jota on liian kauan sievisteltävästi sietänyt tyytyväinen kansakunta, joka on syvästi mieltynyt väliaikaisesta aineellisesta hyvinvoinnista ja on kasvanut ylenkatseelliseksi syvempään moraalisuuteen nähden yleisissä kysymyksissä.

Demokraattipuolueen keskeisenä probleemina on täten kysymys tuon puolueen voittamisesta kokonaisuudessaan Rooseveltin ja Atlannin Julistuksen ohjelman kannattajaksi, sellaisen paikallisen ja valtioiden johdon varaamisesta, joka sovelluttaa nämä periaatteet kansakunnan koko elämään. Vaikkakaan tämä probleemi ei ole yksinomaan Etelää koskeva (pankaa merkille senaattori Wheeler ja muut) se on ennenkaikkea Etelässä, jossa kysymys on niin syvä ja terävä, että se uhkaa ei ainoastaan demokraattipuolueen elämää ja sen kansallista hallitusta, vaan vaarantaa itse kansakunnan elämää. Demokraattipuolue on voitettava demokratialle. Ja se ei ole ainoastaan demokraattien, vaan koko kansakunnan probleemi.

Kolmas osa: YHDISTYNEET KANSAKUNNAT

LUKU XI

Mitä on Yhdistyneet Kansakunnat?

Yhdistyneet Kansakunnat muodostavat hallitusten *maailman liiton*, joka on yhdistynyt saattaakseen häviölle akselin maailman valtauksen. Siksi puhumme siitä kokonaisuutena, yksikkönä mieluummin kuin monikkona, korostaaksemme nimessä *yhdistyneet*-osaa tärkeänä. Tehtävämme on tutkia tätä liittoa kokonaisuutena.

Lopullisesti Yhdistyneiden Kansakuntien alkuperä on "Julistuksessa", jonka kahdenkymmenenkuuden hallituksen edustajat allekirjoittivat tammik. 1 p., 1942, Washingtonissa. Tämä "Julistus" hyväksyy allekirjoittajien yhteiseksi ohjelmaksi Churchillin ja Rooseveltin elok. 14 p., 1941, julkaiseman Atlannin Julistuksen, lupauksen että sen seuraajat käyttävät "täydellisesti resurssejaan" sodan puolesta, ovat yhteistyöskentelyssä keskenään, "eikä tee erillistä välirauhaa tai rauhaa", ja se avaa tien "toisille kansakunnille", jotka avustavat "taistelussa voiton saamiseksi hitlerismistä."

Atlannin Julistus hylkää kaikki laajennuspäämäärät ja pakolliset alueelliset muutokset; se vahvistaa itsemääräämisoikeuden kaikille kansoille, yhtäläisten raaka-aineiden saannin, aikomuksen "täydellisimmästä yhteistoiminnasta" kansakuntien välillä "taloudelliseen edistymiseen ja yhteiskunnalliseen turvallisuuteen", sodan jälkeisen kollektiivisen turvallisuuden järjestämisen, merien vapauden ja aseistariisumisen.

Tämän laajan yhteistyöskentelyn puitteen sisällä suurvallat, joiden täytyy hankkia pääasiallisin sotilaallinen voima akselin murskaamiseen, antavat johdon; Suur-Britannia, Yhdysvallat ja Neuvostoliitto. Tämä yhteistoiminta on taattu sopimuksilla, joista ilmoitettiin kesäk. 11 p., 1942; kaksikymmenvuotisella liitto-sopimuksella Britannian ja Neuvostoliiton kesken, Yhdysvaltain

ja Neuvostoliiton välisellä laina-vuokrasopimuksella ja sopimuksella "tärkeistä tehtävistä, koskien toisen rintaman järjestämistä Euroopassa 1942."

Nämä ovat pääasiallisimmat muodolliset, lainopilliset, perustat Yhdistyneille Kansakunnille laajana liittona.

Täten Yhdistyneet Kansakunnat on suuri yhteistoiminnan suunnitelma monien erilaisten hallitusten ja kansojen kesken. Se perustettiin jo käytännössä olevan yhteistoiminnan perustalla; se esittää sellaisen yhteistoiminnan laajentamista ja järjestämistä maailman laajuudessa mitassa — sodan voittamiseksi ja tähdäten katseensa sodan jälkeen, järjestääkseen sodan jälkeisen maailman.

Yhdistyneet Kansakunnat tulee olemaan juuri niin tärkeä kuin miksi sen osana olevat hallitukset, joiden yhteisillä yrityksillä toteutetaan sen julistamia päämääriä, sen tekevät.

Missä määrin tämä liitto, Yhdistyneet Kansakunnat, saavuttaa menestystä, riippuu suoranaisesti siitä, missä määrin se kehittää keskinäistä luottamusta, miten läheinen yhteisymmärrys sen jäsenten keskuudessa vallitsee.

Jos ne löytävät lujan perustan keskinäisessä luottamuksessa, joka tekee mahdolliseksi hyvin suunniteltun ja järjestetyn toiminnan ja niiden yhteiset yritykset laajennetaan käsittämään kaikki voitolle tärkeät kysymykset, niin silloin Yhdistyneet Kansakunnat tarjoaa välttämättömän ennakkoehdon voitolle.

Olemme jo tutkineet joitakin sekavuuksia ja vastustuksia, jotka Yhdysvalloissa on voitettava kansallisen yhtenäisyyden toteuttamiseksi voiton puolesta. Probleemit Yhdistyneiden Kansakuntien takomiseksi voiton välineeksi ei ole vähemmän monimutkaisia ja vaikeita. Mitään ei voiteta sellaisten probleemien syrjäyttämällä; niiden ratkaisemiseksi ne on ensin täydellisesti ja tarkasti huomioitava ja määriteltävä. Vihollisen leirillä on isäntä-orja suhteiden yhtenäisyys, joka sille on asetettu ylhäältäpäin rajattomalla sotilaallisen itsevaltiuden terroristisella diktatuurilla, joka on täydellisesti aseistettu nykyaikaisimmilla sota-aseilla.

Yhdistyneiden Kansakuntien täytyy löytää yhtenäisyytensä

vertaistensa välisen sopimuksen kautta, jossa ainoana pakoittimena on *yhteinen käsitys yhteisestä tarpeesta*. Sen täytyy löytää samoilla menetelmillä uusia seuraajia hallituksista ja kansoista, jotka vielä ovat Yhdistyneiden Kansakuntien ulkopuolella.

Kaikki tämä ei ole yksinkertaista eikä helppoa. Se ei tule automaattisesti. On olemassa mitä erilaisimpia näkökantoja tärkeimmistä kysymyksistä, puhumattakaan yksityiskohdista, jotka nyt ovat Yhdistyneiden Kansakuntien edessä. Näillä erilaisilla näkökannoilla on juurensa maiden erilaisissa historiallisissa taustoissa, niiden taloudellisen kehityksen tasossa, niiden erilaisissa maantieteellisissä asemissa, niiden yhteiskuntarakenteessa, hallitusmuodoissa, niiden ideologioissa ja ennakkoluuloissa.

Pelkkä vilkaisu joihinkin näihin eroavaisuuksiin korostaa probleemin tärkeyttä.

On ero yhteiskunnallisen ja taloudellisen järjestelmän perustyyppissä, joka yhtäältä ilmenee vastakkaisuutena Britannian ja Yhdysvaltain edistyneen kapitalismin ja toisaalta Neuvoštoliiton sosialistisen järjestelmän välillä.

On olemassa ero hallitsevien kansakuntien ja niiden alaisten kansojen välillä, kuten esimerkiksi Suur-Britannian ja Intian kesken.

On olemassa vastakkaisuus suurvaltojen ja pienten kansakuntien välillä, teollisuus- ja maatalouskansojen välillä, aseistuneiden ja aseistumattomien kansakuntien välillä, itsehallintoa harjoittavien ja akselivallottajien valtaamien kansojen välillä.

On olemassa perinteellistä ja jatkuvaa kilpailua samanluontoisten suurvaltojen välillä, sellaisten kuten ovat Suur-Britannia ja Yhdysvallat.

Tämä on vain ylimalkainen silmäys niihin pulmallisiin probleemeihin, joita on ratkaistavana ennenkuin päästään yhteiseen ohjelmaan Yhdistyneiden Kansakuntien kesken, ohjelmaan joka perustuu yhteiseen käsitykseen yhteisestä tarpeesta. Suurin näkökantojen ja suuntien moninaisuus nousee osana olevien kansakuntien erilaisuudesta.

Hitler ja hänen kumppaninsa asettivat itselleen tehtävän korostaa näitä eroavaisuuksia, käyttäen niitä hyväkseen rikkoak-

seen Yhdistyneiden Kansakuntien solidaarisuuden ja kylvääkseen ennakkoluuloja ja vihamielisyyttä niiden keskuuteen, voidakseen siten jakaa maailman erillisiin osiin, jotka Hitler sitten toivoo valloittavansa yksitellen.

Yhdistyneet Kansakunnat ovat asettaneet itselleen tehtäväksi kohota näiden eroavaisuuksien yläpuolelle, sovittaa ne, alistaa jokainen kysymys Hitlerin ja hänen seuraajiensa murskaamisen ylimpään tehtävään.

Se on taistelua näiden vastakkaisten päämäärien välillä, joka on käynnissä olevan akselin ja Yhdistyneiden Kansakuntien välisen diplomaattisen ja propagandasodan sisältönä.

Hitlerillä on viidennen kolonnan asiamiehensä kautta maailman, kiihkeässä työssä saadakseensa aikaan riitaa ja katkeruutta jokaisen kysymyksen yhteydessä, mikä kohoo eroavaisuuksista Yhdistyneiden Kansakuntien keskuudessa, jarruttaa ja saattaa häviöön jokainen yritys sellaisten kysymysten ratkaisemisessa, saattaa ne kuohumispisteeseen ilman ratkaisua siksi kunnes ne puhkeavat avoimeksi yhteentörmäykseksi.

Yhdistyneiden Kansakuntien tehtävän täytyy olla päinvastaisen Hitlerin pyrkimyksille, ts. sen on sovittava nämä eroavaisuudet, avustaa kaikella tavalla väliaikaisten ratkaisujen löytämistä, jouduttaa niiden pysyväistä ratkaisua niin nopeasti kuin mahdollista ja estää niiden puhkeamista avoimiksi taisteluiksi. Tämä on Atlannin Julistuksessa ilmaistujen pyrkimysten tarkoitus.

Hitler ja hänen asiamiehensä pyrkivät pitämään Yhdistyneiden Kansakuntien liiton ulkopuolella ne maat ja kansat, jotka eivät vielä ole siihen yhtyneet; Yhdistyneiden Kansakuntien sitävastoin täytyy asettaa itselleen päämäärän voittaa puolelleen kaikkien sellaisten kansojen uskollisuus ja yhteistoiminta.

Sikäli kun henkilöt ja ryhmät Yhdysvalloissa seuraavat pyrkimyksiä ja edustavat ohjelmia, jotka jatkavat ja kärjistävät vastakkaisuuksia Yhdistyneiden Kansakuntien keskuudessa, edistävät ennakkoluuloja ja nostavat kysymyksiä ilman että avustaisivat niiden nopeaa ratkaisua, siinä mitassa he — olipa se tietoisista tai ei, tekee hyvin vähän eroa — työskentelevät Hitlerin

voiton puolesta. Siinä mitassa taasen kun amerikalaiset pyrkivät kaikkien kysymysten sovittamiseen ja nopeaan ratkaisuun Yhdistyneiden Kansakuntien kesken, Hitler ja hänen seuraajansa saateetaan häviölle ja voitto saavutetaan Yhdistyneille Kansakunnille.

Akselin tärkein yksityinen ase, paljon tärkeämpi kuin edes sen ilmavoima, on ollut ja on edelleen Suur-Britanniassa ja Yhdysvalloissa vallitsevan väärinymmärryksen, ennakkoluulon ja pelon käyttäminen Neuvostoliittoa kohtaan eduksensa. Ilman tätä asetta Hitler ei olisi ensinkään milloinkaan päässyt valtaan. Ilman tätä asetta Japani ei olisi voinut pitää Yhdysvaltoja varustautumattomana siksi kunnes se oli valmis valitsemaan oman aikansa iskulle. Ilman tätä asetta akseli ei olisi koskaan voinut tuhota Espanjan tasavaltaa. Ilman tätä asetta Hitler ei olisi milloinkaan voinut valloittaa Tšekkoslovakiaa Mynchenissä, tai kaivaa maaperää pois Ranskan alta ja hävittää sitä. Ilman tätä asetta ei milloinkaan olisi voinut olla "omalaatuista sotaa", jossa Hitler sieppasi yhden maan kerrallaan. Ilman tätä asetta Hitler ei olisi koskaan uskaltanut murtautua keski- ja länsi-Europan rajojen lävitse hyökätäkseen Neuvostoliittoon. Rudolf Hessin huvimatka Skotlantiin lentokoneella ja laskuvarjostimella ei ollut sen ihmeellisempää kuin kaikki tapahtumat ennen sitä, jotka sysäsivät maailman kaaokseen.

Hessin retki Englantiin oli vain jatkoa parooni von Killingerin lähetystoimelle Yhdysvalloissa.

Toinen tärkein merkkamiensa uhrien keskuudessa vallitseva vastakkaisuus, jota Hitler käyttää hyväksensä, on se mikä valitsee johtavien suurvaltojen ja niiden alaisten kansojen välillä. Japanilaiset hämmästyttivät maailman ennenkuulumattomalla menestyksellään käyttämällä petollisesti tätä kysymystä eteläisen Tyynenmeren alueilla, tuhoten raunioiksi suuret brittiläiset ja hollantilaiset imperiumit joidenkin viikkojen sisällä, käyttäen siihen ainoastaan joitakin satojatuhansia sotilaita. Tällä hetkellä kun tätä kirjoitetaan, Japani ja Saksa yhteisesti käyttävät suurella taidolla eduksensa Intian ja Suur-Britannian välisiä kysymyksiä, samanaikaisesti kun Yhdistyneet Kansakunnat on vielä halvaantuneena byrokraattisen virastokankeuden sekavuuteen ja sil-

lä ei ole muuta vastausta kuin "puhua ankarasti" kansoille, jotka täytyy voittaa liittolaisiksimme. Ja niin on asianlaita kysymyksissä, toinen toisensa jälkeen.

Yhdistyneet Kansakunnat on ylevä käsite ja perinteellinen voima, joka kykenee ja tulee tuhoamaan akselin. Sen voima on saatettava aktiiviseen toimintaan uudella ja määrätietoisella ohjelmalla, erikoisestikin Suur-Britannian ja Yhdysvaltain taholta. Mutta jos uusi pullo täytetään vanhalla ja hapanneella imperialismin viinillä, niin alistettujen kansojen hampaat ovat edelleen terävänä syrjänä; tässä tapauksessa miljoonat idealistiset asiakirjat, kuten Atlantin Julistus, eivät tule muuttamaan nykyistä kulkua yhdestä onnettomuudesta toiseen. Yhdistyneet Kansakunnat ei ole mikään taikaperäinen kaava, vaan merkkipylyvä, joka osoittaa uutta suuntaa maailmalle; me olemme ottaneet ainoastaan ensimmäiset askeleet, mutta saadaksemme sen lupaamat hyödyt, meidän täytyy päättävästi seurata uutta suuntaa.

Yhdistyneiden Kansakuntien uusi suunta tuo meidät vastatusten kokonaisen käytännöllisten probleemien sarjan kanssa, jotka vaativat yksityiskohtaista käsittelyä seuraavissa luvuissa ja joihin on viitattu yllä ainoastaan yleisessä muodossa. Mutta ennenkuin ryhdymme sellaisia yksityiskohtaisia problemeja käsittelemään, on joitakin Yhdistyneiden Kansakuntien jäsen-kansakuntiemme nostamia yleisiä kysymyksiä, jotka vaativat hieman selvitystä.

Ennenkaikkea meiltä vaaditaan joidenkin kansallisten ajatustapojemme korjaamista "kansallisista eduista". On olemassa vahingollinen ja laajalle levinnyt käsitys, että meidän "kansalliset edut" asettavat meidät kiertämättömästi kilpailevaan, ellei aivan vihamieliseen asemaan kaikkia toisia kansakuntia ja hallituksia kohtaan. Tämä ilmenee kaikkein alhaisimmissa muodoissa Lindberghin, Hooverin, Vanderbergin, Wheelerin y. m. "America First" hulluudessa, joka yhdistää sen käsitykseksi sovittelusta akselin kanssa, mutta myrkky leviää paljon ulkopuolelle näiden piirien ja saa salakavalampia muotoja. Niin kauan kuin tämän kaltainen ajatus hallitsee osallistumistamme Yhdistyneiden Kansakuntien toimintaan, me epäonnistumme tämän välineen rakenta-

misessa voimaksi, jollaisena sen täytyy olla akselin häviöönsaattamiseksi.

On uudelleen kerrattava, että rauhassa ja sodassa kansakunnan muodostavan väestön todelliset edut ovat sopusoinnussa kaikkien muiden kansojen ja kansakuntien todellisten etujen kanssa. Vihamielisyys ja kilpailu ei nouse siitä, että kansojen väliset edut olisivat ristiriitaiset. Silminpistävä esimerkki tästä totuudesta on itse natsihallitus, joka valtasi Saksan kansan ja orjuutti sen alkutoimenpiteenä maailmanvaltauksen yritykselleen. Hitlerismin tuhoaminen on kansallinen etu yhtä paljon Saksan kansalle kuin muullekin maailmalle.

Ellemme käsitä tähän sisältyvää syvää totuutta, me emme onnistu Yhdistyneiden Kansakuntien rakentamisessa, emmekä voi johtaa sitä voittoon. Yhdistyneitä Kansakuntia ei näes voida rakentaa käsitykselle, että väliaikaisesti on kompromisoitava perinnöllisiä ja ikuisia ristiriitoja siihen osallisten kesken; sen täytyy perustua olettamukseen, että väliaikaiset kompromissit ilmenevistä eroavaisuuksista ovat mahdolliset ja arvokkaat sen vuoksi, että ne antavat tilaisuuden todellisille peruseduille ilmaista itsensä ja todistaa niiden sopusuhtaiset suhteet.

Jos me, ja mikä tahansa muu kansakunta, osallistuisimme Yhdistyneisiin Kansakuntiin "America First" käsityksellä, tai sen lievemmilläkin muunnoksella, silloin Yhdistyneet Kansakunnat tulee nopeasti rappeutumaan kuolleen Kansainliiton irvikuvaksi, jonka kuolema aiheutettiin samanlaisen käsityksen kautta.

Tässä sodassa kuolemaan asti julmaa akselia ja sen voimakasta sotakoneistoa vastaan olisi kansallista itsemurhaa jatkaa "America First" ajatustapaa missään sen muunnoksissa. Meidän täytyy oppia ajattelemaan kansojen ja kansakuntien yhteisten etujen termeissä ennenkuin kykenemme tehokkaasti toimimaan niiden yhteisten etujen puolesta.

Ehkäpä olisi utopistista nostaa tätä vaatimusta tavallisina aikoina. Mutta nämä eivät ole tavallisia aikoja. Ei ole utopistista esittää tätä vaatimusta nyt, sillä se on *tarpeellista eloon jäämisellemme* ja mikään mikä on niin tarpeellista, ei ole mahdo-

tointa. Me voimme ja me tulemme oppimaan kansakuntana ajattelemaan yhteisten etujen termeissä toisten kansakuntien kanssa siksi, että ellemme sitä tee, niin me marssimme suoraan kansalliseen tuhoon. Ehkä vaaditaan uusia onnettomuuksia opettamaan meitä jokaisella uudella askeleella tällä ajattelun uudella tiellä, mutta osottaudummepa typeriksi tai älykkäiksi, hitaasti tai nopeasti oppiviksi, oppia meidän täytyy tai muussa tapauksessa meidän täytyy ottaa paikkamme tulevaisuuden historiallisten museoiden arkistoissa lupaavana kokeena, joka epäonnistui.

Me tulemme oppimaan nopeimmin omien kansallisten etujen oleellisen sopusuhtaisuuden toisten kansakuntien etuihin, jos alamme asettamalla itsellemme ylimmän koetusken, jolla kaikki punitaan; tuo ylin, kansallisen edun voittava pyrkimys on hitlerismin tuhoaminen ja voitto Yhdistyneille Kansakunnille. Jos me vilpittömästi olemme omaksuneet tämän kansakuntamme elämän laiksi tulevaisuuteen, jos me käytännöllisesti alistamme kaiken muun tähän ylimpään pyrkimykseen, niin silloin, eikä ennen, pidämme lujasti kiinni siitä, mikä on selvimmin kaikkein Yhdistyneiden Kansakuntien yhteinen etu ja joka muodostaa Yhdistyneistä Kansakunnista kokonaisuuden, voiman. Tästä alkukohdasta me voimme nopeimmin oppia ymmärtämään kansakuntien etujen erikoisen ja konkreettisen sopusuhtaisuuden ja löytää kaikille kelpaavat ohjelmat.

Toiseksi, meidän täytyy oppia ajattelemaan ja puhumaan Yhdistyneiden Kansakuntien liittolaistemme kanssa termeissä, jotka ovat yhtä sitovia kaikille. Meidän on kohottava erikoisten ajatusmuotojemme yläpuolelle, edustivatpa ne sitten päteviä etuja tai pelkkiä ennakkoluuloja, ja löydettävä ne muodot ja termit, jotka riittävästi ilmaisevat yhteisiä etuja. Täten yhteinen ajatus, joka tekee mahdolliseksi Yhdistyneiden Kansakuntien yhteisen ohjelman, ei voi olla enempää "sosialismin puolesta" kuin "kapitalismin puolesta", sillä Yhdistyneet Kansakunnat käsittää kansoja, jotka ovat ja jotka päättävästi aikovat jäädä molemman tyyppisiksi. Se ei voi olla "kristillinen", kuten monet hyvää tarkoittavat kirkonmiehet vaativat, sillä enemmistö Yhdistyneiden Kansakuntien väestöstä ja muista mahdollisista liittolaisis-

tamme kuuluu muihin uskontoihin; eikä luonnollisestikaan se voi olla "kristillisvastainen", tai minkään muunkaan vallitsevan uskonnollisen käsityksen vastainen, sillä kaikkien niiden on annettava apunsa Yhdistyneille Kansakunnille sen perusteella, *mitä he pitävät yhteisenä* eikä sen perusteella mikä heitä eristää toisistaan.

Kolmanneksi, Yhdistyneet Kansakunnat voi muodostua voimaksi voiton puolesta ainoastaan silloin jos se käy sotaa inhoitavaa hitleriläistä oppia vastaan, joka kieltää inhimillisen veljeyden, oppia vastaan "rodullisesta ylemmydestä" joillekin kansoille ja "rodullisesta alemmuudesta" toisille. Tämä sisältyy Atlannin Julistuksen kolmanteen kohtaan: Kaikille kansoille oikeus itsehallintoon. Se on tehtävä selväksi elämässä, sodankäynnissä, jokaisessa ohjelmassa yhtä hyvin kuin jokaisessa ajatuksessa ja sanassamme, jos todella haluamme tehdä Yhdistyneet Kansakunnat maailman laajuisessa mitassa voimakkaaksi kokoomukseksi, joka yksistään on kykenevä murskaamaan akselin. Ilman tätä me rappeutamme Yhdistyneet Kansakunnat sovittelevaksi sotilaalliseksi kokoomukseksi, joka on heikko jokaisesta liitteestä ja joka rikkoutuu ensimmäisistä raskaista iskuista. Se on *sotilaallinen tarve* yhtä hyvin kuin moraalinen välttämättömyys; ellemme seuraa tätä suuntaa korkeiden vaikutteiden kannustamana, meidän kuitenkin pakoitetaan tälle samalle tielle onnettomuuksien kurittavilla iskuilla, jotka kiertämättömästi seuraavat jokaista epäonnistumista käsittää tätä moraalista lakia ja toimia sen mukaisesti.

Orjuutetut kansat kautta maailman kohoavat kansalliseen tietoisuuteen ja päätökseen toteuttaa kansallinen itsensä määrääminen. Jos emme värvää tätä voimaa Yhdistyneiden Kansakuntien puolelle, se tulee toimimaan akselin puolesta ja avustamaan meidän tuhoamista.

Tässä Yhdistyneiden Kansakuntien ja sen probleemien analyysissä olen yrittänyt nojata kokonaisuudessaan tavalliseen ymmärrykseen, kokemukseen ja ajattelevien ihmisjoukkojen yleiseen käsitykseen, viittaamatta mihinkään erikoiseen poliittiseen tai filosofiseen koulukuntaan, paitsi niihin demokraattisiin suun-

tiin ja vapausperinteisiin, joita useimmat amerikalaiset pitävät yhteisinä. Minä olen perustellut käsitykseni ohjelmista kokonaisuudessaan voiton ennakkoehdolle sodassa eikä lainkaan ennakkomieli-
pitempien ideologioille. Se on koko tämän kirjan yleinen pyrkimys. Se on yritys löytää tie ajatuksen ja toiminnan yhtenäisyyteen henkilöiden, ryhmien, luokkien ja kansakuntien taholta, jotka tähän saakka ovat olleet jakaantuneina ja vihamielisinä, mutta joiden nyt täytyy yhdistyä elämän ja kuoleman taisteluun yhteistä vihollista vastaan, tappion, orjuutuksen ja kuoleman uhalla.

Yhdistyneet Kansakunnat taistelee julminta ja vaarallisinta vihollista vastaan mitä ihmiskunnalla koskaan ennen on ollut. Sen täytyy saavuttaa ennenkuulumaton yhtenäisyyden, päättäväisyyden ja urhoollisuuden taso, jos se aikoo ansaita voiton. Sen täytyy puhdistaa itsensä kaikesta, mikä häiritsee taistelua voiton puolesta.

Ennenkuin kykenemme yhdistämään kansakunnan tällaisen käsityksen perustalle tehtävästämme, me emme kykene sotaa voittamaan. Mutta me tulemme kohoamaan meidän ja voiton välillä oleville kukkuloille, koska se on meille pakko. Se on tehtävä, jonka historia ja luontemme kansana on meille asettanut. Ja me emme tule epäonnistumaan.

LUKU XII

Neuvostoliitto ja Yhdistyneet Kansakunnat

Monia vuosia olen kirjoittanut kirjasia ja pitänyt puheita Neuvostoliitosta. Niiden päätarkoitus on ollut saada kanssamerikalaiseni vakuutetuksi siitä, että yhteistoiminta maamme ja Neuvostoliiton välillä on molempien maiden eduksi ja mitä tarpeellisin maailman rauhalle. Vaikka kirjasi on myyty ja luettu huomattavassa mitassa, eivät minun eikä monien toisten

yritykset, jotka työskentelivät saman päämäärän puolesta, olleet riittävän tehoisia pyrkimyksen toteuttamiseen. Minun ja puolueeni "palkkiona" oli se, että meidät yleisesti sanomalehdissä leimattiin "ulkomaan agenteiksi", jotka ovat "Moskovan kontrollin" alaisena. Tosiasiallisesti muodostui säännöksi, että kuka tahansa, joka puolusti ystävyyttä ja yhteistyöskentelyä kahden maamme välillä, tuomittiin "epäamerikalaiseksi" ja "maansa petturiksi."

Mutta sen mitä emme kyenneet toteuttamaan järkiperaisella selostuksella ja väittelyllä, sen kuitenkin Hitler saattoi käytäntöön raakamaisilla ja musertavilla valtauksillaan.

Neuvostoliitto on nyt Yhdistyneiden Kansakuntien vakiintunut ja tervetullut jäsen. Tämä on tapahtunut siksi, että Puna-armeija ja neuvostokansa ilmeisesti taistelee meidänkin taistelua puolestamme, uhraten miljoonia ihmishenkiä kaikkien aikojen historian uljaimmassa taistelussa. Me amerikalaiset, kuten kaikin tiedämme, olisimme mitä tuhoisimmassa asemassa ilman tosi-seikkaa, että meillä on Neuvostoliitto liittolaisena. Yhdistyneitä Kansakuntia ei olisi tänään olemassa ilman Neuvostoliittoa.

Amerikan kansa nyt todella yrittää ymmärtää Neuvostoliittolaistamme. He käsittävät langenneensa hitleriläisen väärin tietojen ja panettelun uhriksi Neuvostoliiton suhteen. Jotkut kaikista vahingollisimmista väärinkäsityksistä on suurimmaksi osaksi selvittänyt kirjoituksillaan Mr. Joseph E. Davies, entinen lähettiläs Neuvostoliittoon, jonka kirja *Mission to Moscow* oli silminpistävästi arvokkaimpana apuna keskinäisen luottamuksen aikaansaamiselle näiden kahden maan välillä. Canterburyn tuomio-rovastin kirja *The Soviet Power* on myöskin lopuksi hyväksytty kunnioitettaviin piireihin; siitä mainitaan yhtenä kymmenestä tärkeimmästä vuoden teoksesta sotaponnistelun avustajana. Merkit lisääntyvät päivittäin siitä, että Amerikan kansa kiintyy perusteellisesti Neuvostoliittoon ja vieläpä alkaa sitä ymmärtääkin.

Kannattaa panna merkille, että ne kaksi kirjoittajaa, jotka onnistuneimmin ovat rikkoneet ennakkoluuloja ja väärin tietojen muuria, joka on eristänyt maamme Neuvostoliitosta, ovat menestyksellinen amerikalainen kapitalisti ja Englannin kirkon

korkea-arvoinen edustaja. On aina olemassa kyynikkoja, jotka ilkkuvat kun pitkän aikaa tukahdutettu totuus lopultakin pääsee määrääviin auktoriteettisiin piireihin, ja jotka näyttävät ajattelevan että totuus voi säilyttää puhtautensa ainoastaan virallisen tukahduksen alaisuudessa; minä en hyväksy sellaista ajatussuuntaa ja voin vain iloita tapahtumasta ja tarjota onnitteluni henkilöille, jotka onnistuivat siinä missä minä epäonnistuin.

Moniin ihmisiin epäilemättä vielä vaikuttaa syytös, että Amerikan kommunistit ovat "Moskovan agenteja", henkilöitä jotka eivät ole lojaalisia omalle maalleen sen vuoksi, että he hyväksyvät sosialismin sellaisena kuin sitä on rakennettu Neuvostoliitossa ja esittävät, että Yhdysvalloissa tehtäisiin uudelleen järjestelyä samaan suuntaan. Mutta kun kapitalistit ja korkeat kirkonmiehet antavat tunnustuksen Neuvostoliitolle jotenkin samoissa termeissä kuin kommunistit ovat tehneet, paitsi että he eivät usko että omassa maassamme tulisi olla samanlainen järjestelmä, niin silloin tavallinen kansa havaitsee sen paremmin mahdolliseksi uskoa. Ainoastaan äärimmäistä Neuvostoliittovastaista maniaa sairastavat henkilöt heittävät automaattisen "kommunisti" ja "ulkomaan agentti" nimityksen tuomiorovastia ja Mr. Daviesiä vastaan.

Kaksi voimakkainta Yhdistyneiden Kansakuntien valtaa ovat Yhdysvallat ja Neuvostoliitto. Niin kauan kuin ne olivat käden ulottuman päässä toisistaan, Yhdistyneiden Kansakuntien muodostaminen oli mahdollista. Mutta kun nämä kaksi maata lopuksikin järjestivät yhteistyöskentelyn suhteet, sen jälkeen Yhdistyneiden Kansakuntien muodostaminen tapahtui nopeasti. Liiottelematta voidaan sanoa, että yhä läheisemmät suhteet kansakuntamme ja Neuvostoliiton välillä ovat ehdottomasti tarpeen Yhdistyneille Kansakunnille maailman liittona. Kun nämä suhteet ovat terveellä pohjalla, silloin kaikki muut kysymykset voidaan ratkaista vähimmillä vaikeuksilla.

Edellisessä luvussa olen jo maininnut väärinymmärryksestä koituvasta vaarasta Neuvostoliiton-Amerikan täydellisen ystävyyskehitykselle, yksinpä nykyisen sovinnon keskelläkin. Tämän ystävyyskehityksen on sanottu tulleen mahdolliseksi sen vuoksi, että

Neuvostoliitto on hyljännyt sosialismin (eli kommunismin) ja on tulossa jälleen kapitalistiseksi maaksi Yhdysvaltain malliin. Minä kuitenkin ajattelen, että se on vakava virhe ja on olemassa vaara sallia sellaisen ajatuksen muodostuvan suhteittemme perustaksi; jos ja silloin kun tämä todistetaan vääräksi, sellaiselle väärälle ajatukselle pohjautuva ystävyys luhistuu. Mutta jos rohkeasti otamme vastaan todellisen probleemin, joka on ystävyys rehellisesti sosialistisen ja rehellisesti kapitalistisen hallituksen välillä, me tulemme olemaan paljon lujemmalla perustalla.

Tämä kysymys on niin kauaskantoisen tärkeä Yhdistyneiden Kansakuntien olemassaololle ja kasvulle, että se ansaitsee yksityiskohtaisemman tutkimuksen.

Minä en lähde esittämään mitään pitempiä väitteitä siitä mitä sosialismi on ja missä määrin Neuvostoliitto sitä edustaa. Pikemminkin jätän sen ratkaisun puhtaasti tavallisen järjen kokemusperäiselle pohjalle. Amerikalainen kapitalisti, ystävällisessä Neuvostoliiton uudelleen arvioinnissa, tarkastelee laajasti maata ja huudahtaa: "Kas, tämä ei olekaan sosialistinen maa, se ei ole lainkaan sellainen kuin mitä odotin sosialismin ymmärtämiseni perusteella!" Neuvostojohtaja vastaa: "Tämä johtuu puhtaasti siitä, että teille on väärin opetettu se mitä sosialismi on. Me olemme sosialistinen maa ja kaukana siitä, että palaisimme kapitalismiin, meidän pyrkimyksemme on tulla vieläkin täydellisemmin sosialistiseksi." Täten meillä on yksinkertainen kysymys ratkaistavana: kumpi tietää paremmin mitä hän puhuu — amerikalainen kapitalistiko vai Neuvostoliiton johtaja. Käsitykseni mukaan tässä jutussa amerikalaisen kapitalistin täytyy myöntää, että ehkäpä neuvostojohtaja tietää enemmän sosialismista kuin hän. Olisi paljon parempi jos me avoimesti myöntäisimme, että maamme tulee hyväksi ystäväksi *sosialistisen* Neuvostoliiton kanssa eikä kapitalismiin palautuvan Neuvostoliiton kanssa. Se tulee säästämään tulevaisuudessa monista pettymyksistä.

Todellisuudessa luonnollisestikin ero on paljon syvempi kuin asianmukainen sanan määrittely. Yhdysvalloissa on niin monia

kapitalisteja, vaikutusvaltaisia henkilöitä yleisissä asioissa, jotka ovat lujasti asettaneet mielipiteensä siihen ajatusuomaan, joka pitää *mahdottomana* tälle maalle olla yhteistoiminnassa *sosialistisen* maan kanssa, että ne kapitalistit, jotka näkevät yhteistoiminnan *tarpeellisuuden*, yrittävät suostutella toisia vakuuttamalla heille ettei siinä niin paha ole, koska sosialistinen maa todellisudessa on kulkeutumassa takaisin kapitalismiin. Se on juuri tämä suostuttelun virhe, jonka pidän vaarallisena tulevaisuudelle ja minä vuoksi puhun sitä vastaan, sillä se pidättää meidät kohtamasta ja ratkaisemasta todellista kysymystä: Onko mahdollista pystyttää kestävää yhteistoimintaa sosialistisen ja kapitalistisen valtion välillä?

Neuvostoliiton puolelta tähän kysymykseen jo kauan sitten Lenin vastasi myönteisesti ja tämän vastauksen on Stalin uudelleen vahvistanut ja lujittanut sitä. Neuvostoliitto on kauan perustanut ulkopolitiikkansa rauhallisen yht'aikaisen olemassaolon ja yhteistyöskentelyn *mahdollisuuteen* ja *haluun* itsensä ja niin monien kapitalististen maiden kanssa kuin suinkin ja erikokoisesti Yhdysvaltain kanssa. Tämä oli yksi niistä kysymyksistä, joista oli riita pitkässä taistelussa Trotskia ja hänen seuraajiaan vastaan, jotka väittelivät tätä vastaan heidän n.k. "jatkuvan valankumouksen teorialla" ja joista lopuksi tuli Hitlerin nukkeja. Neuvostojohtajat ovat aina odottaneet ja valmistuneet saattamaan häviölle Neuvostotasavaltojen hävittämisyrityksen, jota sotilaallisella hyökkäyksellä taantumuksellisimmat kapitalistiset maat (Saksa, Italia ja seuralaiset) yrittävät, mutta samanaikaisesti he ovat kiinteästi seuranneet mitä lujimpien siteiden rakentamisen politiikkaa sellaisiin kapitalistisiin maihin nähden, jotka ovat kiinnostuneita rauhan säilyttämiseen ja hyökkääjien pysäyttämiseen.

Amerikan puolelta kansalliset johtajamme eivät ole koskaan vastanneet kysymykseen teoreettisesti. Ja käytännössä aina vuoteen 1933 saakka maamme toimi periaatteen pohjalla, että oli edes *mahdotointa tunnustaa* sosialistista maata, vielä vähemmän olla yhteistoiminnassa sen kanssa. Vasta Rooseveltin hallituksen tultua valtaan tämä kovakalloinen vihamielisyys murrettiin ja ensimmäiset muodolliset suhteet näiden kahden maan välille järjestet-

tiin. Mutta määräävät republikaanipuolueen johtajat ja monet vaikutusvaltaiset taantumukselliset demokraatit vieläkin kertaavat Herbert Hooverin väitteitä, että Yhdysvalloille tulee lopuksi tarpeelliseksi tuhota Neuvostoliitto, voidaksensa säilyttää kapitalistisen järjestelmänsä.

Se on tämä perusväite ulkopolitiikasta, joka kompromisoidaan ja tahrataan kaavassa: "Neuvostoliitto on palaamassa kapitalismiin."

Yhdysvaltain eduksi on tarpeellista, että maamme antaa suoran ja aivan selvän vastauksen kysymykseen. Samoin kuin Neuvostoliiton johtajat ovat kauan sitten julistaneet puoleltaan, että rauhalliset ja yhteistoiminnalliset suhteet ovat mahdollisia ja haluttuja toisten maiden kanssa, huolimatta niiden sisäisistä taloudellisista ja yhteiskunnallisista järjestelmistä, niin on nyt Yhdysvalloille tarpeellista auktoriteettisimpien johtajiensa kautta lujasti ottaa samanlainen asenne Neuvostoliittoa kohtaan maamme politiikkana.

Tämä on sisällytettynä Atlantin Julistukseen ja Yhdistyneiden Kansakuntien Julistukseen. Mutta siitä vieläkin riidellään ylemmissä piireissä ja kun riita pätemättömästi päätetään kompromissi-kaavalla, "kuitenkin Neuvostoliitto on palautumassa takaisin kapitalismiin", silloin tiedämme että peruskysymys on jätetty avoimeksi tulevaisuudelle. Mutta sellaiset kysymykset, kun jätetään avoimeksi tulevaisuudelle, ovat suurimpana vaarana Yhdistyneille Kansakunnille, ei ainoastaan tulevaisuudessa, vaan juuri nyt. Se todistaa luottamuksen puutetta kansakuntien kesken. Sellainen luottamuksen puute tulee tuntumaan vahingollisena joka hetkellä vaikealla voiton tiellämme sodassa. Se tulee avustamaan Hitleriä.

Jos Yhdysvaltain kapitalistit ja muut, jotka uskovat kapitalistisen järjestelmän etevämmyyteen sosialistiseen verrattuna, *toivovat* että Neuvostoliitto jolloinkin palaisi tuohon järjestelmään, se on eittämättä heidän oikeutensa eikä kukaan edes uneksi heiltä sitä kieltää. Samoin Neuvostoliiton johtajat, jotka luottavat sosialismiin, voivat *toivoa* että Yhdysvallat ja koko maailma jonakin päivänä yhtyisi heidän näkökantaansa. Mutta kummankaan

puolen, käsittäen nykyisen ja tulevan yhteistoiminnan *tarpeen* näiden kahden maan välillä, ei ole sallittava *toiveittensa* häiritä läheisiä ja ystävällisiä suhteita, vaan opittava työskentelemään yhdessä *sellaisina kuin ne ovat* eikä sellaisina kuin ne haluaisivat toistensa olevan.

Kansakuntien kesken maailman liitossa on monia muita suhteita, jotka tuovat esiin itsepintaisia ideologian tai etujen probleemeja. Oikeat luottamukselliset suhteet ja yhteistyöskentely Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välillä tulisi suunnattomasti helpoitamaan Yhdistyneiden Kansakuntien kaikkien muiden probleemien ratkaisua. Miten vaikeita ja vakavia jotkut näistä problemeista ovat, sitä korostaa pelkkä Kiinan ja Intian nimien maininta. Kuka voi vakavasti osottaa, että oikeat suhteet sodassa voitaisiin järjestää näiden kahden suuren maan kanssa — käsittäen enemmän kuin yhden kolmasosan ihmiskunnasta — ilman mitä läheisintä Neuvostoliiton yhteistyöskentelyä Yhdistyneiden Kansakuntien johdon joukossa? Täten havaitaan, että oikea asenne Neuvostoliittoa kohtaan ja suhteet sen kanssa ei ole yksistään kahden maamme ahtaiden etujen kysymys.

Suur-Britannia on solminnut kahdenkymmenen vuoden liiton Neuvostoliiton kanssa, määrätysti avaten pitkäaikaisen yhteistoiminnan. Yhdysvaltain suhteita on vielä kokonaisuudessaan kehitetty sotasuhteina, presidentin ylikomentajan ominaisuudessa neuvottelemina järjestelyinä eikä senaatin vahvistamina perustuslaillisina sopimuksina. Neuvostoliitto on nähnyt soveliaaksi jättää huomioonottamatta tämän epätasa-arvoisuuden kahdenpuolisissa sitovaa luonnetta olevissa teoissa eikä puolestaan ole epäroinyt vahvistaa sopimuksia Yhdysvaltojen kanssa Ylimmän Neuvoston päätöksellä. Todella näyttäisi olevan meidän oman Amerikan etujen mukaista pyrkiä kaikin keinoin saamaan suhteemme Neuvostoliiton kanssa yhtä kaukonäköisiksi ja täydellisiksi kuin Suur-Britannia on ne järjestänyt.

On olemassa erikoista vastustavaa typeryyttä, joka vaatii ettei Yhdysvaltain olisi kehitettävä suhteitaan pitemmälle Neuvostoliiton kanssa, vaan sen sijaan käytettävä Britanniaa jonkunlaisena brokkerina, eli välikätenä meille. Sellainen ajatus hallitsi

American Federation of Laboria, kun se hylkäsi brittiläisten ammattiujohtajien kutsun yhtymisestä kolmen maan työväen neuvostoon. Sellaista syvää tylsämielisyyttä on vaikeata käsitellä, sillä se alkaa järjen hylkäämisellä ja ennakkoluulon jumaloimisella. Se paljastaa arkuutta ja itseluottamuksen puutetta, joka häpäisee amerikalaisuutta.

Meidän amerikalaisen on opittava paljon enemmän Neuvostoliiton suhteen ennenkuin me olemme kansakuntana kykeneviä täydellisesti tuntemaan sen suuren arvon Yhdistyneille Kansakunnille. Tähän mennessä kansallisen ajatuksemme johtajat ovat ilmaisseet hämmästyttä ja ihmettelyä Puna-armeijan ja neuvostokansan loistavista saavutuksista taistelussa natsilaumoja vastaan. He ovat olleet täydellisesti erehdyksissä Neuvostoliiton suhteen. Se johtuu heille annetuista vääristä tiedoista. Näyttää, että nyt olisi aika korjata tietomme tästä suuresta maasta.

Mistä tuli se "odottamaton" Neuvostoliiton sotilaallinen voima? Sotilaallinen voima riippuu suoranaisesti taloudellisesta voimasta, johon se perustuu. Puna-armeija on voimakas sen vuoksi, että Neuvostoliiton sosialistinen talous on jättiläisaskelin kulkenut eteenpäin, nousten suurvaltojen takapajuisimmasta maasta ensimmäiselle tilalle Euroopassa ja toiseksi ainoastaan Yhdysvalloista koko maailmassa. Neuvostoliiton teollisuus on vähemmän kuin viidentoista vuoden aikana enemmän kuin kymmenkertaisuttanut tuotantonsa, siis tuhannen prosentin lisäys. Maatalous on kollektivisoitu koneiden ja traktorien käytön perustalle, ollen nykyaikaisin maailmassa. Sen raskaita teollisuuksia on erikoisesti kehitetty, siihen luettuna täydellisesti uusia teollisuuksia. Vuosia Neuvostoliiton kemikaaliteollisuus on tuottanut keinotekoisia kumia, ollen jotenkin riippumaton ulkomaatuotannosta. Ja samanaikaisesti kuin Yhdysvalloissa tuotettiin huvitteluautoja ja jäädytyslaitteita, Neuvostoliitto tuotti traktoreita, koneita, tankkeja, tykkejä ja lentokoneita — valmistuakseen nyt käynnissä olevaan tulikokeeseen.

Mistä tuli "odottamaton" neuvostokansan, siviiliväestön ja sotilaiden moraalit, joka on saanut osakseen maailman ihailun? Sotilaallinen voima suoranaisesti riippuu koko kansan yhtenäis-

sestä tahdosta ja toiminnasta, siitä tekijästä jota nimitetään moraaliksi. Meidät on kansallisten johtajiemme ja sanomalehtien taholta opetettu uskomaan, että neuvostohallitus on "pakoitettu" kansalle, että sillä ei ole sisäistä voimaa ja luhistuisi ensimmäisistä raskaista iskuista. Me olemme nähneet aivan päinvastaista tapahtuvan. Mitä raskaampina natsihyökkäyksen iskut ovat tulleet Neuvostoliittoa vastaan, sitä korkeammalle on kansan ja Puna-armeijan moraalikohonnus, sitä läheisempänä on kansan yhtenäisyys hallitukseensa ilmennyt.

Mikään muu kansakunta ei ole kestänyt sellaista hyökkäystä luhistumatta sisältäpäin. Jokainen tietää, että natsihallitus ei eläisi kuukauttakaan sellaisten sotilaallisten iskujen edessä omalla maakamarallaan. Yksinpä Yhdysvalloissakin sen kahdeksan kuukauden aikana, minkä se muodollisesti on ollut sodassa, on ilmennyt levottomuutta aiheuttavaa hitautta voimiensa kokoamisessa iskemään vihollista ja moraalikohonnus on edelleen yksi vaikeimmista problemeistamme. Mutta neuvostokansa on ollut niin valtaisesti yhtenäinen ja niin täydellisesti sodassa kaikkine voimineen, että se on muun maailman ihmeenä.

Tämä ennenkuulumaton yhtenäisyys on myöskin heidän sosialistisen järjestelmänsä tuotetta. Jokainen kansalainen tietää jokapäiväisistä kokemuksistaan, että hän on täydellinen osakkaansa ja kaiken sille kuuluvan omistamisessa. Ei ole erikois-etuja synnyttämässä riitaa, jarrutusta tai sabotaasia. Ei ole liikevoittoilun problemeita ja "tasapuolinen uhraus" on ymmärrettyä todellisuutena, eikä jonakin jonka puolesta on taisteltava ja riittämättömästi toteutettava. Ja hallitus nousee suorastaan kansasta ja kansa jatkuvasti sitä uusii. Ei ole vastakkaisia luokkia taistelemassa palkkioiden ja kuormien jaosta. On olemassa täydellisin "tasavalta" mitä historia on koskaan edes osoittanut. Tämä on neuvostokansan ennenkuulumattoman moraalin perusta.

Ei ole ollut tarpeellista amerikkalaisten "hämmästyä" oppiesaan tuntemaan että Neuvostoliitto on meidän lujin liittolaisemme. Tosiseikat ovat olleet ilmeisiä meille kaikille, kauan ennenkuin sota leimahti yli maailman. Mutta silmämme ovat olleet sokeita tosiseikoille. Jokin *sisässämme* pani meidät kieltämään to-

dellisuuden ja asettamaan luottamuksen satuihin. Hitlerin salainen ase oli meidät myrkyttänyt ja paljon tätä myrkkyä vieläkin leijailee kansallisessa elämässämme. Omaksi henkiseksi ja älylliseksi terveydeksemme, yhtä hyvin kuin sodan tarpeiden vuoksi, me vaadimme kansallista puhdistusta tästä myrkystä, joka on saattanut meidät tuhon partaalle.

Me emme rakenna lujasti Yhdistyneitä Kansakuntia niin kauan kuin sallimme olevan hallitsevana kansallisessa ajatuksessa uskon, että jokin taikavoima, tai "sattuma" voi "selittää" liittomme Neuvostoliiton kanssa, taikka puoleltamme Neuvostoliiton suuret saavutukset. Kaukana siitä että se olisi satunnaista, joten meidän on opittava ymmärtämään näitä asioita luonnollisen lainmukaisuuden tuloksena, historiallisena välttämättömyytenä; jonaakin sellaisena mikä kohoaa syvimmistä voimista, jotka liikuttavat koko edistysmielistä ihmiskuntaa. Se oli voimakas käsite, joka antoi meille varapresidentti Wallacen puheen toukok. 8 p:ltä ja teki siitä maailman laajuisen aseiden värväämiseksi Yhdistyneiden Kansakuntien lipun alle. Meidän täytyy ruveta *ymmärtämään* Neuvostoliittoa sen maailman historiallisessa yhteydessä, ihmisrodun yhtenä suurena saavutuksena sen pitkässä eteenpäin marssissa, kuten vuotta 1775 omassa historiassamme, kuten Ranskan tapahtumia 1792 ja bolivarilaista vallankumousta Latinalaisessa Amerikassa ja kuten meidän omaa henkiorjuuden poistamista sisällissodassa. Meidän on käsitettävä Neuvostoliiton loistavat saavutukset tässä sodassa pitkän, vaikean ja urhoolisen valmistuksen tuloksena päivää varten, jolloin se rinnan Yhdysvaltojen, Britannian, Kiinan ja koko Yhdistyneiden Kansakuntien kanssa tulee kantamaan pääkuorman taistelussa ihmiskunnan tulevaisuuden puolesta.

Mitä tuhoisaa ajatuksen pikkumaisuutta onkaan, mikä sallii Lady Astorin tällä traagillisella hetkellä kohottaa kimakan äänensä julistamaan: "Venäläiset taistelevat ainoastaan omaksi edukseen"? Mitä moraalista ja älyllistä sokeutta onkaan siinä, mikä sallii oletetusti vastuunalaisen Amerikan demokratian puhemiehet valitsemaan hetken, jolloin miljoonat Neuvostoliiton kansalaiset antavat henkensä meidän yhteisen vapautemme puolesta,

ilmaisemaan järjetöntä pelkoa "Venäjän ja venäläisten etujen kontrollista"?

Tämä ei ole vain kysymys "oikeudenmukaisuudesta ja rehellisyydestä Venäjää kohtaan." Se on koe omasta kansallisesta kyvystämme suojella omaa kansakuntaamme, omasta kansallisesta kyvystämme ajatella oikein, oman moraalimme terveydestä kansakuntana, omasta valmiudestamme ylimpään kokeeseen *Yhdistyneiden Kansakuntien johdon etunenässä.*"

Woodrow Wilsonin lausumat sanat ovat tänään enemmän totta kuin silloin kun ne lausuttiin, että "*Venäjälle annettu kohtelu sisarkansojen taholta . . . tulee olemaan karvas koe niiden hyvästä tahdosta.*" *)

Yhdistyneiden Kansakuntien sotilaallinen iskuvoima, joka on riittävä akselin murskaamiseen, on ennenkaikkea Yhdysvaltain, Suur-Britannian ja Neuvostoliiton käsissä. Tähän voimaan liittyy suunnatoin vastuunalaisuus. Nämä kolme suurta kansakuntaa, suuremmin kuin kutkaan toiset, ovat täten yhteisesti suunnattomassa vastuunalaisuudessa voitosta ja maailman uudelleen järjestämisestä. Täten käytetyn yhteisen johdon laadusta, Yhdistyneiden Kansakuntien kolmen suurimman sotilaallisen voiman kyvystä *työskennellä yhdessä* ja yhdistää kaikki muut jäsenet yhteistoimintaan vapaina tasa-arvoisina kansakuntina, siitä riippuu voiton hetki ja rauhan luonne.

Mitään ei voiteta silmiemme ummistamisella tosiseikalle, että Yhdysvalloissa on vaikutusvaltaisia voimia, jotka vastustavat koko Yhdistyneiden Kansakuntien käsitettä *sen vuoksi, että he ovat edelleen äärimmäisen vihamielisiä Neuvostoliittoa kohtaan.* He puhuvat kevytmielisesti ja yksinpä riemulla miten "Hitler ja Stalin tuhoavat toisensa"; he ilmaisevat ajatuksia, että "ellei Hitler suorita työtä loppuun, niin Yhdysvaltain täytyy se tehdä"; he jatkavat ja kiihdyttävät "kommunistivastaista" kamppailuaan, jossa he yhä vieläkin sanallisesti kertaavat tekstikirjoja, joita he tuottivat hitleriläisestä Saksasta tähän maahan 1933; he käyttävät viimeiseen rajaan, sotaponnistelun ja kansallisen yhtenäisyy-

*) Woodrow Wilson, puhe kongressille, tammik. 8 p. 1918.

den hajoittamiseksi, niitä kommunistivastaisia lakeja, joita he soluttivat kansakunnalle sekaannuksen aikana, jolloin he uskalsivat avoimesti julistaa Neuvostoliiton maamme leppymättömäksi viholliseksi ja jokaisen Amerikan kommunistin maansa petturiksi — joka on häikäilemätöntä Hitlerin ohjelman kopioimista.

Yhdistyneet Kansakunnat ovat voiton väline. Kansakuntamme eloon jääminen vaatii voittoa. Neuvostoliitto on Yhdistyneiden Kansakuntien oleellinen osa. Keskinäinen luottamus maamme ja Neuvostoliiton välillä ja yhteinen työskentely Yhdistyneiden kansakuntien johdossa on ehdottoman tarpeellista.

Siksi ilman poikkeusta kaikki, mikä häiritsee tätä keskinäistä luottamusta, on poistettava — kaikki, yksinpä järjettömät ja ristiriitaiset ennakkoluulomme.

Tarkoitammeko sitä, kun sanomme: “Kaikki voiton puolesta”?

Suurempaa patriotismia ei osoita kukaan kuin ihminen joka luopuu ennakkoluuloistaan maansa eduksi!

Minä olen vakuutettu, että Amerikan kansa poistaa kaikki vastustukset Neuvostoliiton mitä täydellisempään sisällyttämiseen Yhdistyneisiin Kansakuntiin ja sen yhteistyöskentelyyn maamme kanssa sen johdossa.

LUKU XIII

Suur-Britannia ja Yhdysvallat

Yleisesti oletetaan julkisessa väittelyssä tässä maassa, että mitä suurin solidaarisuus vallitsee “kahden suuren anglo-saksilaisen vallan”, Yhdysvaltain ja Suur-Britannian, kesken. Sellaiset pintapuoliset ajattelijat kuin “Union Now”-propagandistit pohjaavat “ohjelmansa” koko maailmaan nähden tälle oletukselle. Mutta valitettavasti on totta, että ristiriidat näiden kahden maan välillä ovat tuoneet eteen hyvin itsepintaisia käytännön problee-

meja ratkaistavaksi Yhdistyneiden Kansakuntien yhteen takomisessa.

Minkä luontoisia ovat nämä ristiriidat? Vastauksen saamiseksi tähän kysymykseen, kääntykäämme jälleen puheeseen, josta lainauksia jo ensimmäisessä luvussa esitimme, puheeseen jonka monopolipääoman tieteellinen työskentelijä piti sijoittajapankkiirien kokoukselle vuoden 1940 lopussa. Toht. Jordanin joidenkin fraasien kertaaminen on paikallaan tässä kohdassa, tehdäksemme selväksi vastusten luonteen englantilais-amerikalaisessa yhteistoiminnassa Yhdistyneiden Kansakuntien sisällä:

“Mikä tahansa on sodan tulos, Amerika on lähtenyt imperialismin tielle sekä maailman asioissa että elämänsä kaikissa pyrkimyksissä. Vaikkapa Englanti meidän avullamme suorituksi tästä taistelusta ilman tappiota, se tulee olemaan niin köyhtynyt taloudellisesti ja niin halvaantunut arvovallassaan, että on epätodennäköistä tokko se kykenisi ottamaan uudelleen tai säilyttämään maailman asioissa hallitsevaa asemaa, joka sillä on ollut niin kauan. Parhaassa tapauksessa Englannista tulee nuorempi kumppani uudessa anglo-saksilaisessa imperialismissa, jossa Yhdysvaltain taloudelliset lähteet ja militaarinen ja laivastollinen voima tulee olemaan painopisteen keskuksena.”

Samat ajatukset muodostivat perustan Henry R. Lucen ohjelmalliselle manifestille “Amerikalainen Vuosisata”, joka julkaistiin jotenkin samaan aikaan.

Tämä Jordan-Lucen koulun “utopistinen imperialismi” on jo kärsinyt haaksirikon sodan kareilla, sillä sota ei ole kehittynyt tekstikirjojen mukaisesti. Siitä ei enää puhuta julkisesti, se on joutunut hieman huonoon maineeseen ja hylätyksi. Mutta toht. Jordanin huomioimat ankarat todellisuudet, hajoavan brittiläisen siirtomaaimperiumin perusteiden tuhoutuminen, ovat todellakin nostattaneet probleemeja, jotka tulevat hämmentämään näiden kahden hallituksen välisiä suhteita ja tuomaan probleemeja Yhdistyneille Kansakunnille. Tänään yksinpä Herbert Hoover myöntää esitetyn Setä Samulin-John Bullin liiketoveruuden yhdistetyssä anglo-saksilaisessa imperialismissa ottamaan entisen

maailman rakenteen paikan, olevan epätodellista uneksimista. Mutta hylätty Jordan-Lucen utopismin tilalle ei ole vielä asetettu mitään yhdenmukaista ohjelmaa säännöstelemään Britannian ja Amerikan taholta sellaisia problemeja kuin Latinalaisen Amerikan, Intian, Afrikan, Espanjan, vichyläisen Ranskan y. m. suhteita. Yhdistyneillä Kansakunnilla on vielä toistaiseksi vain Atlantin Julistuksen ylimalkaiset säädökset ohjeena.

Täten synnytettyyn repeämään on jatkuvasti tunkeutumassa riitoja erikoisista kysymyksistä, jotka ilmaisevat jatkuvia vastakkaisuuksia kahden kilpailevan imperialistisen vallan kesken, jotka vielä ovat olleet kykenemättömiä kohoamaan imperialistisen luonteensa yläpuolelle silloinkaan kun ne taistelevat sotaa, joka peruuttamattomasti on muodostunut kansan sodaksi kansallisen vapauden puolesta.

Yhdistyneiden Kansakuntien ja kaikkien tehtävänä, jotka avustavat Yhdistyneiden Kansakuntien ohjelman takomista, on sovittaa, lieventää ja löytää ratkaisuja (väliaikaisia ja pysyviä) näihin Suur-Britannian ja Yhdysvaltojen välisiin riitoihin, yhtä hyvin kuin problemeihin, jotka kohoavat yhtäältä näiden suurvaltojen ja toisaalta heikompien valtojen ja siirtomaakansojen välillä. Tämä on tarkoituksemme kysymyksen pohtimisessa tässä. Ei ole yhteisen asian palvelemista väistää sellaisia problemeja, tai jättää huomioonottamatta voimien oleellista imperialistista luonnetta, jotka niitä synnyttävät.

Sellaiset probleemit ovat perinnöllisiä taloudellisessa, yhteiskunnallisessa ja poliittisessa järjestelmässä, joka hallitsee Suur-Britanniaa ja Yhdysvaltoja. Tuo on järjestelmä, joka yleisesti tunnetaan kapitalismina sillä kehitysasteella, jolloin monopolipääoma on hallitsevana. Monopolipääoma on ratkaisevana tekijänä nykyaikaisessa imperialismissa ja se hallitsee sekä Yhdysvaltoja että Suur-Britanniaa. Kun kerran monopolipääoma on tullut valtaan, ainoastaan perinpohjaisin ja kauaskantoisin valankumous (sosialismin käytäntöön ottaminen) voi sen poistaa. Mutta koska olemme tämän kirjan käsittelyaiheeksi ottaneet voiton saavuttamisen probleemin Yhdistyneille Kansakunnille,

siihen luettuna kapitalistiset ja sosialistiset maat, ilman mitään tarpeellisia perusmuutoksia yhdenkään maan hallituksessa, on selvää, että me emme aseta imperialismiin poistamista voiton ohjelmaamme; meidän käsityksemme mukaan imperialismista, sen poistaminen vaatii itse kapitalismin poistamista.

Kun Sumner Welles lausui: "Imperialismin aikakausi on päättynyt", hän käytti termiä "imperialismi" vähemmän perusteellisessa mielessä kuin minä sitä käytän tässä väitteessä. Mr. Welles selvästi tarkoitti sanoa, että suurten siirtomaaimperiumien aika on päättynyt, eikä siinä mielessä että monopolipääoman aikakausi olisi päättynyt. Se on tässä mielessä kun nämä sanat on käsitettävä, jos niillä tulee olemaan mitään käytännöllistä merkitystä. Mutta suurten siirtomaaimperiumien häviäminen ei hävitä monopolipääoman luontaista imperialistista luonnetta, eikä hävitä sen pyrkimyksiä maailman valtiuteen; ne esiintyvät vain toisissa muodoissa. Se ei ole mikään oletus, että nämä luontaiset imperialistiset pyrkimykset olisivat hävinneet Yhdysvalloilta ja Britannialta, mikä tekee mahdolliseksi luonnehtia tämä sota kansan sodaksi kansallisen vapauden puolesta, vaan tosi-seikka että sota, murtautuen imperialismiin rajojen ulkopuolelle, on asettanut kaikille kansakunnille, yksinpä imperialistisillekin valloille, vaihtoehdoksi joko tulla tuhotuksi akselin käden kautta tai voittaa liiton ehdolla Neuvostoliiton kanssa, vapauttaa kansakunnat ja poistaa siirtomaasysteemi. Täten historia on määrännyt tietoisimmat imperialistitkin sotaan, joka oleellisesti on imperialismivastainen.

Monet kirjoittajat ovat tämän sodan käsittelyssä erikoisen ylimalkaisia ja sekavia imperialismiin luonteesta ja sen roolista tässä sodassa. Joillekin heistä se yksinkertaisesti johtuu ymmärryksen puutteesta; toisille se on määrätietoista lukijainsa sekoittamista arkaluontoisten probleemien syrjäyttämiseksi. Se on mahdollisestikin viimeainittu syy, joka panee hyvin tunnetun kirjoittajan kansainvälisistä kysymyksistä, Vera Micheles Deanin, sanomaan: "Suhteet, jotka tunnetaan imperialismina, tulevat valitsemaan yhdessä tai toisessa muodossa niin kauan kuin jotkut

kansat ovat taloudellisesti edistyneitä ja toiset taloudellisesti takapajuisia.” *)

Tämä on totta ainoastaan jos siihen lisäämme, että edistynyt maa on kapitalistinen, jossa monopolit ovat jo alkaneet hallita sen elämää. Tätä juuri Mrs. Dean välttää sanomasta ja siten sivuuttaa imperialismin oleellisen luonteen. Todistettuna tosi-seikkana on, että Neuvostoliitossa, jossa ei ole kapitalismia, suhteet taloudellisesti edistyneiden tasavaltojen ja takapajuisten maiden kanssa ovat kehittyneet ilman mitään sellaista, mitä voitaisiin väittää riistoksi, sorroksi tai imperialismiksi. Mutta täytyy myöntää, että Mrs. Deanin kaava on tarkka kuvaillessaan Britannian ja Yhdysvaltain suhteiden välttämätöntä suuntaa takapajuisiin maihin nähden — niin kauan kuin tätä suuntaa ei estä ylempi voima, voima mikä nyt ilmenee sodan tarpeissa ja vaatii kansakuntien vapauttamista, että ne saataisiin meidän puolelle voiton puolesta, tai estääkseen niiden lankeamasta akselin valheellisten itsenäisyyslupausten uhriksi. Tätä sodan tarpeiden imperialismivastaista vaikutusta voimistutetaan ja on se löytänyt puhemiehensä Britanniassa ja Yhdysvalloissa väestön luonnollisten ja perinteellisten imperialismivastaisten voimien joukosta, ennenkaikkea työväenliikkeessä. Yhdistyneiden Kansakuntien keskuudessa sitä edustaa Kiina, jossakin mitassa pienemmät kansakunnat, ja ratkaisevimmin Neuvostoliitto.

Tässä luvussa me olemme kiintyneet pääasiallisesti probleemeihin, jotka kohoavat Britannian ja Yhdysvaltain kilpailusta entisten ja nykyisten imperialististen etujen pohjalta. Selvästi se olisi tuhoavin Yhdistyneiden Kansakuntien solidaarisuudelle, jos Yhdysvallat lähtisi kamppailuun käyttääkseen sotaa tilaisuutena ottaa haltuunsa brittiläinen imperiumi John Bullin kanssa nuoremaksi liiketoveriksi — jos se käyttäytyisi hyvin. Sodan aikaisemmassa vaiheessa brittiläisten imperialistien oli hymyiltävä ja uskoteltava pitävänsä siitä, kun toht. Jordan ja Mr. Luce ilmaisivat loistavat suunnitelmansa. Mutta tuo aika on aikoja

*) Vera Micheles Dean, *The Struggle for World Order*, siv. 50, New York, 1941.

sitten mennyt, aina siitä saakka kun tuli selväksi, että kaikki kansakunnat yhdessä ovat samassa veneessä ja että sodan hätätilanteet asettavat pakkolakina määrätyn "tasapuolisuuden uhrauksissa" Suur-Britannian ja Yhdysvaltain kesken.

Myöskin näyttää siltä, että Neuvostoliitolla on lisääntyvä rooli Yhdistyneiden Kansakuntien sisällä vastakkaisuuksien lieventäjänä Suur-Britannian ja Yhdysvaltojen välillä. Neuvostoliitto, jolla selvästi ei ole minkäänlaista etua ikuistuttaa imperialistista kontrollia Intian tai muiden alistettujen kansojen yli, on vielä vähemmän kiinnostunut "välittämään niitä" Yhdysvalloille ja on valmis avustamaan taistelua kuolemaan saakka niiden pitämiseksi pois akselin kynsistä.

Britanniassa ja Yhdysvalloissa ne voimat, jotka enimmänsä avustavat englantilais-amerikalaisen solidaarisuuden lujittamista, ovat ne jotka kaikkein päättävimmän vaativat ja taistelevat kaikkien *imperialististen ohjelmien* ja toimenpiteiden lopettamista, jotka ovat voiton esteenä sodassa, ensinnäkin omassa maassaan ja toiseksi Yhdistyneiden Kansakuntien yhteisenä politiikkana. Täten Yhdysvalloissa kun new-yorkilainen *Daily News* asettuu toisen rintaman puolesta Euroopassa sillä ehdolla että *brittiläisten* on avattava ja ylläpidettävä tämä rintama, Yhdysvallat hurrahten vain sivustakatsojana, se ei ole mitään muuta kuin englantilais-amerikalaisten suhteiden horjuttamista, Yhdistyneiden Kansakuntien hajoittamista ja toisen rintaman saboteeraamista. Ne amerikalaiset, jotka todella lujittavat englantilais-amerikalaisia suhteita, Yhdistyneiden Kansakuntien rakentamista ja avustavat toisen rintaman toteuttamista, ovat *ainoastaan ne*, jotka tiukasti vaativat Yhdysvaltain täydellistä osallistumista hyökkäykseen vihollista vastaan miehillä ja materiaalilla, kantaakseen mahdollisimman täyden osuuden kuormasta.

Intian nostamien kysymysten suhteen on tarpeellista mainita, että Intia on tekijänä englantilais-amerikalaisissa suhteissa. Selvää pitäisi olla että Jordan-Lucen näkökanta, joka avoimesti ilmaisee tai työskentelee kulissien takana, tekee Intiasta hyvin häiritsevän tekijän ja katkeroittajan näissä suhteissa. Brittiläiset imperialistit, aina käsittäen amerikalaisten imperialistien unelmat,

ovat hyvin epäluuloisia jokaiseen tekoon nähden Yhdysvaltain taholta, joka pyrkii antamaan tukea Intian kansan itsenäisyyspyrkimyksille, nähden sen vain machiawelliläisenä keinona osien irrottamiseksi Britannian imperiumista, voidakseen ne liittää amerikalaiseen imperiumiin. Heitä vahvistaa tässä epäluulossaan sellaiset puheet kuin minkä senaattori Reynolds, yksi Amerikan imperialismiin taantumuksellisimmista puhemiehistä, joka äkkiä on kääntynyt "Intian ystäväksi", — piti samassa mielessä kuin japanilaiset. Ja kun, lieventääkseen tätä epäilyä, amerikalaiset antavat ehdottoman tuen brittiläisille Intiassa, se vain vahvistaa brittiläisiä imperialisteja lujassa päättäväisyydessään murskata Intian kansallinen liike ja siten tehdä huonon asian pahemmaksi.

Kukaan amerikalainen ei voi avustaa Britanniaa Intian kysymyksen ratkaisemisessa ilman että hän itse alkaisi Jordan-Lucen "Amerikan imperiumin" selvästi hylkäämisestä.

Me emme luonnollisestikaan voi tyyntäyttää Britannian imperialististen piirien epäluuloisuutta vakuuttamalla heille, että Yhdysvallat tulee avustamaan heitä siirtomaaimperiumin ennalleen palauttamisessa yhteisen voiton hedelmien osuutenaan. Emme myöskään voi asettaa brittiläisen imperiumin hajoamista sodan päämääräksi. Mutta me voimme ja se täytyy selvästi tehdä ehdottoman selväksi nykyisellään olevan Britannian ja Yhdysvaltain tehokkaan yhteistyöskentelyn ennakkoehtona, että kumpikaan ei etuile yhteisen sodan kustannuksella, että Yhdysvaltain politiikka suhteessa siirtomaaimperiumiin määritellään puhtaasti sodan tarpeiden pohjalta, koskien kaikkia valtoja yhtäläisesti, eikä minkäänlaisena erikoisena amerikalaisena vallan tavoitteluna.

Aivan samoin kuin Yhdysvalloissa on imperialistisia ja imperialismivastaisia voimia ja poliittisia suuntia, niin on myöskin Suur-Britanniassa. Kummassakin maassa vastustus läheistä yhteistyöskentelyä vastaan sodassa nousee imperialististen voimien taholta ja niiden sovittelu ja säännöstely riippuu imperialismivastaisten voimien vaikutuksesta. Yksinpä Herbert Hoover myöntää, että "kilpailut imperialismien välillä ovat aiheuttaneet sodan" ja että "emme tiedä yhtään tapausta missä se olisi auttanut kestävä"

rauhaa.”*) Englantilais-amerikalaisten suhteiden probleemeja helpoitetaan, kun imperialistiset pyrkimykset kummassakin maassa alistetaan ja työnnetään taka-alalle; ne muodostuvat sitä vaikeammaksi mitä enemmän imperialistinen suunta on vaikuttavassa asemassa. Imperialistiset pyrkimykset pitävät hallussaan vallan asemia, mutta kärsivät siitä kuolettavasta epäedullisuudesta, että heidän vaikutuksensa vaarantaa yhteistä voittoa akselin yli; imperialismivastaiset voimat eivät ole vielä hyvin järjestyneet eikä niillä ole selvää käsitystä tehtävästään, mutta sodan tarpeet ajavat heitä yhä enemmän ja enemmän vaikuttamaan ja itse sodan luonteen vuoksi tulevaisuus kuuluu heille.

Se on sota ja sodan seuraukset, jotka ovat pirstoneet siirtomaaimperiumin systeemin, vanhan hallituksen perustan Suur-Britanniassa. Ne eivät ole Amerikan imperialismiin kilpailupyrekimykset, jotka ovat tämän aikaansaaneet. Ja siinä mitassa kuin tämän siirtomaasysteemin suurvallat itse joutuvat sodan kuluessa poistamaan, se johtuu selvästi vain yhdestä vaativasta motiivista, sotilaallisen tarpeen motiivista. Vaikkakaan leopardi ei milloinkaan voi muuttaa täpliään, kuitenkin leopardi menettelee toisin metsäpalossa kuin vaaniessaan saalista kukoistavassa metsässä. “Pirun ahdistamana täytyy toimia”, ja akseli-piru ahdistaa meitä kaikkia.

Se on brittiläisen imperiumin historiallinen onnettomuus, että sen suurin voiman lähde, siirtomaasysteemi, muodostui sen suurimmaksi heikkoudeksi, Akilleen kantapääksi. Mutta siirtomaasysteemin kuolema ei merkitse kuolemaa kansakunnille, joita se koskee, tai kansakunnalle joka sitä hallitsee, edellyttäen että kyseessä olevan maan kansa kykenee soveltautumaan uusien aikojen vaatimuksiin, uusiin ohjelmiin ja uusiin suhteisiin. Britannia on uhattuna perikadolla, ei siirtomaittensa menetyksen kautta, vaan tappiolla Hitlerin kädestä. Täten siirtomaarakennuksen poistamisella sodan valossa ei ole sen suurempaa merkitystä kuin vanhentuneiden ja puolustuskyvyttömiin linnoitusten alasrepimisellä,

*) Herbert Hoover ja Hugh Gibson, *The Problems of Lasting Peace*, sivut 234—35.

että niiden tilalle voitaisiin rakentaa syvä nykyaikainen puolustussysteemi.

Yhdysvallat voi edistää tai hidastaa tämän Britannian sota-probleemin ratkaisemista, joka muodostuu yhdeksi yleisemmistä koko Yhdistyneiden Kansakuntien problemeista. Jos Yhdysvalloissa kohotetaan voimakkaita ahnaita ääniä siitä miten Britannian uusi tilanne tulevaisuudessa jättää sen avoimeksi "Amerikan imperiumin" valtaukselle (olipa sitten tuo valtaus rauhallista tai väkivaltaista), sellaiset äänet vakavasti vahingoittavat sotayritystä, katkoen luottamuksen langat Yhdysvaltain ja Britannian välillä, saboteeraten voittoa. Jokainen osoitus Yhdysvaltain päätäväisyydestä hyljätä sellaisen "imperiumin tie", jokainen imperialismivastaisten voimien lujitus Yhdysvalloissa, tekee muutoksen Britannialle helpommaksi, lujittaa kansakuntien luottamusta ja jouduttaa voiton hetkeä.

Amerikan imperialismi on kehittynyt ilman suurta siirtomaaimperiumia. Sillä on määrättyjä etuisuuksia suhteessa brittiläismalliseen imperialismiin, erikoisesti nyt kun määrättyä siirtomaasysteemin hajaantumista tapahtuu sodan tuloksena. Nämä teoreettiset etuisuudet muodostavat perustan Jordan-Luce'n imperialistisen koulukunnan unelmille, joka käsittää vapautettujen siirtomaiden automaattisesti putoavan Amerikan monopolipääoman kytkimiin finanssi-, sijoitus- ja lainaustoiminnan kautta. Jordan-Luce koulukunta ei kuitenkaan ole ottanut huomioon sitä, että amerikalais-mallinen imperialismi todellisuudessa oli riippuvainen brittiläisen siirtomaatyypin olemassaolosta ja sen ympärille rakennetusta maailmanvallasta. Amerikalaiset imperialistit pitävät tätä vanhaa maailmaa jyrkkänä rajoituksena heille. Mutta he unohtivat, että kun rajoitukset poistetaan, silloin samanaikaisesti poistetaan maailman järjestelmän perustekijät, joiden alaisena he ovat oppineet toimimaan ja ettei heillä ole mitään asetettavana niiden tilalle. Amerikan imperialismi saavutti subjektiivisen kypsyytensä juuri aikana nähdäkseen maailman luisuvan käsistä, ei ainoastaan brittiläisen siirtomaasysteemin, vaan minkä tahansa mahdollisen imperialistien hallitseman maailman-systeemin.

Imperialistiset kilpailijat, jotka pahentavat Britannian ja Yhdysvaltain välisiä suhteita, ovat täten automaattisesti sodan edellisen maailman edustajia, maailman, joka ei enää palaudu. Mitä nopeammin ja perusteellisemmin tämä perustosisiikka voidaan tehdä selväksi, sitä parempi se on englantilais-amerikalaisille suhteille. Sellaisesta ymmärtämisestä tulee selvenemään tie näiden suhteiden käsittelemiseen kansojen todellisten kansallisten etujen ja sodan voittamisen tehtävien kannalta.

Britannian ja Yhdysvaltain kansoilla, yhtä hyvin kuin Yhdistyneillä Kansakunnilla kokonaisuudessaan, on yksi selvä ja kaiken voittava yhteinen harrastus ja se on eloon jäämisen ja voiton harrastus tässä sodassa, sekä siedettävämmän sodan jälkeisen maailman rakentaminen. Kaikki muu on alistettava tähän yhteiseen pyrkimykseen. Ja yhteinen suunta on taottava jokapäiväisessä elämässä, sodan alasimella. Se mikä osottautuu vahingolliseksi sodalle, se on armotta poistettava ja hävitettävä; se mikä avustaa voittoon, on löydettävä ja rakennettava ja toteutettava viimeiseen rajaan. Mihin tahansa se johtaneekin, vain yhden asian me tarvitsemme tietää, nimittäin että se johtaa meidät ulos akselin orjuutusmaailmasta ja sivistyksen häviämisestä.

LUKU XIV

“Runsauden taloudesta” sotatalouteen

Menestyksellisten liikemiesten hämmennys taistellessaan Washingtonissa sotatalouteen muuttamiskysymysten kanssa muistuttaa Alicea, joka astui peilin lävitse. Äkkiä kaikki näyttää päinvastaiselta kuin mitä oli “luonnollisessa” maailmassa, oikea muuttuu vasemmaksi ja kaikki toimii vastakkaisena. Ei ole ihme että monet ovat vetäytyneet levolle kovalla päänkivistyksellä. Mikään ei olekaan työläämpää kuin pakoittaa liikemiestä ajattelemaan uudella tavalla, ellei kyseessä ole samassa asemassa oleva byrokraatti.

Sotalalouden käsittelyssä kuitenkin kiertämättömästi vaaditaan uusia ajatusuomia. Kaaos Washingtonissa tänään on vain merkki siitä vaikeasta muutoksesta yhdestä talousmuodosta toiseen, jota vielä tähän mennessä on epätäydellisesti ymmärretty.

Talousjohtajamme ovat oppineet käytännön ja teorian taloudessa, jossa rahan runsaus automaattisesti määräsi tavarain runsauden ja ainoa näkyvä raja varastolle oli tehokkaan kysynnän raja, se on, rahan tukema kysyntä.

Sota muuttaa nopeasti kaiken tämän. Kongressi on myöntänyt ehdottoman riittävästi rahaa sotaan. Sen ilmoitetaan ylittäneen 200 biljoonan dollarin merkin. Sillä kongressi on vahvistanut omaatuntoaan, “tehnyt osuutensa” sodan puolesta ja voi palata tavanmukaiseen politiikkaansa. Todellisuudessa kuitenkin kongressionaaliset myönnytykset merkitsevät vain yhtä asiaa — kongressi on sysännyt presidentille täyden vastuunalaisuuden ja auktoriteetin sotatuotantoon. Fetishmi (taikausko) dollarin merkkiin, joka pitää myönnytyksiä sodan taloudellisen probleemin ratkaisemisen tekona, on jo todistanut tyhjyytensä ja on

häviämässä. Sotabudjetti on ainoastaan ilmaus sodan rajattomista tarpeista lisätä yhä enemmän ja enemmän tuotantoa.

Vanhojen sääntöjen mukaan sellaisen rajattoman kysynnän tuloksena pitäisi heti olla rajaton varasto. Ja Yhdysvaltain sotasuunnitelmat todellisesti pohjautuivat sellaiselle ajatukselle. Mutta kylmän harmaa aamu sellaisen juopuneen ajatuksen jälkeen on jo koittanut. Vanhat säännöt eivät yksinkertaisesti menesty. Todellisuudessa ne usein näyttävät toimivan vastakkaisesti.

Kun etumaisimmat talousajattelijamme heräsivät tähän tosi-seikkaan, he päästivät heti kirkunnan inflation vaarasta. Rajaton kysyntä, asetettuna vastakkain rajoitetun tuotannon kanssa, merkitsee hintojen nousua ja inflatiokierteen alkua. Sitä vastoin kuin aikaisemmin, mitä suurempi oli kysyntä, sitä halvempi oli tuotanto, äkkiä sääntö muuttuu päinvastaiseksi ja suunnaton kysynnän lisääntyminen jatkuvasti kohottaa tuotantokustannuksia ja hintoja. *New York Timesin* talousekspertit, Kansallinen tehtailijaliitto, y.m. näkevät hetikohtaisen inflatiovaaran ja havaitsevat samalla hetkellä parannuksen sille; parannus luonnollisestikin on luopua perinteellisestä palkkojen, työn palkkion, käsittelystä tuotannossa. Suuttuneena he hylkäävät kaiken sekaantumisen vuokria, korkoja ja liikevoittoja koskeviin sääntöihin; ne ovat pyhät ja tuotannon päävipusin, jota ilman kaikki pysähtyisi. Mutta palkat eivät kuulu suojeluksen alaiseksi niille, jotka tiukasti vaativat näiden sääntöjen säilyttämistä; se on ala, johon heidät on aina opetettu kääntymään "varakeinona"; ja se on palkkojen kustannuksella kun he nyt esittävät inflation väistämistä.

Minä olen kuluttanut useita viikkoja tutkiakseni nykyhetken kirjoituksia sodan talousprobleemeista. Mistään en ole löytänyt mitään, joka alkaisi antaa probleemista yleiskuvaa, lukuunottamatta niitä kahta tilanneselostusta, jotka Mr. Bernard M. Baruch alisti yhteiselle kongressionaaliselle ja kabinetin komissiolle maaliskuun 6 p., 1931, jonka hän julkaisi otsikolla *Taking the Profit Out of War* (Liikevoittoilun hävittäminen sodasta); Mr. Baruchin äskeiset keskustelut, mikäli sanomalehdet ovat niistä kertoneet; ja Tolanin komitean raportti Kuleksivasta Työväestöstä, johon Mr. Baruch on suuresti vaikuttanut. Kysy-

myksen ydin ilmaistiin Tolanin komitean kolmannessa raportissa seuraavasti:

“... Taloudellisessa elämässämme ei ole mitään sellaista alaa, joka olisi sivuasiana kaikki käsittävässä sodassa. Jokainen ala täydytään suunnitella, täydytään ohjata, täydytään saattaa keskuksellisen hallinnon kontrollin alaiseksi. Kaikki käsittävä sota vaatii, että meidän suurta taloudellista systeemiämme hoidetaan yksityisen teollisuuslaitoksen järjestämissä linjojen mukaisesti. Ylimmän sotatuotannon ehtojen alaisuudessa jokapäiväiset markkinasuhteet jotenkin kokonaan häviävät.”

Nykyiset sekaannukset, hidastumiset, pullonkaulat ja murtumiset sotatuotannon vaatimusten suhteen ovat suureksi osaksi tulosta siitä ettei ole käsitetty tätä keskustotutuutta ja tehty siitä tarpeellisia johtopäätöksiä. On ollut olemassa jonkunlainen kompromissi vanhan rajoitetun kysynnän talouden ja tarpeellisen uuden sotatalouden välillä, joka on rajattoman kysynnän taloutta ja sen seurauksena suhteellista niukkuutta, johon voidaan vastata ainoastaan suunnitelman mukaisella hallinnollisella tuotannon kontrollilla. Kiertämättömänä seurauksena sellaisesta kompromissiyrityksestä kahden muodon välillä on se, että maa kärsii molempien puutteellisuuksista eikä kummankaan hyvistä puolista.

Kamppailu “liike-edut kuten tavallisesti” politiikkaa vastaan on jättänyt tämän kohdan kokonaan huomioonottamatta. Varmastikin jokainen tietää, että meillä ei saisi olla liike-etuja kuten tavallisesti, mutta tärkeä läksy, joka meidän on nyt opittava, on se että meillä ei voi olla “viittäkymmentä prosenttia liike-etuja kuten tavallisesti”, eikä edes “kymmentä prosenttia liike-etuja kuten tavallisesti”, koska koko taloutemme nyt toimii uusissa oloissa. Tolanin komitean raportin sanoilla, kirjaimellisesti on totta, että ylimpää sotatuotantoa varten kansallisen taloutemme “jokainen ala” täytyy “suunnitella, täytyy ohjata, täytyy saattaa hallinnollisen kontrollin alaisuuteen” ja että “jokapäiväiset markkinasuhteet jotenkin kokonaan häviävät.”

Etuoikeyksien systeemi, jolla on yritetty saada jonkunlaista alkeellista kansakunnan talouden keskuksellista kontrollia, on murtunut juuri sen vuoksi että se kokonaan epäonnistui saavuttamaan ase-

tettuja tarkoituksia; se nojaa kokonaisuudessaan markkinasuhteisiin, joiden yli se yrittää järjestää ylempää johtoa. Sen kautta se synnyttää sekaannusta markkinaprosessissa, mutta ei tuo mitään uutta johtoa. Etuoikeussysteemit *eivät ole lainkaan suunnitelmallisuutta ja ne ohjaavat* ainoastaan kielteisellä tavalla.

Ylin sotatuotanto vaatii keskushallintoa, joka suunnittelee, suuntaa, ohjaa ja kontrolloi *koko kansakunnan talouden*. Siksi kunnes alamme rakentaa sellaista keskushallintoa, kansakunta tulee yksinkertaisesti rämpimään eteenpäin, ottaen käytäntöön yhden hätäkeinon vain hylätäkseen sen ja pannakseen uuden sen tilalle, vastenmielisyyden lisäämiseksi.

Erikoisen mielenkiintoinen kysymys on, että miksi kansallisen talouden kanssa painivista hallitusvirastoista se oli Tolanin komitea, joka tuli suorimmin kokoo kansallisen talouden probleemin ytimeen?

Vastaus epäilemättä on: juuri siksi, että Tolanin komitea varsinaisesti pantiin tutkimaan *kuleksivan työväen* rajoitettua probleemia, joten erehtymättömästi tehtävän erikoinen luonne johti komitean yleisen probleemin ytimeen. Ylimmän sotatuotannon probleemi näes on perusteellisesti ja ratkaisevasti probleemi työvoiman järjestämisestä ja jakamisesta. Kaikki toiset hallituksen toimistot, jotka ovat painineet kansakunnan talouden kanssa, ovat sivuuttaneet niiden keskeisimmän probleemin juuri siksi, että työvoima on heidän mielestään ollut vain toisarvoinen tekijä, eikä keskeisin. Dollarin merkki on täyttänyt heidän mielensä, jotka on suunnattu rahan kautta kontrolloivan mekanismin uomaan ja työtunnin merkkiä on käsitelty ainoastaan toisarvoisena teknillisenä seikkana, kuten sähköenergian kilowattituntia. Siitä johtuu, että tänään, kun maa on yhdeksän kuukautta julistanut olevansa kaikki käsittävässä sodassa, hälyyttävän suuri lukumäärä työläisiä ja koneistoa on *työttömänä* maassa. Enemmän, paljon enemmän, kylläkin tuottaa sotaa varten, mutta tämä on saatu aikaan ainoastaan suunnattomien ja tarpeettomien koko taloudessa tapahtuvien epäjärjestysten kustannuksella, jotka jo uhkasivat vakavilla poliittisilla vastaiskuilla väestön taholta, jota ne koskivat.

“Jokapäiväisten markkinasuhteiden” häviäminen on jo tapahtumassa, mutta kaaosmaisesti ja epäjärjestyneesti, kun talouden keskushallinto ei suunnitelmallisuudella ota sen paikkaa. Tämä on paniikkimaisen inflatiosta kirkumisen takana olevan vaaran todellisuus, joka nousee perinteellisiä kaavoja seuraavien taloustieteilijäin taholta.

Inflatiota ei voi olla kansakunnan taloudessa, joka on kauttaaltaan hyvin järjestetty keskushallinnon alaiseksi. Ja ilman sellaista hallintoa inflatiota ei voida estää. Inflatio näes on pelkästään talouden murtumisen ilmausta, jossa markkinat ovat hävinneet säännöstelevänä apuvälineenä ja hallintoa ei ole asetettu ottamaan sen paikkaa.

Keskushallinnon taloudellisen kontrollin päämekanismina on *säännöstely*. Mutta se ei ole säännöstelysystemi, jonka amerikalainen yleisö jo tuntee. Se on ainoastaan ensimmäinen askel *säännösteltyn kulutuksen* suuntaan. Se on *säännöstelysystemi* tuotannon alalla, josta nyt puhumme, materiaalien ja työvoiman säännöstely suunnitelman mukaisesti, tuotantotehtävän jakaminen jokaiselle käytettävissä olevalle henkilölle ja koneelle, markkinasuhteista välittämättä.

Mitään mahdollointia ei tässä ole. Tekniikka on hyvin tunnettu ja teknikkoja on saatavissa. Teknilliseltä puolen se on vain systeemin laajentamista, jolla suurtrustit on rakennettu käsittämään maan koko talouden. Vaikeudet eivät ole teknillisiä; ne ovat vaikeuksia saada ratkaiseva päätös työn suorittamiseen. Haluttomuus rohkeasti käydä käsiksi tähän tehtävään on se, mikä estää sen toteuttamista. Tämä haluttomuus on niin voimakas, että mahdollisestikin tarvitaan suurempi onnettomuus pakottamaan kansakunta siihen. Mutta juuri tämä tehtävä tullaan suorittamaan, sillä se on ainoa keino, jolla on mahdollisuus saada aikaan lähimainkaan maksimi sotatuotanto; se on ainoa keino jatkuvasti toimivan talouden saamiseksi sodan ajaksi.

Heittäkäämme lyhyt silmäys sotatuotannon suunnan pääsuunnitelmiin vallitsevan systeemin alaisena. Valitettavasti meillä ei ole Tolanin komitean tutkimuksen viimeisimpiä tuloksia, joita ei vielä ole painettu; ne tulisivat olemaan enemmän vakuutta-

via siksi, että ne käsittävät virallisen sota-ajan ensimmäiset kuu-
kaudet. Mutta jo tiedämme, ettei ole tapahtunut muutosta tosi-
seikkojen perustassa siitä mitä komitean kolmas raportti osoitti.
Kyseessä oleva raportti osoitti, että 1941 lopussa sotatuotanto-
urakkain jako olemassaolevien tehdaslaitosten kesken oli seuraava:

174,000 laitoksella ei ollut urakoita lainkaan;
10,000 oli alkuperäisiä tai sivukontrahteja, joista
100:lla oli 83 prosenttia kaikista urakoista, joista taasen
10:llä oli melkein puoli kokonaismäärästä.

Raportissa sanotaan: "Todistukset osoittavat, että riittämät-
tömän tuotannon suunnitelmallisuuden ja järjestelyn tuloksena
monet yhdyskunnat kautta kansakunnan ovat vastakkain taloudel-
lisen rappeutumisen ja hajoamisen kanssa. Kymmenettuhannet
pienet liikelaitokset ovat olleet pakoitettut sulkemaan ovensa.
Työttömien joukkoja kerääntyy kautta maan. Näiden työttö-
mien sattumavarainen siirtolaisuus on jo alkanut."

Suuri enemmistö tehtailijoista ja heidän työläisistään vaatii
mahdollisuutta päästä osalliseksi sotatuotantoon. Mutta heiltä
kielletään tämä mahdollisuus ja vieläpä kielletään mahdollisuus
tuottaa siviilitarpeitakaan. Samanaikaisesti kuitenkin suurkorpo-
rationsit, joilla on suurin osa kaikista urakoista, kuluttavat pal-
jon aikaa ja materiaaleja uusien tehtaiden rakentamiseen täyt-
tääkseen nämä urakat, vaikka olemassaolevat tehtaot ovat jou-
tilaana.

Poliittinen painostus Washingtoniin on jo pakoittanut joihin-
kin hätätilannetoimenpiteisiin tämän sietämättömän tilanteen lie-
ventämiseksi. Sellaiset hätätoimenpiteet ovat tarpeellisia, mutta
perusväitelmällemme ne ovat vähäpätöisiä sillä ne eivät miten-
kään muuta systeemin luonnetta, joka on tuottanut mahdotto-
man tilanteen, kuten ylläolevat numerot osoittavat.

Joskus väitetään että tämä on kiertämätöin tulos siitä, kun
tuotantourakat annetaan suurimmille ja tehokkaimmille tuotan-
toyksiköille ja että tämä on tarpeellista huolimatta siitä mitä va-
hingollisia sivuseikkoja se mahdollisesti tuo tullessaan. Epäile-
mättä suurimmat ja tehokkaimmat tuotantoyksiköt on ennen-

kaikkea asetettava työhön ennenkuin tuotantoa voidaan jakaa pienemmille yksilöille. Mutta se mitä näemme, on se, että sen jälkeen kun enempi kuin vuosi on oletettu maksimimitassa oltavan muuttumassa sotatalouteen, tuotannon jakamista pienemmille yksiköille ei tapahdu missään huomattavammassa mitassa. Sen sijasta on todellisuudessa tuotantokyvyn heikentämistä ja tuhoamista.

Lyhyesti sanoen, seurattu muuttamisprosessi sotatalouteen on ollut mitä tuhlaavinta, kaaosmaisinta, hitainta ja tuhoisinta siviilimoraalille, mitä voidaan kuvitella.

Monet liberaalit selittävät kaiken tämän johtuvan osaksi "dollari-vuodessa"-miesten liiallisesta vaikutusvallasta, teollisuuspohdaintain edustajista, jotka ensikädessä toimivat omien liikkeittensä hyväksi ja vain satunnaisesti hallituksen eduksi. Minä en voi yhtyä liberaalisten ystäviemme sotahuutoon "dollari-vuodessa"-miehiä vastaan yleisesti. Minä en epäile, että eikö monet rikokset, joista he syyttävät, ole tosia ja sellaiset tapaukset vaativat lujaa käsittelyä. Mutta se ettei nähdä mitään muuta, merkitsee pääkysymyksen sivuuttamista. Vaikka jokaisella Washingtoniin menevällä liikemiehellä ja jokaisella teollisuusvirkailijalla olisi patriotismi yhtä puhdas kuin maahanputoava lumi ja vaikka hän olisi luopunut kaikista persoonallisen edun tavoitteluista, niin hän ei olisi kykenevä suorittamaan työtä paljoakaan paremmin kuin hän sen nyt suorittaa, ellei laiteta ohjauksen, suunnitelmallisuuden ja kontrollin systeemiä; ei ole mahdollisuutta eroittaa lampaita vuohista niin kauan kuin lampaat tuottavat samoja vahingollisia tuloksia kuin vuohet. Ja niin kauan kun ei ole olemassa suunnitelmaa eikä suunnitelmallista taloutta enempää kuin hallinnollista systeemiä, joka todella kontrolloisi taloutta kokonaisuudessaan, niin olipa silloin hyviä tai huonoja miehiä, ei paljoakaan muuta asiaa pitemmän päälle. He kaikin tulevat tuottamaan hyvin paljon samankaltaisen kaaoksen mikä meillä on tänään. Ja siksi taloudellisten kysymysten käsittelyssä en paljoakaan sure pahoista "dollari-vuodessa"-miehistä, sillä, lukuunottamatta määrättyjä viideskolonnalaisia ja tappiomielialan aineksia, jotka vastustavat ja jarruttavat kansakunnan sotaponnistelua, en voi sanoa että kuka on hyvä ja kuka paha ennenkuin

meillä on johtosysteemi, jolla heidät kokeillaan. Niin kauan kuin heidät jätetään toimimaan ilman muuta ohjetta kuin heidän entinen kokemuksensa, he kiertämättömästi tekevät väärin sen vuoksi, että heidän entinen kokemuksensa ei ole ollut valmistusta sotatalouden probleemien ratkaisemiseen.

Kysymyksessä ei ole hyvät liikkeenhoitajat tai huonot liikkeenhoitajat, "dollari-vuodessa"-miehistä uranaukaisijoita vastaan tai patriooteista liikevoittoilijoita vastaan. Nuo kysymykset voivat tulla todellisiksi vasta sen jälkeen kun meillä on selvä suunta asetettuna, kaikki käsittävä suunnitelma laadittu ja henkilöitä voidaan arvostella palveluksensa laadun perustalla tälle suunnitelmalle. Niin kauan kun heidät jätetään suunnitelmattomuuden varaan, huonojen miesten tai hyvien miesten etsintä on yhtä turhaa kuin neulan etsiminen heinäsuovasta.

Se ei ole tulosta "kinastelusta, riitelemisestä, kateellisuudesta ja kilpailusta" eri hallitustoimistojen välillä, kuten sanomalehtien kolumnisti-ylimyksset meille niin vakavasti vakuuttavat, sillä nämä rumat ilmiöt Washingtonin elämässä ovat seurausta eikä syytä sotataloutemme hätäkeinojen murtumisesta.

Se ei ole alkava inflatio, joka jo ilmaisee itsensä, mikä tukehtuttaa sotatuotantomme yritystä, vaan todellisen taloudellisen keskushallinnon puute, joka pohjautuisi suunnitelmille, jotka säännöstelyllä ja hintojen määräämisellä pannaan käytäntöön (suuren kepin ollessa varastossa), sitävastoin kuin inflatio on murtumisen seurausta eikä sen syy. (Luonnollisestikin inflation edelleen kehittyminen puolestaan syventää murtumista, mutta sen ei ole sallittava salata sen todellista lähtökohtaa.)

On otettava vastaan totuus, että paljon hallinnollisesta koneistosta, joka Washingtonissa on laitettu käsittelemään taloudellisia kysymyksiä, on ei ainoastaan hyödyttömyys, vaan paljon siitä on ehdottomasti vahingollista sen vuoksi että sillä ei ole elimellistä yhteyttä tuotannon kanssa ja muodostuu yhä enemmän ja enemmän häiritseväksi loiseksi. Se ei enempää suunnittele kuin ohjaa tai kontrolloi, vaan ainoastaan asettaa määrättyjä vaatimuksia tuotannon suunnalle. Se ei voi kehittyä joksikin paremmaksi sen vuoksi, ettei sen takana ole olemassa

mitään liikkeenhoidollista ja hallinnollista työskentelyohjetta. Se voi vain luhistua vastasytösten, katkeruuden pilvien ja väärinymmärryksen kaaokseen.

Seurauksena tästä ajelehtelusta ilman peräsintä tai kompassia, ilmenee joitakin uusia kehityspyrkimyksiä, jotka uhkaavat lisäsotkulla keskusprobleemia, ilman minkäänlaista ratkaisua. Yksi näistä pyrkimyksistä on se, että sotavirasto yhä enemmän ja enemmän pyrkii ottamaan haltuunsa koko tuotantoprobleemin. Tämän pyrkimyksen näki ja varoitti siitä 1931 Mr. Bernard M. Baruch jo aikaisemmin mainitsemissamme memorandumissa. Mr. Baruch varoitti: "Me emme saa militarisoida teollisuutta enempää kuin teollistuttaa armeijaa." "Sotaviraston tehtävä on aseellisissa voimissamme. Se on suuri tehtävä. Lisätä sen päälle taloudellisen mobilisoinnin tehtävä takaisi molempien epäonnistumisen." Tähän Mr. Baruchin käsitykseen mitä voimakkaimmin yhdyn. Taloudellisella keskushallinnolla, jonka puolesta puhun, ei ole mitään yhteistä teollisuuden militarisoinnin kanssa ja mikään ei niin varmasti tekisi sitä mahdottomaksi kuin se että sotavirastosta tulisi tuotantoprobleemin huoltokeskus. Sotilaskyky on ehdottomasti kykenemätöin tämän probleemin ratkaisemiseen, mutta voi vain tehdä sekaannuksen vieläkin sotkuisemmaksi.

Yksi lempiväitteitä keskitettyä taloushallintoa vastaan on kysymys: "Mistä sitten hallitus löytäisi parempia liikkeenhoitajia kuin ovat ne, jotka nyt hoitavat tuotantolaitoksiamme?" Vastaus on että meidän ei tarvitse löytää lainkaan parempia liikkeenhoitajia, jos me yksinkertaisesti annamme nykyisille liikkeenhoitajille täydellisen työmääräyksen ja katsomme että he sen suorittavat. Me voisimme vapauttaa satojatuhansia hyödyttömiä toimitsijoita Washingtonissa, jos meillä olisi vain joitakin satoja henkilöitä, jotka työskentelisivät yhdenmukaisesti voimakkaan johdon alaisuudessa, ainoana tehtävänä ollen laittaa sellaiset määräykset tuotantotehtäviksi, varata miehet ja materiaalit jokaiselle nykyiselle tuotannon liikkeenhoitajalle, joka on halukas tehtävien suorittamiseen ja jolla on tehdas työn suorittamista varten. Kansakunta on toivonut, että juuri sitä Mr. Nelson asetettiin tekemään. Mutta on osottautunut ettei Mr. Nelson ole juuri muuta

kuin kertaus Mr. Knudsenista siksi, että muutos tehtiin vain mieheen nähden, kun sen sijaan muutos olisi pitänyt tehdä ohjelmassa.

Hyödytöntä on antaantua vastasytösten tulvaan teollisuusjohtajia ja tuotannon liikkeenhoitajia vastaan vaikeuksiemme vuoksi, ainakin siksi kunnes järkevämpi ja käytännöllisempi työsuunnitelma on esitetty ja he ovat sen hylänneet. Nyt he epäonnistuivat siksi, että heitä kiusaavat kymmenet erilaisia käsityksiä omaavat määrääjät, joilla ei kellään ole vähäistäkään käsitystä siitä mitä tulisi tehdä, mutta joista jokainen on halukas osoittamaan auktoriteettiään ihailevalle maailmalle ja mielitietyleen.

Sellaisessa tilanteessa tehokkain ja patrioottisin liikkeenhoitaja maailmassa ehkä päättäisi uransa hullujenhuoneessa. Minulla ei ole sisua torua heistä ketään — ainakaan vielä.

LUKU XV

Työväki sotataloudessa

Taloudelliset probleemit, jotka kohoavat maassamme sotatarpeiden seurauksena, ovat uusia Yhdysvalloille ja siksi että ne ovat uusia, koko maa ainoastaan tunnustelee tietä niiden ratkaisemiseen. Kukaan ei ole vielä antanut selvää ja laajasisältöisempää vastausta näihin problemeihin. Siksi on erikoisesti tarpeellista työväenliikkeelle ajatella syvästi sotatalouden probleemeja sodan menestyksen näkökannalta ja tuoda esiin avustuksensa näiden kansallisten probleemien ratkaisemiseksi.

Ammattiunioille on olemassa hyvin painostava ja läheinen syy, miksi taloudellista probleemia tulisi käsitellä uudella tavalla. Ammattiunioiden toiminta työläisten taloudellisten etujen varti-jana muodostuu päivä päivältä tärkeämmäksi, ei ainoastaan työväelle, vaan koko maalle, tuotannolle ja voitolle. Kuitenkin tä-

män probleemin luonne muuttuu niin nopeasti, että jos ammattiunioniliike laahaa jälessä tämän muutoksen täydellisessä ymmärtämisessä, niin on olemassa vakava vaara että meillä tulee olemaan ei ainoastaan lisääntyvässä mitassa taloudellisia jännityksiä maassa työväen ja liikkeenhoidon välillä, johtaen vaarallisiin taloudellisiin riitoihin, mutta myöskin tarpeettomia poliittisia jännityksiä työväen ja hallituksen välillä. Meidän täytyy nähdä etukäteen nämä probleemit niin, että emme tarvitse sekamelskan kautta kulkea ratkaisuun. Meidän on kyettävä näkemään nämä ratkaisut ajoissa lieventääksemme näitä jännityksiä ja välttääksemme riidat. Vahingolliset yhteentörmäykset, joita muutoin tapahtuisi, vaikeuttaisivat maamme sotaponnistelua ja viivyttäisivät elleivät vaarantaisi voittoamme.

Eräissä edesvastuuttomissa piireissä kommunistipuoluetta jo syytetään että se haluaisi uhrata työväen edut kapitalisteille, koska olemme lujasti ja horjumattomasti sillä kannalla, että keskeytymätön sotatuotanto on välttämätöntä. Aivan hiljattain tuo edesvastuuton lehti *New Leader* julkaisi sellaisen syytöksen meitä vastaan. Ja jotkut kirjoittajat, jotka pääsevät American Federation of Laborin virallisen uutislehtisen palstoilla, ovat myöskin julkaisseet sellaisen syytöksen meitä vastaan. Sellainen syytös on ilkeämielinen herjaus, jonka voivat tehdä vain henkilöt, jotka asettavat ahtaat ryhmäpyrkimyksensä työväen todellisten etujen yläpuolelle, jotka ovat eroittamattomat maamme eduista tässä sodassa.

Meidän on kuitenkin sanottava, että kysymystä palkoista on käsiteltävä uudelta kannalta. Niin kauan kuin työpalkka käsitetään "palkkiona" pikemminkin kuin tuotannon tarpeellisuutena, niin kauan kuin sitä käsitellään pelkästään sen liiaksi yksinkertaisen ja joskus harhaanjohtavan tasapuolisen uhrauksen tunnuksen alaisena, me emme löydä tietä palkkakysymyksen säännöstelemiseen ilman yhteentörmäyksiä. Ei voida sallia palkkojen määräämisen palautua takaisin sovittamiseen yhteentörmäyksen kautta, jonka ainoana lopputuloksena on lakkotoiminta.

Miksi on väärin, että löydetään ohje palkkakysymykseen "tasapuolisen uhrauksen" tunnuksesta? Väärää siinä on se, että

palkkojen oletetaan olevan jonkunlaista ylijäämää, joka otetaan pois taloudesta samoin kuin liikevoitot otetaan pois taloudesta ja että jos kapitalistit uhraavat liikevoittonsa, niin työläisten pitäisi uhrata palkkansa. En halua väitellä tätä vastaan miltään moraaliselta pohjalta. Puhun tässä kokonaan termeissä, joita Carlyle nimitti "surullisuuden" tieteenksi — tarkoittaen taloustiedettä — ja minä haluan puhua "tasapuolisen uhrauksen" tunnusta vastaan korkeimman sotatuotannon saavuttamisen tiellä olevana esteenä ja jarruna.

Epäilemättä sodan voittamiseksi täytyy tehdä uhrauksia, mutta näitä uhrauksia ei voida todellisesti mitata "tasapuolisuuden" perustalta.

Palkkoja on käsiteltävä tehokkaimman työväenluokan takaamisen perustalta tuotannon tehtäviin, sopusoinnussa kulutustarvikkeiden varaston ja palvelusten kanssa, jotka voidaan tehdä mahdolliseksi maan kaikki käsittävässä sotataloudessa. Heti kun katsomme palkkojen rahamuotoa pidemmälle ja ajatellaan varsinaisten tuotantotarpeiden termeissä, josta voitto sodassa niin suuresti riippuu, kysymys palkoista saa kokonaan toisen merkityksen. Palkat rahassa ilmaistuna eivät enää edusta elinstandardia; siksi palkat nyt täytyy ilmaista takeella, että työläisen tarpeet tyydytetään tuottajana. Tämä on ainoa keino, jolla tuotanto voidaan ylläpitää vaaditussa tasossa menestykselliselle sodankäynnille ja tässä eloonjäämisen sodassa voiton vaatimukset edustavat ylintä, kaikki voittavaa lakia kansallisen elämämme jokaisella alalla.

Nykyisessä keskustelussa, jos sitä voidaan keskusteluksi nimittää, jota käydään sanomalehdissämme inflation vaarasta, automaattisena vastauksena tuodaan esille, että inflatio on estettävä työväenluokan elintason polkemisella, se on, pienentämällä elintarvikkeiden määrää ihmisille tuotannossa. Tähän on viitattu pääasiallisena, ellei ainoana, taloudellisena toimenpiteenä inflation vastustamiseksi. Se on äärimmäistä järjettömyyttä taloudellisella alalla; se on idioottimaisuutta poliittisella alalla; ja se on suurin nykyinen vaara sotatuotannon ohjelmalle.

Jos työväenluokka tulee antamaan korkeimman tuotantomää-

rän sotaa varten, se merkitsee että jokainen mahdollinen työläinen ja jokainen mahdollinen kone on pidettävä työssä. Jos jokainen saatavissa oleva mies ja nainen on työssä sotatuotannossa, on selvää että palkat täytyy muuntaa ruuan, vaatetuksen ja suojan termeihin, mitkä voidaan tehdä mahdolliseksi määrätyn sotatalouden alaisena näille ihmisille, jotka ovat työssä, turvatakseen heidän mahdollisimman täyden tehokkuuden ja laskeamalla siihen kiertämättömänä osana myöskin perheiden ylläpidon.

Siitä huolimatta millaisia palkkoja rahassa täydytään maksaa, ne eivät kaikkikäsittävän sotatalouden alaisena merkitse sen enempää tarvikkeiden hetikohtaisen kulutuksen termeissä kuin saatavissa olevan varaston parasta käyttöä. Kulutustarvikkeiden varasto ei ole määrätty paljous, vaikkakin sodan jännityksen alaisena sitä suuresti rajoitetaan. Mutta jos taloutta kunnollisesti hoidetaan tehokkaan säännöstelyn ja hintamäärityksen avulla eikä sen sallita päästä ulkopuolelle kontrollin epäsuhteiden kehittymisen ja rikkoutumisien kautta, ei ole vähintäkään syytä miksi ei maksettua rahapalkkaa, huolimatta siitä miten se ilmaistaan dollareissa, voida käyttää saatavissa olevien varastojen käyttöön, tai miksi uusia lähteitä kulutustarvikkeiden varastolle ei voitaisi kehittää työvoimamme lujittamiseksi mahdollisimman tehokkaalla tavalla. Ammattiunioille on tullut ehdottoman välttämättömäksi ryhtyä ajattelemaan palkoista noissa termeissä, kansallisen talouden säännöstelyn termeissä kaikkikäsittävää sotaa varten, ja kansakunnan tarpeen termeissä ruokkia, vaatetta ja varata asunto maan työvoimalle.

Sodan edellisen ajan markkinasuhteiden häviäminen, "liiketoimien kuten tavallisesti" poisjääminen sotataloudessa ja keskeytymättömän tuotannon välttämätöin tarve myöskin vaatii uusien menetelmien kehittämistä työväen olosuhteiden säännöstelemisessä. Natsi-fascistinen menetelmä tämän tarpeen ratkaisemiseen on työväen orjuutusta, kaikkien itsenäisten työväen ja kansan järjestöjen tuhoaminen, terroristisen diktatuurin asettaminen. Demokraattinen menetelmä on työväen liittämistä hallitukseen ja kaikkiin sotatoimistoihin; se on työväen ottamista yhteiseen vas-

tuunalaisuuteen tuotannosta, riidanalaisten kysymysten ratkaisemista sovittelun ja sovintoelimien välityksen kautta, työväen oikeuden säilyttämistä ja laajentamista järjestymiseen ja kollektiiviseen työsovitteluun ja työväen vapaaehtoista luopumista lak-koutumisoikeutensa käyttämisestä.

Demokraattisen menetelmän kehittäminen työväen sovittamisessa sotatalouteen on ollut hämmästyttävän menestyksellistä ja täydellistä työväen puolelta vapaaehtoisena yhteistyöskentelynä hallituksen sotapolitiikan toteuttamiseksi, sikäli kun tätä politiikkaa on kehitetty. Mutta se ei ole ollut yhtä menestyksellistä uusien elimien järjestämisessä työolojen säännöstelyä varten, eikä työväen edustajien käytössä politiikan muodostamiseen ja hallintaan. Seurauksena on että työväen apu on ollut vain osittain hedelmällistä, sillä työväeltä on suureksi osaksi kielletty mahdollisuus rakentavan roolin kehittämiseen uusien talouselämän muotojen takomisessa. Tämä on suuri heikkous, ajatellessa kysymystä kokonaisuudessaan korkeimman tuotannon näkökannalta. Tässä me jälleen putoamme kahden tuolin väliin, omaksumatta enempää natsilaista kuin demokraattista menetelmää täydellisesti, vaan yrittäen velloa jollakin niiden väliltä.

Philip Murray, CIO:n presidentti, kieltämättä asettaa sormensa sotatalouden solmukohtaan, kun hän esitti riittävämpää työväen edustusta Sotatuotantolautakunnassa ja hallituksessa sekä tuotantoneuvostojen systeemin rakentamista, jossa työväki, liikkeenhoito ja hallitus yhteisesti ratkaisisivat sotatalouden uuden rakenteen monimutkaiset probleemit. Hänen esityksensä on hyväksytty "periaatteessa", joka on kohtelias tapa sanoa, että se on käytännössä laiminlyöty.

Taloussystemi on oleellisesti *työväen* suhteiden systeemiä tuotannon prosessissa. Useimmat taloudellisista vaikeuksista nousevat kykenemättömyydestä tämän totuuden ymmärtämisessä ja siitä johtuvista seurauksista. Tuloksena on, että kaikessa mikä koskee sotatuotantoa, viimeisimpänä ajatellaan tekijää, joka on kaikista välttämättömin tuotannossa, se on, itseään tuotannon työläistä. Vanhojen taloudellisten sääntöjen alaisena työväenluokan käsitettiin "saavan työmaita" talouden palvelemiseksi, ol-

len ulkopuolella taloussysteemin, paitsi ja siksi kunnes pääomatai "liikkeenhoito" sen kutsui tehtävään. Dollarit, raha, pääoma olivat ratkaisevia tekijöitä ja rahan kasvu liikevoitoissa, koroissa ja vuokrissa oli energiaa antava periaate, samanaikaisesti kuin työväki oli jonkunlainen onneton haitta, jonkunlainen loinen, joka pyrki pakoittamaan "epäoikeutettuja" vaatimuksiaan yhä enemmän ja enemmän systeemin tärkeään sydämeen, jota oli aina "suojeltava" työväestöä vastaan. Tämä koko ajatussysteemi on ollut Amerikan teollisuudenharjoittajien toisena luonteena ja heidän taloudellisen valistuksensa perustana, jonakin aivan asiaan kuuluvana kuten hengittämänsä ilma, "luonnollisena lakina", jota ei koskaan ole asetettu kyseenalaiseksi. Ne ovat nämä ajatusmuodot, eikä yhteensoveltumattomuus teollisuuden menestyksellisen jokapäiväisen toiminnan kanssa kapitalistisen kehityksen varhaisemmalla asteella, jotka luhistuivat niin sääliittävästi, kun niitä käytettiin välineenä taloutemme uudelleen rakentamiseksi sodan tehtäviin.

Herbert Hoover äskeisessä natsitalouden suosituksessaan Yhdysvalloille ilmaisi tämän periaatteellisen talouskoulukunnan ajatuksen nykyisessä vaiheessa, kun hän, havaitessaan sen riittämättömyyden sotatehtävissä, esitteli "häätätilanteen toimenpiteenä" natsisysteemiä sotataloudessa, joka perustuisi työväen orjuutukseen. Se oli mitä Hoover tarkoitti, kun hän esitti että Mr. Rooseveltille pitäisi antaa suuremmat valtuudet ottaa käyttöön "natsien talousmenetelmät" tälle maalle sodan ajaksi. Hallitus Washingtonissa on hylännyt Mr. Hooverin suunnan, joka kuitenkin on hallitsevana enemmistön ajatuksena kongressissa. Mutta hallitus ei ole kehittänyt sopusuhtaista ja perusteellista käsitystä sotataloudesta, jota se yrittää rakentaa; se yrittää edelleenkin toimia vanhoilla perinteellisillä käsityksillä; ja sen seurauksena se on epäedullisessa asemassa hyökkäysten torjumisessa Herbert Hoovereita ja Edward Smithejä vastaan, jotka vaativat natsilaiseen suuntaan tähtääviä "uusia menetelmiä". Ja se tulee olemaan epäedullisessa asemassa tässä taistelussa siksi kunnes se takoo yhdenmukaisen ajatuksen omista uusista menetelmistään. Tämä voidaan tehdä ainoastaan lähestymällä koko

talouskysymystä työvoiman jakamisen ja järjestämisen probleemina, liittämällä ammattiunionistit, työväen itsensä valitsevat edustajat, tehokkaasti sen hallintoon ja alistamalla täydellisesti tavallinen rauhanajan kaava pääomasta, kustannuksista, liikevoitoista, hinnoista, markkinasuhteista, tarjonnasta ja kysynnästä jne, jne.

Tässä kohdassa voin melkein kuulla perinteellisten taloustieteilijäin ääniä, kun he huudahtavat: "Ahaa, aivan kuten odotin, Browder yrittää pujauttaa hyväksyttäväksi sosialismin ohjelman sotatalousohjelmaksi verhottuna!"

Tosiseikka kuitenkin on, että minulla ei ole pienintäkään toivoa siitä, että kykenisin milloinkaan mitään "pujauttamaan hyväksyttäväksi." Käsitykseni historiasta ja sen aineellisesta perustasta johtaa minut perusteellisesti uskomaan, että muutokset taloudellisissa rakenteissa eivät koskaan ole joidenkin "ovelien" miesten "pujauttamisia", vaan että se on aina ankara tarve, joka pakottaa muutoksen; mutta suurissa hätätilanteissa ne tavallisesti ovat muutoksia, jotka tietoinen tahto toteuttaa tarpeen vaatimana. Ideologia pelaa varsin suurta riippuvaisuussuhteen roolia, mutta muutokset eivät kumpua ennakkomieliänsä ideoista, vaan pikemminkin joutuvat taistelemaan itsensä käytäntöön ennakkomieliänsä ideoita vastaan.

Nämä muutokset, joita väitteeni esittää sotataloutemme tarpeena, eivät ole sosialistisia, eivätkä johda sosialistiseen talousjärjestelmään. Sotatalous keskitetyn hallinnon alaisena, johon työväki aktiivisesti osallistuisi, sellaisena kuin sitä esitän, olisi kapitalistista taloutta, tosiasiallisesti kapitalismin korkeinta kehitysmuotoa. Niille taasen, jotka protesteeraavat, että se olisi valtiokapitalismia, vastaan että valtiokapitalismi on vain samaa merkitsevä sana kapitalismille, joka on sovellettu kaikkikäsitteävän sodan vaatimuksiin.

Edelleen, nykyinen väite ei edes käsittele kysymystä, että onko sellainen keskitetty kansallinen talous (tai miksi sitä kukin haluaa nimittää), suotavaa tai epäsuotavaa itsessään ulkopuolella sodan tarpeiden. Minun yksinomaisen väitteeni on, että voitto vaatii määrättyjä ennakkoehtoja, jotka meidän täytyy löytää ymmärryksellämme ja luoda yhteisellä toiminnallamme kansa-

kuntana. Jokaisen esityksen pätevyys riippuu siitä, onko se tarpeellista voitolle, tai hyödyllisin voiton saavuttamiseksi ja jos tämä on todettu, väitteeni seisoo omilla jaloillaan huolimatta siitä mitä nimiä sille annetaan; jos taas epäonnistun toteamaan sotatarpeellisuuden, väitteeni luhistuu yhtäläisesti nimistä huolimatta.

Väitteelläni täydellisesti keskitetyn kansallisen taloushallinnon puolesta on sama pätevyys tässä valossa, kutsuttiinpa sitä valtiokapitalismiksi tai kutsuivatpa sitä kaikkikäsittävän sodan pintapuoliset vastustajat sosialismiksi. Minä vastustan sen kutsusta sosialismiksi siksi, että se ei ole sosialismia. Mutta mitä tahansa se on, se on tarpeellista sodalle.

Ottakaamme esimerkki yksinkertaisesta tuotantoprobleemista sellaisena kuin se käsitellään tänään ja verratkaamme miten probleemia voitaisiin käsitellä keskitetyn hallinnon alaisena, joka sitä käsittelee saatavissa olevan työvoiman ja koneiston edullisimman käytön kannalta.

Armeija tarvitsee joitakin miljoonia univormuja. Urakat annetaan alimman tarjouksen tekijälle, jolta ainoastaan vaaditaan, että hän on "finanssiaalisesti vastuunalainen", ts., että hän omistaa varat. Tosiasiallisesti havaitsemme että nämä urakat eivät ole panneet työhön jo saatavissa olevia ja järjestyneitä ihmisiä ja joutilaana olevia koneita, jotka olisivat valmiina ja halukkaina suorittamaan tämän työn. Urakat ovat menneet henkilöille, jotka sen perusteella että ovat saaneet urakoita, rakentavat kokonaan uuden vaatetusteollisuuden alhaalta ylös asti, rakentaen tehtaita, hankkien koneistoa ja opettaen työläisiä — joka kaikki olisi voitu käyttää hyödyllisemmin muihin tarkoituksiin. Tuloksena on rahallinen kymmenen sentin "säästö" univormulle, mutta se on pyyhkäisty pois taloudellisella menetyksellä, kun koko teollisuus on jäänyt joutilaaksi ja miehiä, materiaaleja ja koneistoa aivan tarpeettomasti on jouduttu kääntämään muille aloille, tuotantoa viivyttämään sillä aikaa kun uusia tehtaita on rakennettu ja vakavia yhteiskunnallisia ja taloudellisia epäjärjestyksiä, jännityksiä ja järkytyksiä aiheutettu. Selvästi kaikki

tällainen on järjettömyyttä ja epätaloudellista; mutta se on nykyisen systeemin puutteen kiertämätöntä tulosta.

Jos meillä olisi käytännössä keskitetty kansallinen taloushallinto, niin armeijan vaatetarpeet (kuten kaikki muukin), automaattisesti jaettaisiin jo olemassaoleville ja järjestyneille tehtaille valmistettaviksi, joilla olisi työvoima, joka voisi, vähimmällä häiriöllä muulle kansalliselle taloudelle, suorittaa tuon tehtävän. Uutta työvoimaa ei vedettäisi muilta aloilta ja opetettaisi mihinkään tehtävään, ellei entisen ammattitaitoisen työvoiman varasto alkaisi olla vähissä; uusia koneita ei annettaisi millekään teollisuudelle ennenkuin entiset koneet olisivat täydessä käynnissä.

Ei ole olemassa tietojen puutetta näistä tosiseikoista, ei ole mitään teknillistä vaikeutta esteenä eikä ole mitään syytä, miksi tätä ei voitaisi tehdä — paitsi se että mielemme on juurrutettu toiseen suuntaan ja että toimintamme automaattisesti seuraa tätä vanhaa kaavaa, vaikkapa tulokset ovat ilmeisesti järjettömyyttä ja tyhmyyttä osoittavia. Me saamme näitä järjettömiä tuloksia siksi, että me yhä ajattelemme ja toimimme markkinasuhteiden termeissä, jotka sota on puhaltanut menemään ja joita ei ole eikä voi olla sodan aikana. Me epäonnistumme saamaan ilmeisesti mahdollisia järjellisiä tuloksia sen vuoksi, että me olemme kykenemättömiä ajattelemaan taloustieteestä työvoiman säästäväisimmän jakamisen ja järjestämisen ja harkitun sopimuksen termeissä liikkeenhoidon, työväenunionien ja hallituksen välillä tätä tarkoitusta varten, vaan sen sijaan ajattelemme hintojen, rahan, pääoman, liikevoittojen, kustannusten ja tuhansien muiden sivutekijäin termeissä, jotka salaavat kaikki ratkaisevan työvoimatekijän ja estävät olemassaolevien tehtaiden täyden käytön.

Keskitetyssä sotataloudessa hinnat menettävät entisen merkityksensä markkinasuhteiden rekistereeraajana ja muodostuvat kirjanpidon ja tilinpidon välineeksi; hinnat on määriteltävä, sillä vapaiden markkinain puutteessa niiden heilahtelut synnyttäisivät tarpeettomia hankauksia, muutokset olisivat mielivaltaisia ja mikä tahansa yleinen hallinnallinen kontrolli kävisi mahdottomaksi.

Keskitetyssä sotataloudessa liikevoitot menettävät entisen mer-

kityksensä rajattoman persoonallisen kulutuksen lähteenä ja yksityisen pääoman kasaantumisen rajoittamattomana perustana sen vuoksi, että yhdessä tai toisessa muodossa hallitus kontrolloi kaikki nykyisin tuotetut tavarat ja säännöstelee ne, molemmat persoonallisen kulutuksen ja teollisuustuotannon mukaisesti, missä niitä enimmäin tarvitaan, huolimatta rahan väitteistä. Sotatalouden logiikka on se, että hallitus määrää kaikkien liikevoittojen käytön sodan aikana, lukuunottamatta sellaista ylijäämää, mikä voidaan päättää hallituksen "annoksena" joutilaille luokille; taloudellisesta merkityksestä on presidentti Rooseveltin kuuluisa esitys persoonallisten tulojen rajoittamisesta 25,000 dollariin vuodessa. Sotatalouden näkökannalta yksistään ei ole yhtään väliä, että ottaako hallitus kontrollinsa alaiseksi nämä liikevoitot veroituksen kautta tai ottaako se ne vaihtona hallituksen bondeissa.

Keskitettyssä sotataloudessa, vaikkakin yksityinen omistusoikeus jää koskemattomaksi, yksityinen pääoma menettää merkityksensä ennakkoehtona tuotannolle. Jo ennenkuin meillä on keskitettyä sotataloutta, näemme yksityisen pääoman sijoituksen miltei täydellisesti loppuneen nykyisten tuotannon tarpeiden tyydyttäjänä. Pääoman kasaamista ja sen jakamista tuottaviin tarkoituksiin, vaikkakaan ei vielä hallituksen suunnitelmana, hallituksen taholta jo toteutetaan. Ehdottoman välttämätöntä on alistaa tämä prosessi hallituksen suunnitelmaan.

Keskitettyssä sotataloudessa tuotantokustannukset pelaavat roolia ainoastaan jokaisen tuotantoyksikön toiminnan tehokkuuden kontrolloinnissa ja niiden ei sallita muissa kuin äärimmäisissä tapauksissa määräävän, että pidetäänkö tuotantoa käynnissä tai ei — sillä sodan tarpeet on tyydytettävä millä hinnalla tahansa. Sääntönä tulee olemaan että kaikkia tuotantoyksiköitä on käytettävä täyteen mittaun, että joutilaana oleva tuotantoyksikkö on ylin taloudellinen rikos, ainoa "kustannus" joka on kieltävä.

Keskitettyssä sotataloudessa palkat pyrkivät menettämään merkityksensä markkinasuhteena. Palkat on käsitettävä niiden taloudellisessa mielessä myönnettynä eränä ja takeena ruokatarvikkeiden, vaatetuksen ja suojan (sekä sellaisten sosiaalisten pal-

velusten kuin on mahdollista), täydellisimpään saantiin tuotannon päävipuna, ihmistyövoimalle taloudessa takeena siitä, että se kykenee suorittamaan jatkuvasti korkeinta tuotantoa ja uusimaan työvoiman. Täten pääoman ja työn vaatima suhteellinen "oikeudenmukaisuus" taloustulojen jakamisessa on kokonaan merkityksetön; kapitalistille myönnetään hänen \$25,000 vuodessa, ei sen vuoksi että siinä olisi mitään "oikeudenmukaista" ja vielä vähemmän siksi, että hänestä olisi mitään "hyötyä" sotataloudessa, vaan se annetaan puhtaasti yleisen politiikan pohjalta estääkseen hänet tulemasta niin tyytymättömäksi, että hän menettäisi patrioottisuutensa ja ryhtyisi saboteeraamaan sotaa. Toisaalta taasen työläinen saa palkkansa kokonaan sen perusteella, että hän on hyödyllinen tuotannossa. Yhteiskunnallisesti myönnetyt elintarpeet jatkuvaa työntekoa ja työvoiman uudistamista varten voidaan ja tullaan ilmeisestikin määrittelemään ainoastaan niiden järjestöjen täydellisen ja vapaan yhteistoiminnan taholta, joihin kuuluu suurin määrä ihmisiä ja ovat suoranaissimmin kiinnostuneita kysymykseen — ammattiunionien kautta. Tämä palkka tulee edelleen olemaan käsittelyn ja suojeluksen alainen todellisena palkkana *kulutuksen säännöstelemisellä*. Suuntana on, että kansallisesti käytännössä olevaa säännöstelytasoa korkeammilla palkkatuloilla on hyvin vähän merkitystä, paitsi säästöinä, ja joko automaattisesti tai vapaaehtoisesti ne menevät hallituksen bondeihin ja siten takaisin sotaponnisteluun. Suunta ammattiunioissa, joissa käsitys tämän sodan luonteesta kansan sota on kristalloinut lujimman patriotismin kallioperustan, ei ole hitustakaan pois sopusoinnusta tämän kehityksen kanssa.

Sellaisessa keskitetyssä sotataloudessa inflation probleemi voidaan täydellisesti voittaa. Inflation sijasta probleemiksi muodostuisi kaikkien "mustien markkinain" ja muiden rikollisten toimintojen hävittäminen lain määrittelemiin s o t a t a r v i k k e i s i i n nähden.

Tätä vastustetaan sen perusteella, että sellainen talouden keskushallinto, mitä tässä on viivoitettu, vaatisi suunnattoman hallituselimistön kontrolloimaan sitä. Sellainen vastustus on kokonaan perusteeton. Se vaatisi vähemmän hallinnollisia toimis-

toja ja pienemmän henkilökunnan kuin mikä meillä nyt on levinnyt Washingtonista yli maan ja asettunut tuotantolaitoksiin ilman että ne kehittäisivät tai hallitsisivat niitä. Paljon nykyisistä hallinnollisista elimistä, jotka käsittelevät sellaisia kysymyksiä, pian osottautuisi tykkänään tarpeettomaksi ja ne voitaisiin hajottaa ja henkilökunta jakaa hyödylliseen sotatyöhön. Keskushallinto, joka olisi tietoinen tehtävistään ja jolla olisi takanaan täysi hallituksen sotavaltaisuus, työväen ollessa siinä riittävästi edustettuna ja esiintyen vaikuttavana tekijänä, ollen järjestetty tehokkaimpien trustien ja kartellien malliin, voisi nopeasti aikaansaada kontrollisysteemin, joka vaatisi ainoastaan murto-osan niiden miesten ja naisten lukumäärästä, jotka tänään ovat toivottomassa työssä yrittäessään kokeilla sotataloudella ilman suunnitelmaa, ilman kansallisesti keskitettyä hallintoa.

Keskitetyssä sotataloudessa ei ole tarvis hallituksen "ottaa haltuunsa" tehtaita, paitsi siinä mitassa kuin kongressi on jo liittovaltion laissa määritellyt, valtuuttaen tehtaan ottamisen, kun sellainen askel on käynyt tarpeelliseksi sen vuoksi, että nykyiset omistajat vastustavat yleistä ohjelmaa ja mahdollisesti saboteeraavat taloudellisia säädöksiä. Muutoin kaikki vallitsevat omistus- ja liikkeenhoidolliset suhteet voidaan hyvin jättää juuri sellaiseksi kuin ne ovat tänään. Niitä voidaan "jäädyttää" toistaiseksi. Säännöksi voidaan hyväksyä, että jokaisessa tehdyssä muutoksessa näissä suhteissa on jokaisessa erillisessä tapauksessa todistettava sen tarpeellisuus korkeimman sotatuotannon kannalta.

Mikään sen vähempi kuin sellainen täydellistytetty ohjelma, jonka tässä olemme viitoittaneet, ei ole kaikki käsittävää sotataloutta. Mikään vähempi kuin tämä ei takaa korkeinta sotatuotantoa, joka on niin välttämätöntä voitolle.

Viides osa: VOITTO — JA SEN JÄLKEEN

LUKU XVI

Sodan jälkeinen maailma

Yhdistyneiden Kansakuntien voitto akselin yli tuo meidät vastatusten sodan jälkeisen maailman uudelleen järjestämisen probleemien kanssa. Monet henkilöt ja järjestöt laittavat kiireellisesti piirustuksia aavistaessaan tuon päivän tulevan. Se on ajankuluketta, johon en voi yhtyä. Minulla ei ole piirustuksia sodan jälkeistä maailmaa varten.

Joitakin asioita sodan jälkeisestä maailmasta kuitenkin voimme sanoa kohtuullisella varmuudella.

Kun akseli on murskattu, koko ihmiskunta tulee kohtaamaan maailman jälleenrakentamisen probleemit vapaana kehittämään kykyjään paremmin kuin mikään aikaisempi sukupolvi. Tulee olemaan ihmismielen nerouden kukoistusaika, jollainen on aina seurannut suurten sortavien voimien poistamisen jälkeen.

Tähän saakka sorretuilla Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan sekä Europan alistetuilla kansoilla tulee olemaan vapaus kansalliseen kehitykseen. Nämä kansat tulevat saavuttamaan itsemääräyksellisen olemassaolon siinä mitassa, että se tulee olemaan uusi korkeusmerkki historiassa. Mitkään ajateltavissa olevat taantumukselliset sodan jälkeiset pyrkimykset suurvaltain keskuudessa eivät voi tehdä tyhjäksi tätä voittoa. Ja se tulee olemaan voitto vapaudelle koko maailmassa.

Monet kansakunnat, jotka ovat pitkän aikaa olleet sosialistisia vallitsevalta poliittiselta ajatussuunnaltaan, tulevat lopuksi olemaan vapaita muuttamaan ajatuksensa teoiksi. Hyvin mahdollista on, että ihan läheinen sodan jälkeinen maailma tuottaa vähintäinkin yhden Sosialistisen Tasavallan lisää nyt olemassaolevan Sosialististen Neuvostotasavaltojen rinnalle. Toiset voivat hyväksyä jonkunlaisen uuden yhteiskunnallisen ja taloudellisen jär-

jestelmän välimuodon, joka ei ole sosialismia eikä tähän asti tunnettua kapitalismia.

Yhdysvallat, jos se menestyksellisesti täyttää tämän sodan armottomat koettelemukset ja antaa osuutensa tähän voittoon, tulee jotenkin varmasti astumaan sodan jälkeiseen maailmaan voimakkaimpana kapitalistisena maana ja kapitalistisen maailmanosan painovoiman poliittisena keskuksena. Siksi sillä on suunnattoman tärkeä rooli pelattavana kansakuntien perheessä.

Tämän sodan jälkeisen maailman keskusprobleemina tulee olemaan se, että voidaanko tai ei sotaa varten aikaansaatua yhteistyöskentelyä Yhdistyneissä Kansakunnissa jatkaa ja laajentaa sodan jälkeen käsittelemään kollektiivisesti maailman jälleenrakentamisen taloudellisia ja poliittisia problemeja. Vastauksesta tähän kysymykseen riippuu koko sodan jälkeisen maailman luonteen määrittelemisen.

Jos Yhdistyneitä Kansakuntia maailman yhteistyöskentelyn keskuksena voidaan jatkaa ja laajentaa, silloin on mahdollista realistinen näköala siitä, että sodan hirvittävät haavat nopeasti paranevat ja pitkiä harppauksia otetaan eteenpäin niiden kulttuuristen ja taloudellisten päämäärien saavuttamiseksi kaikille kansoille, johon Atlannin Julistuksen luonnoksessa viitataan. Silloin käy mahdolliseksi vähentää niitä levottomuuksia ja sisällissotia, joita syntyy kansainvälisten sotien kuluessa ja joita pyrkii puhkeamaan niiden päättyessä; mahdolliseksi tulee löytää korkein määrä rauhallista ja järjestyksellistä kehitystä kaikille kansakunnille.

Tämä minusta näyttää keskuskysymykseltä, joka on pidettävä etutilalla kaikessa ajattelussa sodan jälkeisistä problemeista, jos haluamme välttää vaaran, että ennakkosuunnitelmat ja piirustukset eivät muodostuisi esteiksi sen sijasta että ne olisivat apuna maailman jälleenrakentamisessa. Sitä vaaditaan vieläkin pikemmin keinoina, joiden kautta sodan jälkeisten probleemien käsittely on apuna nyt, sodan aikana, Yhdistyneiden Kansakuntien voitolle eikä ole hajoittavana vaikutuksena kaivamassa maaperää pois sotaponnistelun alta.

Kommunistipuolueen politiikkana on avustaa kaikin mahdolli-

sin keinoin, yhteistyöskentelyssä kaikkien samoin ajattelevien henkilöiden ja ryhmien kanssa, taatakseen Yhdistyneiden Kansakuntien täydellisimmän eheyden sodan ajaksi ja yhtäläisesti sodan jälkeiselle ajalle, sen jälkeen kun voitto on saavutettu.

Jos tämä saavutetaan, se tulee olemaan ennenkuulumaton edistysaskel historiassa. Ja on selvää, että tätä ennenkuulumatointa ei voida saavuttaa seuraamalla vanhoja oppeja, jotka perustuvat ennakkotapauksiin.

Tämä ei tarkoita sanoa, että pyrkimys olisi utopistinen tai järjetön. Historiallisen kehityksen koko ydin lepää alituisten ennenkuulumattomien asiain saavuttamisessa. Ellei mitään tapahtuisi paitsi ennakkotapauksen mukaisesti, silloin historiaa ei lainkaan olisi. Kommunistien historian käsitys, joka edustaa Marxin, Engelsin, Leninin ja Stalinin koulukuntaa, ei aseta mitään esteitä sellaiselle päämäärälle kuin Yhdistyneet Kansakunnat sodassa ja rauhassa, vaan päinvastoin on sen suurin avustaja; me kommunistit olemme pitkän aikaa tottuneet suunnittelemaan ennenkuulumatointa ja meidän teoriamme ei ole dogma eikä jäykkä opinkappale, vaan pikemminkin ohje toimintaan todellisessa maailmassa. Ihmiset tekevät historiaa, vaikkapa heidän täytyisi sitä tehdä saatavissa olevasta materiaalista, ja jos me sodassa valamme voimakkaan kokonaisuuden Yhdistyneissä Kansakunnissa, se tulee olemaan myöskin materiaalia rauhan rakentamista varten.

Millainen rauha seuraa sotaa, se riippuu siitä että millaisen tästä sodasta teemme. Siinä mitassa kuin johdamme ja voitamme tämän sodan Yhdistyneiden Kansakuntien sotana, samassa mitassa me valmistamme Yhdistyneitä Kansakuntia välineeksi sodan jälkeistä maailmaa varten.

Voitto akselin yli poistaa tuon kaikista suurimman vaaran sivistykselle; mutta samalla se poistaa voiman, joka pääasiallisesti on vastuunalainen Yhdistyneiden Kansakuntien yhteen valautumiseen. Natsilaisen orjuutuksen vaaran poistuessa, kaikki eristävät pyrkimykset Yhdistyneiden Kansakuntien sisällä tulevat jälleen ilmaisemaan itsensä uudella voimalla. Se tulee olemaan uusi koetuksen aika Yhdistyneille Kansakunnille, aika joka

osoittaa miten perusteellisesti sodan liekit ovat yhteenvalaneet edistysmielisen ihmiskunnan kansainvälisen solidaarisuuden.

Sodan jälkeisen ajan kotoisena pääkysymyksenä tulee olemaan sotataloudesta muuttaminen rauhanajan talouteen. Tämä tuo meidät äkkiä vastatusten probleemin kanssa, joka heitti koko kapitalistisen maailman kriisiin vuodesta 1929 lähtien siihen saakka kun nykyinen sota hukutti maailman, nimittäin probleemin kanssa jyrkästi rajoitetusta kysynnästä tavaroille paljon alapuolelle kansallisen talouden tuotantokyvyn. Sota on lisännyt tätä ristiriitaisuutta moninkertaisesti teollisuuden laajentumisen kautta.

Tuleeko Yhdysvallat ja muu kapitalistinen maailma vajoamaan takaisin kroonilliseen talouskriisiin, jota saimme kokea sitten 1929? Tulemmeko myöntämään että kykenemme saavuttamaan korkeimman tuotannon sota varten, mutta että on mahdollista tuottaa rauhaa varten samanlaisessa mitassa?

Tämä on vastaus, jonka jo ovat antaneet auktoriteettisimmat ajattelijamme ensimmäisinä päivinä kun Yhdysvallat täydellisesti liittyi sotaan. Tässä on kuva Yhdysvaltain sodan jälkeisestä taloudesta, jonka American Academy of Political and Social Science (Amerikan poliittisen ja sosiaalisen tieteen akademia) antoi:

“Kansallistulo laskee miltei yhden yön aikana yhteen kolmasosaan tai puoleen sota-ajan huipustaan. . . . Tulee olemaan vastaavassa mitassa työttömyyttä, joka edelleen lisääntyy . . . tuotantomenetelmien säästävyyden vuoksi Mikä tahansa suunnitelma tulevaisuutta varten, joka ei hyväksy näitä tosiseikkoja, on epärealistinen ja hyödytön.” *)

Minun on mahdollista yhtyä tähän tappiomielialaan lähestyessäni sodan jälkeisen ajan talousprobleemeja. Päinvastoin minusta näyttää, että se on tällainen lähestyminen, mikä on “epärealistista ja hyödytöntä” ja että Amerikan kansa ei tule sitä koskaan hyväksymään. On äärimmäisen järjetöntä olettaa, että

*) Annals of the American Academy, siv. viii, Philadelphia, maaliskuulla, 1942.

ainoastaan sodan rajaton kysyntä voi saada aikaan taloutemme korkeimman tuotannon, kun taasen rauhaa välttämättömästi täytyisi seurata joutilaisuus ja pysähdystila. Tämä näköala on kokonaan mahdotoin hyväksyttäväksi kansan tavalliselle järjelle. Jos voimme tuottaa taistelulaivoja, tankkeja, lentokoneita ja kaikkea sotamateriaalia sellaisia määriä sodan aikana, ei ole mitään järkevää syytä, että miksi emme voisi tuottaa yhtä suuria määriä arvoja väestön rauhanajan tarpeita varten, kun sota on ohi. Taloustieteilijät, jotka kieltäytyvät katsomasta kasvoihin tätä probleemia ja antamasta järjellistä vastausta siihen, havaitsevat, että kansa hylkää kaikki heidän sodan jälkeiset suunnitelmansa, kun aika tulee päättää sellaisista kysymyksistä.

On totta, että ennakkotapaus ei osoita meille keinoa, jolla tämä voitaisiin suorittaa ilman perusteellista muutosta taloudessamme. Mutta samoin kuin sota on osoittanut mahdollisuuden ratkaista "mahdottomia" problemeja, niin tekee tuleva rauha. Ennakkotapauksettomat saavutukset sodassa tulevat meille opettamaan ennakkotapauksettomien asiain suorittamisen, jotka ovat tarpeellisia rauhassa. Teoriat, jotka "todistavat" että tarpeelliset asiat ovat "mahdottomia", on heitettävä romuläjään.

Mitkään pitemmät uhkayritykset sodan jälkeisen maailman "tutkimattomalle alueelle" eivät palvelisi hyödyllistä tarkoitusta tällä hetkellä. Tähän saakka on tarpeellista nyt mennä sota-ponnistelumme lujittamiseksi; kansalle täytyy tarjota käytännöllinen ohjelma, joka sisältää realistisen näköalan järjestyksellisestä maailmasta, joka syntyy tästä sodasta ja tämä annetaan meille Yhdistyneiden Kansakuntien taholta rauhassa samoin kuin sodassa; kansa kapinoi ajatusta vastaan, että kun sota on ohi, niin heidät heitetään työttömyyden romukasaan. Heille on annettava vakuutus, ettei sitä tapahdu, vaan että kansallinen taloutemme tulee palvelemaan heitä rauhassa jotenkin samalla tehokkuudella, jolla se nyt heitä palvelee sodassa.

JÄLKILISÄYS

Lopettaessani tämän jotenkin hätäisen kirjani kirjoittamisen, olen hyvin tietoinen sen kirjallisista puutteellisuuksista. Mutta tänä sota-aikana ei ole vapaa-aikaa kiillottamiseen ja somistamiseen, joten kirjan täytyy mennä painajalle jotenkin sellaisena kuin se ensimmäisellä kerralla tuli kirjotuskoneesta. Kuitenkin löydän lohdutusta ajatuksesta, jonka Goethe niin hyvin tulkitsi:

Terve ymmärrys, todellinen käsitys, löytää ilmaisun ilman taitoa tai sääntöä. Kun vakavasti tunnet halua puhua, silloin onko tarvis viekkaita sanoja etsiä? Kauniit lorunne niin on kiillotettu kaltaisekseen, joissa vääntämämme ihmisajatuksen langat ovat yhtä epävirkestäviä kuin tyhjä tuuli, joka viheltää kuihtuneiden lehtien ja syysusvan lävitse.

Siitä huolimatta, että tämä kirja on varsin paljon puhdasoppisuudesta poikkeava ja seuraa pikemminkin sodan tarpeiden linjoja kuin teoriaa, uskon sen olevan yhtäpitävän poliittisten periaatteiden kanssa, joita olen kauan seurannut ja jotka ohjaavat puolueuttani. Teoriamme ei ole dogma, vaan ohje toimintaan. Sodassa, sodassa joka on vietävä voittoon, olisi todellakin huono sellainen teoria, joka ei tukisi sitä mikä on välttämätöntä voitolle. Meidän teoriamme on pätevä sen vuoksi, että se on lähellä elämää, se lähtee suorastaan elävästä kokemuksesta ja sen tarkoitus on palvella elämää ja ohjata sitä korkeammille tasoille. Se oli etevimmän teoretikon, Vladimir Iljitsh Leninin, kirjoituksista kun ensiksi löysin nämä Goethen sanat:

*Harmaata, nuori ystäväni, on kaikki teoria,
Ja vihreä on vain Elämän kultainen puu.*

Hinta \$1.00